

"YILIN EN ÇOK SORU TUTTURAN TÜRKÇE HOCASINDAN"

2020kpss

TÜRKÇE
Soru
Bankası

TAMAMI
ÇÖZÜMLÜ

Mikail Jan

HocaWebde

"Daima sizinle"

TÜRKÇE

Soru Bankası

Yazar

Mikail ŞAN

ISBN

978-605-7733-09-2

BASKI

KLASMAT MATBAACILIK LTD.ŞTİ

Yazışma Adresi

Ostim Mahallesi Turan Çiğdem Caddesi No: 36/2

Ostim / ANKARA

Tel: (0.312) 354 9 222

Faks: (0.312) 354 9 221

MEB, Açıköğretim Fakültesi ve
Açıköğretim Lisesi Ders Kitapları Kaynak
Kullanılarak Hazırlanmıştır.

Copyright Avrupa Dağıtım Yayın Hakkı ©

Bu kitabın her türlü yayım hakkı Avrupa Kitap Dağıtım İç ve Dış Tic. Aş'ye aittir.

Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

**BU KİTAP T.C. KÜLTÜR BAKANLIĞI BANDROLÜ
İLE SATILMAKTADIR.**

SUNU

Sevgili Adaylar,

Türkçe dersi son yıllarda ayırt edici alanların başında gelmektedir. Özellikle birden fazla şık arasında kalma durumu gittikçe artmaktadır. Sınavlarda zaman kaybı yaşanması da en büyük engellerden biridir. Türkçe dersinde başarılı olmanın en temel ilkesi doğru ve nitelikli kaynakla işe başlamak olmalıdır. Türkçe dersinde çok soru çözmekten ziyade nitelikli soru çözmek sizi başarıya götürecektir.

Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) soru bankası hazırlanırken MEB kazanımlarıyla tam örtüşen, akademik kaynak taramaları yapılarak özgün sorular ile fark atacağınız bir sistem izlenmiştir.

Hazreti Mevlânâ diyor ki: "Testinin içinde ne varsa dışına o sızar, gül düşünür gülistan olursun, diken düşünür dikenlik olursun."

Girişi kolay olan yolun çıkışı zordur. Bu kitap size girişte zorluğu, sınav gününde kolaylığı sağlayacaktır.

Bu kitabın sizlere sunulmasında emeği geçen yayınevi sahiplerine, dizgi ekibine, HOCA WEBDE öğretmenlerine, aileme, özellikle kardeşim Rabia ŞAN'A teşekkürlerimi sunarım.

Kutup yıldızları nasıl kervanlara yol gösterirse bu kitaptaki sorularında size yol gösterip fark atmanızı sağlaması temennisiyle...

Mikail ŞAN
Türkçe Öğretmeni

İÇİNDEKİLER

Sözcüğün ve Sözün Anlamı	1
Cümlede Anlam.....	29
Boşluk Doldurma	45
Cümle Oluşturma.....	49
Kesin Yargı	53
Paragrafta Anlam.....	61
Sözcükte Yapı	81
Sözcük Türleri: Adlar (İsimler)	93
Sözcük Türleri: Sıfatlar	101
Sözcük Türleri: Zamirler	109
Sözcük Türleri: Zarflar	121
Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem.....	129
Sözcük Türleri Karma.....	141
Fill - Fiillimsi - Ek Fill	149
Fiilde Çatı.....	157
Cümlelerin Öğeleri.....	165
Cümle Türleri	173
Ses Bilgisi	185
Yazım Kuralları	201
Noktalama İşaretleri.....	229
Ses - Yazım - Noktalama.....	241
Karma Dil Bilgisi	249
Anlatım Bozukluğu.....	276
Sözel Muhakeme ve Mantık	288

1. Sanatçı, doğuştan değil sonradan yazarlık yeteneği kazanır. Başka bir ifadeyle, sanatçı anne karnında değil, kalemlerinin içinden doğar. Bu bakımdan aynı zamanda melezdirlir; başka sanatçılardan aldıkları bilgiyle değişip yeni bir oluşum kazanırlar.

Bu parçada "sanatçının meleze olması" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni bir tarz yarattıkları
- B) Her türde eserler ortaya çıkardıkları
- C) Kendi tarzlarını oluştururken başkalarından etkilenme
- D) Doğuştan yetenekli olma
- E) Her dönemin adamı olma

2. Behçet Necatigil anlaşılması zor bir şairdir. Görebilene bravo! Öyle bir zırh giydim ki kırabilene bravo! Şiir dizeleri bunun en büyük göstergesidir. Şiirlerini okurken kendinizi bir labirentin içinde bulursunuz, çıkmak için kelime haznenizin geniş olması yetmez. Bunun nerede nasıl kullanılması gerektiğini iyi tasavvur etmeniz gerekmektedir.

Bu parçada "labirentin içinde bulmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok rahat anlaşılabilir biri olduğu
- B) Karmaşık bir çemberin içinde olduğu
- C) İz bırakan sanatçı olduğu
- D) Çok okunması gerektiği
- E) Az sözle çok şey anlatan olduğu

3. Osmanlı sofralarında yer alan fakat bugün çok az tüketilen etler vardır: ördek ve kaz. Bunun nedeni bu hayvanların eskiden özel avcılar tarafından geniş alanlarda üretilmesi ve tüketime sunulmasıdır. Araştırmacılar bu döneme ait yemek kültürünü tarihin tozlu sayfalarından alıp gün yüzüne çıkardı.

Bu parçada "tarihin tozlu sayfaları" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eskiye ait folklorun ortaya çıkarılması
- B) Unutulmaya yüz tutmak
- C) Osmanlı ve yemek kültürü
- D) Geçmişte yemek kültürünün daha sağlıklı olduğu
- E) Geçmişe özlem

4. Dış görünüm, günümüzde iç görünümünden daha önemli bir yere gelmeye başlamıştır. Eskilerin tabiri olan yüzü güzele kırk günde, gönlü güzele kırk yılda doyamazsın sözü önemini yitirmiştir. Bugün bir iş görüşmesinde dahi konuşmadan direkt olarak dış görünüme göre yargıda bulunabiliyoruz. Yunus Emre'nin gönüllere dem vurma olgusu günümüzde maalesef unutulmaya başlanmıştır.

Bu parçada "gönüllere dem vurma" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların iç dünyalarına seslenme
- B) Dış görünümün önemi
- C) İnsanların acılarına ses verme
- D) Eskilere özlem
- E) Kuşkucu davranma

5. Körlük, şaşırtıcı bir roman, beklenmedik bir felaketi yaşayan bir toplumun nasıl çöktüğünün, nasıl bencilleştiğinin ve değer yargılarını yitirdiğinin hikâyesi. Yazarın eserini okurken girdaba yakalandığınızı görürsünüz. Jose Saramago bu eseriyle Nobel edebiyat ödülünü kazanmıştır.

Bu parçada geçen "girdaba yakalanmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ürkütücü bir eser niteliği taşıma
- B) Eserin anlaşılmasının zor olduğu
- C) Eserin herkes tarafından beğenilmesi
- D) Eserin yenilikçi olması
- E) Eserin okurken sizi konunun içine empoze etmesi

6. Kemal Tahir, sekiz tane roman yazmış hiçbirini tutmamıştır. Yazar cezaevinde iken yazdığı "Devlet Ana" eseri tutunca yazdığı ilk eser dokuzuncu eserimdir diyerek acının insanı nasıl beslediğini görmemiz açısından önemli bir örnek teşkil etmiştir.

Bu parçada geçen "acının insanı beslediği" sözüyle anlatılmak istenene en yakın atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alet işler el övünür.
- B) Altın anahtar her kapıyı açar.
- C) Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- D) Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır.
- E) Bugünün işini yarına bırakma.

7. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde kinayeli söyleyiş vardır?

- A) Akıllı düşman akılsız dosttan hayırlıdır.
- B) Ağaç yaşken eğilir.
- C) Çivi çıkar ama yeri kalır.
- D) Atılan ok geri gelmez.
- E) Aşk ağlatır, dert söyler.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma sözcük kullanılmamıştır?

- A) Kapı her sabah gıcırdıyordu.
- B) Derenin şırıl şırıl sesi kulağa hoş geliyordu.
- C) Köpeği "Mandalın" her sabah havlıyordu.
- D) Yolculuk sırasında teker birden patladı.
- E) Kuşlar doğanın görkemi karşısında ötüşüyorlardı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir deyim açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Uzun zamandır müzik dinlemiyordu, kulakları pas tutmuştu.
- B) Her olayı bu kadar büyüttü, pireyi deve yapardı.
- C) Günlerdir suskundu, zehir zemberek açıklama yaptı.
- D) Bugünlerde çok sevinçliydi, gözlerinin içi gülüyordu.
- E) Bu aralar çok korkmuştu, etekleri tutuşmuştu.

10. Fecri Ati'den Millî Edebiyat'a bir kaçış psikolojisi görülür. Zamanda ve mekânda bir kaçış. Fecri Ati bu bakımdan terk edilmiş bir kervan gibidir. Her iskeleğe uğrayan, hiçbir limana yerleşmeyen bir gemi.

Bu parçada altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Yaşamım boyunca her öğrencimi bir fidan gibi sulayıp besledim.
- B) 4 büyük kulüplerde top koşturmasına rağmen hiçbirinin adamı olmadı.
- C) Eylül ayında yaşama olan bakış açım değişirdi.
- D) Yaşadığım coğrafya bana kişiliğimi kazandırmıştı.
- E) Bu üniversite hukuk için ideal olanaklar sağlıyordu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt çağrışımlar içeren sözler kullanılmıştır?

- A) Bu sene çevreyi buz kesmişti.
- B) Benim müziğe olan ilgim yadsınamaz.
- C) Terliklerini ve botlarını kimsesizler vakfına bağışladı.
- D) Doğa yürüyüşü için sporcular toplandı.
- E) Caddemizden geçen insanları seyrediyorum.

12. Nazım Hikmet'i şair yapan duygular hiç şüphesiz onun mayasındaki yetenektir. Hatta Türk edebiyatının en uzun soluklu şairi diyebiliriz. Türk şiirine yeni bir soluk getiren şair çok az şairin sahip olabileceği bir tarzda iz bırakarak tarihteki yerini almıştır.

Bu parçada geçen "yeni bir soluk getiren" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirlerinde tarafsız olma
- B) Sadece kendi çevresinde tanınan
- C) Eskiye örnek alan
- D) Yalnız şiirle ilgilenen
- E) Özgün bir anlatım tarzı benimseme

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. ÖSYM, hemen hemen her sınavda bu konuyla ilgili soru sormaktadır. Bu gibi soruları çözmek için bol pratik yapmak gerekir. Verilen parçada altı çizili bölümde geçen "sanatçının melez olması" ifadesiyle anlatılmak istenen "kendi tarzlarını oluştururken başkalarından etkilenme" ifadesidir. Diğer seçenekler bu anlatıma tamamen uzaktır. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: C

2. Parçada "labirentin içinde bulursunuz" ifadesine en yakın seçenek B seçeneğinde yer alan "karmaşık bir çemberin içinde" olduğu ifadesidir. Söz öbeğinin cümleye kattığı anlamla ilgili sorularda sözün cümleye veya parça içerisindeki anlamı özellikle dikkate alınmalıdır.

CEVAP: B

3. Parçada "Tarihin tozlu sayfalarından" sözüyle anlatılmak istenen unutulmaya yüz tutmaktır. Folklor kültür demektir. Diğer seçenekler bu kullanıma uzaktır. Bu tür sorularda bolca soru pratiği yapmak çözümü kolaylaştıracaktır.

CEVAP: B

4. Parçada "gönüllere dem vurma" sözüyle anlatılmak istenen "insanların iç dünyasına seslenme" olmalıdır. İnsanların iç dünyasının gerçeklerini her daim dile getireceği vurgusuna ulaşabiliriz. Bu tür sorularda seçeneğe gitmeden yorumlamak sizi doğru şıkka yönleltecektir.

CEVAP: A

5. Parçada "girdaba yakalanmak" sözüyle anlatılmak istenen eseri okurken sizi içine dâhil etmesidir. Bu tür sorularda soru kökleri iyi irdelenmeli ona göre yorumlanmalıdır.

CEVAP: E

6. Parçaya baktığımızda zaman kavramından bahsetmektedir. D seçeneğinde bulunan "Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır." atasözü parçaya en yakın olanıdır. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: D

7. Bir sözcüğün ya da söz dizisinin hem gerçek hem de mecaz anlamını düşündürecek biçimde kullanılmasına kinaye denir. D seçeneğinde böyle bir kullanım vardır. Diğer seçenekler gerçek anlamlıdır.

CEVAP: D

8. Yansıma sözcükler doğadaki seslerin karşılığıdır. Tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansılarda ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyludur.

Cız, tak, fıs, vak, şak, hav, çın, tü...

- Tıkırtı-kökü "tık" ve isim soyludur. Çatı katından tıkırtı sesi geliyordu.
- Fısıltı-kökü "fıs" ve isim soyludur. Ders arasında fısıltıyla seslendi.

"Kuşlar ötüşüyordu." cümlesindeki "ötüşmek" sözcüğü yansıma değildir. Çünkü kuşlar "öt" diye bir ses çıkarmazlar. Kuşlar "cıkçık" eder.

CEVAP: E

9. Verilen seçeneklere bakıldığında C seçeneğinde böyle bir kullanım olmadığı anlaşılmaktadır. Diğer seçeneklerde deyim açıklayıcı ile birlikte verilmiştir. Bu tür sorular için özellikle bol deyim örneği okuyunuz.

CEVAP: C

10. Parçada "her iskeleye uğrayan, hiçbir limana yerleşmeyen bir gemi." ifadesi ile kalıcı olmama durumu anlatılmak istenmiştir. Verilen ifadeye en uygun seçenek B olmalıdır. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilip ona göre şekil almamız gerekir.

CEVAP: B

11. Anlamca birbirinden tamamen uzak olup bu anlam özelliği taşıyan sözcüklere karşıt çağrışımlar içeren sözcükler denir. Bu açıklama ışığında C seçeneğinde "terlik" "yaz" mevsimini, "bot" "kış" mevsimini çağrıştırmaktadır. Diğer seçeneklerde karşıt çağrışım bulunmamaktadır.

CEVAP: C

12. Özgün; başkasına benzememe, kendine has olan anlamlarına gelir. Bu bilgiler ışığında doğru cevap E olmalıdır.

CEVAP: E

1. Cahit Sıtkı denilince ilk olarak akla ölüm temi gelir. Şair karanlık ortamlarda dahi ölümü hatırlamaktadır. Şiirlerindeki sürekli ölümden kaçış psikolojisi boşuna değildir. Nitekim bazı şiirlerinde ölüme teslim olduğunu, şiirlerinin tarumar olmuş bir bahçeye döndüğünü görürüz.

Bu parçada geçen "tarumar olmuş bahçe" sözünüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ölümden korkmadığını, bilakis herkesin yaşayacak olacağını
B) Şiirlerinde yaşama sevinci olduğunu
C) Ölüm temasının şiirlerinde egemen olduğunu
D) Şiirlerinin darmadağın bir şekle büründüğünü
E) Yenilikçi bir şiir anlayışını benimsediğini

2. Benim dostum olan insan yüzüme karşı gerçekleri söylerken düşmanım ayağımın kaymasını, iflas etmemi bekler.

Yukarıdaki parça aşağıdaki atasözlerinden hangisinin açıklaması olabilir?

- A) Terazi var, tartı var; her şeyin bir vakti var.
B) Dost başa, düşman ayağa bakar.
C) Acele ile menzil alınmaz.
D) Çağrılmayan yere çörekçi ile börekçi gider.
E) Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan.

3. Yeşilçam filmleri günümüze kapı aralıyor olmasaydı bugün Türk sineması bu kadar izlenen bir kitleye ulaşmayabilirdi. Kemal Sunal, Münir Özkuş, Kadir İnanır ve Türkan Şoray gibi sanat kumaşı yüksek oyuncular sayesinde bugün birçok oyuncu filmlerde onları örnek alarak iz bırakabilmektedir.

Bu parçada geçen "kapı aralıyor" sözünüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendine has
B) Kendi kabında
C) İlham vermek
D) Zamana meydan okuyan
E) Birikime sahip

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?**

- A) Araç kaza yapınca tatilimiz burnumuzdan geldi.
B) Onlarla yüz göz olduğu için pek sevilmedi.
C) Tüm söylediklerimi can kulağıyla dinler, not ederdi.
D) Yıllarca uğraştıktan sonra kedi olalı bir fare tuttu.
E) Abanın kadri yağmurda bilinir derler.

5. **Aşağıdakilerden hangisinde somut anlamlı bir sözcük soyut anlam kazanmıştır?**

- A) Bu yaptıklarından sonra karakterinde değişik havalara seziyorum.
B) Nisan yağmurları etrafı sardı.
C) Aldığı araba çok güzeldi.
D) Dağın öte yüzü çok soğuktu.
E) Parmak uçlarına basarak yürüdü.

6. Tek sözcükle anlatılabilecek bir kavramı, birden çok sözcükle anlatmaya "dolaylama" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamanın örneğine yer verilmiştir?

- A) Sosyal olgular günden güne kendi çemberini çiziyordu.
B) Eskiler hasret kavuşturan görünce mutluluktan ağırdı.
C) Günümüzde gazeteler yerini internete bırakmaya başladı.
D) Ön koltukta oturan yolcular, seyahat boyunca konuştu.
E) Türkiye'yi bisikletle dolaşarak fotoğrafladı.

10. Aşağıdakilerin hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcükler tek başına kullanılamaz?
- A) Yavaş yavaş kendime olan inancımı unutuyorum.
- B) Abur cubur yemekten kilo almıştık.
- C) Onun için ev mev bahane.
- D) İyi kötü bir arabamız vardı.
- E) Sorgu sual sormadan ifadeye aldılar.
11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz-ı mürsel (ad aktarması) yoktur?
- A) Yaşar Kemal'i okumak büyük bir zevkti.
- B) Amigolar şehri gece boyu uyutmadı.
- C) Bütün sınıf öğrencileriyle iyi geçinmeye çalıştık.
- D) Otobüs Denizli'ye vardı.
- E) Eve varınca güzelce sobayı yak.
12. "Göz" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim içinde kullanılmamıştır?
- A) Çocuğun korkudan olsa gerek gözlerinin ferisi söndü.
- B) Eski sevgilisini karşısında görünce gözleri ışıladı.
- C) Gözünü açtığı anda etrafında hiç kimse yoktu.
- D) Birçok dosya eskiye oranla göz ardı edilmişti.
- E) Göz kamaştıran duru bir güzelliği vardı.

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. Tarumar kelime anlamı olarak "dağınık, karışık, perişan" anlamlarına gelir. Bu kavramlar ışığında D seçeneğinde yer alan şiirlerinin darmadağın bir şekle büründüğü yargısına ulaşabiliriz. C seçeneği en kuvvetli çeldiricidir. Burada dikkat edilmesi gereken soru kökünü iyi okumamızdır. Soruda altı çizili dediği için sadece orayı baz almalıyız. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: D

2. Verilen seçenekler incelendiğinde B seçeneğinin doğru olduğunu görürüz. Bu durum başımızı yukarıda görmek isteyen dostlarımızı sevindirecek, ayağımızın kaymasını bekleyen düşmanlarımızı da kahredecektir. A ve C seçeneğinde her şeyin bir zamanının olduğunu, D seçeneğinde misafir edilmeyen yere gidilmemesi, E seçeneği birlikte iş görmek, birlikte yol almak anlamında kullanılan atasözüdür.

CEVAP: B

3. Kapı aralıyor sözünüyle "ilham vermek" anlamı sonucuna ulaşabiliriz. Günümüz sinemasına bir nevi pusula niteliğinde olan bir tarz. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: C

4. Deyimler, bir kavramı, olayı ya da durumu gerçek anlamından uzaklaştırarak kendine özgü mecaz anlam kazanan kalıplaşmış kelime gruplarıdır.

Deyimlerin Özellikleri:

- Deyimler kalıplaşmış söz grupları olduğu için yerleri değiştirilemez.
- Deyimlerin arasına başka sözcükler de girebilir.

A seçeneğinde "burnumuzdan gelmek", B seçeneğinde "yüz göz olmak", C seçeneğinde "can kulağıyla dinlemek", D seçeneğinde "kedi olalı fare tutmak" birer deyim örneğidir. E seçeneği bir atasözüdür. Bir şeyin kıymeti o gittikten sonra anlaşılır anlamına gelir.

CEVAP: E

5. Somut beş duyu organımız tarafından algılayabileceğimiz kavramlardır. Soyut ise beş duyu organımız tarafından algılayamadığımız kavramlardır. A seçeneğinde yer alan "hava" sözcüğü somut bir kavramken "soyut" bir hâle gelmiştir.

CEVAP: A

6. Bir sözcüğün anlatılan bir kavram, nesne ya da durumu, anlatımı güçlü kılmak amacıyla birden fazla kelimeyle anlatılmasıdır. B seçeneğinde hasret kavuşturan "tren" anlatılmak istenmiş. Bazı dolaylama örnekleri vermek gerekirse şunlardır:

Televizyon = Sihirli kutu

Kravat = Boyun bağı

Hırsız = Kasa faresi

Zeki Müren = Sanat güneşi

CEVAP: B

7. Beş duyu organımızdan birisine ait bir durumu ifade eden sözcüğün başka bir duyuyu ifade edecek şekilde kullanılmasına duyular arası aktarma denilmektedir. E seçeneğinde duyular arası aktarım vardır.

CEVAP: E

8. Eğretilme (istiare) benzetmenin temel öğelerinden sadece biri söylenerek oluşturulur. E seçeneğinde temel anlamda kullanılmış bir cümle vardır.

CEVAP: E

9. Terim anlam bilim, sanat, edebiyat, spor ve meslek dalları ile ilgili özel bir kavramı gösteren, gerçek anlamlı ve kişiden kişiye değişmeyen sözcüklerdir. Bir sözcüğün terim anlamlı olup olmadığına, cümle içerisinde hangi anlamda kullanıldığı bilgisiyle ulaşılabilir. D seçeneğinde verilen "perde" ifadesi terim anlamıdır.

CEVAP: D

10. B seçeneğinde ikisi de anlamsız kullanıldığı için tek başlarına kullanılamaz.

İkileme bir kelimenin tekrarlanması, anlatımları yakın ya da karşıt (zıt) olan veya sesleri birbirini çağrıştıran kelimelerin yan yana kullanılmasıdır. İkilemelerin arasında noktalama işareti kullanılmaz.

CEVAP: B

11. Bir sözün benzetme amacı güdülmeden başka bir sözcüğün yerine yazılmasıdır. Bir ismi de düz değişmedir. A seçeneğinde "Yaşar Kemal'in eserleri", B seçeneğinde "şehir halkı", D seçeneğinde "otogar", E seçeneğinde "sobanın içi" kast edilmiştir.

CEVAP: C

12. Deyimler, bir kavramı, olayı ya da durumu gerçek anlamından uzaklaştırarak kendine özgü mecaz anlam kazanan kalıplaşmış kelime gruplarıdır.

Deyimlerin Özellikleri

- Deyimler kalıplaşmış söz grupları olduğu için yerleri değiştirilemez.
- Deyimlerin arasına başka sözcükler de girebilir.

C seçeneğinde yer alan "gözünü açtığı anda etrafında hiç kimse yoktu." ifadesi gerçek anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde benzetme yapılmıştır?

- A) Balkan Savaşı'nın tüm acılarını eserinde tasvir etti.
- B) Değirmen misali döner başım.
- C) Bu usta şair, beğenmediği eserleri hiçbir zaman dile getirmede.
- D) Havaların sıcak olması, vatandaşı çileden çıkardı.
- E) Hayatım boyunca iyilikten ödün vermedim.

2. Yaş otuz beş yolun yarısı eder

Dante gibi ortasındayız ömrün

Delikanlı çağımızdaki cevher

Yalvarmak, yakarmak nafile bugün

Gözünün yaşına bakmadan gider

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Terim anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
- B) Yansıma sözcük vardır.
- C) Karşıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
- D) Benzetme yapılmıştır.
- E) Sesteş sözcükler yer almıştır.

3. Uluslararası İstanbul Kültür Festivali bu yıl çok görkemli bir etkinlik ile kutlandı. Festivalde pek çok yazar ve şair söyleyişi yaparak kültür abidesi olduklarını bir kez daha ortaya koydu. Festivale gelmek için üstgeçitlerde bile yüzlerce sıra bekleyen insanın olduğu gözlemlendi. Festivalden dönerken bir yazarın hayvanın alacası dışında, insanın alacası içinde deyimi çok dikkatimi çektiği için hemen sosyal medyada paylaşmıştım.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saygın bir öneme sahip olmak
- B) Sürekli yenilik peşinde koşan
- C) Hayvanların işe yarayıp yaramayacaklarının görünüşlerinden belli olduğu ancak insanların kötü huylu olup olmadıklarının dışarıdan anlaşılamaz olduğu
- D) Her hayvan ve insan dostuna sadık bir yâr olduğu
- E) Hayvanın postuna güveneceğine insanın kötü-süne güvenmesi gerektiği

4. "Büyük" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde nicel anlamda kullanılmamıştır?

- A) Yeni açılan "Dut" kahve evinde misafirlere büyük poşetler içinde hediyeler dağıtıldı.
- B) Büyük bir tarlanın olduğu toprağa patates ekti.
- C) Babasından büyük bir servet kalınca sağlığı düzeldi.
- D) Bahçede büyük bir kalabalık bizi bekliyordu.
- E) Böyle büyük adam ayaklarını bıraksan iyi olur.

5. Aşağıdaki dizelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Bütün ümitlerim bir nehir gibi kuruyor.
- B) İçimde yanan ateş bir lav gibi artıyordu.
- C) Hâlâ boş bir aşk gibi bakıyordu gözlerim.
- D) Susuzluktan dilim kurumuşt.
- E) Ağzı bozuk bir şekilde futbol oynuyordu.

6. Bu kitabı yazarken zihin haritamın pusulasını önüme koydum. İyi eser çıkarmak için karıncalar gibi çalışmak gerekir. Yoksa ortaya sıradan okuyucunun ilgisini çekmeyen bir ürün ortaya çıkar.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni bir ekol oluşturma
- B) Düşünce dünyasının yankılanması
- C) Sürükleyici olma
- D) Disiplinli olma
- E) Yeni bir bakış açısı yaratma

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?**
- A) Birçok turist şehrin bütün sokaklarında cirit atıyordu.
- A) Yeni öyküsünde özgünlüğü korumayı başarmıştı.
- B) O daha önce gördüğümüz kimseye benzemiyordu, âdeta bu iş için biçilmiş kaftandı.
- C) Bana yaptıklarından sonra git derdini Marko Paşa'ya anlat.
- D) Van depreminden sonra anladım ki kara gün dostu olan arkadaşlarımın sayısı az değişmiş.
8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmıştır?**
- A) Seninle görüşmeyeli tam yedi yıl oldu.
- B) Uzun kış gecelerinden sonra yeniden yola çıktık.
- C) Beş yıldır bu iş yılan hikâyesine döndü.
- D) Her inişin bir yokuşu vardır.
- E) Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
9. **Bir roman yazarı eserini oluştururken ceketini asıp eserine öyle başlamalıdır.**
- Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Esere kişiliğini yansıtmamak
- B) Kendisine göre eseri oluşturma
- C) Öz güvenli olmak
- D) Folklor özellikleri kullanma
- E) Ulusal olma

10. **Fantastik roman okuyucuları kitapları okurken yazardan sürekli farklı pencereden bakmasını ister.**
- Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Farklı bakış açıları
- B) Tek tip bir yol izleme
- C) Sanatsal kurguya önem verme
- D) Eserini canlandırmak
- E) Dilini sade kullanma
11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kişileştirme" yapılmıştır?**
- A) Parçada geçen her satır artarak zorlaşıyordu.
- B) Bodrum Kalesi'nin her tarafı ayrı bir güzellikeydi.
- C) Avustralya'da beyaz köpek balığını izlemek üzere bilim insanları toplandı.
- D) İletişim çağında yaşamak her şeyi kolaylaştırdı.
- E) Sevinçten ağlayan rüzgâr ötelerden ses getirmişti.
12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde genelden özele doğru bir anlatım vardır?**
- A) Muz-meyve-bitki
- B) Harf-hece-kelime
- C) İstanbul- Türkiye- dünya
- D) Portre-resim- sanat
- E) Hayvanlar-yılan- kara mamba

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. Benzetme nitelikçe zayıf olan bir unsurun nitelikçe güçlü olan bir unsura yaklaştırılmasıdır. Seçenekler incelendiğinde A, C, D ve E seçeneklerinde herhangi bir benzetme yapılmadığı görülür. B seçeneğinde ise "başım" benzeyen, "değirmen" ise kendisine benzetilendir.

CEVAP: B

2. Benzetme nitelikçe zayıf olan bir unsurun nitelikçe güçlü olan bir unsura yaklaştırılmasıdır. Cahit Sıtkı Tarancı'dan alınmış bu dizelerde "gibi" sözcüğü benzetme olarak kullanılmıştır. Diğer seçeneklerde bulunmamaktadır.

CEVAP: D

3. Deyimler genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir olarak bilinir. C seçeneği, içerdiği ifadeden dolayı en doğru seçenektir.

CEVAP: C

4. Varlıkların sayılabilen, ölçülebilen anlamlarını ifade eden sözcüklerdir.

- "Ne kadar?" sorusunun karşılığıdır.
- Nicel sözcüğünün içinde "C" harfi var bu bize cetveli hatırlatsın. Cetvel ölçme için kullanılır.
- E seçeneği nitel anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: E

5. Sözcüğün cümle veya söz gurubu içerisinde gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak başka bir kavram yerine kullanılmasına mecaz anlam denir. D seçeneğinde verilen "kurumuştur" ifadesi gerçek anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: D

6. "Zihin haritamın pusulasını önüme koydum." ifadesinde anlatılmak istenen B seçeneğinde verilen düşünce dünyasının yankılanması olmalıdır. Bu gibi sorularda şıklara geçmeden yorumlamak cevap anahtarı bulmamıza yardımcı olacaktır.

CEVAP: B

7. Deyimler genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir olarak bilinir. A seçeneğinde "cirit atmak" deymi, C seçeneğinde "biçilmiş kaftan" deymi, D seçeneğinde "git derdini Marko Paşaya anlat" deymi, E seçeneğinde "kara gün dostu" deyimleri kullanılmıştır. B seçeneğinde herhangi bir deyim kullanılmamıştır.

CEVAP: B

8. Deyimler genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir olarak bilinir. C seçeneğinde verilen "yılan hikâyesi" bir deyimdir. D ve E seçenekleri kuvvetli çeldiricilerdir. D ve E seçenekleri bir atasözüdür.

CEVAP: C

Parçada "ceketini asıp eserine öyle başlamalıdır" ifadesinde yazar eseri oluştururken kendi duygu ve düşüncelerini esere yansıtmamalıdır. Bu bakımdan A seçeneği doğru cevaptır.

10. Farklı pencereden bakmak bakış açısını zenginleştirmek demektir. Her farklı bakış açısı eserine daha zengin bir güzellik katar. A seçeneğinde verilen "farklı bakış açıları" ifadesi doğrudur.

CEVAP: A

11. İnsana ait özelliklerinin insan olmayan varlıklara mal edilmesiyle gerçekleştirilen mecazlı anlatıma kişileştirme (teşhis) denir. Çoğu zaman kapalı istiare şeklinde olur.

E seçeneğinde rüzgârın ses getirmesi ile kişileştirme yapılmıştır.

CEVAP: E

12. Cümlede önce genel kapsamlı bir sözcük sonra da o sözcüğün kapsamındaki bir başka sözcük söylenirse genelden özele sıralama yapılmış olur. Eğer önce dar kapsamlı söylenirse o zaman da özelden genele sıralama yapılmış olur. A, B, C ve D seçenekleri özelden geneleyken E seçeneği genelden özele bir anlatım şeklindedir.

1. Abdülhak Hamit Tarhan, edebiyatımızın hüznü penceresidir desek yanlış bir yorum yapmış olmayız. Eşi Fatma Hanımın ölümü onu derinden etkileyerek şiirlerine acının egemen olmasına neden olmuştur. Eyvah! Ne yer, ne yâr kaldı, Gönüm dolu âh-u zâr kaldı. Şimdi buradaydı gitti elden, Gitti ebede gelip ezelden. Ben gittim, o hâksar kaldı, Bir gûşede târmâr kaldı; Bâki o enis-i dilden, eyvâh!.. Diyerek şiirde acısını yaşamıştır.

Bu parçadaki altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belirli bir dönem acı çekmiştir.
B) Şair, eşinin ölümü sonrası güzel şiirler yazmıştır.
C) Yaşadığı iç acılar nedeniyle sonbahar mevsimi gibidir.
D) Eşini kaybeden her şair olgunlaşmıştır.
E) Şairlik yeteneği kuvvetli biridir.

2. Eğer bir romancı yazdığı tüm eserlerin daha iyisi yazılamayacağı hissine kapılırsa kendini kopyalama ağına takılır ve bu da hızla unutulmasına yol açar.

Bu parçada romancı ile ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı yapıya sahip, birbirinin devamı olan yapıtlar üretmeye başlar.
B) Yazdığı eserlerin daha iyisi yazılamayacağını kanısı taşıyordu.
C) Rakiplerin olmaması kendine olan güveni artırmıştır.
D) Kendine has bir üslubunun olması onu güçlü kılmıştır.
E) Yeni arayışlara girerek eserini geliştirmiştir.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim olarak kullanılmıştır?**

- A) Doğru haber veren arkadaşlarınızı çok ama çok seviniz.
B) Meseleyi kökten halletmek için sana ihtiyacımız vardı.
C) Konferansta yaptığı sunum taktiğiyle herkesi mıknatıs gibi kendine çekmişti.
D) Dün yapılan ameliyatta bir gözü açıldı.
E) Bitkiler besin oranlarının yaklaşık % 80'nin kökleri sayesinde alır.

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde dolaylama vardır?**

- A) Görme engelli vatandaşlar için kaldırım deseni yapıldı.
B) Yolculuk sırasında yakalandığı kara çiban onu korkutmuştu.
C) Yeni aldığı delikli demir onu baya korkutmuştu.
D) İşitme engelli genç herkese hayat dersi verdi.
E) Dün gece mezarlıktan geçerken hayırlı kuş gördü.

5. Şair, bu eseriyle yakın tarihimize şöyle bir değinmekle kalmamış, detaylı incelemiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserine biraz bakıp geçmiştir.
B) Her eserini detaylı bir şekilde incelemek istedi.
C) Her yazar tüm eserlerini detaylı inceler.
D) Eserine sadece göz gezdirmekle kalmamış, onu derinlemesine incelemiştir.
E) Geçmiş iredeleyen bir tercih etti.

6. Yolculuğa çıkarken pusulası olmayan gemi gibi olmamalıyız. Elimizde muhakkak bir gezi rehberi katalogu olmalıdır. Çünkü gittiğin yerde hem zamandan kazanacaksın hem de görülmesi gereken en önemli noktalara temas edeceksin.

Bu parçada altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Planlı bir şekilde hareket edilmesini
B) Son dakikada karar vermeyi
C) Zamana göre yön almayı
D) Kendine güvenmeyi
E) Başkalarına sorarak yola çıkmayı

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aşırı derecede gülmek anlamına gelen bir deyim kullanılmıştır?

- A) Seni gördüğümden beri o anı unutamıyorum.
- B) Sahneye çıkınca herkes gülmekten çatladı.
- C) Üniversitede yapılan gösteride hepimiz gülmekten katıldık.
- D) İnsan güldüğü zaman yaşlanma olasılığı geç olurmuş.
- E) Kemal Sunal, yıllarca hepimizi güldürdü.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "koşullar yerine getirilse bile gerçekleşmeyecek bir durum" söz konusudur?

- A) Yazarın bu romanında daha önce hiç ele alınmamış karakterler boy gösteriyor.
- B) Kütüphanedeki bütün kitapları alsan da yine de sınavı geçemeyeceksin.
- C) Sınavda bir türlü başarılı olamıyordu.
- D) Ehliyet sınavında hata yaptığı için kaldı.
- E) Hazırladığı evrakları sizlere getirmedim mi?

9. (I) Geçenlerde Ankara üzerinden Kastamonu ilimize gittim. (II) İlk defa geldiğim bu şehirde dejavu oldum. (III) Gökırmak'ın bir kolu olan Karaçomak Deresi vadisinde kurulu bulunan şehrin güzelliği beni etkilemişti. (IV) Evliyalılar şehri olarak da bilinen Kastamonu, Anadolu'daki en eski şehirlerden biridir, burada Antik Çağ ve Türk-İslam Dönemi'ne ait birçok tarihî eser vardır. (V) Gittikçe büyüyen şehre en kısa zamanda uğramanızı öneririm.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde "bir yer daha önce görmüş olma veya bir olayı daha önce yaşamış olma duygusu" durumu vurgulanmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. (I) Tokat, Tokat ilinin merkezidir. (II) 1990 yılında askerliğimi burada yapmıştım. (III) Uzun yıllar sonra burada edindiğim dostlarıma tekrar geleceğim diye söz vermiştim. (IV) Hayatımın en güzel yılları burada geçmişti. (V) Bir gün Tokat'a giderseniz benim için Tokat Kalesi'ne selam söyleyiniz.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisinden "bir şeyi yapmanın gerekli olduğu" vurgulanmıştır?

- A) II
- B) IV
- C) V
- D) I
- E) III

11. Yeni girdiği işten çok memnun değildi. Daha iyisini elde etmek uğruna çalışırken elindeki işini de yitirdi.

Kendisinden böyle söz edilen bir kişi aşağıdaki deyimlerden hangisi ile nitelendirilebilir?

- A) Yükte hafif pahada ağır
- B) Geçti Bor'un pazarı, sür eşeği Niğde'ye
- C) Dostlar alışverişte görsün
- D) Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan olmak
- E) Pabucu dama atılmak

12. Bazı sanatçılarımız eserlerini çalakalem ele aldıkları için sürekli kendilerinin övülmesini bekliyorlar.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) İrdeleyerek yazma
- B) Arı bir dille yazma
- C) Gelişigüzel yazma
- D) Panik hâlinde yazma
- E) Sabrederek yazma

Sözcüğün ve Sözüñ Anlamı

1. Sonbahar; bir başka deyişle hazan yani hüzün mevsimi, içten içte yanan yürek yakan bir aydır. Parçada hüzün penceresi gibidir ifadesi bizi C seçeneğine götürür. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: C

2. "Kopyalama ağı" yazdığı eserlerin daha iyisi yazılamayacağı kanısını taşıyordu ifadesini anlatmaktadır. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir. Seçeneklere geçmeden önce yorum yapmak bizi doğru seçeneğe götürecektir.

CEVAP: A

3. Bilim, sanat, edebiyat, spor ve meslek dalları ile ilgili özel bir kavramı gösteren, gerçek anlamlı ve kişiden kişiye değişmeyen sözcüklerdir. Bir sözcüğün terim anlamlı olup olmadığına cümle içerisinde hangi anlamda kullanıldığı bilgisiyle ulaşılabilir. E seçeneğinde yer alan "kök" sözcüğü "biyoloji terimi"dir.

CEVAP: E

4. Dolaylama bir sözcüğün anlatılan bir kavram, nesne ya da durumu, anlatımı güçlü kılmak amacıyla birden fazla kelimeyle anlatmaktır. C seçeneğinde "delikli demir" ile "tüfek" söylenmek istenmiştir. Diğer seçenekler güzel adlandırmadır. E seçeneğinde yer alan "hayırlı kuş" ile baykuş söylenmek istenmiştir.

CEVAP: C

5. Parçada altı çizili sözcüğe en yakın seçenek "eserine sadece göz gezdirmekle kalmamış, onu derinlemesine incelemiştir." ifadesidir. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: C

6. Plan, aklın tesadüflere karşı zaferidir sözünden hareketle plansız yola çıkılmaması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu bağlamda A seçeneğinde geçen "planlı bir şekilde hareket edilmesi" ifadesi doğru seçenektir. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: A

7. TDK'ye göre aşırı derecede gülmek anlamına gelen deyimler üç tanedir: Bunlar "gülmekten yanılmak", "gülmekten katılmak" ve "gülmekten kırılmak" şeklindedir. Doğru cevap C seçeneği olacaktır.

CEVAP: C

8. C seçeneğinde yer alan ifadede bütün şartları yerine getirirse bile eylemin gerçekleşmeyeceği anlamı vardır. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: C

9. Parçada Kastamonu ilinin güzellikleri, önemi ve gidilmesi gereken bir yer olduğu anlatılmıştır. TDK sözlüğüne göre "dejavu", "bir yeri daha önce görmüş olma veya bir olayı daha önce yaşamış olma duygusu" anlamına gelir. II numaralı ifade doğru seçenektir. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: B

10. Uzun yıllar sonra burada edindiğim dostlarıma tekrar geleceğim diye söz vermişim cümlesi mutlaka bir şeyi yapmanın gerekli olduğu vurgusuna dikkat çekmektedir. Bundan dolayı III numara doğru seçenektir. Seçeneklerin yeri değiştirilerek verildiği için dikkatli olmalıyız. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: E

11. Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan olmak, daha iyisini elde etmek uğruna çalışırken elindeki işini de yitirmek anlamına gelen bir deyimdir. Deyimler gerçek anlamdan uzaklaşmış, bir kavramı ya da durumu karşılayan en az iki sözcükten oluşmuş sözcük gruplarıdır. Bir sözcük asla tek başına deyim oluşturmaz.

CEVAP: D

12. "Çalakalem" gelişigüzel, durmadan yazma anlamına gelmektedir. C seçeneğindeki ifade doğru ifadedir. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yakıştırmaca" anlamı veren sözcük kullanılmıştır?

- A) Bolu Tüneli'ni aştıktan sonra etrafı öyle bir ses kapladı ki göz gözü görmez oldu.
- B) Kapının dili bozulduğu için anahtarcı çağırdık.
- C) Ne yaparsak yapalım, o kafasına estiği gibi davranıyor.
- D) Evinde önünde boş bir kutu duruyordu.
- E) Karanlıkta kaldığım zaman çok korkardım.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde duyuyu aktarımı vardır?

- A) Gezi boyunca eşsiz manzaraya şahit olduk.
- B) Yemeğin çok tuzlu olması, iştahımızı bozdu.
- C) Acı bir gülümsemeyle arkadaşlarını gözlemledi.
- D) Kitapları okuduktan sonra direkt uyudu.
- E) Parayı alır almaz hızla koştu.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yansıma sözcük kullanılmamıştır?

- A) Fokur fokur kaynayan yeryuvarlağı tehlikenin habercisi gibiydi.
- B) Odadan bir zırlıltı sesi duydu ama niçin olduğunu bilmiyordu.
- C) Kuşlar civil civildi.
- D) Ders arasında fısıltıyla seslendi.
- E) Annesi, tıngır mıngır beşiği sallıyordu.

4. Büyüklerin küçükler üzerinde büyük bir etkisi vardır. Çocuklar, çocuklukla büyüklerini örnek alırlar.

Bu açıklamaya en uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağlı koyun yerinde otlar.
- B) Abanın kadri yağmurda bilinir.
- C) Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.
- D) Cambaz iptе, balık dipte gerek.
- E) Çatal kazık yere çakılmaz.

5. Afyon Kalesi'nin yanı başındaki bu eski sokak, kentin tarihsel çekirdeğini oluşturuyor.

Bu cümledeki "kentin tarihsel çekirdeğini oluşturmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğallığı ile herkesi etkilemek
- B) Estetik bir zevkle yapıldığını belirtmek
- C) İlk zamandan beri değerini korumak
- D) Çok yönlü bir nitelik taşımak
- E) Geçmişe tanıklık etmek

Aşağıdaki tümcelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi somut anlamlı değildir?

- A) Işık gözlerimi çok rahatsız etti.
- B) Bir ses duydum ama kimseyi bulamadım.
- C) Bu elbisenin rengini her zaman beğenmişimdir.
- D) Bu rüya sözlerle anlatılamaz.
- E) Hava olmazsa insan var olamaz.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme yoktur?

- A) Bu işin yolunu yordamını ona anlatmamız gerekir.
- B) Aç susuz yola çıkınca 1 hafta hastalandım.
- C) Asker arkadaşlarını çağırdığında tek tük gelmeyen vardı.
- D) Yana yakıla aradığı arabayı sonunda buldu.
- E) İki eli kanda da olsa her işimize koştuktan geri kalmazdı.

8. Aşağıdakilerden hangisi atasözü değildir?

- A) Bostana dadanan eşeğin kuyruğu, kulağı olmaz.
- B) Sarımsağını, sirkesini sayan paça içemez.
- C) Ağaca balta vurmuşlar, "sapı bedenimden" demiş.
- D) Besledik büyüttük danayı, tanımaz oldu anayı.
- E) Ane gibi yar, Bağdat gibi diyar olmaz.

9. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözlerden hangisi ikileme değildir?

- A) Düşüncelerini iki gözü iki çeşme anlattı.
- B) Duyduklarını güle oynaya anlattı.
- C) Ben artık ev mev konusunu konuşmak istemiyorum.
- D) Eski püskü bir barakada yaşıyordu.
- E) Düşündüklerini açık seçik anlattı.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirilmiş bir sözcük yoktur?

- A) Kendimi bulmak için sensizliğe gitmeliyim.
- B) Şair upuzun şiirini yazarak farklı bir motif imgesi sergiledi.
- C) Dün pazarda güpegündüz kavga çıktı.
- D) Yeni aldığı araba bembeyaz rengiyle dikkat çekti.
- E) Yalan söyleyenince kıpkırmızı bir hâl yüzünü sarardı.

11. Aşağıdakilerden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) Su testisi, su yolunda kalır.
- B) Bugünün işini yarına bırakma.
- C) Rüzgâr eken, fırtına biçer.
- D) Yuvarlanan taş yosun tutmaz
- E) İşleyen demir, pas tutmaz.

12. Yaşar Kemal de üstünde kat kat giydiği ceketler, "İnce Memed"i yazmaya başlıyor. Bir eleştirmen siz bir kez yazdınız "İnce Memed"i ama halk de-falarca...

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenene en yakın seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zamanın gücüne yenilmeden kalıcı olduğu
- B) Bir halk kahramanı şekline büründüğü
- C) Herkesin kendinden bir şeyler bulduğu
- D) Okuyan herkesin kendine şekillendirip yeniden yazdığı
- E) Belirli dönemlerde moda olduğu

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. "Yakıştırmaca" yan anlam demektir. Sözcüğün gerçek anlamından kopmadan anlam genişlemesi yoluyla kazandığı anlamıdır. B seçeneğinde "kapının dili" yan anlam şeklindedir.

CEVAP: B

2. C seçeneğinde yerine "acı bir gülümsemeyle" ifadesinde tatma duygusu görme duygusuna aktarılmıştır. Acı kavramı tatma duygusu ile algılanabilir.

CEVAP: B

3. Tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansımada ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyludur.

- Cız, tak, fıs, vak, şak, hav, çın, tü ...
- Tıkırtı-kökü "tık" ve isim soyludur. Çatı katından tıkırtı sesi geliyordu.
- Fısıltı-kökü "fıs" ve isim soyludur. Ders arasında fısıltıyla seslendi.

Yansıma olmayan sözcükler sesle ilgili olmayan sözcüklerdir.

- Deniz bugün pırl pırl parlıyor.
- Her gün cıvı cıvı giyiniyor.
- Arabanın aynaları temizlenince gıcır gıcır oldu.

CEVAP: C

4. Açıklamaya en uygun atasözü C seçeneğinde verilen "Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur." ifadesi olmalıdır. Atasözlerinin anonim olduğunu unutmayalım. Diğer atasözlerinin anlamı ödeviniz.

CEVAP: C

5. "Kentin tarihsel çekirdeğini oluşturmak" ifadesiyle geçmişe tanıklık ettiği yargısına ulaşabiliriz. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: E

- 6.
- Beş duyu organından yalnızca biriyle algılabilen sözcük, sözcük ve kavramları ifade eden sözcüklere "somut" denir.
  - Ateş, rüzgâr, ses, hava, gürültü, ekşi, sıcak, soğuk...
  - Beş duyu organından herhangi biriyle algılayamadığımız kavramları ifade eden sözcüklere "soyut" denir.
  - His, duygu, rüya, korku, heyecan, akıl, inanç, aşk, düşünce, vicdan, sevinç, iyi, özgürlük...

CEVAP: D

7. A'da yol yordam, B'de aç susuz, C'de tek tük, D'de yana yakıla sözleri ikilemedir. E seçeneğinde ise ikileme kullanılmamıştır. İkilemeler arasına hiçbir noktalama işareti gelmediğini de unutmayalım.

CEVAP: E

8. Yanlış bilinen: Ana gibi yar, Bağdat gibi diyar olmaz. Doğrusu: Ane gibi yar, Bağdat gibi diyar olmaz. Anasını çok seven sağır bir delikanlı zamanında duymamış da uydurmuş herhalde! Deyimde aslında bahsedilen Ane, Bağdat'ta bir yar, yani uçurum. "Ane gibi uçurum, Bağdat gibi diyar olmaz" demiş atalar. Ne Ane'nin ana ile, ne de yar kelimesinin sevgili anlamındaki yar ile bir ilgisi vardır.

CEVAP: E

9. İkileme bir kelimenin tekrarlanması, anlatımları yakın ya da karşıt (zıt) olan veya sesleri birbirini çağrıştıran kelimelerin yan yana kullanılmasıdır. İkilemelerin arasına noktalama işareti kullanılmaz. A seçeneği ikileme değildir.

CEVAP: A

10. B seçeneğinde "upuzun", C seçeneğinde "güpegündüz", D seçeneğinde "bembeyaz", E seçeneğinde "kıpkırmızı" sözcüğünde pekiştirme vardır. A seçeneğinde herhangi bir pekiştirilmiş sözcük yoktur.

CEVAP: A

11. A, C, D ve E seçenekleri hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanıldığı için mecazlı söyleyiş vardır diyebiliriz. Fakat B seçeneğinde "Bugünün işini yarına bırakma." atasözü ise tamamen gerçek anlamda kullanılmış nadir örneklerdendir.

CEVAP: B

12. "Bir eleştirmen siz bir kez yazdınız 'İnce Memed'i ama halk defalarca..." ifadesine en yakın seçenek D olmalıdır. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: D

1. Bir sözcüğün anlatılan bir kavram, nesne ya da durumu, anlatımı güçlü kılmak amacıyla birden fazla kelimeyle anlatmaya "dolaylama" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylama yoktur?

- A) Kasa hırsızı sonunda yakayı ele verdi.
B) Dedem yavru vatanda görev yapmıştı.
C) Bu hafta beyaz perdeye yeni filmler geldi.
D) İnce hastalık olduğunu öğrenince yıkıldı.
E) Açık artırmada delikli demir yüksek fiyata satıldı.

2. Yazdığı bir çok eserde öykünme isteğinin belirgin olduğunu açık bir şekilde görebiliriz. Hâlbuki kalıcı olabilmek için öykünme olmaması gerekir.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Özgün bir biçimde eseri yansıtmı
B) Taklit yolunu kullanma
C) Tarafsız olma
D) Azimli olarak ürünü ortaya çıkarma
E) Arı bir dil kullanma

3. I. Dünya en uzun geceyi kitap okuyarak geçirdi.
II. Keçi inadını ne zaman bırakmayı düşünüyor-sun?
III. Vasıflı eleman diye aldık, vasıfsız çıktı.
IV. Simyacı romanında bir rüya üzerine macera başlar.
V. Çayın şekeri fazla olmuştu.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, ad- aktarması kullanılmıştır.
B) II. cümlede, doğadan insana aktarma vardır.
C) III. cümlede, karşıt sözcükler bir arada kullanılmıştır.
D) IV. cümlede, altı çizili sözcük soyut anlamda kullanılmıştır.
E) V. cümlede, altı çizili sözcük nicel anlamda kullanılmıştır.

4. Bazı yazarları anlamak çok zor, anlamak içinde uğraşmaya gerek yoktur. Çünkü anlamaya çalış-tıkça başa dönersiniz. Bu gibi yazarlar temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp konuyu aynı yere getirir.

Bu parçadaki "temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni ürünler ortaya çıkarmak için uğraşması
B) Bir meseleyi sürekli anlatmak, yeni bir şeymiş gibi birçok defa söz konusu etmek
C) Genç yazarlar eserlerinde çok sabırlı
D) Zamanla her eser değerini bulur
E) Bazı eserlere süslü ifadeler eklemek

5. Hızlı araba kullanmamız konusunda sürekli bizi uyarmasına rağmen kendi bu kurallara hiç uyma-maktadır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümleye uygun bir deyim vardır?

- A) Hanya'yı Konya'yı öğrenmek
B) Nabzını yoklamak
C) Lafıa pilav pişerse deniz kadar yağ benden
D) Lüpe konmak
E) Halka verir talkını kendi yutar salkımı

6. Konferansa katılan bazı izleyiciler boş, anlamsız sorular sorarak herkesin canını sıktı. Hz. Mevlana cahil kimsenin yanında kitap gibi sessiz olun der-ken ne kadar da haklıymış.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümleye uygun bir deyim vardır?

- A) Ne şiş yansın en kebab
B) Ne idiği belirsiz
C) Ağına düşmek
D) Latife latif gerek
E) Hamhum şaralop

7. Atasözü geçmişten günümüze gelen, uzun deneyimlerden yararlanarak kısa ve özlü öğütler veren, ortak olarak kullanılan kalıplaşmış sözlerdir. Ulsaldır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamanın örneğine yer verilmemiştir?

- A) Cana gelecek mala gelsin
B) Balık baştan kokar
C) Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan
D) Ağacı kurt, insanı dert yer
E) Leb demeden leblebiyi anlamak

8. Bir kavramı, olayı ya da durumu gerçek anlamından uzaklaştırarak kendine özgü mecaz anlam kazanan kalıplaşmış kelime gruplarına deyim denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamanın örneğine yer verilmemiştir?

- A) Ha bire
B) Can cümleden aziz
C) Talih kuşu
D) Zılgıt yemek
E) Zar zor

9. Aşağıdaki cümlelerde ayraç içinde verilen atasözlerinden hangisi cümlede anlatılmak istenene uygun değildir?

- A) Güneş balçıkla sıvanmaz. (Başarılı işler yapmak için güneş gibi parlamak gerekir.)
B) Martta yağar, nisan övünür; nisan yağar, insan övünür. (Martta yağın yağmurla ekinler nisan da gelişir. Nisanda yağın yağmurla başaklar olgunlaşır, dolgunlaşır.)
C) Otuz iki dişten çıkan, otuz iki mahalleye yayılır. (Bir ağızdan çıkan söz, dilden dile yayılır.)
D) Zamanında yapılmayan bir işin değeri yoktur. (Ay ışığında ceviz silkinmez.)
E) Yeteneksiz kişilerden iyi iş beklenmez. (Darı unundan baklava, incir ağacından oklava olmaz.)

10. Şerif, Almanya'dan Niğde'ye uzanan yolda maziye dalan gözlerle giderken babasının yıllar önce söylediği buğday başak verince orak pahaya çıkar sözünü hatırladı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili atasözünün anlamı verilmiştir?

- A) Cefa çekmeden başarıya ulaşamaz.
B) Bir kişinin becerikli olduğu yaptığı işten anlaşılır.
C) Bir şeyin kıymeti o gittikten sonra anlaşılır.
D) Birlikte yapılan işler başarıya kavuşur.
E) Her işin zamanında yapılması gerektiği.

11. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin sesteşi yoktur?

- A) Köyün kenarındaki çay misafirlerini ağırılıyordu.
B) Sınır kapısından girdiğinde levhada Türkiye'ye hoş geldiniz yazısı yüzünü güldürmüştü.
C) Yeşil gerdanına bir ben gerek.
D) Bana kara diyen dilber senin gözlerin kara değil mi?
E) Çocuğun eli kapiya sıkışmıştı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma bir sözcük yüklemlerle birlikte deyimleşmiştir?

- A) Onları bu şekilde görünce içim cız ederdi.
B) Eskiden içim kuşlar gibi cıvı cıvıldı.
C) Kuşlar her sabah böyle güzel cıkcıklerdi.
D) Yarın bize kendisini tanıttacaktı.
E) Bu davranışınla hepimizin gözüne girdin.

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. Anlatımı etkili kılmak amacıyla bir varlığı ya da kavramı birden çok sözcükle ifade etmeye **dolaylama** denir.

A seçeneğinde kasa hırsız ya da kase faresi olarak bilinen hırsız,

B seçeneğinde yavru vatan Kıbrıs,

C seçeneğinde beyaz perde sinema

E seçeneğinde delikli demir tüfek,

D seçeneğinde ince hastalık (verem) ile güzel adlandırma örneklenmiştir.

CEVAP: D

2. Öykünme isteği kelime anlamı olarak taklit etme manasına gelir. Bu bilgi ışığında B seçeneğinde verilen taklit yolunu kullanma seçeneği olmalıdır.

CEVAP: B

3. I. cümlede "Dünya" diyerek dünya halkı kastedilmiş,

II. "keçi inadı" ile ,

IV. "rüya".

V. "fazla" sözcükleri doğru kullanılmıştır.

III. cümlede karşıt sözcükler bir arada kullanılmış ifadesi yanlıştır.

CEVAP: C

4. "Temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp" sözüyle anlatılmak istenen B seçeneğinde yer alan "Bir meseleyi sürekli anlatmak, yeni bir şeymiş gibi birçok defa söz konusu etmek" ifadesidir.

CEVAP: B

Bir Deyim Hikâyesi

Ayıkla Pirincin Taşını

Osmanlı tarihine dayanır. Yavuz Sultan Selimin Yemen'i Osmanlı topraklarına katmasından bir süre sonra Yemen'de isyan çıkmış, uzun uğraşmalar sonunda Yemen Fatihi Sinan Paşa duruma hakim olmuş; Yemen bundan sonra 400 yıl Osmanlı egemenliğinde kalmıştı.

Söylentiye göre Sinan Paşanın askerleri bir gün çölde konaklamış. Yemek pişirmek üzere hasır torbalar içindeki mısır pirinçlerini yere serdikleri büyük bir çadırın üstüne dökmüş ve taşlarını ayıklamaya başlamışlar. Bu sırada bir fırtına çıkmış ve rüzgarın savurduğu bir kum bulutu pirinçlerin üstüne inerek, ufak bir tümsek halinde yığılmış. Kumların altında kalan pirinçlere bakakalan yeniçeriler arasından şakacı bir asker, arkadaşlarına:

"Biz Allah'ın nimetini taşlı diye beğenmiyorduk, bizim gibi günahkar kullara üç beş taş az bile gelir. Asıl şimdi ayıklayın bakalım pirincin taşını. Ulu Tanrımız, Kabe'ye hücum eden fil sahiplerinin başına eabil kuşlarından taş yağdırmıştı. Bizim başımıza da daha büyük taş yağdırmadan hemen tövbe edelim, diyerek arkadaşlarını güldürmüştü.

5.

"Halka verir talkını kendi yutar salkımı"deyimi çevresindekilere öğütler verip yol gösterirken kendisinin öğüde muhtaç biri gibi yaşam sürmesi anlamına kullanılan bir deyimdir.

CEVAP: E

Bir Deyim Hikâyesi

Dingo'nun Ahır

İstanbul'da ulaşım için atlı tramvayların kullanıldığı yıllarda iki at ile çekilen tramvaylara dik Şişhane yokuşunu çıkabilmesi için fazladan atlar koşulurdu. Azapkapıda tramvaya eklenen takviye atlar, Taksimide Dingo isimli bir Rum vatandaşı tarafından işletilen ahırda dinlendirilir, sonra tekrar Azapkapıya götürülürlerdi. Gün içinde sürekli atların girip çıktığı ahırın, bu durumu dolayısıyla girenin çıkanın belli olmadığı veya her önüne gelenin girip çıkabildiği yerler için "Dingoinun ahır" deyimini kullanılmaya başlanmıştır.

6. Deyim, dil biliminde, kavramları, durumları hoşagiden bir anlatımla ya da özel bir yapı veya söz dizimi içinde belirten ve çoğunlukla gerçek anlamlarından ayrı anlamlara gelen sözcüklerden oluşan kalıplaşmış sözcük topluluğu ya da cümledir. E seçeneğinde verilen "Hamhumşaralop" bir atasözü örneğidir. Diğer seçeneklerde verilenler birer deyim örneğidir.

CEVAP: F

Bir Deyim Hikâyesi

Dimyat'a Pirince Giderken Evdeki Bulgurdan Olmak

Dimyat Mısır'da Süveyş Kanalı ağzında bir limandır. Eskiden Mısır'ın meşhur pirinçleri ince hasırdan örülmüş torbalar içinde buradan Anadolu'ya getirilirmiş. Dimyat'a pirinç almak için giden bir Türk tüccarının bindiği gemi Akdeniz'de korsanlar tarafından soyulmuş ve adamcağızın bütün altınlarını almışlar. Binbir zorluk içinde İstanbul'a dönen pirinç tüccarı o yıl iflas etmiş. İstanbul'dan kalkmış memleketi olan Karaman'a gitmiş. O sene tarlasından kalkan buğdaları da bulgur tüccarlarına sattığından kendi ev halkı kışın bulgursuz kalmışlar.

7. Atasözü geçmişten günümüze gelen, uzun deneyimlerden yararlanarak kısa ve özlü öğütler veren, toplum tarafından benimsenerek ortak olarak kullanılan kalıplaşmış sözlerdir. Türkçede "sav" ve "irsa-i mesel, darb-ı mesel" olarak da adlandırılır. Atasözleri bir toplumun duygu, düşünce, inanç ve kültür yapısını yansıtır. E seçeneğinde verilen örnek bir deyim örneğidir.

CEVAP: E

8. A, C, D ve E seçeneğinde verilen ifadeler birer deyim örneğidir. B seçeneğinde verilen ifade ise atasözü örneğidir. Buradaki örnekleri iyice özümleseniz gerçek sınavda muhakkak başarıya ulaşacaksınız.

CEVAP: B

9. "Güneş balçıkla sıvanmaz" atasözünün anlamı Herkesin bildiği bir şeyi inkar etmek faydasızdır anlamına gelir. A seçeneğinde parantez içinde verilen ifade yanlış olarak verilmiştir.

CEVAP: A

10. "Buğday başak verince orak pahaya çıkar" Bir şeyin kıymeti o gittikten sonra anlaşılır anlamı verilmektedir. Altı çizili kısımlarda önce yorumlama tekniğini kullanınız.

CEVAP: C

11. Yazılışları ve okunuşları aynı olmasına rağmen anlam olarak bir birinden tamamen farklı olan kelimelere **sesteş** kelimeler denir. Bu bağlamda B seçeneğinde verilen "levha" sözcüğünün sesteşi yoktur.

CEVAP: B

12. Yansıma sözcükler isim soyludur. İnsandan, hayvandan, eşyadan ve makine seslerinden çıkabilir. Yüklem cümleinin temel öğelerinden birisidir. Yardımcı eylemle kurulan birleşik eylemler (etmek, olmak, kılmak...) ayrılmaz. A seçeneğinde yer alan "cız etmek" ifadesi yansımadan oluşarak yüklem görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) Yeter artık, abuk sabuk konuşmalarına dayanmıyorum.
- B) Karnını ne diye abur cuburla doldurmaya çalışıyorsun?
- C) Orhan Kemal özgün, becerikli bir yazardı.
- D) Ben sizler gibi kalem oynatmayı sevmiyorum.
- E) Bugünlerde yine gâvur inadı tuttu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) Zafere giden yolda çok çile çektik.
- B) Dün açlıktan nefesim kokuyordu.
- C) Bu işlerde baban insan sarrafıdır.
- D) Toplantıdaki bazı insanlar iki dirhem bir çekirdi.
- E) Bazı zamanlar beni aramadan duramazdı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) Hep birlikte ağız birliği yaparak hareket etmiyiz.
- B) Şunu iyi bil ki ahım yerinde kalmayacak.
- C) Akıl kutusu mübarek, her şeyi çözüyor.
- D) İflas etmem ateşten gömlek giymem demektir.
- E) Tiyatro, insana seslenme sanatıdır.

4. Türkiye'de yazdığı bu şiir türünde büyük yankı uyandıran şair gelecek için umut verdi.

Bu cümledeki altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Sadece belirli bir bölgede tanındığını
- B) Toplumun birçok kesimine hitap etmesi
- C) Büyük eserler yazarak büyük ses getirilebileceği
- D) Umut etmek için şiir yazan
- E) Herkese göre şiir yazabilen

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) Edebiyat tarihimizin tanıdığı en sanatsal çalışmaydı.
- B) En zor meseleler karşısında hop oturup hop kalkardı.
- C) Ne yaparsak yapalım ayvaz kasap hep bir hesap.
- D) Her kan görüşünde ayılıp bayılıyordu.
- E) Aza çoğa bakmadan bu işi kabul edelim.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "güzel adlandırma" vardır?

- A) Minik serçe bu sene çok güzel bir eser çıkarttı.
- B) Sana kaç defa sobayı yak dedim!
- C) File bekçisi bu maçta çok iyi işer çıkardı.
- D) Ünlü yazar dün öğlen son yolculuğuna uğurlandı.
- E) Halka okuma alışkanlığı kazandırmak istedi.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "dolaylama" vardır?

- A) Üç harflileri duyunca çok korkardı.
- B) Hayvanlar âleminde ormanlar kralı her zaman korku salmıştır.
- C) Günübirlilik ün kazanan yazarlar unutulmaya yüz tutar.
- D) Alanında büyük işlere imza attı.
- E) Sanata olan sevgisini herkes biliyordu.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ad aktarması" vardır?

- A) Öğrencileri sert bir sesle uyarmak istedi.
- B) Sabahları süt içmeyi çok severdi.
- C) Şehir, sessiz bir şekilde ağlıyordu.
- D) Bu iş yoğunluğunda çalışmak onu yorardı.
- E) Duygularını en sade şekilde anlatırdı.

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "insandan doğaya aktarma" söz konusudur?

- A) Onu ne kurt olduğunu bilmeyen mi var?
- B) Birazdan yağmur yağacak.
- C) Bugünlerde bizi hiç aramıyordu.
- D) Toplantıda herkesin görüşleri alındı.
- E) Hırçın bir fırtınayı düşünüyordu nehir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "güzel adlandırma" yoktur?

- A) Taşucu-Girne arasında feribot seferi yaparken istifra etti.
- B) Görme engelli sanatçı müthiş bir konserle gönülleri fethetti.
- C) O eskisi gibi değildi artık yaşını başını almıştı.
- D) Bu hafta beyaz perdede çok güzel filmler vardı.
- E) İşitme engelli genç, yıllar sonra duyunca göz yaşlarına hâkim olamadı.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "değınmece" söz konusudur?

- A) Bu roman sinemaya kaynaklık etti.
- B) Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- C) Tahlil sonuçlarını öğrenince çok mutlu oldu.
- D) Son yıllarda kütüphaneler çoğalmaya başladı.
- E) Kazandığım maçtan sonra çok sevindim.

12. Bu sırada kaldırılmakta olan birinci sınıf merdiveni-ne doğru bir sandalın çalakürek yanaştığı görüldü.

Bu cümlede altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürekli olarak
- B) Ara sıra olduğu
- C) Belirli dönemlerde olduğu
- D) Zamanına göre şekillendiği
- E) Kendine göre şekillendiği

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. Deyimler konusu Türkçenin temel yapı taşlarından biridir. Özellikle konu anlatım kitabımda bununla ilgili açıklama ve bol örneklere göz atmanızı öneririm. A seçeneğinde "abuk sabuk", B seçeneğinde "abur cabur", D seçeneğinde "kalem oynatma", E seçeneğinde "gâvur inadı" deyim olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

2. Seçeneklere bakıldığında "çile çekmek", "açlık-tan nefesi kokmak", "insan sarrafı", "iki dirhem bir çekirdek" sözcükleri deyim olarak kullanılmıştır. E seçeneğinde herhangi bir deyim örneği yoktur.

CEVAP: E

3. Seçenekler incelendiğinde "ağız birliği yapmak", "ahım yerinde kalmayacak", "akıl kutusu", "ateşten gömlek" birer deyim örneğidir. E seçeneğinde herhangi bir deyim kullanılmamıştır. Ayrıca "Ateşten Gömlek" Halide Edip Adıvar'a ait bir eserdir. □

4. Altı çizili sorularda seçeneklere geçmeden yorumlamak bizim işimizi kolaylaştıracaktır. "Büyük yankı uyandırmak" ifadesiyle büyük ses getirmesi anlatılmaktadır. Bu bilgi ışığında anlatılana en yakın seçenek B olmalıdır.

CEVAP: B

5. B seçeneğinde "hop oturup hop kalkmak", C seçeneğinde "ayvaz hesap hep bir kasap", D seçeneğinde "ayıp bayılmak", E seçeneğinde "aza çoğa bakma" deyim olarak kullanılmıştır. A seçeneğinde herhangi bir deyim kullanılmamıştır.

CEVAP: A

6. Güzel adlandırma insanlara kötü duygular çağrıştırabilecek kimi varlık ya da nesne adlarının daha güzel anlamlar çağrıştıran sözcüklerle değiştirilmesidir. D seçeneğinde verilen "son yolculuk" ile "ölüm" kastedilmiştir. A seçeneğinde "dolaylama", B seçeneğinde "ad aktarması" vardır.

CEVAP: D

7. B seçeneğinde yer verilen "ormanlar kralı" ile aslan anlatılmak istenmiştir. Diğer seçeneklerde dolaylama örneği yoktur. Dolaylama ile ilgili ayrıntılı örnekler video ders anlatım kitabımda mevcuttur.

8. Mecaz-ı Mürsel (Ad Aktarması): Benzetme ilgisi söz konusu olmadan, başka bazı ilgilerle, bir sözün başka bir söz yerine kullanılmasıyla oluşturulan mecazlardır. C seçeneğinde "şehir" sözcüğüyle orada yaşayan insanlar söylenmek istenmiştir

CEVAP: C

İnsana ait bir özelliğin, doğadaki bir varlığa aktarılması olayıdır. Bu tür kullanımın en yaygın örneklerini, insana ait *baş*, *burun*, *göz* gibi organların doğadaki bazı varlık ve kavramları karşılayacak şekilde kullanılmasında görebiliriz. E seçeneğinde verilen "hırçın" sözcüğü insana ait bir durumdur. "hırçın bir fırtına" diyerek insandan doğaya aktarım yapılmıştır.

- istifra etme (kusma), görme engelli (kör), yaşını başını almak (yaşlılık), işitme engelli (sağır) güzel adlandırma örneğidir. D seçeneğinde yer verilen "beyaz perde" ifadesiyle dolaylama yapılmıştır.

CEVAP: D

11. Değınmece ile "kinaye" anlatılmak istenmiştir. Kinaye bir sözün hem gerçek hem mecaz anlam olarak kullanılmasıdır. B seçeneğinde yer verilen "Ateş olmayan yerden duman çıkmaz" ifadesiyle değınmece yapılmıştır.

CEVAP: B

- Bu sırada kaldırılmakta olan birinci sınıf merdiveni-ne doğru bir sandalın çalakürek yanaştığı görüldü ifadesinde altı çizili olarak verilen "çalakürek" sözcüğü sürekli olarak anlamına gelmektedir. Bu bağlamda doğru seçenek A olmalıdır.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "üslupla (biçimle) " ilgili bir özelliğe değinilmiştir?

- A) Orhan Pamuk, "Kar" romanında Kars'ta geçen olayları anlatır.
- B) Cengiz Aytmatov, "Cemile" romanında özentiden uzak, sade ve akıcı bir dil kullanır.
- C) Sinemacılar yenilikleri takip ederek farklı bakış açıları yakalıyor.
- D) Kitap okuma alışkanlığı küçük yaşta başlar.
- E) Öğretmenliğimin ilk yıllarında çok heyecanlanmıştım.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul anlamı vardır?

- A) Tüm zamanların en iyi filmiydi.
- B) Türk şiiri bugün en zirve yaptığı dönemde.
- C) Kütüphaneden aldığım kitapları geri vermek üzere alabilirsin.
- D) Yaşadığı toplumun güncel sorunlarına yer yer değinmektedir.
- E) Bazen şiirsel yazı karmakarışık bir şekle bürünebiliyordu.

3. Aşağıdakilerden hangisi nesnel bir nitelik taşımaktadır?

- A) İstanbul'un en güzel ilçesi Kadıköy'dür.
- B) Uçakla yolculuk yapmayı herkes sevmektedir.
- C) Sait Faik, herkesin takdir ettiği bir yazardı.
- D) Akdeniz'in bitki örtüsü bozuktur.
- E) Eserinde çok etkili bir dil kullanmıştı.

4. Aşağıdakilerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Sinemaya geç kaldığı için filmin baş tarafını kaçırdı.
- B) Yağmur yağmazsa pikniğe gideriz.
- C) Kar yağdığından her yer beyaz örtüye bürünmüştü.
- D) Sana yarın gelirim fakat sen de bize gelersen.
- E) Yurtdışında yeni heyecanlar yaşamak için keşfe çıktım.

5. Aşağıdakilerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Gece elektrikler kesildiğinden Farmville oyunum yarıda kaldı.
- B) Erken kalkmak için saat 09. 15'te uyudu.
- C) Kardeşimi mutlu edeyim diye dondurma aldım.
- D) Çince öğrenmek için yurtdışına gitti.
- E) Konuşma yapmak için kürsüye çıktı.

6. Sanatçının eserlerinde gezinirken yazarın yapmaktan uzak olduğunu gözlemledim. Bu tür romanlar günümüzde maalesef azalmaktadır.

Bu parçada sanatçının hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Nesnelliği
- B) İçtenlik
- C) Sığ düşünen
- D) Kendine göre şekillenen
- E) Öznelliği

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumsuzdur?

- A) Erzincan yolundaki kazada hiç kimse ölmedi.
- B) Bu adam bugünlerde çok kötüydü.
- C) Yarın akşam kitap şöleni için yola çıkacağım.
- D) Aç karına limonlu ılık su içmek çok faydalıdır.
- E) Resim sergisinde gördüğüm en güzel tabloydu.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yakınma" anlamı vardır?

- A) Törene bir beni çağırمامışsın.
- B) Bir yudum huzuru bana çok gördünüz.
- C) Oraya gittiğinden beri hiç aramadın.
- D) Buraya kadar gelip annene selam vermeden gittin.
- E) Yüzüme dahi bakmadan çekip gittin.

9. Bedevi bir kadına bir gün en çok hangi çocuğunu sevdiğini sormuşlar. Kadın şöyle yanıt vermiş: Hasta olanı iyileşene kadar, en küçüğü büyüyene kadar, yolda olanı da eve dönene kadar.

Bu cümlelerin en yakın anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her insan dereyi geçene kadar bazı olgulara evet der.
- B) İnsanların olumlu ya da olumsuz durumlara iten olgu, etken, içinde bulunduğu ortamdır.
- C) Herkesin kendine göre düşüncesi farklıdır.
- D) İnsanlar her zaman ufak çocukları çok sever.
- E) Hasta olan çocuklar her zaman daha önemlidir.

10. Pek çok ressam çizdiği resimler ile övünür. Önemli olan çizdiği resimler değil, onun ---

Bu cümlede boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) resim yeteneğidir.
- B) kullandığı renklendir.
- C) ne kadar sattığıdır.
- D) ebadıdır.
- E) niteliğidir.

11. Yakup Kadri'nin romanlarındaki karakterler bizden biri gibi çünkü her okuyucu eserde ---

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

- A) yalnızca sanatı bulur.
- B) düş gücünü ivmeler.
- C) gerçekliği gözlemler.
- D) kendinden bir şeyler bulur.
- E) sade dil kullanır.

12. I. Toplumun örnek alması gerektiği bir şairdi. (öznel)

II. Tut ki seni çok sevmek istedim. (varsayım)

III. Kim demiş ders çalışmıyor diye. (yadsıma)

IV. Kullandığı dil ağdalıydı. (içerik)

V. Şairin bu anlatım tarzı okuyucuyu yordu. (eleştiri)

Numaralanmış cümlelerden hangisi ayraç içinde verilen kavramla örtüşmemektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cümlede Anlam

1. Üslup (biçem): Bir sanatçının dili kullanma şekli, sözcükleri seçimi, cümle kurma biçimi olarak ifade edebiliriz. B seçeneğinde Cengiz Aytmatov, "Cemile" romanında özentiden uzak, sadece ve akıcı bir dil kullanır, ifadesi üslup cümlesidir. Diğer seçeneklerde genel olarak konudan bahsedilmiştir.

CEVAP: B

2. Bir olayın veya durumun gerçekleşmesinin, başka bir olaya veya duruma bağlı olduğunu belirten cümlelere koşul-sonuç (şart-sonuç) cümleleri denir. C seçeneğinde geri vermek üzere ifadesi koşul bildirmektedir.

CEVAP: C

3. Kişisel duygu ve düşünce içermeyen kanıtlanabilir cümlelere nesnel yargı denir.

Aksi kanıtlanabilen yargılar nesnel özellik taşır. D seçeneğinde bitki örtüsünün "maki" olduğunu ispatlayabiliriz. Sorularda kanıtlanabilirlik açısından farklıdır diye bir soru sorulursa "öznel" ve "nesnel" yargılarını aramalıyız.

CEVAP: D

4. Eylemin hangi amaçla gerçekleştiğini belirten cümlelerdir. Amaç-sonuç cümlesinde "amaç", gerçekleşmemiştir. "mek için, -mek üzere, -diye, de, -e, -a ekleriyle amaç-sonuç ilgisi kurulur. "için" yerine amacıyla gelirse amaç-sonuç, "diğinden dolayı" gelirse neden-sonuç cümlesidir. A ve C seçenekleri neden-sonuç, B ve D seçenekleri koşul-sonuç cümlesi, E seçeneği amaç-sonuç cümlesidir.

CEVAP: E

5. Bir eylemin hangi neden dolayı gerçekleştiğini veya gerçekleşmediğini bildiren cümlelerdir. Yükleme "neden, niçin, niye" sorularını sorarak buluruz. Bu tür cümlelerde neden, gerçekleşmiştir. "-dığı için, diye, -den dolayı, -diğinden" kalıpları kullanılabilir. Tüm bu açıklamalar ışığında A seçeneği neden-sonuç cümlesidir.

CEVAP: A

6. Vurgulanmak istenen düşünce sorularında asıl anlatmak istenen ana düşünceyi aramalıyız. Yapmaktan uzak olması bizi B seçeneğinde vurgulanan "içtenlik" sözcüğüne götürür.

CEVAP: B

7. Olumsuz cümleler yüklemde bildirilen yargının gerçekleşmediği ya da gerçekleşmeyeceği durumları anlatan cümlelerdir. Olumsuz cümleler "-ma/-me, -maz/-mez, -sınız/-siz, yok/değil" eklerini alabilir. Bu tür cümlelerde kişisel duyguların bir önemi yoktur. A seçeneğinde ölme eylemi gerçekleşmediği için "olumsuz" cümle olarak değerlendirilmelidir. Diğer seçenekler olumludur.

CEVAP: A

8. Yakınma bir durumdan duyulan rahatsızlığın dile getirildiği, şikâyet bildiren cümlelerdir. C seçeneğinde bir yakınma söz konusudur. Diğer seçenekler "sitem" cümlesidir. Sitem cümleleri bir kimse-nin yaptığı bir hareketten veya söylediği bir sözden dolayı duyulan üzüntünün, kızmadan yumuşak bir şekilde dile getirildiği cümlelerdir.

CEVAP: C

9. "İnsanların olumlu ya da olumsuz durumlara iten olgu, etken, içinde bulunduğu ortamdır." ifadesi anlatılmak istenene en yakın cümledir. Bu gibi sorularda yorumlamak çok önemlidir.

CEVAP: B

10. Pek çok ressam çizdiği resimler ile övünür. "Önemli olan çizdiğin resimler değil, onun niteliğidir." seçeneğini getirmemiz gerekir. Çünkü sanatta ana izlek kalitedir.

CEVAP: E

11. Yakup Kadri'nin romanlarındaki karakterler bizden biri gibi çünkü her okuyucu eserde kendinden bir şeyler bulur, ifadesi gelmesi gerekmektedir.

CEVAP: D

12. D seçeneğinde bulunan içerik ifadesi yanlıştır. Üslup olması gerekmektedir. Bir sanatçının dili kullanma şekli, sözcükleri seçimi, cümle kurma biçimine üslup denir. Buna yazarın anlatım biçimi de diyebiliriz.

CEVAP: D

1. Aşağıdakilerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Taşköprü sarımsağı dünyanın en iyi lezzetine sahipti.
- B) Hatay künefesi enfes bir lezzete sahipti.
- C) Hakkârî'nin lezzetli balı aranan bir tattı.
- D) Afyon Kalesi herkesi derinden etkilemişti.
- E) Halfeti ilçesindeki siyah gül sergilenmeye başlandı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "azımsama" söz konusudur?

- A) Görende sınavı kazanır sanacak.
- B) Bu da resim mi, ben daha iyisini yaparım.
- C) Onun gibilerini cebimden çıkartırım.
- D) Görende yemek lezzetli sanacak.
- E) Bu kadar maaş çocuklarım için yetmez.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı düşünce değişik sözlerle yinelenmiştir?

- A) Sanatçı, daha önce kullanılmamış tarzda eserler ortaya çıkardı.
- B) Şair, kendine has bir üslup kullanmıştır.
- C) İstanbul Türkçesi kullanarak iz bıraktı.
- D) Oyuncu yeni rolü için kılı kırk yararak çok titiz davrandı.
- E) Her sanatçının kendine has bir bakış açısı vardır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "doğrudan anlatım" söz konusudur?

- A) Limon Festivali'ne daha çok insan geleceğini söyledi.
- B) Sanatçının ruha dokunan bir yapısı olduğunu belirtti.
- C) Portakal bahçesinde dolaşmanın iç huzur getirdiğini dile getirdi.
- D) Atatürk: "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." der.
- E) Her gece bize dondurma alırdı.

5. I. 10 milyar 425 milyon Türk lirasına ulaşan

II. Mayıs sonuna doğru kar ederek

III. Bazı yerli şirketler

IV. 17, 5 milyar Türk lirasına ulaştı.

V. Bu ay itibarıyla

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" söz konusudur?

- A) Tarım arazileri için sulama projesi başlatıldı.
- B) Deneme sınavlarına olan ilgisi artmıştı.
- C) Bisikletle Türkiye turuna çıkan Can, diğerlerinden farklı olarak daha uzun yol alıyordu.
- D) Eserlerinde geçmişe takılıp kalan bir yazardı.
- E) Belli akımların etkisinde kalarak eserine zarar vermişti.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kanıksama" anlamı vardır?

- A) Tasvirlerinde yüreğe dokunan bir kelime hazinesi vardı.
- B) Her gün aynı yer ve saatte otobüse biniyordu.
- C) Yeni umutlara yelken açmak için çok çalışmalısınız.
- D) Yaptığı yemeklerin kokusu buraya kadar gelmişti.
- E) Bugünlerde yaptıklarıyla her şeyi oldubittiye getirmişti.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde düşsel öğelere yer verilmiştir?

- A) İlkbahar tüm sevecenliğiyle, hiçbir karşılık beklemeden tüm güler yüzünü insanlara sergiliyordu.
- B) Tiyatro, insana değişik bir bakış açısı getirir.
- C) Sinemaya olan ilgi gün geçtikçe artıyordu.
- D) Plan yaparak kurumsallık düzeyini artırabiliriz.
- E) Türkiye hazırlık maçlarında üst üste galibiyetler aldı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçekleşmemiş beklenti söz konusudur?

- A) Okuyucularımızın romana olan ilgisi için teşekkür ederiz.
- B) Bir ağaç kampanyası için toplayacağımız fidanlar için katkı sunmanı beklerdik.
- C) Sizi yıllar sonra burada görmek beni mutlu etti.
- D) Çevirileri eserlerinde büyük ses getirdi.
- E) Kırtasiyeye her gittiğinde yeni çıkan kitapları alıyordu.

- I. tünelin ucundaki
- II. aydınlığa
- III. giden
- IV. ilk ışıktır
- V. doğruluk

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. kanun ise

- II. akarsa nimet yetiştirir
- III. zulüm yanan ateş gibidir
- IV. yaklaşanı yakar
- V. su gibidir

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) II B) IV C) II D) I E) III

12.

(I) Romanların kurgusu, onu konuşan toplumların yaşamına benzer. (II) Bu kurgu dildeki düşüncenin romana yansıtılmasıdır. (III) Romana yansıtılan dil topluma kucak açabilir. (IV) Çünkü yansıtılan düşünceler bizden bir şeyler katabilir. (V) Bu düşünceler romanların diline katkı sunuyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi kendinden önceki cümlelerin gerekçesidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Cümlede Anlam

1. Kanıtlanabilirlik sorularında "öznel" ve "nesnel" yargı ifadelerini aramalıyız. Öznel yargılar kişiden kişiye değişen, kanıtlama amacı olmayan kişisel, değişken, yorum içeren yargılardır. Nesnel ise kişisel duygu ve düşünce içermeyen kanıtlanabilir cümlelere denir. A, B, C, D seçeneklerinde öznel ifadeler yer alırken E seçeneğindeki cümlede "nesnel yargı" vardır.

CEVAP: E

2. Azımsama bir şeyin miktarca az olduğunu, yetersiz görüldüğünü ifade eden cümlelerdir. E seçeneğinde böyle bir kullanım vardır. Küçümseme ile çok sık karıştırılan bir kavramdır. Bundan dolayı video ders notlarıma göz atınız.

CEVAP: E

3. Oyuncu yeni rolü için kılı kırk yararak çok titiz davrandı, cümlesinde kılı kırk yarmak deyimini zaten titiz davranmak anlamına gelir. Deyimler anonim bir özellik gösterir.

CEVAP: D

4. Başkasına ait bir sözün hiç değiştirilmeden aktarılmasına doğrudan anlatım denir. Olduğu gibi aktarılan söz genellikle tırnak işareti içerisinde yazılır. Tırnak işaretinin dışında virgül kullanılarak da aktarılabilir. Bu tür cümlelerde "dedi, demiş, der, diyor" gibi kelimeler bulunur. Bu bilgiler ışığında Atatürk: "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." der. İfadesi doğrudan anlatım cümlesidir.

CEVAP: D

5. Cümle oluşturma sorularında bağlaçlara, tamamlamalara, yardımcı fiille kurulmuş birleşik fillere ikilemelere, deyim ve atasözlerine çok dikkat etmeliyiz. Bu gibi sorularda öncelik yüklemi bulmak olmalı, yargılar arasında anlamsal olarak bütünlük sağlanmalıdır. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler için cümlenin doğru sıralanışı: V-I-III-II-IV şeklindedir.

CEVAP: C

6. Karşılaştırma cümleleri daha çok "daha, en, ise..." sözcükleri ile yapılır. Bisikletle Türkiye turuna çıkan Can, diğerlerinden farklı olarak daha uzun yol alıyordu, cümlesinde karşılaştırma anlamı vardır.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir değerlendirme yapılmıştır?

- A) Kimi sanatçılar eserlerini kendi duygularını ifade etmek için yazar.
- B) Sanatçı, kendi iç dünyasını dışarıya yansıtan aynadır.
- C) Her zaman eserin topluma hizmet etmesi gerektiğini söylerim.
- D) Kurmaca metinlerden uzak durmak, başarıyı etkileyen etmenlerdendir.
- E) Bu eserde, kahramanlar gerçek yaşamdan alınmış, kişiler karakterine uygun olarak dile getirilmiştir.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi biçimce olumsuz anlamca olumludur?

- A) Radyoda çalan şarkılar tam bana göre idi.
- B) Dün yeni aldığı eve hırsız girdi.
- C) Ünlü midyecide 256 tane midye yiyerek kendi rekorumu kırdım.
- D) Gel de bu insanlara laf anlat!
- E) Pokut Yaylasında aradığım birçok eşya yok değil.

3. Artık demir almak günü gelmişse zamandan, Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.

Bu dizelerdeki hakim duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlem
- B) Sitem
- C) Kanıksama
- D) Hayıflanma
- E) Umutsuzluk

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" söz konusudur?

- A) Tavus kuşu, sülüngiller familyasında Pavo cinsindeki iki tür kuşa verilen isimdir.
- B) Orhan Pamuk, dünyanın en iyi yazarları arasındadır.
- C) Sülüklerin tatlı su, kara ve deniz formları vardır.
- D) Mandalina, ılıman iklimde yetişmekte olan turuncgiller familyasına ait bir meyve türüdür.
- E) Sarma Türk kültürünün yemeğidir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "dolaylı anlatım" söz konusudur?

- A) Deskartes: "Düşünüyorum öyleyse varım." der.
- B) Onunla her yıl pikniğe gideceğini söyledi.
- C) Hiçbir masraftan kaçmayın, bazen masraf yapmak geleceğe yatırımdır, dedi.
- D) Herkesin sizi sevmesini beklemeniz biraz garipti.
- E) Tanzimat Dönemine ait yeni şiirler okundu.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç- sonuç ilişkisi içermektedir?

- A) Hasta olduğu için bu yıl konferansa katılamayacağını bildirdi.
- B) Yağmur yağdığından dolayı size gelişim iki saat geç olacak.
- C) Size ulaşmak için pek çok yol deniyorum.
- D) Bize kızdığı için misafirliliğe gelmedi.
- E) Mevcut düzen sağlanırsa katılım sağlanacaktır.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "varsayım" anlamı içermektedir?

- A) Tut ki bu işi yarına kadar sen bitirdin.
- B) Bana göre daha önce böyle bir konser yapılmadı.
- C) Hayata yeniden başlamak için ne bekliyorsunuz?
- D) Anadolu'nun tarihi mekânları keşfetmeye çıktık.
- E) Başkalarının düşüncelerine önem veren bir yapısı vardı.

8. Dertsiz baş, yarasız ağaç olmaz.

Aşağıdakilerden hangisi anlam bakımından bu cümleye en yakındır?

- A) Her derdin bir devası vardır.
- B) Yaratılış gereği kusursuz olunamaz.
- C) Gerekli koşullar sağlanırsa dertler azalır.
- D) Sağlam dostluklar kurmak bize huzur verir.
- E) Derdini söylemeyen derman bulamaz.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden - sonuç ilişkisi yoktur?

- A) Hava bulutlu olduğu için doğa yürüyüşünü gerçekleştirdiler.
- B) Okullar açıldı diye gözyaşlarına engel olamadı.
- C) Mantı yemek için Kayseri'ye yola çıktı.
- D) Fazla ışıktan dolayı gözlerim rahatsızlandı.
- E) Sevinçli olduğu için babası çok mutlu oldu.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisi bir tanım cümlesidir?

- A) Denemecinin gücü, yazdığı eserlerle ortaya çıkar.
- B) Türkçenin bütün eksenleri o konuyu işaret ediyordu.
- C) Aşk, gözlerdeki kalbi yansıtan aynadır.
- D) Şeker düzeyini kontrol etmek için dikkatli davranıyordu.
- E) Bazı kelimeleri duygu yoğunluğu ile yoğurarak kitaba yansıttı.

11. Gönümle oturdum da hüzünlendim o yerde,
Sen neredesin, ey sevgili, yaz günleri nerde!
Dağlar ağırırken konuşurduk tepelerde,
Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde!

Bu dizelerdeki hâkim duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlem
- B) Sitem
- C) Nedamet
- D) Ölüm
- E) Hayıflanma

12. Kitap okumak, kültürlü insanların sıcakkanlı sohbeti gibidir.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Benzetme içermektedir.
- B) Özne bir yargı taşımaktadır.
- C) Niteleyici anlamında kullanılmıştır.
- D) Doğrudan anlatım cümlesidir.
- E) Master eki kullanılmıştır.

Cümlede Anlam

1. **Değerlendirme**, yapılan bir işin, ortaya konan bir yapıtın ya da düşüncenin ne ölçüde başarılı olduğu ile ilgili karar açıklamaktır. Değerlendirmeden söz edilebilmesi için ortada bir yapıt, ürün ya da düşünce olmalıdır. E seçeneğinde verilen "Bu eserde, kahramanlar gerçek yaşamdan alınmış, kişiler karakterine uygun olarak dile getirilmiştir." ifadesi doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: E

2. Yüklemde -me, -ma, -sız ekleri veya değil kelimesi varsa o cümle **biçimce** olumsuzdur. E seçeneğinde verilen "değil" sözcüğü bu durum örneklenmiştir. Olumlu cümle ile olumsuz cümle arasındaki en büyük fark eylemin gerçekleşmiş olmasıdır. Eğer eylem gerçekleşmiş ise olumlu, eylem gerçekleşmemiş ise olumsuzdur.

CEVAP: E

3. Yahya Kemal Beyatlı'ya ait bu şiirde "umutsuzluk" unsurunun ağır bastığını söyleyebiliriz. ÖSYM'nin sorularında genellikle bu tür şiirsel anlatımlara dikkat etmemiz gerekmektedir.

CEVAP: E

4. Birden çok kişi, olay ya da nesnenin benzerliklerini ya da farklılıklarını ortaya koyan cümlelerdir. Karşılaştırma, bazen nitelikçe üstün olanın vurgulanması için bazen de eşitlik durumunu belirtmek için kullanılır. B seçeneğinde "...dünyanın en iyi yazarları..." ifadesi karşılaştırma anlamı vermiştir.

CEVAP: B

5. Birinin sözünün, aktaran kişinin cümle kalıbı ile aktarılmasıdır. Aktarıcı başkasından aldığı cümleye kendi anlatım özelliğini katar. B seçeneğinde böyle bir ifade yer almaktadır.

CEVAP: B

6. Herhangi bir eylem ya da durumu gerçekleştirmek için ortaya çıkan sonucun, istenen hedeflerle birlikte verilmesi amaç-sonuç ilişkisi olarak tanımlanır. C seçeneğinde "mek için" ifadesiyle amaç belirtilmiştir.

CEVAP: C

7. Varsayım, bir olayın sonuçları üzerinde fikir üretebilmektir. Genellikle "diyelimki, mesela, farz edelim, tut ki, varsayalım ki..." gibi sözcüklerle sağlanabilir. A seçeneğinde böyle bir kullanım söz konusudur.

CEVAP: A

8. Dertsiz baş, yarasız ağaç olmaz atasözünde her insanın bir kusurunun olabileceğini vurgulanmaktadır. Bu açıklamaya en uygun seçenek B'de verilmiştir.

CEVAP: B

9. Bir eylemin hangi gerekçeyle veya hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelere neden-sonuç (sebe-sonuç) cümleleri denir. ... Neden-sonuç cümleleri iki bölümden oluşur: Birinci bölüm neden (sebe), ikinci bölüm ise sonuç bildirir. Genellikle "için, -den, -diğinden, ile" gibi ekler ve edatlar kullanılır. Bu bilgiler ışığında C seçeneğinde verilen ifade amaç sonuçtur. Eğer bir cümlede "mek için" ifadesi varsa amaç sonuç cümlesidir.

CEVAP: C

10. Varlıkların ya da kavramların ne olduklarını, niteliklerini ve özelliklerini eksiksiz olarak belirten ve açıklayan cümlelere **tanım cümlesi** denir. C seçeneğinde aşkın tanımı yapılmıştır.

CEVAP: C

11. Özlem insanoğlunun fitratında olan bir kavramdır. Şairler özlem duygusunu çok iyi dile getirir. Bu şiirde özlem duygusu egemen olmuştur. Bu arada bu şiir Yahya Kemal'e aittir.

CEVAP: A

12. A seçeneği "gibi", B seçeneği "sıcakkanlı" olması çünkü öznel yargıda sana göre bana göre olayı var, C seçeneği "kültürlü insanlar" nasıl sorusuna yanıt veriyor, E seçeneği "okumak" sözcüğü master ekini almıştır. D seçeneği cümlede geçmemektedir.

CEVAP: E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "usanç" anlamı söz konusudur?

- A) Sanatçı, kendini sürekli yenileyerek ilerlemelidir.
- B) Vapurdan martılara simit atarak yolculuk yapardı.
- C) Bir dert bazen bir zehir, bir zehir bazen bir dert olabilir.
- D) Temizlik yaptığı için odanın her yeri güzel kokuyordu.
- E) Yâre selam saldım gelmeyen haberdan usandım.

2. Bir ortamda her şeye karışan olursa orada bir anlaşma çıkmaz. Onun için sözü geçerli biri herkesin adına konuşursa daha isabetli sonuç elde edilir. Böyle durumlar için kullanılan bir atasözümüz vardır: "-----"

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre getirilebilecek uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demir tavında dövülür.
- B) Gelen gideni aratır.
- C) Horozu çok olan köyün sabahı geç olur.
- D) İşleyen demir pas tutmaz.
- E) Laf lafı açar.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kişileştirme" söz konusudur?

- A) Dün akşam kar yolları kapadı.
- B) Yazın dünyasında kalıcı olmak için çok çalışmak gerekir.
- C) Bisiklete binmek insana huzur veriyordu.
- D) Kuşlar, senin uzak diyara göç ettiğini söyledi.
- E) Röportaj yapmak için sıraya girdiler.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir yargıdır?

- A) Yaşar Kemal, eserlerinde Çukurova'yı işlemiştir.
- B) Cemal Süreya, aşk temasını şiirlerinde ustalıklarla işlemiştir.
- C) Yazarın bu romanı 234 sayfadan oluşuyordu.
- D) Şair ilk defa eserinde ölüm temasını işledi.
- E) Dünkü maçı iki sıfır kazandık.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel bir anlatım vardır?

- A) İstanbul'un en güzel mevsimi yazdır.
- B) Yazar bu romanında sarsıcı bir dil kullanmış.
- C) Mavi glynmek herkese yakışıyordu.
- D) Duygusal türküler insanı derinden etkilerdi.
- E) Sait Falk, öykülerinde mekân olarak Büyüka-da'yı seçmiş.

6. Resim, fincanın kendisi değildir, fincanın bence resmidir. Kuşkusuz romanda da öyle; roman----

Bu cümle düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) yaşamın kurmaca içinde verilmesidir.
- B) her alanda yazılmalıdır.
- C) belirli bir türde olmalıdır.
- D) kendine has bir üslubu olmalıdır.
- E) okuyucunun isteklerini dikkate almalıdır.

7. Sanatçı, yaşadığı dönemin beğenisine kendini kaptırıp yazmayı bırakmamalıdır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca yukarıdaki cümleyle özdeştir?

- A) Her yazar beğenilmeyi ister.
B) Döneminde beğenilen yazarlar, asırlarca yaşamaya hak kazanır.
C) Kalıcı olmak isteyen sanatçı, döneminin şartlarını incelemelidir.
D) Her sanatçı sosyal medyanın övgüsünü dikkate almalıdır.
E) Sadece belirli bir dönemin beğenisine uymaya çalışmak, sanatçı için pozitif bir durum değildir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “düşsel ögeler” vardır?**

- A) Göğün kaynayan bakışları içime işlemişti.
B) Bu verdiğin para bana yetmez ki?
C) Maçtan sonra çorbaya içmeye gittiler.
D) Sabahtan beri sizi arıyordum.
E) Bize ne zaman geleceğini söyler misin?

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “öykünme” söz konusudur?**

- A) Kim demiş sana âşık olduğumu?
B) Her gün size ders çalışmaya geleceğim.
C) Çimenlerin üzerinde dolaşan böcekler kolumu ısırmıştı.
D) Bu aralar, Tatar Ramazan gibi davranıyor.
E) Gezi rehberimde yeni rotalar vardı.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul-sonuç ilişkisi vardır?**

- A) Yarın size oturmaya geleceğim.
B) Türkçe dersi verimli anlatılırsa öğrenciler üzerinde kalıcı olur.
C) Çalışmalarını çoğunlukla kütüphanede yapıyordu.
D) Yangından sonra buraları terk etti.
E) Her zaman şık giyinen biriydi.

11. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi “üslup” ile ilgili bir yargıdır?**

- A) İlk hikâyelerinden beri yazdığı tüm öykü ve romanlarda gözlemlerini anlatmaya çalışmış.
B) İlgili çekici olmayan konulardan ya hiç söz etmez ya da böyle olayları birkaç cümle ile geçiştirirdi.
C) Romanlarında kendisinden söz etmeyi hiç sevmeydi.
D) Şairin özentiden uzak, etkileyici, şiirsel bir anlatımı vardı.
E) Sanatçı, eserinde ağılık ve eşkıyalık teması işledi.

12. (I) İyi, Kötü ve Çirkin, 1966 yapımı Sergio Leone'nin yönettiği Spagetti Western filmidir. (II) Başrollerini ClintEastwood, Lee Van Cleef ve Eli Wallach paylaşmaktadır. (III) Filmin hikâyesi LucianoVincenzoni ve Sergio Leone tarafından, senaryosu ise AgenoreIncrocci ve FurioScarpelli tarafından yazılmıştır. (IV) Döneminin şartlarına göre çekilen film hakkında eleştiri gerçeği asla değiştirilemez. (V) Bana göre bugün dünyanın en iyi üç filminden biridir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlamca olumsuzdur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Cümlede Anlam

1. Muhtemelen hocam bu ne dediniz Usanç, usanma duygusu, bıkkıma, bıkkınlık, melal anlamlarına gelir. Bu bilgi ışığında E seçeneğinde yer verilen "... gelmeyen haberdan usandım." ifadesi usanç anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: E

2. Atasözleri ile ilgili video ders notlarını izlemenizi öneririm. Parçada "Horoza çok olan köyün sabahı geç olur" atasözü anlatılmak istenmiştir. Bu soruyu doğru yapana büyük alkış.

CEVAP: C

3. Teşhis (Kişileştirme): İnsana ait özelliklerin insan olmayan varlıklara mal edilmesiyle gerçekleştirilen mecazlı bir anlatım özelliğidir. D seçeneğinde verilen kuşların konuşması ile kişileştirme sanatı yapılmıştır.

CEVAP: D

4. Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren cümlelere **öznel cümleler** denir. Doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye göre değiştiği için öznel yargılar kanıtlanamaz. B seçeneğindeki "...aşk temasını şiirlerinde ustalıkla..." ifadesinde öznel bir anlatım sergilenmiştir.

CEVAP: B

5. Söyleyenin duygu veya düşüncesini içermeyen; doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye göre değişiklik göstermeyen cümlelere nesnel cümleler denir. Nesnel yargılar, araştırma sonucu ulaşılabilecek, herkesçe kabul görmüş, kanıtlanabilir yargılardır. E seçeneğinde nesnel bir anlatım sergilenmiştir.

CEVAP: E

6. Bu gibi sorularda zincirin halkası gibi birbirinin devamı olabilecek anahtar sözcükleri yakalamak gerekir. Parçada verilen ifade A seçeneği ile devam ettirilmesi en uygundur.

CEVAP: A

7. "Sanatçı, yaşadığı dönemin beğenisine kendini kaptırıp yazmayı bırakmamalıdır." ifadesinde bir anlık şöhrete kapılıp özünü unutmaması gerektiği vurgulanmaktadır. E seçeneğinde verilen ifade anlatılmak istenene en yakın olandır.

CEVAP: E

8. ÖSYM tarafından sorulmuş bir soru kalıbıdır. Eserlerde cümle içinde geçen hayali unsurlara düşsel öge denir. Düşsel ögelere daha çok deyim aktarmalarında, ad aktarmalarında, benzetmelerde, abartı ve kinaye gibi söz sanatlarına yer verilir. A seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur.

CEVAP: A

Öykünme taklit etme anlamına gelmektedir. D seçeneğinde gibi edatı hem benzetme hem taklit etme anlamı katarak doğru cevabı oluşturmuştur. Diğer seçeneklerde böyle durum bir durum söz konusu değildir.

CEVAP: D

10. Bir olayın veya durumun gerçekleşmesinin, başka bir olayın veya duruma bağlı olduğunu belirten cümlelere koşul-sonuç (şart-sonuç) cümleleri denir. "Türkçe dersi verimli anlatılırsa..." ifadesinde koşul-sonuç ilişkisi yapılmıştır.

CEVAP: B

11. Bir sanatçının dili kullanma şekli, sözcükleri seçimi, **cümle** kurma biçimine **üslup** denir. D seçeneğinde verilen "Şairin özentiden uzak, etkileyici, şiirsel bir anlatımı vardı." ifadesinde üslup kullanılmıştır.

CEVAP: D

12. Fiil cümlelerinde eylemin gerçekleşmediğini veya gerçekleşmeyeceğini, isim cümlelerinde bir durumun var olmadığını veya olmayacağını anlatan cümlelerdir. D seçeneğinde "değiştirilemez" sözcüğünde olumsuzluk eki kullanılmıştır.

CEVAP: D

1.-12. sorularda cümledeki veya parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan seçeneği bulunuz.

1. Karadeniz Bölgesi geniş bir deniz yoluna sahip olmasına ---- ada bakımından çok fazla zengin ----.

A) rağmen-olabilir
B) itibarıyla-denilemez
C) karşın-diyebiliriz
D) karşın-denilemez
E) onun-olmasına zemin hazırlamıştır

2. Yüzyıllar boyunca sayısız ordu ve kervana --- bu doğal kapıyı aştığınızda güneyin sıcak --- karşılaşırsınız.

A) eşlik eden-misafirliğini
B) bakan-yüzüyle
C) elçilik yapan-tarziyla
D) geçit veren rüzgârıyla
E) yürüyen-geldiğini

3. Tarihî yapının bazı kısımlarının büyük ölçüde zarar görmesine ---- dikitler, sağ salim olacak ----kurtarıldılar.

A) rağmen-kalıcı
B) karşın-revize
C) rağmen-tarzda
D) karşın-şekilde
E) karşı-tarzda

4. Eski uygarlıklarda insanlar yıldızların neden kaydığını tam olarak tespit edemedikleri için ----.

A) korkudan uyumazlardı
B) deprem olacağı hissine kavuşurlardı
C) başka diyara göç ederlerdi
D) bolluk olacağını düşünürlerdi
E) konuyla ilgili efsaneler uydururdu

5. Ben --- biriyim. İş hayatında böyle olmazsanız altı ay içinde iflas bayrağını çekip etrafınızdaki dostlara mahcup olursunuz.

A) çekingen
B) sorunlu
C) ön yargılı
D) kararsız
E) tedbirli

6. Cemil Meriç okumayı çok seviyordu, bu okuma aşkı ---- onun gözlerini kaybetmesine neden olmuştu.

A) yüzünden
B) dolayısıyla
C) sanki
D) bazen
E) ne yazık ki

7. Bir insan Yunus Emre gibi ---- düşünmeli ama bu düşünceyi aktarırken bir babasevdaşı gibi ---- söylenmelidir.

A) yalın-basit B) derin-yumuşak
C) doğal-özgün D) tarzında-sessiz
E) ulusal-evrensel

8. Eskiden saatlerce araştırma yapmak zorunda kaldığımız bir konuda şimdi internetin gelişimiyle ---- sayfalar dolusu ---- ulaşabiliyoruz.

A) bulurken-makaleye
B) bir dokunuşla -bilgiye
C) bazen -şiiirlere
D) bir mesajla-kaynağa
E) iyi bilgisayarla-metinlere

9. Bir kış sebzesi olan kara turp ---- olduğu kadar ---- faydaları ile de dikkat çekiyor.

A) şekliyle-görüntüsüyle
B) renkleriyle-sağlığa
C) lezzetiyle -sağlığa
D) görüntüsü-rengi
E) yetişmesi-olgunlaşması

10. Gerçekleştirilen araştırmalar ---- brokolinin en büyük faydalarından biri ise kanseri ---- yardımcı olmasıdır.

A) neticesinde-önlemeye
B) ışığında-hızlandırması
C) bu yıl-düzenlemeye
D) çoğu-önceden tespit etmesine
E) uzmanların-sıfırlaması

11. Amazon ormanlarında medeniyetten uzak uzak yaşayan toplam 107 ---- ortaya çıktı

A) kabile B) mantar çeşidi
C) yeni bitki D) tür
E) hayvan

12. Uludağ, Bursa ili sınırları içinde, 2. 543 m ---- ile Türkiye'nin en büyük kış ve doğa sporları merkezi olan dağ.

A) zayıflığı B) kar örtüsü ile
C) yüksekliği D) verimliliğiyle
E) izlenimiyle

Boşluk Doldurma

1. Öncüldeki parçada ne ifade ettiğini anlamak için boşluğa da dikkat ederek seçeneklerdeki halkayı yakalamalıyız. Buna göre A, B, C ve E seçeneklerinden herhangi biri değil, D seçeneğindeki sözler tamamlar.

CEVAP: D

2. Parçada, ordu ve kervandan bahsedilmektedir. Buna göre parçadaki boşluklara gelmesi gereken sözcükler D seçeneğinde yer alan "geçit veren", "rüzgârıyla" sözcükleri olmalıdır.

CEVAP: D

3. Öncüldeki parçada ne anlatıldığını anlamak için boşlukları da dikkate alarak geniş bir açıdan olaya bakmalıyız. Parçadaki boşluklar incelendiğinde A, B, C ve E seçeneklerinden biri değil D seçeneğinde verilen sözcükler boşluğa gelmelidir.

CEVAP: D

4. Öncüldeki boşluğa ne geldiğini anlamak için seçenekler dikkatli irdelenmelidir. Parçada eski insanların yıldız kaymalarının nedenini bilemediğinden bahsetmektedir. Onun için cümleyi A, B, C ve D seçeneklerinden biriyle değil E seçeneğiyle tamamlamak gerekmektedir.

CEVAP: E

5. Boşluk doldurma sorularında anahtar sözcüklerin altını çizerek doğru seçeneğe yaklaşabilirsiniz. onun için cümle A, B, C ve D seçeneklerinden biriyle değil E seçeneğiyle tamamlanarak anlamlı bir cümle elde edilebilir.

CEVAP: E

6. Cemil Meriç demişken kitaplarını öneriyorum. Ben olsam güncelde sorarım. :D Neyse konumuza dönecek olursak metne baktığımızda Cemil Meriç'in gözlerinin kaybetmesinden bahsedilmiştir. Bu bağlamda boşluğa E seçeneği getirilmesi gerekmektedir.

CEVAP: E

7. Öncüldeki boşluğa getirilmesi gereken seçenek B olmalıdır. Diğer seçenekler düşüncenin akışına uygun bir biçimde verilmemiştir. Bu gibi sorularda dikkat çok önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

CEVAP: B

8. Öncüldeki parçada ne ifade ettiğini anlamak için boşluğa da dikkat ederek seçeneklerdeki halkayı yakalamalıyız. Buna göre A, C, D ve E seçeneklerinden herhangi biri değil, B seçeneğindeki sözler tamamlar.

CEVAP: B

9. Bir kış sebzesi olan kara turp ile başlayan ilk boşluğa gelmesi en uygun sözcük C seçeneğinde yer alan "lezzetiyle" ifadesidir.

CEVAP: C

10. Öncüldeki boşluklar değerlendirildiğinde boşluğa B, C, D ve E seçeneklerinden biri değil A seçeneği getirilmelidir.

CEVAP: A

11. Boşluk doldurma sorularında anahtar sözcüklerin zincirleme bağlantısı çok önemlidir. Bu bilgi ışığında boşluğa B, C, D ve E seçeneklerinden biri değil A seçeneği gelmelidir.

CEVAP: A

12. Boşluk doldurma sorularında anahtar sözcüklerin altını çizerek doğru seçeneğe yaklaşabilirsiniz. Bu bakımdan parçadaki boşluğa A, B, D ve E seçeneklerinden biri değil C seçeneği gelmelidir.

CEVAP: C

1. I. vücudun bağışıklık sistemini
II. güçlü bir antioksidan olarak
III. limonata
IV. kan şekerini düzenleyici etkisiyle
V. korumaya yardımcı olur.

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. ağızda bıraktığı tat gelir
II. sarımsak dendiğinde
III. Kastamonu'nun Taşköprü
IV. ilk olarak
V. ilçesi ve güçlü bir antibiyotik olarak

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Dünya yüzeyine yakın
II. atmosfer basıncının bölgeler arasında farklı değerlerde bulunmasıdır
III. rüzgâr, atmosferdeki havanın
IV. doğal, çoğunlukla yatay hareketleri olan
V. hava hareketlerinin temel sürücüsü

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. her biri
II. uzak bir dağın ardına serpilmiş
III. Malatya'da turnalar
IV. her yüzde yanık bir şekilde durur
V. gurbet duygusunu içinde işleyerek

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. başını
II. ayağını
III. gönlünü ferah tut
IV. düşünme derin
V. sıcak tut

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. benim işim kendimledir
II. Montaigne
III. demiş
IV. ben içime bakarım
V. herkes önüne bakar

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Van'ın soğuk kışlarında
II. gurbette zaman
III. yamaçlarda yürümesi gibi
IV. sisin ağır ve sıkıcı soluğuyla
V. kayıtsız yürür

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. bu durum kişinin kendisinde olmayan
II. büyük hezeyan olarak da bilinen
III. megalomani
IV. üstün özellikleri kendisine yakıştırmasıdır
V. realite ile uyuşmayan

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- I. Oğuz Atay da değeri
II. 1977 yılında aramızdan ayrılan
III. öldükten sonra anlaşılan
IV. Tutunamayanların yazarı
V. isimlerden biri

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi ilk olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- I. Martin Cooper tarafından
II. 1973 yılında gerçekleştirilmiştir
III. Motorola şirketinin
IV. kurucusu
V. İlk cep telefonu görüşmesi

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. hakikat olan köyde bıraktıklarımızla şehirde kazandıklarınız
II. saf dışı bıraktığı kavgasını sizler başlattınız
III. arasındaki hengâme bundan ibaret değildi
IV. yemekle çayın,
V. yemekle kısa bir sohbetten sonra

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. bu da sanatçıyı tek başına bırakır.
II. bazı anlarda içinde bulunduğu durumdan dola-yı derinden derine çılgılık atar.
III. ama civarında yaşayanlar onun gördüklerini, hissettiklerinin farkında olmadıkları için çılgılığı duyamazlar.
IV. yalnız kalıp çoraklaşan sanatçı da kalemin gücüne sığınmaktan başka çare bulamaz.
V. iyi bir sanatçının çekim gücü kuvvetli olduğu için görülmeyeni görür.

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Cümle Oluşturma

1. Cümle oluşturma sorularında bağlaçlara, tamlamalara, yardımcı fiille kurulmuş birleşik fillere ikilemelere, deyim ve atasözlerine çok dikkat etmeliyiz. Bu gibi sorularda öncelik yüklemi bulmak olmalı, yargılar arasında anlamsal olarak bütünlük sağlanmalıdır. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler III-II - I - IV - V şeklinde olacaktır. Sonuncu cümle V numaradır.

CEVAP: E

2. Öncülde verilen cümleleri anlamlı bir şekilde sıralamak istersek önce giriş cümlesini bulmamız gerekir. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler II-IV-III-V-I şeklinde olacaktır. Sonuncu cümle III numaradır.

CEVAP: C

3. Öncülde karışık verilen cümlelerden önce paragrafın giriş cümlesi olmayan en uygun olan cümleyi bulmamız cevabı bulmamızda yardımcı olacaktır. Bu cümle, kendisinden önce başka bir cümle olduğunu hissettirmemelidir. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler III-I-IV-V-II şeklinde olacaktır. İkinci cümle II numaradır.

CEVAP: A

4. Öncüldeki ifadelerle baktığımızda sistematik bir yol izlendiğini görürüz. Verilen cümlelerdeki anlamsal bağları ve birbirine sağlayacak köprü halkalarını dikkate aldığımızda III-I-II-V-IV şeklinde bir sıralama olduğu gözlenmektedir. Dördüncü cümle V numaradır.

CEVAP: E

5. Paragraf sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için giriş, gelişme ve sonuç cümlesi olabilecek cümlelere ve özellikle akışını bozan cümlelere dikkat etmek gerekir. Buna göre parçanın giriş cümlesi olmaya en uygun seçenek II numara olmalıdır. Diğer seçenekler sıralandığında şöyle bir sistematik seri karşımıza çıkmaktadır. II-V-I-III-IV dördüncü cümle III olacaktır.

CEVAP: C

6. Cümle oluşturma sorularında bağlaçlara, tamlamalara, yardımcı fiille kurulmuş birleşik fillere ikilemelere, deyim ve atasözlerine çok dikkat etmeliyiz. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler II-V-IV-I-II şeklinde olmalıdır. Üçüncü cümle IV olacaktır.

CEVAP: D

7. Paragrafta anlam izleğini sağlamak için giriş cümlesini bulmak bizi doğru yola yönlendirecektir. Parçaya baktığımızda giriş cümlesi olmaya en uygun seçenek II numaradır. Bu bağlamda düz bir cümle için sıralama II-I-IV-III-V şeklinde olacaktır. İkinci cümle I olacaktır.

CEVAP: A

10. Cümle oluşturmada köprü görevinde olacak sözler birbiriyle zincirin halkası gibi eklenme görevi elde etmelidir. Bu sistemi izlediğimiz takdirde cevaba koşarak yaklaşacağız. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler V-I-III-IV-II şeklinde olmalıdır. Dördüncü sıradaki sözcük IV olacaktır.

CEVAP: D

8. Cümle sıralamasında bağlaçlar giriş cümlesi olmayacağı için bunları direkt olarak elemeliyiz. Bu bilgiler ışığından anlamlı ve kurallı bir cümle sıralaması III-II-I-V-IV şeklinde olmalıdır. II numaralı sözcük ikinci sıradadır.

CEVAP: B

11. Bu gibi sorularda öncelik yüklemi bulmak olmalı, yargılar arasında anlamsal olarak bütünlük sağlanmalıdır. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler I-III-IV-IV-II şeklinde olacaktır. İkinci sıradaki III numaralı sözcük cevap olacaktır.

CEVAP: C

9. Cümle oluşturma sorularında bağlaçlara, tamlamalara, yardımcı fiille kurulmuş birleşik fillere ikilemelere, deyim ve atasözlerine pür dikkat etmekte fayda olacaktır. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler II-IV-I-III-V şeklinde olacaktır. II numaralı sözcük ilk sıradadır.

CEVAP: B

12. Cümle oluşturma soruları dikkat isteyen sorulardır. Her zaman giriş cümlesini bulmak işimizi kolaylaştıracaktır. Bağlaçların giriş cümlesi olmayacağını unutmayalım. Bu bağlamda sıralama V-II-III-I-IV şeklinde olacaktır. İkinci sıradaki II numaralı sözcük cevap olacaktır.

CEVAP: C

1.-11. Sorularda başta verilen cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargıyı bulunuz.

1. Türkiye’de ilkbaharda görülmeye başlanan Ebabil kuş sağangiller familyasından 16-17 cm boyunda, kentler ve açık alanlarda yaşayan, genellikle kırlangıçla karıştırılan ve hayatının %85’lik bölümünü uçarak geçiren bir kuş türüdür.
  - A) Ebabil kuşları genellikle uçarak yaşamını sürdürür.
  - B) Türkiye’de her mevsim görünür.
  - C) Ebabil kuşu diğer türlerden çok daha farklıdır.
  - D) Sağangiller familyasına ait kuşlar hayatlarının %85’ni uçarak geçirir.
  - E) Her alanda yaşayan bir kuş türüdür.
2. Norveç’te bulunan Svalbard Adası, Dünya’nın en temiz adası olmakla birlikte adaya ilk inildiğinde baş dönmesi ve burun kanaması yaşanabilir.
  - A) Norveç’te bulunan tüm adalar bol oksijene sahiptir.
  - B) Dünya’nın en temiz adalarından birisi Norveç’tedir.
  - C) Svalbard Adasına indikten 10 dakika sonra baş dönmesi yaşanır.
  - D) Adada yaşanan baş dönmesi sağlık açısından önemlidir.
  - E) Adaya inmeden önce alınacak ilaçla burun kanaması engellenir.
3. Normal çalışan bir böbrek her gün 200 litre sıvı kanın filtreleme ve geri dönüş işlemini gerçekleştirirken yapılan araştırmalarda tek böbrek ile iki böbrek arasında hiçbir fark yoktur.
  - A) Sürekli su içersek böbrek sorunu yaşamayız.
  - B) Böbrekler için her yıl kontrole gitmeliyiz.
  - C) İki böbrekle yapılacak bir işlemi tek böbrek yapabilir.
  - D) Normal çalışan böbrekler belirli dönemlerde 200 litre kan filtreler.
  - E) Sağlıklı böbreği olan insanlar daha enerjili olur.

4. Alp Dağlarının eteklerinde yaşayan Barry adlı köpek soğukta donmakta olan 40 kişinin hayatını kurtararak tüm ülkede emsali görülmemiş bir mutluluğa zemin hazırladı.
  - A) Tüm köpekler yardım için eğitilirler.
  - B) Barry Norveç’te insanları kurtarmak için eğitildiler.
  - C) Alp Dağ’ında daha öncede mahsur kalan kişileri Barry kurtarmıştı.
  - D) Alp Dağlarından kurtulan yolcular bir daha böyle bir şey yapmamıştır.
  - E) Soğukta donmakta olan kişileri bir köpek kurtarmıştır.
5. Turpa benzeyen papatyagiller ailesinden yüksek oranda bir kalsiyum içeren yer elması gelişim çağındaki çocukların sıkça tüketmesi gerektiği bir meyvedir.
  - A) Yer elmasını her yaşta çocuk tüketmelidir.
  - B) Papatyagiller ailesindeki ürünler önemli besin kaynağıdır.
  - C) Gelişim çağındaki çocuklar yer elması tüketmezse verimli ders çalışmaz.
  - D) Bazı papatyagiller ailesinden olan ürünleri çocukların tüketmesi gerekir.
  - E) Bütün yer elması ürünleri herkesin tüketmesi gerekir.
6. Avustralya ve Tazmanya’nın açıklarında, denizlerin 900 metre derinliğinde yaşayan “Damla balığı” Dünya’nın en çirkin balığı kabul edilir.
  - A) Damla balığı her yerde yaşayan bir canlı türüdür.
  - B) Avustralya da sadece Damla balığı yaşıyor.
  - C) 900 metre derinlikte yaşayan tek canlı türü Damla balığıdır.
  - D) Dünya’nın en çirkin balığı en az iki ülkede yaşamaktadır.
  - E) Damla balığı 900 metreden sonra yaşamaz.

7. **Physeteridae** familyasından olup tüm hayvanlar içinde en büyük beyne sahip olan ispermeçet balinaları, mürekkep balığı yemeye bayılmakla birlikte Türkiye’de görülmüş 4 balina türünden biridir.
- A) Ispermeçet balinalarından daha büyükleri vardır.
- B) En büyük beyne sahip balina türünden biri olan ispermeçet Türkiye’de görülmüştür.
- C) Tüm balinalar mürekkep balığı yemeye bayılır.
- D) Türkiye’de ispermeçet balinası kalmadı.
- E) **Physeteridae** familyasından olan ispermeçet nesli tükenmektedir.
8. **Bir semender türü olan Meksika kökenli aksolotl, iç organları dahil kaybettiği tüm organlarını yenileyebilme özelliğiyle kanser hastalarının tedavisi için yeni bir umut ışığı oldu.**
- A) Kanser hastalığının çözümü bulundu.
- B) Aksolotl kanser tedavisi için bir şans olabilir.
- C) Bütün hayvanlar organlarını yenileyebilir.
- D) Meksika kökenli aksolotl Türkiye’de görünmeye başladı.
- E) Semender türü balıklar her zaman faydalıdır.
9. **Enginarın vitamin ve antioksidan açısından zengin olması sebebi ile hücre sağlığı ve hücre işlevselliğini korumak açısından önemli bir yere sahip olduğu biliniyor.**
- A) Hücre sağlığı için enginar önemli bir yere sahiptir.
- B) Enginar yılda en az bir kere tüketilmelidir.
- C) Enginar çiğ yenirse antioksidan açısından etkilidir.
- D) Enginar yiyen herkes sağlıklı olur.
- E) Hücre sağlığı için sadece enginar yemek yetmez.

10. **Latince Mars, yüzeyindeki yaygın demir oksitten dolayı kızılımsı bir görünüme sahip olduğu için Kızıl Gezegen olarak adlandırılır.**
- A) Tüm gezegenler kızılımsıdır.
- B) Gezegenler için demir oksit çok önemlidir.
- C) Bazı gezegen adları kızıl gezegen olarak adlandırılır.
- D) Mars tüm gezegenlerin en büyüğüdür.
- E) Mars görünümünden dolayı Kızıl Gezegen olarak adlandırılır.
11. **Mariana Çukuru, Dünya’nın en derin çukuru olmakla beraber son ölçümlere göre en derin noktası yaklaşık 10. 994 metredir.**
- A) Dünya’nın en büyük çukuru Guam Adası’nın güneyindedir.
- B) Mariana Çukuru her geçen gün derinleşiyor.
- C) En derin çukurun derinlik noktası kesin olarak 10. 994 metredir.
- D) Son ölçümler gösteriyor ki Mariana Çukurunda derinlik noktası durdu.
- E) Dünya’nın en derin çukuru bilinmektedir.
12. **Mikropları yok etmek amacıyla laboratuvar ve ameliyathanelerde kullanılan otoklav adlı cihazın içindeki suyun kaynama noktası, yüksek basıncın etkisiyle 100°C’den 121°C’ye çıkarak 15-20 dakikada sterilizasyon yapar.**
- A) Suyun içinde bulunan maddeler dereceyi giderek artırır.
- B) 100°C’de kaynayan suda oluşan buhar, sterilizasyon için yeterli değildir.
- C) Otoklav cihazı her yerde kullanılabilir.
- D) Sterilizasyon işleminde kullanılan otoklav, içindeki suyun kaynama süresini giderek azaltmaktadır.
- E) Otoklavın içindeki yüksek basınç, suyun kaynama noktasını artırmaktadır.

Kesin Yargı

1. Kesin yargı sorularında nesnel tavır ön planda olmalıdır.

"...hayatının %85'lik bölümünü uçarak geçiren bir kuş türüdür." İfadesinden A seçeneğine ulaşabiliriz. Diğer seçenekler kesin yargı ifadesine tamamen uzaktır.

CEVAP: A

2. Kesin yargı sorularında "en, ise, daha, oysa" vb. karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli. "Dünya'nın en temiz adası olmakla birlikte..." ifadesinden B seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: B

3. Anahtar sözcükler ile seçeneklerin örtüşme durumu tespit edilir. "Tek böbrek ile iki böbrek arasında hiçbir fark yoktur." İfadesinden C seçeneğine ulaşabiliriz. Çünkü ifadede iki böbrekle yapılabilecek işlem tek böbrekle yapılabilir yargısına ulaşılır.

CEVAP: C

4. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapılmaz.

"Alp Dağlarının eteklerinde yaşayan Barry adlı köpek soğukta donmakta olan..." ifadesinden E seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: E

5. "Turpa benzeyen papatyagiller ailesinden yüksek oranda bir kalsiyum içeren yer elması gelişim çağındaki çocukların sıkça tüketmesi gerektiği bir meyvedir." ifadesinden D seçeneğinde verilen öneriye kesin olarak ulaşabiliriz.

CEVAP: D

6. Avustralya ve Tazmanya'nın ifadesinden en az iki ülkenin olduğu yargısına ulaşabiliriz. Bu bağlamda D seçeneğinde verilen ifade kesin olarak doğru ifadedir.

CEVAP: D

7. Parçada dünyadaki dört balık türünden birinin Türkiye’de olduğu vurgulanmıştır. Bu bilgiler ışığında B seçeneğinde yer alan “En büyük beyne sahip balina türünden biri olan ispermeçet Türkiye’de görülmüştür.” ifadesine kesin olarak ulaşabiliriz.

CEVAP: B

8. Kesin yargı sorularında “en, ise, daha, oysa” vb. karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli. “...konuşma eğitimsi Alexander Graham Bell, 7 Mart 1876’da ilk telefonu icat etti.” ifadesinden B seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: B

9. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapılmaz.
- Bu gibi sorularda öncelikle anahtar kelimeler bulunmalı.
  - Anahtar sözcükler ile seçeneklerin örtüşme durumu tespit edilir.
  - Nesnel yargılar her zaman dikkate alınmalı.
  - Kesin yargı sorularında “en, ise, daha, oysa” vb. karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli.

CEVAP: A

10. Kesin yargı sorularında öncelikle anahtar kelimeler bulunmalı. Anahtar sözcükler ile seçeneklerin örtüşme durumu tespit edilir. Bu bilgiler ışığında C seçeneğine kesin olarak ulaşılabilir.

CEVAP: C

11. Kesin yargı sorularında bağlaçlara dikkat edilmelidir. “Mariana Çukuru, Dünya’nın en derin çukuru olmakla...” ifadesinden E seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: E

12. Suyun kaynama noktası, yüksek basıncın etkisiyle 100°C’den 121°C’ye çıkarak ifadesinden A seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: A

1.-11. sorularda başta verilen cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargıyı bulunuz.

1. **Bal, güneş görmediği zaman binlerce yıl saklanıp yenilebilir.**

- A) Kaliteli bal uzun yıllar yenilebilir.
- B) Bal güneş görmediği zaman vitamini artar.
- C) Uzun yıllardan sonra bile yenilebilen bir besin kaynağıdır.
- D) Güneş görmeyen her türlü besin uzun yıllar yenilebilir.
- E) Bal, güneş görürse bozulur.

2. **Severek tüketilen ve oldukça fazla kalorisi olan kaju, aslında kaju meyvesinin sapıdır.**

- A) Herkesin severek tükettiği bir meyvedir.
- B) Kaju, bütün ülkelerde bulunabilir.
- C) Kaju meyvesi diğer meyvelere oranla yüksek kalorisi vardır.
- D) Kaju severek yenilen bir meyve olmaktan çıkmıştır.
- E) Bazı meyvenin sapları yenilir.

3. **Konum itibarıyla tarih boyunca birçok kavme yerleşim merkezi olmuş Kırklareli'nde çok sayıda eser bulunmakla beraber bunlardan en önemlisi: İğneada, Vize Kalesi, Kayalı Şelalesidir.**

- A) Kırklareli sadece bir kavme kapısını açmıştır.
- B) Kırklareli ilinde birden fazla eser bulunmaktadır.
- C) Kavimler şehri etkileyen unsurdur.
- D) İğneada bölgenin en önemli yeridir.
- E) Kayalı Şelalesi görülmesi gereken bir ilimizdir.

4. **Samandere Şelalesi Tabiat Anıtı, Düzce ilinin merkez ilçesine bağlı Samandere köyünde bulunan Samandere Şelalesinin bulunduğu alan. Düzce'nin 26 km güneydoğusundadır. Türkiye'nin en dikkat çeken şelalelerinden biridir.**

- A) Samandere Şelalesi Türkiye'nin en güzel şelalesidir.
- B) Dünyada en ünlü şelalelerden biri Düzce ilimizdedir.
- C) Köylerde olan şelaleler daha değerlidir.
- D) Ülkemizin kayda değer şelalelerinden biri Düzce ilimizdedir.
- E) Samandere Şelalesi kesinlikle görülmesi gereken bir yerdir.

5. **Deniz salyangozu, tuzlu suda yaşayan karından bacaklılardan yumuşakçaların ortak adı. Bu ad tatlı sularda ve karada yaşayan salyangozların dışında denizde yaşayan ve kabukları olanları kapsar.**

- A) Tuzlu sularda deniz salyangozları yaşamaktadır.
- B) Deniz salyangozları midye ile beslenir.
- C) Balıklar deniz salyangozu ile beslenmektedir.
- D) Deniz salyangozları günden günde azalmaktadır.
- E) Salyangozlar Türkiye'de çok fazla bulunmaktadır.

6. **Kasırğa ya da tropikal siklon, büyük çaplı ve çok şiddetli Beaufort ölçeğine göre saatte 118 km'den fazla hızla ve dönerek esen tropik rüzgâr. Doğu Büyük Okyanus ve Güney Atlantik dışında subtropikal ve tropikal iklim kuşağındaki bütün sıcak denizlerde sık sık meydana gelir. Ağustos, eylül aylarında Antilleride görülür.**

- A) Tüm dünyada görülebilen bir kasırğa türü olduğu.
- B) Her ay görülebilen bir doğa olayı olması.
- C) Bazı tropik doğa olayları şiddetli olabilmektedir.
- D) Sıcak denizlerde her türlü kasırğa görülür.
- E) Kasırgalar yıkıcı kuvvettedir.

- 58

Kesin Yargı

1. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapılmaz. "Binlerce yıl" ifadesinden uzun süre saklanabildiği ifadesine ulaşabiliriz. Diğer seçeneklerde kesin olarak ulaşılabilecek bir yargı bulunmamaktadır.

CEVAP: C

2. Bu gibi sorularda öncelikle anahtar kelimeler bulunmalı. Kaju meyvesinin sapı yendiğine göre E seçeneğinde yer alan meyvenin yenmesi ifadesine kesin olarak ulaşabiliriz.

CEVAP: E

3. Anahtar sözcükler ile seçeneklerin örtüşme durumu tespit etmemiz bizi doğru seçeneğe götürecektir. "Kırklareli'nde çok sayıda eser bulunmakla beraber bunlardan en önemlisi: İğneada, Vize Kalesi, Kayalı Şelalesidir." ifadesinden B seçeneğinde yer alan birden fazla eser yer alır yargısına ulaşabiliriz.

CEVAP: B

4. Kesin yargı sorularında "en, ise, daha, oysa" vb. karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli. D seçeneğinde geçen "Ülkemizin kayda değer şelalelerinden biri Düzce ilimizdedir." cevabına kesinlikle ulaşılabilir.

CEVAP: D

5. Kesin yargı sorularında nesnel yargılar her zaman dikkate alınmalıdır. E seçeneğinde verilen "tuzlu sularda deniz salyangozları yaşamaktadır" ifadesi kesinlikle ulaşılabilen seçenektir. Diğer seçenekler bu duruma uzaktır.

CEVAP: A

6. Kesin yargı sorularında çok dikkatli olmalıyız. C seçeneğinde verilen "Bazı tropik doğa olayları şiddetli olabilmektedir." cümlesi kesinlikle ulaşılabilir. E seçeneği çeldirici seçenektir. Kasırga evet normalde yıkıcı etkisi vardır ama parçaya göre bu bilgi çıkarılamaz.

CEVAP: C

7. Kesin yargı sorularında karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli. "...böbrek sağlığının korunmasında yardımcı olmaktadır." ifadesinden E seçeneğine kesin olarak ulaşırız.

CEVAP: E

10. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapmaktan kaçınmalıyız. Yazarlardan biri ifadesinden birden fazla sanatçının olduğu ifadesine ulaşabiliriz.

CEVAP: A

8. Kesin yargı sorularında kendi düşüncelerimizin hiçbir önemi yoktur. Parçada verilen ifadelere göre yorum yapmalıyız. "Alexander Graham Bell, 7 Mart 1876'da ilk telefonu icat etti ve patentini aldı." ifadesinden B seçeneğine kesinlikle ulaşabiliriz.

CEVAP: B

11. Kesin yargı soruları eleyici olabilmektedir. Avrupa kıtasında görülen bu kaplumbağalar" ifadesi soruyu çözdürecek kısımdır. Bu bağlamda B seçeneğinde verilen ifade kesin olarak ulaşabilen seçenektir.

CEVAP: B

9. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapılmaz. Anahtar sözcükler ile seçeneklerin uyumlu olması durumu tespit edilir. "5 kilovatlık verici ile yapılmıştır." ifadesinden D seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: D

12. "Mimar Sinan'ın başyapıtı olarak kabul edilen Süleymaniye Cami, kentin en yüksek tepesi..." ifadesinden B seçeneğinde yer alan "doruk" ifadesine kesinlikle ulaşabiliriz.

CEVAP: B

1. Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

- A) Ama galiba tüm aşklar yalan oldu.
- B) Demek ki sanatta kullandığı üslup bizim daha önce hiç görmediğimiz tarzda yeni bir bakış açısı getirdi.
- C) Bense yıllardır onun aksine, Garip akımının daha modern bir şiir yapısının olduğunu seziyorum.
- D) Aşık Veysel, Sivas'ın Yıldızeli ilçesinde doğmuş, bulunduğu bölgeye ilk meyve ağacını diken ünlü bir şairimizdir.
- E) Şimdi sen bana bu romanların modası geçtiğini söyledin ya çok üzüldüm.

2. Yazarı tanımadan önce fırtınalı denizlerde boğuşan gemi gibiydim. Sanatçının romanlarını okudukça o fırtına bulutlarının yerini yüzünü gösteren bir güneşe döndüğüne şahit oldum. Bunda yazarın kullandığı dil ve konu seçimi yadsınamaz. Keşke daha önce tanısaydım dediğim yazarı bu kadar geç bulmak beni biraz üzdü.

Parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarı tanımadan öncede buna benzer romanlar okumuştum.
- B) Her yazar düşünce dünyamıza farklı pencere açar.
- C) Yazar geç tanıyıp üzülsem bile yeni bakış açıları yakalamamı sağladı.
- D) Her roman kalıcı iz bırakır.
- E) Geç tanıdığım için birçok olayı kaçırdım.

3. Tarih eleştirmeni olabilmek için uzun ve yorucu bir çalışmayı göze almalısınız.

Çünkü tarih bilginizin yetersiz kalması durumunda tarihin tokadı yüzünüze çarpar. Tarihle ilgili yıllardır çalışma yapan Dr. Hayrullah Gök tarihle ilgili görüşlerini şöyle açıklar: "Tarih geçmişin aynasıdır." diyerek geçmişe bakarak ileriye adım atılması gerektiğini vurgulamaktadır. Dünya toplumlarında tarih her zaman ülkelerin en önem verdiği alanlardan biri olmuştur özellikle Çin kaynaklarında en eski dönemlere ait bulgular yer almaktadır. Mustafa Kemal, tarihi yazarların tarihi yapanlara sadık kalmasını istemiş ve hakikate ancak bu şekilde ulaşılabilirliğini belirtmiştir.

Bu parçaya aşağıdakilerden hangisi en uygun başlık olur?

- A) Tarih ve bilim
- B) Türk tarihinde önemli kahramanlar
- C) Dünya tarihinin önemi
- D) Tarihte Türklük
- E) Tarih eleştirmenliğinin önemi

4. Orhan Pamuk 2006 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan ilk Türk yazar oldu. Elbette bu ödülü bir anda kazanmadı. Arı nasıl balı peteğine damla damla akıtırsa karakterlerini de bir söz imbiğinden geçirerek kalbimize o güzellikte aktardı. Yazdığı karakterlerle bütünleşti. Son kitabı Kafamda Bir Tuhaflık hem bir aşk hikâyesi hem de modern bir destan. Orhan Pamuk'un üzerinde altı yıl çalıştığı roman, bozacı Mevlüt ile üç yıl aşk mektupları yazdığı sevgilisinin İstanbul'daki hayatlarını hikâye ediyor. Yazar roman bittikten sonra karakterden ayrıldığı için üzüldüğünü belirtir. Bu yazarın karakteriyle bütünleşerek okuyucuya nasıl o duyguyu geçirdiğinin ispatıdır.

Bu parçadan Orhan Pamuk ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimsel dayanaktan yola çıkılarak yapılan eserler iz bırakır.
- B) Nobel ödülü alan her yazar başarılı ürünler ortaya çıkarır.
- C) Eseriyle bütünleşen yazar okuyucu etkiler.
- D) Nobel ödülü almak için başarılı eser yazmak gerekir.
- E) Roman yazmak için çok çalışmak gerekir.

5. Anadolu Coğrafyasında Yunus Emre'nin çok önemli bir yeri vardır. O yaşadığı zamanın ötesine geçmiş ender şairlerdendir. Halkın kullandığı Türkçeyi başarılı bir şekilde tasvir etmiştir. İçinde yaşadığı dönemin mührünü günümüze kadar getirerek sanatın ne kadar güçlü bir tılsım olduğunu kanıtlamıştır.

Bu parçadan hareketle Yunus Emre ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Halkın kullandığı dili kullanmıştır.
- B) Anadolu'da önemli bir yere sahiptir.
- C) Sadece kendi döneminde iz bırakmış.
- D) Günümüze kadar değerini korumuştur.
- E) Çağının ötesine geçmiştir.

6. Bazı genç şairler çok heyecanlı, her şey bir an evvel olup bir yerlere ulaşma peşindeler. Bu, şiirin ana hatlarına zıt bir durum. Çünkü şiir sabır ile yoğrulmadan iz bırakamaz. Yahya Kemal Rindlerin Ölümü şiirinin "ve serin serviler altında kalan kabrinde" dizisinde "serin" sözcüğünü bulabilmek için sekiz yıl beklemiştir. Yazar farklılığı yakalayamazsa kalıcı olamayacağını biliyordu. Şiir, ney çalmak gibi zor ve meşakkatli bir iştir. Bunun için genç şairlerin ilk yapması gereken şiirin sabır derinasına kendilerini bırakmalarıdır. Şirazlı Sadi'ye bir gün genç biri şair olmak istediğini, ne yapması gerektiğini sorar. Sadi iki bin şiir ezberleyip gelmesini söyler. Belli müddet geçtikten sonra genç kişi şiiri ezberler ve ne yapması gerektiğini sorar. Şirazlı Sadi şimdi tüm şiirleri unut der. Sabır acıdır ama meyvesi tatlı.

Parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Genç şairlerin hemen tanınmak istemesi.
- B) Şiirin hemen yazılması kalıcılığı artırır.
- C) Şiirde sabırlı olması gerektiği.
- D) Zamana yenilmemek için sabır edilmesi gerektiği.
- E) Bazı şairlerin sabırlı olduğu.

7. Bu gözler zeka perdesini bir pertavsız toplayışıyla zekasında biriktirir. Işıktan oklar yapardı. Şairin hafızası, şuur projektörleri ile donanmış bilgi ambarı gibiydi. Hiç'i hep yapışındaki kuvvet, mayasında var olan yetenekteydi. Bir değirmen misali döndükçe yeni başaklar ortaya çıkarıyordu.

Bu parçadaki ana düşüncüyü aşağıdakilerden hangisi en iyi dile getirir?

- A) Yetenek ve hafıza birleşince ortaya sanat eseri çıkar.
- B) Şiir için sadece hafıza yeterlidir.
- C) Yetenekli olmak şiir için elzemdir.
- D) Her şair iyi olmak ister.
- E) Mayasında yetenek olmak şair olmak için yeterlidir.

8. Artık güneş adamakıllı yükselmişti. Ben, Ateşoğlu ve kız kardeşi, hep birlikte evden çıktık. Evin önünde bir arsa ve onun da ortasında bir ağaç vardı. Gölgesinde, kuru toprak üzerine Ateşoğlu üç, üç buçuk karış aralıklarla üç taş dizdi. Şaka değil, otuz beş mi kürek çekmişti. Yorgunluktan adeta yere yuvarlandı. Başını orta taş, ellerinde toplanan kara sular geriye aksın diyerek iki elinin bileklerini de sağdaki, soldaki taşlara koydu. Elleri böyle yüksekte duruyordu. Denizin ve fırtınaların kahrını çekmekten yüzü, bir insanın yüzü olmaktan çoktan çıkmıştı. Ama yine de denize olan sevgisinden vazgeçmiyordu.

Bu parçadaki ana düşüncüyü aşağıdakilerden hangisi en iyi dile getirir?

- A) Deniz insanı yıpratır.
- B) Balıkçılık yapmak zor iştir.
- C) Denize olan sevginin gücü.
- D) Herkesin huzur için denize gelmesi gerektiği.
- E) Güneşli günlerde denize gitmeli.

9. Gurbet, ayrılık, aşk ve ölüm temalı konular şairlere çok misafir olmuştur. Kemalettin Kamu gurbetle haşır neşir olurken Karacaoğlan aşk ile bizleri selamladı. Sabahattin Ali 41 yaşında hayata veda ederek ayrılığa dem vurdu. Eller araya girdiler türlü fesatlar kurdular sevdamızı çok gördüler, seni benden ayırdılar dizeleri hala kulağımızda çınlamaktadır. Ölüm ile en çok mücadele eden ise Cahit Sıtkı olmuştur. Necip fazıla göre ölüm mukaddes bir olay iken Cahit Sıtkı için bir son buluştu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Bazı şairler ölümle mücadele etmiştir.
B) Bütün şairler aşk temasını işlemiştir.
C) Gurbet konusu şiirlerde yerini bulmuştur.
D) Karacaoğlan aşk şiirlerini işlemiştir.
E) Necip Fazıl için ölüm mukaddes bir olaydır.

10. Yazarın yeni çıkan romanındaki kullandığı üsluba gözüm çarptı. Yazar normalde çok ilgi gören herkese tanıtan bir kişiliğe sahip. Bu eserinde hiç duyulmamış kelimeleri arşivden çıkarıp getirmiş. yabancı sözcükler romanı adeta esir almıştı. Niçin böyle yazdığını bir okur olarak sormak isterim.

Bu parçada eleştirilen sanatçının anlatımında bulunmayan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrensellik B) Duruluk C) Özgünlük
D) Yalınlık E) Açıklık

Nurullah Ataç, sanat yaşamında daha önce denenmemiş teknikleri deneme üzerinde sergileyerek farklı bir bakış açısı yakalamıştır. Deneme yazılarını okuduğunuzda kendinizi o yazının içinde hissedip yolculuğa çıkarsınız.

Bu parçada Nurullah Ataç'ın denemesinin en çok hangi özelliği üzerine durulmuştur?

- A) Sadelik B) Duruluk C) Özgünlük
D) Ulusallık E) Doğallık

12. O diğer yazarlardan çok farklıdır çünkü eserlerinin tematik dokusunu oluşturan etmenler vardır. Anlatımın yapmacıksız, günlük yaşantıda olduğu gibi, sanat yapmadan, süs ve özentiden uzak bir şekilde eserini okura sunması çok başarılı bir yöntemidir.

Bu parçada yazarın anlatımın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Doğallık B) Evrensellik C) Çağdaşlık
D) Duruluk E) Açıklık

13. (I) Tanzimat Dönemi tiyatro yazarları, tiyatro dilinin sade, kolay anlaşılır ve karakterlerin kültür seviyesi ile sosyal statüüne uygun olması gerektiğini düşünmüş, bunu, tiyatro ile ilgili çeşitli yazılarında ısrarla belirtmiştir. (II) Hemen bütün Tanzimat sanatçılarının benimsediği tiyatro eğlencelerin en faydalısıdır görüşü, faydayı daha geniş kitlelere yayma düşüncesini de beraberinde getirdiği için, herkesin anlayabileceği bir dil kullanmak da kendiliğinden tercih edilir hale gelmiştir. (III) Tiyatro dilinin sadeleştirilmesi yolunda en verimli çalışmaları Namık Kemal yapmış; bu konudaki düşüncelerini çeşitli makale ve mukaddimelerle göz önüne sermiştir. (IV) Dönemin tiyatro dilini anlamak için bol bol eserlerini okumak gerekir. (V) Bu şekilde yaparsak Tanzimat tiyatrosunun sahne dilinin mükemmel olmadığını görürüz.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmiştir?

- A) Dönemin dil anlayışı bakımından derecesi
B) Sadeleşme yolunda çalışma yapıldığı
C) Dönemine göre oldukça başarılı bir sahne dili kullandığı
D) Faydayı geniş kitlelere yayma düşüncesi
E) Namık Kemal'in katkıları

1. Paragrafın giriş cümlesi ilgi ve çekici olmalıdır. Giriş cümleleri bağlaçlarla başlayamaz. Giriş cümlesi kendinden sonraki sözcüklerle çağrışım içersindedir. D seçeneği giriş cümlesi olmaya en uygun seçenektir. Bağlaçlarla ilgili sıkıntınız varsa ders videomu izleyebilirsiniz.

CEVAP: D

2. "Yazar geç tanıyıp üzülsem bile yeni bakış açıları yakalamamı sağladı." İfadesi anlatılmak istenene en yakın seçenektir. Diğer seçenekler anlatılmak istenene tamamen uzaktır.

CEVAP: C

3. Öncüldeki parçada tarih eleştirmenliğinin ne kadar önemli olduğu üzerine durulmuştur. Bu bilgiden yola çıkarak E seçeneği doğru cevaptır.

CEVAP: E

4. Parçada yazarın karakteriyle bütünleşmesi durumunda okuyucunun ruhuna seslenebileceği anlatılmıştır. Tüm bu açıklamalar doğrultusunda C seçeneği paragrafa en yakın seçenektir.

CEVAP: C

5. C seçeneğinde sadece kendi döneminde iz bırakmış ifadesi yanlıştır. Yunus Emre bugün dâhi değerini koruyan en önemli şairlerdendir.

CEVAP: C

6. Şiirin hemen yazılması kalıcılığı artırır ifadesine ulaşılamaz. Parçada sabır ile yazılan şiirin kalıcılığı artırır ifadesi egemendir.

CEVAP: A

7. Ana düşünce bir metnin kalbi gibidir, özüdür. "Yetenek ve hafıza birleşince ortaya sanat eseri çıkar" seçeneği metne en yakın düşüncedir. Metnin ana düşüncesi nerede olur diye sorarsanız parçanın her yerinde olabilir.

CEVAP: A

10. Anlatımın süsten (söz sanatları, uzun cümlelerden) uzak olmasına yalınlık denir. Parçaya göre sanatçıda bulunmayan özellik "yalınlık" seçeneğidir.

CEVAP: D

8. Parçada denize olan aşk, tutku dile getirilmiştir. Bu bağlamda parçaya en yakın seçenek C seçeneğidir. Paragraf sorularında anahtar sözcüklerin altını çizmeniz metni tam anlamınıza katkı sağlayacaktır.

CEVAP: C

11. Anlatımın veya düşüncenin başka bir anlatıma veya düşünceye benzememesi durumuna özgünlük denir. Parçaya baktığımızda "özgünlük" ağır basmaktadır.

CEVAP: C

12. Anlatımın yapmacıktan uzak olmasına doğallık denir. Parçanın genelinde doğallıktan söz edilmiştir.

CEVAP: A

9. Bütün şairler aşk temasını işlemiştir ifadesi yanlıştır. Çünkü böyle bir kullanım yoktur. Paragraf sorularındaki seçeneklerde "bütün" ve "tüm" sözcükleri geçiyorsa bu seçeneklere çok dikkat etmelisiniz.

CEVAP: B

13. V numaralı sözcükte Bu şekilde yaparsak Tanzimat tiyatrosunun sahne dilinin mükemmel olduğunu görürüz ifadesinden C seçeneğinde geçen ifadenin yanlış olduğu yargısına ulaşırız.

CEVAP: C

"Neyi arıyorsan sen, 'o'sundur." Mevlânâ

Bu cümlede anlatımın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Özgünlük B) Açıklık C) Doğallık
D) Yalınlık E) Özlülük

Soğuk bir Isparta sabahı... Gökyüzünde hüzün bulutları...Sarımsık ağaçlar yapraklarını döken çınar ağaçları son demlerini yaşamaktadır. Çardakların üzerine dökülen sonbahar yaprakları bize mevsimden haber vermektedir. Bir saat sonra insanlar yaprakların arasından işlerine koşuyorlar. Öğrenciler bir o yana bir bu yana hızlı adımlarla okuluna ulaşmaya çalışıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimleme- Tanımlama
B) Öyküleme-Örnekleme
C) Betimleme- Öyküleme
D) Açıklama - Karşılaştırma
E) Tartışma- Açıklama

Bence her şiiri her açıdan okumak mümkündür. Bu bana göre şair ile okuyucu arasındaki bağa bağlı. Şairin dikkat etmediği birçok dokuyu okuyucu fark edebilir. Şairler gününde böyle bir olayla karşılaştım. Şiirde yazdığım ama o an aklıma gelmeyen birçok düşüncüyü okurum söyleyince çok şaşırdım. Bu tür okuyucular yazma serüvenimde zenginliği mi kat ve kat artırıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Benzetme B) Betimleme C) Öyküleme
D) Karşılaştırma E) Tartışma

4. Kuşku zihni kemiren bir kurt gibidir ve giderilmeden durulamaz. Kuşkuları gidermemiz için aklı selim hareket etmemiz gerekir. İnsanoğlu yarıdılışının gereği merak ve kuşkuya engel olamamaktadır. Cumhuriyet Dönemi romanlarında da kuşku yerini almış. Bugün baktığımızda dizilerde kuşku üzerine senaryolar yazılabilmektedir. Antik Yunan'dan Orta Çağ'a kadar kuşku ile ilgili yazılar bulabiliriz.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklama B) Karşılaştırma C) Betimleme
D) Öyküleme E) Örnekleme

5. 17. 26 Aralık 1939 tarihinde, Kuzey Anadolu Fay hattının doğu kesiminde, Erzincan dış-merkezli, Ms=7. 9 büyüklüğünde büyük bir deprem olmuştur. Bu deprem, Türkiye'de 1668 yılından beri olmuş depremlerin en büyüğünü oluşturmuştur. Deprem, tüm ülkeyi etkilemiş ve toplam alanının 1/20'sinde hasar yapmıştır. Deprem, çok soğuk bir kışta meydana gelmiş ve 30. 000 den daha fazla insanın ölmesine binlerce evin yıkılmasına sebep olmuştur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama-öyküleme
B) Betimleme-tartışma
C) Örnekleme-betimleme
D) Tartışma-öyküleme
E) Sayısal verilerden yararlanma- karşılaştırma

6. Gündüzden yola koyulduk. Soğuk vardı. Güneş biraz yükselince üşümemiz gitmişti. Arabanın içinde bir uyku basmıştı. Biraz kenara çekip uyudum. Aradan birkaç saat geçtikten sonra uyanınca karşımda birini gördüm.

Bu parçada ayrıntıların seçiminde hangi duylardan yararlanılmıştır?

- A) Görme-dokunma B) Koklama-tatma
C) Tatma-dokunma D) İşitme-tatma
E) Dokunma-işitme

7. Su, tarihte her zaman önemli bir yere sahip olmuştur. Fırat ve Dicle suları bölgedeki mücadelelerin en önemli yere sahipti. Su, olduğu hep güzelleştirmekle kalmamış oraya ticari zenginlikte katmıştır. İçilebilecek suyun mikroorganizma içermemesi gerekir. Teknolojinin gelişimiyle birlikte deniz suyu bile içilebilecek su durumuna getirilmiştir. En küçük canlı organizmadan en büyük canlı varlığa kadar bütün canlılık suya ihtiyaç duyar. Bunun bu bilgiler ışığında su tüketiminde tasarruflu olmalıyız.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tanımlama B) Öyküleme C) Betimleme
D) Açıklama E) Karşılaştırma

8. Oğuz Atay, Tutunamayanların yazarı değeri öldükten sonra anlaşılan isimlerden biri. Yaşadığı kuşakta pek değeri bilinmeyen yazar günümüzde büyük bir hayran kitlesi topluluğunu yakalamıştır. Zaman bazı yazarları unutmaya bırakırken bazılarını daha da yukarıya çıkarır. Bu yüzden kimin zamana yenik düşmeyeceğine bence yine zaman karar verecektir.

Bu parçada ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öyküleme B) Tartışma C) Tanımlama
D) Örnekleme E) Benzetme

9. Ünlü şair yaptığı tren kazasından sonra yazıya olan tutunuşunu anlatırken kendisinin neden yazma gereksinimi duyduğunu şöyle anlatıyor: "İnsan şöhret olmak, sosyal medya fenomeni olmak, para kazanmak ya da eş dost edinmek için yazmaz. Okuyucunun ve kendisinin yaşamını zenginleştirmek için yazar. Ayakta durup, kendini yenilemek için yazar. En önemlisi de huzurlu olmak için ..."

Bu parçada yazmanın nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Bilgi haznesini geliştirme
B) Belirli bir çıkar için yazma
C) Okura renkli olma
D) Yaşama karşı pes etmeme
E) Mutlu olmak için yazma

10. (I) Etrüksler İtalya'da Roma öncesi dönemde yaşayan bir halktır. (II) MÖ I. ve VI. yüzyıllar arasında Tiren Denizi ile Tiberis ve Amo ırmakları arasında kalan bölgeye yerleşen ve sınırlarının en geniş olduğu dönemde kuzeyde Po Ovası'ndan güneyde Campania'ya kadar yayılan topluluktur. (III) Yunanlı tarihçi Herodotos, Etrükslerin Lidya'dan geldiğini düşünüyordu. (IV) Roma Döneminde yaşayan Halikarnassoslu (bugün Bodrum) ise tam tersine hep bu topraklarda yaşamış olduğunu söylüyordu. (V) Etrükslerheykele, geometrik motiflere büyük ilgi göstermişlerdir.

Numaralanmış cümlelerden hangisinin parçanın anlam akışını bozduğunu bulunuz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. (I) En basit yanardağ, derinlerde yer alan magma haznesinden beslenen bir ana baca çevresinde birikmiş kalıntılardan olan bir konidir. (II) Bulunduğu ortamdaki çok yüksek basınç ve ısı, magmayı akışkan halde tutar. (III) Tarihteki en büyük yanardağ Patlaması Tambora Dağı'nda olarak 92. 000 kişinin ölümüne yol açmıştır. (IV) Yanardağlar, derinlerde hâkim olan basıncı serbest bırakıp magmayı dışarı atar. (V) Magmada basınç ne kadar yüksekse püskürmede o kadar güçlü olur.

Numaralanmış cümlelerden hangisinin parçanın anlam akışını bozduğunu bulunuz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Önde zeytin ağaçları arkasında yâr

Sene 1946

Mevsim

Sonbahar

Önde zeytin ağaçları neyleyim neyleyim

Dalları neyleyim.

Bu dördlüğün anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleme B) Açıklama C) Öyküleme
D) Tartışma E) Tanımlama

13. Sahaftan aldığınız kitabın içinden yıllarca öncesi-ne ait bir not çıksa ne yapardınız? "Çöpe atardım, ilgilenmezdim." demeyin sakın. Ben de sizin gibi merakıma yenilip açıp okudum. Önce kitaptan bahsedeyim. 1932 yılında basılmış, siyah ciltli bir kitap: Yaban. Yazarı Yakup Kadri Karaosmanoğlu. Romanı incelersek... Sararmış bir kâğıda yazılmış, uzunca bir sayfadan oluşmakta. Üst tarafındaki tırtıklardan kâğıdın o dönemin şartlarına göre zor bulunduğu anlaşılıyor. Sekiz de zimba deliği var üzerinde. Çok değer verilmiş, özenle saklanmış, belli. Yaban, Türk edebiyatında aydın-halk arasındaki uçurumu açık ve kaygıdan uzak şekilde ele alan nadir romanlardan biridir. Roman, Kurtuluş Savaşı döneminde, Eskişehir'in Porsuk Çayı'na yakın bir köyünde yaşayan ahaliyle buraya sonradan gelmiş İstanbullu bir "yaban"ı anlatır. Kitaptaki nota gelirsek: Bu kitabı okuyan her kim olursa kelimeler önünde diz çöksün, harfler yoldaşı olsun ifadesi yazılıydı.

Bu parçadan aşağıdaki genellemelerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Eski kitapevlerinden alınan kitaplar daha değerlidir.
B) Günümüzde bu tür eserlerin sayısı azalmaktadır.
C) Her eser kendi döneminin izini yansıtır.
D) Bir eserin betimlemesi yapılmıştır.
E) Her zaman eskiye dair kitaplar okumalıyız.

Paragrafta Anlam

1. Az sözle çok şey anlatmaya özlülük denir. Atasözleri ve özdeyişler özlülük örneğidir. "Neyi arıyorsan sen, 'o'sundur." ifadesi de bir özlülük örneği olarak karşımıza çıkmaktadır.

CEVAP: E

2. Betimleme, Olay hareket ve zamanın belirgin olmadığı bir anlatım biçimidir. Resim gibi düşünebiliriz çünkü her şey sabitlik içindedir. Öyküleme, olayların zaman sırasına göre dizilerek anlatılmasıdır. Olay, kişi veya kişilerin başından geçer; belli bir mekanda, belirli bir zaman diliminde gerçekleşir. Tüm bu açıklamalar ışığında parçada betimleme ve öyküleme anlatım biçiminin kullanıldığı yargısına ulaşabiliriz.

CEVAP: C

3. Parçayı dikkatli okuduğumuzda parçada şairin, şiir ile ilgili görüşlerini kendisine göre yorumlamıştır. Bence ifadesi bizi tartışmacı anlatıma götürür. Anlatım biçimleri 4'e ayrılır: Açıklama, tartışma, betimleme, öyküleme. Bunun dışındaki şıkları hemen eleyiniz. A ve D seçeneği düşünceyi geliştirme yolu olduğu için elendi.

CEVAP: C

4. Anlatım biçimleri dört tanedir. Açıklama, tartışma, öyküleme, betimleme. Böyle sorularda anlatım biçimini sorarsa olmayan şıkları hemen eleyiniz. Parçaya baktığımızda B ve E seçeneklerinin elendiğini görürüz. Genel olarak "kuşku" ifadesini açıklamıştır.

CEVAP: A

5. Düşüncenin kanıtlanabilmesi için istatistiksel bilgilerden, sayısal sonuçlardan, anketlerden ya da grafiklerden yararlanılmasına sayısal verilerden yararlanma denir. Karşılaştırma ise genellikle "en, ise, daha, kadar" sözcüğü ile yapılır.

CEVAP: E

6. Parça incelendiğinde görme ve dokunma duyusunun egemen olduğunu görürüz.

CEVAP: A

7. Açıklayıcı anlatımda okuyucuyu bilgilendirme amacı güder. "Ne, nasıldır?" sorularının cevabını verir. Metinde "su" kavramı açıklanmıştır.

CEVAP: D

10. Parçada genel olarak Etrükslerin kökeni ve nerede yaşadığı ile ilgili bilgi verilirken V numarada Etrükslerin ilgi alanına geçerek akışı bozmuştur.

CEVAP: E

8. Bir metinde "bence" sözcüğü varsa bizi tartışmacı anlatıma götürmelidir. Parçanın geneline baktığımızda tartışmacı anlatımı görebiliriz. Tartışmacı anlatım bir anlatım biçimidir. Genellikle soru işaretleri sıkça kullanılır.

CEVAP: B

11. Parçada yanardağ hakkında genel bilgi verirken C seçeneğinde verdiği zarardan bahsederek akışı bozmuştur.

CEVAP: C

9. Parçada geçen anlatım incelendiğinde "belirli bir çıkar için yazma" seçeneğine ulaşamayız. Diğer seçenekler metinde geçmektedir.

CEVAP: B

12. Betimleme, bir yerin, bir varlığın özelliklerini, bu özelliklerin duyularımızda uyandırdığı izlenimleri sözcükler aracılığıyla, gözümüzde canlanacak şekilde anlatmadır.

CEVAP: A

13. Parçada "Yaban" eserinin betimlemesi yapılmıştır. Diğer seçeneklerde geçen ifadeler parçada bulunmamaktadır.

CEVAP: D

Paragrafta Anlam

1. Edebî ürünün lezzetini tatmamış biri, erdemli olmanın ufkuna ulaşamaz. Kendi çemberinin içinde esir kalmıştır. Çevresinde olan güzellikleri, haksızlıkları, eleştirileri, olumsuz değerlerin farkına varmaktan uzak kalır. Hem kendine hem çevresine uzaklaşmıştır. Zamanın önemini idrak etmekten uzak kalır ve bu sürecin gerçekliğini atlar. Her günün kendine özgü bir havası vardır bu havanın bahar ya da kurak bir çöl gibi olması yazarın kendisine bağlıdır.

Bu parçaya göre edebî ürünlerle karşılaşmamış bir insanda,

- I. Yaşamın güzelliklerinin farkında olma
- II. Tek tip bir anlatım sergileme
- III. Sürekli kendini yenileme

hangileri görülür?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

2. Alanya'da anlatılacak o kadar değerli şeyler var ki bunları önce bir plan silsilesi içinde anlatmamız gerekir. Mesela ilk olarak Alanya'nın eski hâliyle başlamak yerinde olur, özellikle eski sokakları bir başyapıt niteliğindedir. Muşmala, zeytin, çamlar, kiraz, limon, portakal Toros Dağları'na sırtını dayayarak kendini huzurlu hissediyor. Alanya Kalesi kadar eski olan bu ürünler asırlardan âdeta bize haber getiriyordu. Ekin olmuyor diye sahil şeridinde yer alan toprakların bazı kız çocuklarına verilmesi ve bu yerlerin günümüzde üç kat daha değerli hâle gelmesi zamanın gücünü bir kez daha ortaya koyması bakımından önemlidir. Alanya Kalesi'nden atılan taşın denize ulaşmaması yöreye gelen misafirleri en şaşırtan özelliklerden biridir. Damlatış ve Dim Mağarası yörede en görülmesi gereken yerler arasında yer almaktadır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Öznellik vardır.
- B) Nesnel anlatım söz konusudur.
- C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- D) Eksiltili cümle kullanılmıştır.
- E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

3. Hazımsızlık problemi olanlar için uzmanlar erik yemeyi öneriyor. Meyvenin antioksidan gücü osteoporoz tedavisinde hastalara yardımcı olmaktadır. Ülkemizde birkaç yer hariç hemen her yerde yetişebilen bir üründür. Özellikle Anadolu'da kompostosu yapılarak sofraların vazgeçilmez ürünü olmuştur. A, B2, B3 gibi vitamin bulunan erik bugün birçok kişinin tercihinde ilk sırada yer almaktadır.

Bu parçada "eriğin" hangi özelliği üzerinde durulmaktadır?

- A) Erik yemenin tüm hastalıklara fayda sağlaması
- B) Türkiye'nin her yerinde erik yetişmesi
- C) İçerdiği vitaminler sayesinde kansere çare olduğu
- D) Tüm vitamin türlerini içinde barındırması
- E) Eriğin hastalara yardımcı özelliği bulunması

4. Yirmi yıldır her hafta farklı farklı kitapçıları dolaşıyorum. Bugün İstanbul'da Sahafılar Çarşısında eski kitapların olduğu dükkânlara uğradım. Bu kitapçıları dolaşırken zamanın tüneline yazar ya da şairlerin o tılsımlı kokusunu duyabiliyorsunuz. Yurtdışında da birçok sahaf dükkânına gittiğim hâlde hiçbirini bana buradaki lezzet harmanını ruhu ma nakşedemedi. Günümüzde insanlar kitapları internette arar hâle geldi. Halbuki eskiden kitabı ararken başka bir kitap görüp ilgimizi çekebilirdi, ayrıca sahafalara gelen insanlar birbiriyle dost olur kitaplar üzerine fikri tatlı tartışmalara girerek bilgi havuzlarını genişletirlerdi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Belirli dönemlerde kitap okumalı
- B) Yurtdışındaki sahafalarda daha fazla kitap olduğu
- C) Sahaf dükkânlarının insanı fikri olarak zenginleştirdiği
- D) Bazı kitaplar insanı daha derinden etkiler
- E) İnternette kitap arayarak zaman kazanabiliriz

5. ---, örneğin ben bir şiir kitabını beğeniyorsam dostlarıma da onu okuması konusunda telkinlerimi iletirim. Eleştirmen olmamın temel ilkelerinden biri bu okuma aşkıydı. Ben kendi beğendiğim ya da beğenmediğim şiirlerin başkaları okuduğunda neler düşünür diye merak ettiğim için eleştirmen olmaya karar verdim.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Hep mükemmeli aradım
B) Dostlarımı sevdiğim için bu yola başvurdum
C) Şair olmak istemiyordum
D) Her alanda şiir yazabilecek yeteneğe sahiptim
E) Hayatım boyunca paylaşmayı hep sevdim

6. Cevat Şakir Kabaağaçlı veya tanınan adıyla Halikarnas Balıkcısı, Bodrum'a olan aşkı ile tanınan ünlü roman ve hikâye yazarıdır. Akdeniz ve Ege'yle ilgili deniz insanını, mitolojik öğeleri, folklor temalarını genişçe eserlerinde yer verdi. Bodrum'daki tüm palmyeleri okalıptüsleri, yöreyi ve halkını kitapları ile tanıtan yazar, günümüzde hâlâ en çok okunan yazarlar arasındadır onun bu kadar çok okunmasının nedeni ---,

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Yerel kültürün özelliklerini görmezden gelmesi
B) Çok kitap okuması
C) Sadece belli bir türde eser ortaya koyması
D) Dilinin çok sade olması
E) Sürgün olduğu için nitelikli eserler ortaya çıkarması

7. Sait Faik ne iş yaptığını sorduklarında "Yazarım." dediğinde "Asıl işin ne?" dediklerinde "İşsizim." cevabını vermişti. Çünkü o dönemde yazarlık bir para kaynağı değildi. Birçok yazar ya da şair geçimini ek bir iş yaparak geçinirdi. Çoğu yazar kitaplarını para kazanmak için yazmamıştır. Para kazanma kaygısı ile yazan yazar yok mu? Elbette var. Peyami Safa sanat kaygısı taşıyan eserlerinde "Server Bedii" takma adını boşuna kullanmamıştır. O dönemde yazarlık maalesef ---,

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Kıymeti bilinen bir tür olmadı
B) Sadece para için yapılan bir meslek olduğu aşıkardı
C) Çok az para kazandırıyordu
D) Belli sanatçıların kazanç sağladığı dönemdi
E) Herkes birbirine yardım ederdi

8. Atatürk bir gün çiftliğe gittiğinde, köşkün hemen yanındaki ulu çınar ağacının dallarını kesmeye çalışan bir bahçıvan ile karşılaşır. Hemen bahçıvanı yanına çağırıp bunun nedenini sorar. Görevli bahçıvanın cevabı şöyledir: Ağacın dalları uzamış, binanın duvarına dayanmıştır. Aldığı cevabı yeter-siz bulan Atatürk, düşünülmesi bile imkânsız olan bir emir verir: "Ağaç kesilmeyecek, bina kaydırılacak." Başmühendis Ali Galip Alnar yanına aldığı teknik elemanlarıyla Yalova'ya gelerek çalışmaya başlar. 8 Ağustos 1930 tarihinde önce bina çevresindeki toprak büyük bir dikkatle kazılıp yapının temel seviyesine inilir. İstanbul'dan getirilen tramvay rayları döşenir. Santim santim çalışılarak bina yapı altına sokulan raylar üzerine oturtulur. Artık binanın raylar üzerinde kaydırılarak ağaçtan uzaklaştırılması aşamasına gelinmiştir. Bu olağanüstü ve riskli iş 10 Ağustos 1930 tarihinde tamamlanır ve ulu çınar ağacı da kesilmekten kurtulur. O günden beri köşkün adı "Yürüyen Köşk" olarak kalmıştır.

Bu parçada anlatılmak istenene en uygun atasözü, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rüzgâr eken fırtına biçer.
B) Cefayı çekmeyen sefanın kıymetini bilmez.
C) Akıl akıldan üstündür.
D) Azmin elinden bir şey kurtulmaz.
E) Damlaya damlaya göl olur.

9. Mevlânâ, 13. yüzyılda yaşamış Fars Sünni Müslüman şair, gönül deryasının iklimlerinde yüzyıllar sonra dâhi insanlara seslenebilen Türk edebiyatının en büyük mutasavvıflarından biridir. Sadece kalpten gökyüzüne dokunabilirsin, kendini küçük görmeyi bırak, sen yürüyen bir evrensin sözleri ile ne kadar usta bir şair olduğunu göstermektedir. Kişisel gelişim serüvenini "Hamdım, piştım, yandım." sözleriyle ifade ederek kendi benliğinin farkında olan ender şairlerden olmuştur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kelimeler kadrosunun iyi kullanıldığında çok beğenileceği
B) Olgunluğun belirli bir sabrın sonunda ortaya çıkacağı
C) Temel yapıyı oluşturduktan sonra iyi ürünlerin ortaya çıkacağı
D) Fani alemde herkesin gelip geçici olduğu
E) Planlı olarak iyi eserler yazılabileceğini

10. EugèneHenri Paul Gauguin, izlenimci resim denilince ilk akla gelen Parisli ressamdır. Tahiti'ye yaptığı ilk yolcululuğu "NoaNoa" adlı kitabında anlattı. Bir söyleyişi sırasında eserlerinde anlatmak istediği temayı herkesin tek bir tip olarak algılamadığı farklı yorumlar çıkardığını dile getirmiştir.

Bu parçada, asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünlü bir ressam olduğu
- B) Paris'te yaşadığı sürede sanata olan bakış açısının genişlediği
- C) Sanatsal çalışmalarında nesnelliği yakalayamadığı
- D) Eleştiri sayesinde nitelikli ürünler ortaya çıkardığı
- E) Her ulusun yapıtında böyle eserler yazmanın zorluğu

11. Türkiye'nin önemli sulak alanlarından Beyşehir Gölü çevresinde, nesli koruma altında olan kara leylekler, yerleşim merkezlerinden uzakta tespit edildi. Gölün güney yamacındaki Yeşildağ, Adaköy ve Kayabaşı mevkiilerinde inceleme yapan kuş gözlemcileri ve fotoğraf tutkunları, genellikle insanlardan uzak bölgelerde yaşayan kara leyleklerle karşılaştı. Bilimsel adı "Ciconianigra" olan kara leylek, leyleğin yakın akrabası olarak biliniyor. Gagası ince, uzun ve kırmızı renkli, bacakları kırmızı olan bu kuş türü başı, boynu, göğsü ve üst tarafının parlak siyah, karnının ise beyaz olmasıyla dikkat çekiyor. Diğer leyleklerin aksine yerleşim yerlerinden uzak duran kara leylek, ormanlık, sulak, yarı bataklık alanlar ve tatlı su kaynaklarının yakınlarında yaşıyor. Kara leylek, gizlenme olanağı yüksek, insanlardan izole yerleri tercih ettiği için diğer leylek türünden tamamen ayrılıyor. Etobur olan kara leylekler, balık, amfibi, böcek ve sürüngenlerle besleniyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanlardan uzak yerleri tercih ettiği
- B) Etobur olan türlerinin olduğu
- C) Türkiye'nin her yerinde görüldüğü
- D) Nesli koruma altında olduğu
- E) İlgili çekici olduğu

12. Mizah türüne ilişkin genel geçer bir yanılı söz konusudur. Nasrettin Hoca'nın bütün fıkraları güldürü özelliğine mi sahip? Eğer bir mizah düşündürmüyorsa yorum yaptırmıyorsa o bana göre kara mizahtır.

Bu sözlerden mizahla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Düşünceye önem vermeli
- B) Kolay bir tür olmadığı
- C) Çok kolay bir tür olduğu
- D) Farklı bir tür olduğu
- E) Yorum yaptırabilmesi

13. (I) Sürüngenler sınıfı içinde yer alan kertenkele grubunun üyesi olan bukalemunlar ülkemizde nadir bulunan sürüngen türlerinden biri (II) 30 cm kadar olabilen bukalemunların dili, avlarını çok kolay avlamalarına yardımcı olmaktadır. (III) Ülkemizde sadece Ege ve Akdeniz kıyılarında görülen bukalemunlar, en çok Madagaskar adasında bulunmaktadır. (IV) bukalemunların bir diğer özelliği ise renk değiştirmesidir. (V) Bunun sebebi derilerinin altındaki özel renk hücreleridir, Bu hücrelerin uyarılar karşısında birbirinden uzaklaşıp yaklaşması sonucu derilerinden yansıyan ışık farklı renklerde görünmelerini sağlar. (VI) Bukalemunların özellikle Türkiye'de yaşayan türü olan bayağı bukalemun (*Chamaeleochamaeleon*) Dünya Doğayı Koruma Birliği (IUCN) tarafından hazırlanan Kırmızı Liste'nin "Asgari Endişe" kategorisinde yer alıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Türkiye'de yaşayan türü vardır.
- B) Renk değiştirme özelliğine sahiptir.
- C) Türkiye'nin her bölgesinde görülebilir.
- D) Dilleri sayesinde avlarını kolaylıkla avlayabilirler.
- E) Asgari endişe kategorisindedir.

1. Parçada edebî ürünlerin balından biraz tatmayan kişi noksan kalacağı ifadesi üzerine kuruludur. Bu bağlamda B seçeneği anlatılmak istenen kavramın karşıtı olarak karşımıza çıkmaktadır.

CEVAP: B

2. Eksiltili cümle yüklemleri olmayan cümlelerdir. Genellikle üç nokta ile gösterilir. Bazen sorularda kesik cümle olarak da sorulabilir. Bu bağlamda eksiltili cümle parçada vurgulanmamaktadır.

CEVAP: D

3. Parçada eriğin faydalarından bahsedilmiştir. Eriğin hastalara yardımcı özelliği bulunması üzerinde durulmaktadır. Paragraf sorularında başarılı olmanın bir yolu günlük en az iki köşe yazarı okumaktan geçer.

CEVAP: E

4. Parçaya baktığımız da Sahaf dükkânlarının insanı fikri olarak zenginleştirdiği yargısına ulaşabiliriz. Diğer seçenekler bu parçaya göre çıkarılamaz.

CEVAP: C

5. Parçanın bütünü incelendiğinde E seçeneğinde yer alan Hayatım boyunca paylaşmayı hep sevdim ifadesi getirilmesi daha uygundur.

CEVAP: E

6. Cevat Şakir hepinizin bildiği üzere "Halikarnas Balıkcısı" olarak bilinir. Parçaya baktığımız da yerel kültürün özelliklerini görmezden gelmemesi ifadesi gelmelidir.

CEVAP: A

7. Parçada yazarın kıymeti bilinmemesi üzerine durulmaktadır. Parçada verilen B, C, D ve E seçeneklerini belirlemek mümkün değildir.

CEVAP: A

10. Parçada vurgulanmak istenen ana düşünceye en yakın seçenek C seçeneğinde yer alan Sanatsal çalışmalarında nesnelliği yakalayamadığı şıkkıdır.

CEVAP: C

8. İnsanlar bir işi başarmak için mutlaka azimli olmaları ve yılmadan devam etmeleri gerekir. Çünkü azimli olan insanlar önünde sonunda istediklerine kavuşurlar. D seçeneğinde yer alan "Azmin elinden bir şey kurtulmaz" ifadesi en uygun seçenektir.

CEVAP: D

11. Bu parçada "Kara leylek" üzerine açıklama yapılmıştır. Beyşehir Gölünde koruma altına alınan bu türün Türkiye'nin her yerinde görülüyor ifadesine ulaşmak mümkün değildir.

CEVAP: C

12. Verilen parça incelendiğinde A, B, D ve E seçeneklerine değinilmektedir. Nasrettin Hoca fıkralarının çok kolay bir tür olduğu yargısına ulaşılamaz.

CEVAP: C

9. Verilen parça incelendiğinde olgunluğun belirli bir sabrın sonunda ortaya çıkacağı ifadesi vurgulanmak istenen ana düşünce olduğu görülür.

CEVAP: B

13. Türkiye'de sadece Ege ve Akdeniz'de görülebildiği için her bölgede görülür ifadesine ulaşılamaz. Diğer seçenekler parçada mevcuttur. Her gün paragraf sorusu çözme unutmayınız.

CEVAP: A

Doğu Afrika'nın yüksek Dağlarındaki meralarda Etiyopya kurtları ve gelada maymunları birlikte yaşıyor. Bir babun türü olan geladalar, yanı başlarında dolaşan kurtları hoşgörü ile karşılarken kurtlar da yavru geladaları avlamak yerine maymunlar etraftayken daha kolay avlayabildikleri kemirgenleri tercih ediyor. Doğa bir bütünlük içinde kendi benliğini korumaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Sayıp dökmeler
- B) Amaç-sonuç ilişkisi
- C) Nesnel anlatım
- D) Doğrudan anlatım
- E) Dolaylı anlatım

2. Dünyadaki bütün akvaryumlarda envaie çeşit balık türü yaşamını sürdürürken büyük beyaz köpek balığı hiçbir akvaryumda bulunmamaktadır. Genellikle 4. 5 metre olan beyaz köpek balığı 6 metreye çıktığı da olur. Bugüne kadar birçok kez insana saldıran bu tür insan etini sevmez sadece tadını anlamak için bir ısırik alıp bırakırlar. Peki, sebebi bu mu dersiniz tabii ki hayır? Akvaryumlarda bulanmama sebebi "depresyon" evet yanlış duymadınız. Beyaz köpek balığı özgürlüğüne çok düşkündür. Özgürlükleri elinden alındığı zaman yemek yemeyi ve yüzmeyi bırakarak intihar eder.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hiçbir akvaryumda beyaz köpek balığı bulunmamakta
- B) Beyaz köpek balığı özgürlüğüne düşkün bir türdür
- C) Depresyon yaşayan bir balık türü
- D) Gerekli koşullar sağlarsa beyaz köpek balığı her ortamda yaşayabilir
- E) İntihar eden bir tür olduğu

Köygöçüren mantarı, diğer adı ölüm meleği olan Amanitaceae familyasından zehirli bir mantar türü. Türkiye'deki ölümcül zehirlenmelerin neredeyse %90 kadarından sorumlu, son derece zehirli ve tehlikeli bir mantardır. Bu mantara yaz başlarında ve sonbahar aylarında ormanlarda çok sık rastlanır. Mantarın içerdiği bu zehirde amanitin ve phalloidin maddeleri bulunuyor. Mantar sindirildikten 8-12 saat sonra ilk belirtilerini gösterir ve 3-4 gün içinde karaciğer-böbrek metabolizmasını yok eder. Köygöçüren mantarına dikkat çeken zehirlenme ise Balıkesir'de yaşandı. 7 yaşındaki Davut Ü. bir parça ısırdığı mantardan zehirlendi. Karaciğer iflas eden küçük Davut uygun donörün bulunması ile yapılan organ nakli ile hayata tutundu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Türkiye'de bulunan bir tür olduğu
- B) Dikkatli pişirilirse sağlıklı olduğu
- C) Ölümcül etkisinin olduğu
- D) İç organları tahrip eden bir yapısının olduğu
- E) Ormanlarda sıkça yer aldığı

4.

Yıllardır çeşitli hastalıkların tedavisi için kullanılan bir bitki var: Isırgan otu. Küçükken hatırlıyorum da ninem ısırgan otundan iplik yapıp çorap örerd. Dedem bu çorabı giyince eklem ağrılarınin geçtiğini söylerdi. Bugün sporcular ağrıları için bunu kullandıklarında ağrılarınin geçtiğini söylemektedir. Isırgan otu, bağıışıklığı güçlendiren, iyi huylu prostat büyümesini engelleyen, kan şekerini düşürücü ve romatizma ağrılarına karşı etkinliğiyle tanınan bir bitkidir. Kökenleri, Asya'nın soğuk bölgelerine dayanır ama günümüzde tüm dünyada bulunabilir. Bu şifalı bitki antioksidan, anti mikrobiyal, anti ülser ve ağrı kesici özelliklere sahiptir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsana etkisi
- B) Kökenlerinin neresi olduğuna
- C) Hangi hastalıklara iyi geldiği
- D) Nasıl kullanılması gerektiği
- E) Tüm dünyada bulunabilen bir bitki türü olduğu

5. 1530'lu yıllarda İspanyollar Peru'ya geldiklerinde, İnka İmparatorluğu bugünkü Kolombiya'nın güney sınırından Orta Şili'deki Maule Nehrine kadar uzanan 4100 kilometreden daha uzak bir mesafeye denk geliyordu. Amerikadaki Kolomb öncesi imparatorlukların en büyüğüydü ve Avrasya'daki benzer imparatorlukların her birinden daha büyük bir alana yayılmıştı. Mezo Amerikadaki Aztek İmparatorluğu gibi, İspanyol fethinden bir yüzyıl kadar önce nispeten geç bir tarihte kurulmuştu. İnka yayılması 15. yüzyılın ilk yarısında Viracochanın döneminde başladı. Viracocha, İnka hanedan listesinde sekizinci sırada olmakla beraber, hakkında gerçek bir bilgiye sahip olduğumuz ilk kraldır. Geçici savaş önderlerinin aksine muhtemelen ilk gerçek kraldı ve Cuzco'nun çevresindeki yörenin fethine girişti.

Bu parçada İnka imparatorluğu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnka hakkında bilgilere 15. yüzyılda ulaşıldığına
B) Geniş bir alan yayılması
C) Günümüzdeki bilgilerle tarihinin çok daha eskiye dayandığı
D) Maule Nehrine kadar uzandığına
E) Bir dönem en büyük olduklarına

6. "Hayal İçinde", tam bir ruh çözümlemesi romanıdır. Saf bir okul öğrencisinin duyguları, hayalleri, umutları, sıkıntıları, çok basit bir konu dairesi içinde realist bir yöntemle çözümlenmiştir. Eserin dili oldukça sadedir. Eser öncelikli olarak Servet-Fünun'da tefrika edilmiş, sonra kitap halinde basılmıştır. O dönemde böylesi bir başarılı tasvir meydana getirmek labirentin içinde mahsur kalmak gibi zor bir meziyetti. Yazar öylesine başarılı bir kurgu kurmuş ki adeta labirentin içinde nereye gideceğinizi size hissettirip o duygu iklimini size geçirmiştir. Eseri okuduktan sonra birçok kişi eseri dayanamayıp bir daha okumuştur. İkinci kez okuyanlar üçüncü kez okumak için sabırsızlanmışlardır.

Bu parçada Hayal İçinde romanıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eserin herkes tarafından ilgi gösterdiği bir tür olması
B) Eser ağdalı bir dilden arınmış
C) Karmaşık konu anlatımı yeğlenmeme
D) Merak duygusu barındırması
E) Dönemine göre başarılı bir anlayışa sahip olma

7. (I) Türkiye'nin ilk barajı Atatürk'ün talimatıyla Ankara'da içme-kullanma ve sanayi suyu temini ve taşkın kontrolü amacıyla yapıldı. (II) Çubuk Çayı üzerinde 1927 yılında etütleri yapılarak, DSİ mühendisleri tarafından tasarlanarak 1930 yılında yapımına başlanmış bir barajdır. (III) Cumhuriyet Döneminin ilk betonarme barajı olan Çubuk Barajı 1936 yılında tamamlanarak 3 Kasım 1936 günü Mustafa Kemal Atatürk tarafından açıldı. (IV) Artvin Yusufeli ilçesinde, Çoruh Nehri üzerinde Türkiye'nin en büyük barajı Yusufeli Barajı'nın temeli ise 2013'te başladı. (V) Barajda sona doğru gelindi. (VI) Dünya'nın en büyük üçüncü barajı olarak görev yapacaktır.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istenirse ikinci paragraf kaçinci cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Tarhana çorbası, geleneksel Türk mutfağının tartışmasız en ünlü çorbasıdır. Türkiye'de en lezzetli nerede diye sorarsanız Uşak ili cevabını alırsınız. Orta Asya'da yaşayan Türklerin bulunduğu, besin değeri yüksek olan tarhana, sebzelerin olduğu yaz aylarında yapılır. Önemli bölümü yoğurttan oluşan bu çorba kuru toz şeklinde olduğundan uzunca süre saklanabilir. Tarhananın içinde domates, yeşil biber, kuru soğan, kırmızı biber, yağlı yoğurt, maydanoz, dere otu (bazı yörelerde tarhana otu, süt, tuz, acı tatlı kırmızı biber vardır. Bu malzemeler karıştırılır, 10 gün kadar bekletilir, sonra içerisinde posaya dönüşen sebzeler süzgeçten geçirilir. Yörelerimize göre tarhana yapımı farklılık göstermektedir. Bunun nedeni de o bölgenin alışkanlıklarıyla, iklim örtüsüne göre yetişen sebzelerin harmanlanmasıyla alakalıdır. Rivayete göre Sultan bir gün bir köylünün evine misafir olmuş, fakir aile utana sıkıla ne ikram edeceğinin şaşkınlığıyla hemen bir çorba pişirmiş ve Sultan'a ikram etmiş. Çorbayı çok beğenen Sultan ne çorbası pişirdiğini sorduğunda evin hanımı "dar hane (fakir çorbası) çorbasıdır, afiyetle yiyin Sultanım" demiş. Sultanların sofrasını süsleyen ve sevilerek içilen çorbaya o dönemler bu nedenle "Darhane" denilmiş, zamanla çorba "tarhana" adını almıştır. Bu çorba son derece besleyici olduğundan Selçuklu ve Osmanlı ordularında çok sık tüketilmiştir.

Bu parçada tarhana ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Orta Asya'ya kadar uzanan bir sürecinin olduğu
B) Nasıl yapıldığına dair ayrıntılar
C) Yöreye göre farklılıklar olabileceğine
D) Türkiye'nin her yerinde lezzetli olduğu
E) İklim olayları yapımında etkilidir.

9. Yılanlar 3 yıl boyunca uyuyabilme yeteneğine sahiptirler. Dünyada yaklaşık 3 bin üzeri yılan türü yaşamaktadır. En küçük yılan 10 santimetre uzunluğuyla iplik yılanıdır. En uzun yılan ise boyu 7 metreyi bulabilen dev pitonlardır. Dünyanın en zehirli yılanlarından biri olan Kara Mamba'nın ısırtığı bir insanı 45 dakika içinde öldürür. Türkiye'de 10 ile 15 arası zehirli yılan bulunmaktadır ve bunlarda gece dışarıda görülür ve pek insanlara zararı yoktur. Türkiye'de bilinen en zehirli yılan türlerinden biri engerek yılanıdır. Yılanların bilinçsiz öldürülmesi birçok neslin ortadan kalkmasına yol açmaktadır. Mesela yıllar önce önce Hopa'da bulunan 'Kafkas engereği' denilen türün, zehirli olduğu gerekçesiyle öldürülmesi ve azalmasıyla fareler adeta köyü istila etmişti. Bir gecede ortalama 15-20 civarında fare yakalayan köylüler bugüne kadar böyle bir şey görmediklerini ifade etmişti.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırma vardır.
B) Nesnel veriler kullanılmıştır.
C) Görsel unsurlara yer verilmiştir.
D) Niteleyici sözlere yer verilmiştir.
E) Betimleyici anlatım hâkimdir.
10. (I) İlk kitaplarında genel olarak maddi hayatı irdeleyen Necip Fazıl; sonraki şiirlerinde manevi hayata yönelerek kendi kabuğunu yenilemiştir. (II) Ünlü şair Necip Fazıl "hakikat"ten habersiz bohem bir yaşantı içinde debelenirken Seyyid Abdülhakim Arvasi hazretlerini tanır. (III) Artık hakikat kapısı aralanmış, şair için yeni bir dünya görüşü başlamıştır. (IV) Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum, Gökyüzünden habersiz uçurtma uçurmuşum diyerek değişimin şiire yansımaları göstermiştir. (V) Necip Fazıl'a göre tasavvuf, birçok insana mahrem olan insanın iç eylem ve görevi, oluş gayesi, kullukla ilâhî huzura ermek ve Allah'ı bulmak dâvâsıdır. (VI) Allah dostunu gördüm, bundan altı yıl evvel; Bir akşamı ki, zaman donacak kadar güzel diyerek tasavvuf suyunu içtiğini ispatlamaktadır.

Bu parçada "Necip Fazıl"ın anlatıldığı numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Aynı düşünce dünyası ile yoluna devam ettiği
B) Şiirlerindeki işleyişin değiştiği
C) Abdülhakim Arvasi'nin hayatına etkisine
D) Allaha ulaşma gayesinde olduğu
E) Maddi hayatı ve manevi hayatı irdelemesi

11. Şiir, hassas bir yüreğin derinliklerinden yükselen bir çığlıktır. Yüreğin sesi olduğu için de anlamı örtülüdür; iletilmek istenenler açıkça ortaya konmaz, ustaca sezdirir. Şiirin dili de bu sezgiye göre şekillenip aslını bulur. Bu biçimde asıl önemli olan, sözcüklerin tınısıdır. Bir sözcüğün ezgi gücü varsa o sözcük anlamsız bile olsa şiirde yerini alır. Bunun için birtakım kurallara sıkı sıkıya bağlı kalmaya gerek yoktur. Yeter ki sözcüğün tınısı olsun. Şiir "zaman"ın elinden birtakım duygu parçacıklarını kurtarmaktır. Bu nedenle her şair, duygularını ölümsüzleştirmek ister. Ancak bazı şiirler "zaman"ın elinden kurtulamaz. Bu şiirin ölümsüzlüğü, biçiminin yeni ve mükemmel olmasına bağlıdır. Şiiri değerli kılanda onun bu niteliğidir.

Bu parçada şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Şiire kalıcılık sağlayan niteliğidir.
B) Sözcüklerin kullanımı önemlidir.
C) Şiirde belirli bir kalıba girmeye gerek yoktur.
D) Şiir zamanla da mücadele etmektedir.
E) Kafiyeyle şiir yazmak kalıcılığı artırır.

12. (I) Kukla, konuşma ve ses taklitlerini tek bir sanatçının üstlendiği ve kişileri temsil eden yapma bebeklerin oynatıldığı geleneksel seyirlik oyunudur. (II) Türkçe oyuncak bebek anlamına gelen ve bugün Anadolu'da yaşayan korçak, kudurcuk, kaburcuk, koğurcak, kavırçak, lubet, gibi isimlerle yaşayan kukla seyirlik oyunların en eskilerindendir. (III) "Korkolçak", "Çadır hayal" (ipli kukla) adı ile (IV) Yaşayan kukla Orta Asya'da da aynı isimle yaşatılmakta ve Orta Asya'dan getirildiği sanılmaktadır. (V) Birçok Türk boyunda kendine özgü basit teknik içinde görülen ve 17. yüzyıldan beri Türkiye'de şehirlerde kukla adı ile bilinen oyun Anadolu'da köylüler arasında "bebek, çömce gelin, karaçör" gibi isimlerle yaygındır. (VI) Konusu günlük yaşamdan ve edebi hikâyelerden alan kukla bir hareket ve hacim oyunudur. (VII) 14. yüzyıldan bu yana oynatıldığı bilinmektedir. Bu oyunun baş kahramanı "İbiş" ve ihtiyardır. (VIII) İbiş kurnaz ve hazırcıdır. İhtiyar ise varlıklı bir kişidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinde değinilmemiştir?

- A) Köklü bir maziye sahip olduğuna
B) Kuklanın başka isimlerle de anıldığını
C) Hangi illerde daha çok oynandığını
D) Türkçe karşılığının ne olduğunu
E) Konusunun nereden aldığını

Paragrafta Anlam

1. Parçada, Etiyopya kurtları ve gelada maymunları hakkında nesnel bir anlatım sergilenmiştir. Nesnel anlatım yorumu kişiden kişiye değişmeyen yargılardır. Bu açıklama ışığında A, B, D ve E seçeneklerinden herhangi birinin değil, C seçeneğindeki nesnel anlatımın vurgulandığı görülmektedir.

CEVAP: C

2. Parçada yer alan "hiçbir akvaryumda bulunmamaktadır." yargısıyla A'ya, "Beyaz köpek balığı özgürlüğüne çok düşkündür." ifadesiyle B'ye, "Akvaryumlarda bulanmama sebebi depresyon..." ifadesiyle C'ye, "...yüzmeyi bırakarak intihar eder." E'ye ulaşılabilir. Ancak parçada D'ye değinilmemiştir.

CEVAP: D

3. "Türkiye'deki ölümcül zehirlenmelerin neredeyse %90 kadarından sorumlu..." ifadesinden A ve C'ye, "3-4 gün içinde karaciğer-böbrek metabolizmasını yok eder." ifadesinden D'ye, "ormanlarda çok sık rastlanır." yargısından E'ye ulaşabiliriz. Parçada B seçeneğine yer verilmemiştir.

CEVAP: B

4. Parçada yer alan, "Dedem bu çorabı giyince eklem ağrıların geçtiğini söylerdi." ifadesiyle A'ya, "Kökenleri, Asya'nın soğuk bölgelerine..." ifadesiyle B'ye, "bitki antioksidan, anti mikrobiyal, anti ülser ve ağrı kesici..." ifadesiyle C'ye, "tüm dünyada bulunabilir." ifadesiyle E seçeneğine değinilmiştir. D seçeneğine ulaşamaz.

CEVAP: D

5. "15. yüzyılın ilk yarısında Viracochanın döneminde başladı." ifadesiyle A'ya, "Orta Şilideki Maule Nehrine kadar uzanan 4100 kilometreden" ifadesiyle B ve D'ye, "Amerika'daki Kolomb öncesi imparatorlukların en büyüğüydü" ifadesiyle E seçeneğine ulaşabiliriz. C seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: C

6. "Eserin dili oldukça sadedir." ifadesinden B'ye, "labirentin içinde mahsur kalmak gibi" ifadesinden C'ye, "İkinci kez okuyanlar üçüncü kez okumak için sabırsızlanmışlardır." yargısından D'ye, "başarılı tasvir meydana..." ifadesinden E seçeneğine ulaşabiliriz. A seçeneğine değinilmemiştir.

CEVAP: A

7. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf kaçınıcı cümleyle başlar sorularında düşüncenin akışını bulmak işimizi kolaylaştıracaktır. I, II, III numarada barajlar ile ilgili genel bilgi verirken IV. numarada yorumlama yapılarak akış bozulmuştur. Bu bilgi ışığında IV. olmalıdır.

CEVAP: C

8. Türkiye'nin her yerinde ifadesi yanlış verilmiştir. Çünkü "Uşak" olduğu belirtilmiştir. Bu çorbayı yapmasını bilen varsa tarifini göndersin.

CEVAP: D

9. "En küçük yılan 10 santimetre uzunluğuyla iplik yılanıdır..." ifadesiyle A ve D'ye, "Yılanlar 3 yıl boyunca uyuyabilme yeteneğine sahiptirler..." ifadeyle B'ye, "gece dışarıda görülür..." ifadesiyle C seçeneğine ulaşabiliriz. Parçada anlatım biçimlerinden olan betimleyici anlatıma yer verilmemiştir.

CEVAP: E

10. "Artık hakikat kapısı aralanmış, şair için yeni bir dünya görüşü başlamıştır." yargısından A seçeneğinde verilen tezi çürütebiliriz. Necip Fazıl demişken bir şiirini burada yazmazsak olmaz.

BEKLENEN

Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar.
Ne de şeytan, bir günahı,
Seni beklediğim kadar.
Geçti istemem gelmeni,
Yokluğunda buldum seni;
Bırak vehimimde gölgeni,
Gelme, artık neye yarar?

CEVAP: A

11. Paragrafta ulaşılamaz sorularında parçayı ikiye bölerek seçeneklere giderek eleme yöntemi yapabilirsiniz. Belirli bir süre zarfından sonra hızlandığınızı göreceksiniz. Bu bilgiler ışığında parçada E seçeneğine değinilmemiştir.

CEVAP: E

12. Paragraf sorularında şunu iyi bilmeliyiz ki biz zorlanıyorsak herkes zorlanabilir ve o soru eleyici sorudur. O bakımdan o soruda iki kat önem vermeliyiz. Bu bilgi ışığında parçada C seçeneğine yer verilmemiştir.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcüğün kökü, sözcük türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Bu ayda İncekum kumsalı çok güzel olur.
- B) Başladığı işi bitirmeden bırakmazdı.
- C) Piraye'nin bu sevgisi unutulmazdı.
- D) Tuzlu yemek onun böbreklerine zarar veriyordu.
- E) Sessiz ortamlardan çok sıkılırdı.

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü ad soylu değildir?

- A) Benim duygularıyla nasıl oynarsın?
- B) Zaferi benimseyen yapısı hayranlık uyandırıyor.
- C) kuşlar bu mevsimde kırlarda gezmeyi çok seviyor.
- D) Benim amacım hep oraya varmaktı.
- E) Otobüs Mersine vardı.

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden gövdeden türemiş yapım eki almıştır?

- A) Dağların eteklerinde trüf mantarı arıyorduk.
- B) Yağmur ormanlarında bataklıklar insanı korkutuyordu.
- C) Benim ise geç gelmemi sen istemiştin.
- D) Aşk, gökyüzüne merdiven dayamaktı.
- E) Denizin ortasına kalan balıkçılar sessiz bir şekilde kurtarılmayı bekliyordu..

4. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi isimden fiil yapım eki almıştır?

- A) Karadeniz bu mevsimde bol yağışlı olur.
- B) Zeytin ağaçlarını silkelemek üzere yola çıktılar.
- C) Kıbrıs'tan bakınca Mersin'in ışıkları parlar.
- D) Geceleri çok horlardı.
- E) Genç yazarlar üreten oluyor.

5. Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisi yapılış bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) kuşpalazı   B) onbaşı   C) adamotu
- D) atasözü   E) gelgit

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ortak kök yoktur?

- A) Güreş, Edirne'de her yıl yapılan geleneksel ata sporumuzdur.
- B) Yoğurt dolapta iyice ekşimiş.
- C) Yemek yaparken üzerime yağ damladı.
- D) Öyle bir temizlik yap ki toz kalmasın.
- E) Yarın akşam erken döneceğim.

7. Aşağıdaki hangi altı çizili birleşik sözcüğün hangisinin oluşumunda bir ses değişikliği olmamıştır?

- A) Yanardöner insanlar, her zaman hayatımızda olacaktır.
- B) Onun bize ihanet edeceğini zannetmiyorum.
- C) Affetmek bir erdemdir.
- D) Amasra'nın güzelliklerini seyrediyorum.
- E) Aradığım aşkı sende kaybettim.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki "-ler, -lar" eki cümleye "abartma" anlamı katmıştır?

- A) Bir evleri var görmelisin.
- B) Gündüzleri sahilde yürümek zevkliydi.
- C) Teyzemler yarın iftara bize gelecek.
- D) Bazıları bizi sormuş.
- E) Paris turunda neler yaptınız?

Türkçede önce yapım eki sonra çekim eki gelir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen bir sözcükte çekim eki yapım ekinden önce kullanılmıştır?

- A) Zaman bir hırsız gibi ömrümü çaldı.
- B) Çocuk ben annemsiz yaşamaktansa ölürüm diyordu.
- C) Cumhuriyet Döneminin önemli şairlerini ezberledi.
- D) Bugünlerde herkese tavırlıydı.
- E) Yeni gezegenler keşfedilmeye devam ediyor.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ötekilerden farklı bir birleşik eylem vardır?

- A) Yarına kadar bir şeyler olacağını hissediyorum.
- B) Sana olan sevgimi hiç söyleyemem.
- C) Yeni aldığım takım elbise bir anda kayboldu.
- D) Bize geç geldiğini çok geç fark ettim.
- E) Sana olan öfkem beni terk etmedi.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir sözcük yoktur?

- A) Kuşlar bu mevsimde çok güzel ötüşüyordu.
- B) Taraftarın gürültüsü stadyumu inletiyordu.
- C) Kapı gıcirtısı herkesi rahatsız etmişti.
- D) Hapşırınca tüm organlar durur.
- E) Derenin şırıltısı kulağa hoş geliyordu.

12. "-den, -dan" eki aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) Bütün oyuncular soğuktan ötürü iyice üşümüşlerdi.
- B) Susuzluktan dolayı hepimizi bitkin düşmüştük.
- C) Devletten yeni teşvik projesi için duyuru yapıldı.
- D) Futbolcular sıcaktan hiç etkilenmedi.
- E) Sudan sebeplerden dolayı beni terk etti.

Sözcükte Yapı

1. Cümlelerde verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında A seçeneğinde "kum", B seçeneğinde "baş", D seçeneğinde "tuz", E seçeneğinde "ses" isim kökleridir. C seçeneğinde "sev" kökü fiil kökü olduğu için farklı türdedir.

CEVAP: C

2. A, B, C ve D seçenekleri isim soylu iken E seçeneği fiil soyludur. Ayrıca bir cümlenin yüklemine fiillimsi varsa kesinlikle isim cümlesi kabul edilir. Fiillimsiler her zaman fiilden isim yapım eki kabul edilmekle birlikte türemiş yapıdır.

CEVAP: E

3. Bir sözcükte birden fazla yapım eki varsa gövde- den türemiş yapım eki kabul edilir. B seçeneğinde "bat-ak-lık" olarak birden fazla yapım eki almıştır. Yapım ekleri sözcüğün anlamını ve türünü değiştirir.

CEVAP: B

4. Yansıma sözcükler isimden fiil kabul edilir. D seçeneğinde "horladı" sözcüğü bu şekilde oluşmuştur. Yansıma sözcükler doğadaki seslerin karşılığıdır. Karşınıza en fazla çıkacak örneklerden birisi "kuşlar ötüşüyordu" ifadesidir. Bu ifadede kesinlikle yansıma sözcük olmadığını unutmayın zaten kuşlar ötmez cik cik eder.

CEVAP: D

5. A, B, C ve D seçeneklerinde isim soylu sözcüklerin bir araya gelmesiyle oluşmuş. E seçeneğinde fiil soylu sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşmuş.

CEVAP: E

6. Türkçede anlamları değişmeden hem isim hem de fiil olarak kullanılabilen kökler vardır ki bunlara ortak kök (ikili kök) denir.

Örnek: barış, kuru, savaş, eski, güven, yarış, boya, göç, damla, güreş...

CEVAP: E

7. B seçeneğinde ünsüz türemesi ve ünlü daralması, C seçeneğinde ünsüz türemesi. D seçeneğinde ünlü düşmesi ve ünsüz yumuşaması, E seçeneğinde ünlü düşmesi, ünsüz benzeşmesi ve ünsüz yumuşaması vardır. B, C, D ve E seçeneklerinde ses olayı var iken A seçeneğinde herhangi bir ses olayı yoktur.

8. "-lar, -ler" ekini alan sözcükler "bir" sözü ile kullanılırsa abartma anlamı verir. "Bir evleri var görmelisin." ifadesinden abartma anlamına gelen bir yargı kullanılmıştır. Diğer seçeneklerde böyle bir kullanım söz konusu değildir.

CEVAP: A

9. Türkçenin ses özelliğine göre önce yapım eki sonra çekim eki alır. Ama bası istisnalar vardır. B seçeneğinde "annemsiz" sözcüğünün kökü "anne" isim köküne ilk olarak "m" iyelik eki, sonra "sız" yapım eki getirilmiştir.

10. B seçeneğinde yer alan birleşik eylem "söyleyemem" söyleyebilirim yeterlilik birleşik eyleminin olumsuzudur. Diğer seçeneklerde yardımcı eylemle kurulmuş birleşik eylem kullanılmıştır. A ve C seçeneğinde ses olayı olduğu için bitişik D ve E seçeneğinde herhangi bir ses olayı olmadığı için ayrı yazılmıştır.

CEVAP: B

11. Tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansımada ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyuludur. 'Kuşlar ötüşüyordu.' ifadesindeki "ötüşmek" sözcüğü yansıma değildir. Çünkü kuşlar "öt" diye bir ses çıkarmazlar. Kuşlar "cıkıcık" eder.

CEVAP: A

12. A, B, D ve E seçeneklerinde "sebepten" C seçeneğinde ise "ayrılma hâl eki" anlamındadır.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gövde değildir?

- A) Batı'ya göç son yıllarda artmıştı.
- B) Dün akşam yemeğinde yuvarlak bir masa etrafında toplandılar.
- C) Eski evimizdeki kitaplarım kayboldu.
- D) Sonbaharda tüm umutlarım sarardı.
- E) Gidişlerin hep yüreğimde.

2. "-mış-mış" eki aşağıdaki cümlelerin hangisinde yapım eki olarak kullanılmıştır?

- A) Yârin dudağından getirilmiş Bir katre alevdir bu karanfil.
- B) Onu çok özlemiştim.
- C) Gözleri iki haftada çok şişmiş.
- D) Çakmakla oynayan çocuk evi yakmış.
- E) O ödevini bitirmiş.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük kullanılmıştır?

- A) Sevdan beni terk etmedi.
- B) Aşk, insanı derinden etkiler.
- C) Bu kitabı geçen yıl okumuştum.
- D) Gözlerin bir seveda türküsü
- E) Beş Hececiler, ölçülü şiiri benimsemiş.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün kökü sözcük türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Bu bahçede yalnız gül biter.
- B) Ödevimi yapmaya başladım.
- C) Bu dönemde senin gibi meslektaş bulmak zordur.
- D) Türkçe dersleri çok zevkliydi.
- E) O gülünce yüzümde güller açıyordu.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük hem yapım eki hem çekim eki almıştır?

- A) Polis ekipleri yolu kesti.
- B) Akşamları uyumadan çocuğuna masallar okurdu.
- C) Bu gece şehir çok sessizlik içinde uyuyordu.
- D) Şerif Hoca, Tarih üzerine iyi bağlantısı olan bir yazar.
- E) Yaz günlerinde Yalıkavak çok güzel oluyordu.

6. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklı bir yapım eki almıştır?

- A) İstanbul büyük bir yangına tanık olmuştu.
- B) Binanın yapısı çok sağlamdı..
- C) Şehirdeki evlerin yapımı uzun yıllar sürmüştü.
- D) Yeni işinde gelir düzeyi yüksekti.
- E) Bu akşam çocukluk yıllarımı özledim.

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi türemiş sözcük değildir?

- A) Sevgi emeğe doğru koşan bir pervanedir.
 B) Seven sevdiğini belli etsin.
 C) Aşkını saklamak başkasına fırsat vermektir.
 D) Oraya gidip geldi.
 E) Sonuç olarak herkesi mutlu etti..

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-den, -dan” eki yapım eki olarak kullanılmıştır?

- A) Bu kadar yürekten sevme beni.
 B) Bu işe kökten cevaplar bulmayız.
 C) Evden ayrıldıktan sonra bize geldi.
 D) Bu işi senden önce kimse yapamadı.
 E) Benden önce senin sağlığın önemli

9. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi yapısı bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Bugünlerde olası bir toplantı olabilir.
 B) İnceldiği yerden kopsun.
 C) Mustafa Kemal öngörüsü yüksek bir dehaydı.
 D) Bugünlerde solungaçlar her yeri sarmıştı.
 E) Şiirlerinde anlatıma canlılık katıyordu.

10. Aşağıdaki birleşik fillerden hangisi yapılışı yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Hayran kalmak
 B) Bitap düşmek
 C) Var olmak
 D) Fark etmek
 E) Ayırt etmek

11. Baraja yanına yapılan yeni ağaçlandırmalar, çiçekli bahçelerden oluşuyor. Yağışlar artıkça doluluk oranı artıyor. Balıkçılar barajda bu sayede balık tutmaya başladı.

Yukarıdaki parçada numaralanmış sözcüklerden hangi ikisi, hem yapım hem çekim eki almıştır?

- A) I. ile II.   B) III. ile IV.   C) II. ile IV.
 D) IV. ile V.   E) II. ile IV.

12. “dedikodu, çekyat, kaçgöç, uyurgezer”

Yukarıdaki birleşik adlar hangi yolla oluşmuştur?

- A) İki çekimli eylemin tür kayması yoluyla
 B) Bir isimle bir çekimli eylem yoluyla
 C) Bir isim ve bir eyleminin bir araya gelmesiyle
 D) Sıfat tamlaması biçiminde
 E) Belirtisiz isim tamlaması yoluyla

Sözcükte Yapı

1. En az bir yapım eki almış sözcüklere gövde, birden fazla yapım eki almış sözcüklere gövdeden türemiş yapım eki denir. Yapım ekleri sözcüğün anlamını veya türünü değiştirebilir. C seçeneğinde verilen "kitaplarım" sözcüğü sadece çekim eki aldığı için gövde kullanılmamıştır.

CEVAP: C

2. "mış", "miş" eki sıfat fiil olarak kullanılırsa yapım eki görevindedir. Tüm fiilimsiler fiilden isim yapım eki olup türemiş yapıdır. B, C, D ve E seçenekleri duyulan geçmiş zaman eki olarak kullanılmış çekimli eylemdir. Yani çekim ekidir. A seçeneğindeki "getirilmiş" sözcüğü sıfat fiil görevinde bir yapım ekidir.

CEVAP: A

3. A seçeneğinde verilen terk etmek sözcüğü yardımcı fiille kurulmuş bir birleşik eylemdir. Yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiiller herhangi bir ses olayına uğrarsa bitişik uğramazsa ayrı yazılır.

CEVAP: A

4. A, B, C ve D seçenekleri isimden isim yapım eki olarak kullanılmışken E seçeneği fiilden isim yapım eki görevindedir. Bütün fiilimsiler fiilden isim yapım eki olarak görev yapar. Fiilimsiler aynı zamanda türemiştir.

CEVAP: E

5. D seçeneğindeki "bağlantı" sözcüğünün kökü "bağ" olarak karşımıza çıkar. Daha sonra "bağ-lan-tı" olarak hem yapım eki hem çekim eki almıştır. C seçeneği çeldirici bir örnektir. Orada gövdeden türemiş yapım eki kullanılmıştır. "Ses-siz-lik" örneği çok tehlikeli bir sözcüktür. Ünsüz türemesi var mı diye sorulursa kesinlikle yoktur.

CEVAP: D

6. A, B, C ve D seçenekleri fiilden isim yapım eki kullanılmışken E seçeneğinde isimden isim yapım eki kullanılmıştır. Yapım ekleri sözcüğün anlamını ve türünü değiştirir. Bütün yapım ekleri türemiş yapıdır. Yapım eki sözcüğündeki "yapım" sözcüğü bile yapım ekidir.

CEVAP: E

7. B seçeneğinde "sev-dik", C seçeneğinde "ver-mek", D seçeneğinde "gid-ip", E seçeneğinde "son-uç" sözcükleri yapım eki almış türemiş sözcüklerdir. A seçeneğinde herhangi bir yapım eki almış sözcük kullanılmamıştır.

CEVAP: A

8. "-den, -dan" eki "nasıl" sorusuna yanıt verirse yapım eki olarak kullanılır. B seçeneğinde verilen "kökten cevaplar" sözcüğü nasıl sorusuna yanıt verdiği için yapım eki görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: B

9. A, B, D ve E seçenekleri yapım eki almış türemiş yapıtlı sözcük, C seçeneğinde yer alan "öngörü" sözcüğü birleşik yapıtlıdır. Birleşik yapıtlı sözcükler birden fazla yolla yapıtlıdır. Bu konu ile ilgili ders video notlarıma göz atınız.

CEVAP: C

10. A, C, D ve E seçenekleri yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiilken B seçeneğinde yer verilen "bitap düşmek" sözcüğü anlamca kaynaşmış birleşik fiilden oluşmuştur. Genellikle ad soylu bir sözcükle bir fiilin kalıplaşmış anlamca kaynaşmasıyla oluşur. Çoğu mecazlıdır. Bu özellikleriyle deyim sayılırlar.

CEVAP: B

11. Yağışlar sözcüğünün kökü yağ-ış fiil kökünden sonra "ış" isim fiil ekine "lar" çekim eki getirilerek hem yapım eki hem çekim elde edilmiştir. "Balıkçı-lar" sözcüğüne "çı" yapım eki getirildikten sonra çekim eki "lar" getirilmiştir.

CEVAP: D

12. "Dedikodu, çekyat, kaçgöç, uyurgezer" sözcükleri iki çekimli eylemin tür kayması yoluyla oluşmuştur. Yapım ve çekim ekiyle ilgili sorun yaşayanlar kesinlikle ders videolarını izlemelidir.

CEVAP: A

1. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi yapıcı türemiş **değildir**?

- A) Profesyonel çizgisini hiçbir zaman bozmayan ender sanatçılardandı.
- B) Bencil olduğu için sadece kendi dertlerini dert edinir.
- C) Türkiye'deki öğrenimi bitmeden iş teklifleri almaya başladı.
- D) Eskiden bu semtte sütçü dükkanları olurdu.
- E) Bütün herkese eşit mesafede yaklaşmalıyız.

2. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Her yıl belli bir ödenek alarak hizmete başlıyordu.
- B) Yanlış davranışlarımdan dolayı beni terk etti.
- C) Vurduğu tokatın etkisi bir türlü geçmedi.
- D) Sabahları süt içmeden yola çıkmazdı.
- E) Bugünlerde ruhsal olarak kendini iyi hissetmiyor.

3. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilden isim yapım eki almıştır?

- A) Bu düşünce bana içinden çıkılmaz bir azap verdi.
- B) İşçiler arasındaki gürültü her yerden duyuluyordu.
- C) İnci gibi bir yazı ile yazışmaya başladık.
- D) Ramazanda her yer şekerlik ile dolardı.
- E) Ruhsuz bir dünyası vardı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik isim belirtisiz isim tamlaması şeklinde oluşmuştur?

- A) Bu gelgitten artık hepimizi usanmıştık.
- B) Kepçekulak, her yerde bizi arıyormuş.
- C) Seneye Kuşadası'na yerleşeceğiz.
- D) Giderayak bizi zarara uğrattı
- E) Diğerlerine göre açığız birine benziyordu.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük farklı bir kök türünden türemiştir?

- A) Kaza sonrası dirseği kanamış.
- B) Bize gelin olarak geldiği için çok sevinçliydi.
- C) Kuzeyden esen rüzgâr evlerin camını kırmıştı.
- D) Duyduğu cıtırdı sestten sonra irkilmişti.
- E) Bu mevsimde kumsal çok güzel olur.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Saatin tik takları sınava giren öğrencilerin dik-katini dağıtmıştı.
- B) Üç gündür hıçkırıktan bir türlü kurtulamadı.
- C) Bütün kuşlar başka diyara uçarken ötüştü.
- D) Çaydan fokurdayan sıcak su eline gelmişti.
- E) Elindeki demir ökçe küt diye ayağına düşmüştü.

7. Aşağıdakilerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik fiil vardır?

- A) Elimdeki tabaklar birden düşüverdi.
- B) Bizi yıllar sonra terk etti.
- C) Sizinle ben de o sokağa gelebilirim.
- D) Baş koyduğum yoldan asla vazgeçmeyeceğim.
- E) Aradığım kalemler maalesef kaybolmuş.

8. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi gövdeden türemiştir?

- A) Yazarın kullandığı eski Türkçe oldukça başarılı bir etkiye sahipti.
- B) Bu kentte sadece sanatçı olan insanlar fotoğraf çekebilirdi.
- C) Masaların üzerinde duran çatal bıçaklar belli bir düzeye getirildi.
- D) Kuşun yemliğinde hiç yiyecek kalmadığı için alışverişe gitti.
- E) Gezi sırasında durumunu sağlıkçılara belirli aralıklarla anlattı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tüm sözcükler türemiştir?

- A) Ömrümüzce gözyaşı dökcek bir acı bırakmıştı.
- B) Yolcuların hepsi indikten sonra şair göründü.
- C) Her çeşit gönül fırtınası sahip bir kalbi vardı.
- D) Bilinen sanatçılar olduğunu anlattım.
- E) Tren yolu bizim köyün önündeki yerden geçmektedir.

10. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi aldığı ek nedeniyle bir ünlüsünü yitirmiştir?

- A) Bana karşı derin duyguları olduğunu hissediyorum.
- B) Affetmek onun için büyük bir sorun teşkil ederd.
- C) Bazı bitki türleri ülkemizde bulunmamaktadır.
- D) Derin bir kuyunun içinde sensiz kayboluyorum.
- E) Size olan bakış açım her geçen gün değişmektedir.

11. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde bütün sözcükler basittir?

- A) Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur.
- B) Harman yel ile, düğün el ile.
- C) Kaçan balık büyük olur.
- D) Damlaya damlaya göl olur.
- E) Çok bilen, çok yanılır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sıfat türemiş yapılı değildir?

- A) Akıllı hareketleri ona bu madalyayı getirmişti.
- B) Kırık camlar elini kesmişti.
- C) Sazlık alanda iyi balık bulunur.
- D) Sızlayan ayağı daha da kötüleşmişti.
- E) Kahverengi tişörtünü 30 derecede yıkadığı için solmuştu.

Sözcükte Yapı

1. En az bir yapım eki almış sözcüklere türemiş yapıdır. A, B, C, D seçenekleri yapım eki aldığı için türemiştir. E seçeneği sadece çekim eki olarak basit yapılmıştır. Özellikle ders videolarımı izlemenizi öneriyorum.

CEVAP: E

2. Yapılarına göre kelimeler, basit kelimeler, türemiş kelimeler ve birleşik kelimeler olmak üzere üç ana grupta incelenir: A, B, C ve E seçenekleri yapım eki aldığı için türemiş, D seçeneği sadece çekim eki aldığı için basit yapılmıştır.

A: öde-nek

B: yanıl-

C: et-ki

E: ruh-sal

CEVAP: D

3. Fiilden isim yapan ekler fiil kök ya da gövdelerine gelerek onlardan yeni bir isim türetirler. A seçeneğinde "düşünce" sözcüğü fiilden isim yapım eki olarak kullanılmıştır.

CEVAP: A

4. Yeni bir kavramı karşılamak üzere, birden fazla sözcüğün bir araya gelip kaynaşmasıyla oluşan sözcüklere birleşik sözcük denir. Belirtisiz isim tamlaması sadece tamlanan eki alır. "Kuşadası" sözcüğünde böyle bir kullanım vardır.

CEVAP: C

5. Kök isim ve fiil kök olmak üzere ikiye ayrılır. A, C, D ve E seçenekleri isim kökten türemiştir. B seçeneğindeki "gelin" sözcüğünün kökü "gel-" fiilinden türemiştir. Buradaki "kuzey" sözcüğünün kökü "kuz" olarak alınır "kuz" yön anlamına gelir.

CEVAP: B

6. Yansıma veya yansıma ses, doğadaki seslerin bir nesne, olay veya durum ile bağdaştırılmasına denir. A seçeneğinde "tik tak", B seçeneğinde "hıçkırık", D seçeneğinde "fokurdayan", E seçeneğinde "küt diye" sözcükleri yansıma sözcüktür. C seçeneğinde yer alan "ötüşmek" yansıma değildir. Çünkü yansıma sözcükler isim soyludur ve kuşlar ötmez.

CEVAP: C

7. Anlamca kaynaşmış birleşik fiiller deyimlerdir. A, B, C ve E seçeneğinde böyle bir kullanım yoktur. D seçeneğindeki "Baş koyduğum yoldan asla vazgeçmeyeceğim." Cümlesi anlamca kaynaşmış birleşik fiildir.

CEVAP: D

8. En az iki yapım eki almış sözcüklere gövdeden türemiş yapım eki denir. "yemliğinde" sözcüğünün kökü "ye-m-lik" şeklinde olmalıdır. Bu soru karşınıza çıkabilecek en zor örneklerden biriydi.

CEVAP: D

10. D seçeneğinde "kayboluyorum" sözcüğü birleşik türden ünlü düşmesidir. Sözcüğün kökü "kayıp" olmalıdır. Bu tür sorularda sözcüğün köküne bakmalıyız.

CEVAP: D

11. A seçeneğinde "uçuran", C seçeneğinde "kaçan", D seçeneğinde "damlaya damlaya", E seçeneğinde "bilen" sözcüğü türemiş yapıdır. B seçeneğindeki tüm sözcükler basittir.

CEVAP: B

12. Yapım eki almış sözcükler türemiştir. D seçeneğindeki sözcüklerin hepsi türemiştir.

Bil-in-, sanat-çı, ol-duk, anla-t sözcükleri bu şekilde oluşmuştur.

12. Türemiş yapıli sıfat yapım eki almış sıfat demektir. A seçeneğinde "akıl-lı", B seçeneğinde "kır-ık", C seçeneğinde "saz-lık", D seçeneğinde "sızı-la" sözcükleri türemiş yapıli sıfattır. E seçeneği birleşik sıfat örneğidir.

1. Aşağıdakilerden hangisinde özel ad yoktur?

- A) Yaşar Kemal, Çukurova'yı eserlerinde ustalıkla anlatır.
- B) Roman ruhsal açıdan derinden etkiliyordu.
- C) Tunalı Hilmi Caddesinde kahve içtik.
- D) Tuz Gölü'nde yüzen iki gençten haber alınmadı.
- E) İngilizce öğrenmek için kursa yazıldı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayan ve tamlananı yer değiştirmiş bir isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Kümeler halinde toplandık.
- B) Öykü yazmanın en zor zamanıydı.
- C) Âşığıym benî çağıran bu sesin.
- D) Gençlik çağında önemli eserler yazdı.
- E) Kaçkar Dağı, heybetiyle büyüledi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş bir isim tamlaması vardır?

- A) İlk devre mensur şiirleri, şekil bakımından serbest şiire benzemektedir.
- B) Her cümleden sonra tekrar edilen ünlemler dikkat çekti.
- C) Yaşadığı çağın en önemli oyuncusuydu.
- D) Bu sözler, sanatkârın iş yaşamını etkiledi.
- E) Bu dönemde pek elverişli eserler oluşturamadı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde küçültme adı kullanılmamıştır?

- A) Karadeniz Bölgesinde tek adacık Giresun'dadır.
- B) Bu mevsimde gelincikler renk cümbüşü sunuyordu.
- C) Küçük yaşta gözünde arpacık çıkmıştı.
- D) Azıcık yolculuk yapalım mı?
- E) Küçücük pastayı bile yemedi.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme isim tamlaması vardır?

- A) Tanzimat'tan itibaren sürekli olarak yeni kavramı oluştu.
- B) Tarih ve mâzî şuuru, sık sık eserde yer aldı.
- C) İki yıl öğretmen olarak çalıştığı okulda tayini çıktı.
- D) Dedemin dedesinin dedesi bize geçmişten mektup bırakmıştı.
- E) Ağacı seyreden ormanı göremez.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı zamir olan bir isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Hangi resmime baksam ben değilim.
- B) Bazı eserlerin Türkçeye çevirisi çok zordu.
- C) Türkiye'de müzelere olan ilgi gittikçe arıyordu.
- D) Yurdumuzun batısında sert hava geliyordu.
- E) Depremde herkesin evi yıkılmıştı.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtisiz isim tamlaması yoktur?

- A) İnsanın özü kavgada belli olur.
- B) Kahvaltıdan incir reçeli yemeden kalkmazdı.
- C) Zile pekmezi insan sağlığına çok faydalıdır.
- D) Konferans için Bornova ilçesi için yola koyuldu.
- E) Sonbaharda hüznün bahçesi ortalığı kaplamıştı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir tamlayan birden çok tamlanana bağlanmıştır?

- A) Bu ilçenin oyuncularını ve taraftarlarını takımdan desteğini hiç esirgemedi.
- B) Jest ve mimik, şiirse teatral bir katkı sağlar.
- C) Dinleyiciler hep bir ağızdan bir daha diye bağırdı.
- D) Dildeki her sözcük incelenmeye değerdir.
- E) Okuyucu bilgi edinmede resim, söz gibi unsurlardan yararlanır.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk adı yoktur?

- A) Bu yıl sınıf boyanacak.
- B) Topluluklar kendi kültürünü yaratır.
- C) Orman yangınları için eğitim verildi.
- D) Meclis konuyu görüşüyor.
- E) Ailemiz tatile çıkacaktır.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi yansımadan türemiş bir eylemdir?

- A) Kuşlar bu mevsimde çok güzel ötüştürdü.
- B) Yarın size geç gelirim.
- C) Parçada dilsel çalışmalara yer verilmiş.
- D) Elindeki silah birden patladı.
- E) Türkçede yapım ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-lık" eki somut bir addan soyut bir ad türetmiştir?

- A) İnsanlık, yapılan zaferleri asla unutmayacaktır.
- B) Kitaplık için yeni ürünler aldı.
- C) Bayramda aldığı şekerlik çok güzeldi.
- D) Yazlık kıyafetlerini dolaptan çıkardı.
- E) Salçalık için domates topladı.

12. Aşağıdakilerden hangisi isim tamlaması değildir?

- A) Gönül sızısı
- B) Damlatış Mağarası
- C) Gençlik anıları
- D) Pisagor Teoremi
- E) Karanlık günleri

Sözcük Türleri: Adlar (İsimler)

1. "A" seçeneğinde "Yaşar Kemal", "Çukurova" sözcüğü, "C" seçeneğinde "Tunalı Hilmi Caddesi", "D" seçeneğinde "Tuz Gölü", "E" seçeneğinde "İngilizce" sözcüğü özel isimdir. "B" seçeneğinde herhangi bir özel isim kullanılmamıştır.

CEVAP: B

2. "C" seçeneğinde "sesin aşığıym" belirtili isim tamlamasıdır. Belirtili isim tamlaması tamlayan ve tamlanan ekini almasıyla oluşur.

CEVAP: C

3. "C" seçeneğinde "yaşadığı" sözcüğü iyelik eki almış bir tamlanandır.

Sözcüğün başına tamlayan eki "onun" getirilmiştir.

Bu gibi sorularda "iyelik eki" aranmalıdır.

CEVAP: C

4. Küçültme adları bir varlığın küçük olduğunu anlatmak için o varlığı karşılayan adın sonuna küçültme eklerinden biri getirilerek yapılır. Bu ekler "-cık, -cik, -msı, -mırak, -ce, -ca" ekleriyle yapılır.

A seçeneğinde "adacık"

B seçeneğinde "gelincikler"

C seçeneğinde "arpacık"

D seçeneğinde "azıcık"

"E" seçeneğindeki "küçücük" sözcüğü küçültme sıfatı görevindedir.

CEVAP: E

5. "C" seçeneğindeki "dedemin dedesinin dedesi" ifadesi zincirleme isim tamlamasıdır.

Zincirleme isim tamlaması art arda gelen ve birbirine bağlı iki veya daha çok ad tamlamasından meydana gelen tamlamadır.

CEVAP: C

6. Belgisiz zamirler iyelik eki alarak bir ismin yerini tutar.

"E" seçeneğinde herkes sözcüğüne "in" tamlayan eki getirilerek tamlayanı düşmüş bir isim tamlaması oluşmuştur.

CEVAP: E

7. Belirtisiz isim tamlaması Tamlayanın ek almadığı tamlananın iyelik eki aldığı isim tamlamasıdır.
Çamardı ilçesi, dut pekmezi, su savaşı, Van kedisi.. gibi örnekleri sıralayabiliriz.
"B" seçeneğinde "İncir reçeli"
"C" seçeneğinde "Zile pekmezi"
"D" seçeneğinde "Bomova ilçesi"
"E" seçeneğinde "hüzün bahçesi"
"A" Seçeneğinde yer alan "insanın özü" belirtili isim tamlamasıdır.

CEVAP: A

8. Bu ilçenin oyuncular ve taraftarları takımdan desteğini hiç esirgemedi.
Görüldüğü gibi tamlayan birden fazla tamlananla ilgi kurmuştur.

CEVAP: A

9. Çoğul eki almadığı halde teklerin birleşmesinden oluşmuş bir topluluğu ifade eden adlardır.
Sürü, sınıf, ordu, takım, aile, ulus, ekip, kabile, ekip, ulus...
"B" seçeneğinde "toplum"
"C" seçeneğinde "orman"
"D" seçeneğinde "meclis"
"E" seçeneğinde "aile"
"A" seçeneğindeki "sınıf" sözcüğü tekil isimdir. Şu örnekte topluluk adı yapabiliriz.
Hiçbir sınıfın ayrıcalığı yoktur.
Bu cümlede "sınıf" sözcüğü bir "zümre" anlamına gelmiştir.

CEVAP: A

10. Yansıma sözcükler Tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansılarda ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyludur.

"A" seçeneğindeki "ötüşmek" sözcüğü yansıma değildir. Çünkü kuşlar "öt" diye bir ses çıkarmazlar. Kuşlar "cıkık eder." "D" seçeneğindeki "pat" yansıma kökten türemiş bir fiildir. (pat-la-dı)

CEVAP: D

11. Bir sözcük, "-lık, -lik, luk, -lük" yapım eki ile somuttan soyut şekline gelebilir.

"A" seçeneğinde böyle bir kullanım vardır.

CEVAP: A

12. "A, B, C, D" şıkları belirtisiz isim tamlaması "E" şıkkı sıfat tamlamasıdır.

Sondaki "-i" ekini attığımızda tamlama bozulmuyorsa sıfat tamlaması, bozuluyorsa isim tamlamasıdır.

CEVAP: E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk ismi kullanılmamıştır?

- A) Amasya Arkeoloji Müzesine gruplar halinde girerek bilgi edindik.
- B) Eski Türklerde kurultay toplantıları çok önemliydi.
- C) Askerliğe yeni alınan erler alayın komutanı ile tanıştı.
- D) Yönetim kurulu, bu yıl büyüme rakamlarını açıkladı.
- E) Bütün öğrenciler, Kızılay için yardım çağrısında bulundu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, bir ikileme ad tamlamasının tamlayan görevini üstlenmiştir?

- A) Giden gelen her bisiklet yol kenarında izleyen kişilere el sallıyordu.
- B) Bu tarlanın bağ bahçe işleri üç aydır bitmek bilmedi.
- C) Yürüye yürüye seni yıllarca aradı.
- D) Mutlu mesut bir hayat yaşamak için göç ettiler.
- E) Küçükken okuluma yırtıp pırtık bir gömlekle giderdim.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme ad tamlaması kullanılmıştır?

- A) Nenemin nenesinin nenesi bize yıllar önce miras bırakmış.
- B) Bazı masalların sonu hep mutlu bitmek zorunda mıdır?
- C) Herkes gölün kenarında balık avlıyordu.
- D) Kitap, insanlar için vazgeçilmez bir etkinliktir.
- E) Günümüz toplumunda internete olan bağımlılık arttı.

4. Küçük bir Baltık ülkesi olan Estonya'da 50 bin kişi bir araya gelip ülkenin tamamını temizledi.

Yukarıdaki cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belirtisiz isim tamlaması
- B) Hâl eki almış sözcük
- C) Özel ad
- D) Birleşik ad
- E) İyelik eki almış sözcük

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde arasına sözcük girmiş bir ad tamlaması vardır?

- A) Yüreğinin en sızi tarafını bana vermek istemdi.
- B) Bardağın kenarı kırıldığı için eli kanadı.
- C) Bize geldiğini çok geç fark ettim.
- D) Bahçenin duvarı üzerimize yıkıldı.
- E) Amcamın çocuğu, memlekete gitmek üzere yola çıktı.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ad tamlamasının tamlayanla tamlananı yer değiştirmiştir?

- A) Bir gölgesi vardır köydeki en ufak ağacın dahi
- B) Eskiden sinema, toplumu derinden etkilerdi.
- C) Rüzgârdan dolayı okullar bir gün tatil edildi.
- D) Yaz mevsiminde orman yangınları artmıştı.
- E) İstanbul'a kadar gitmişken bana bir hediye al.

7. Aşağıdakilerin hangisinde ötekilerden farklı türde bir tamlama kullanılmıştır?

- A) Erik ağacı vitamin açısından çok sağlıklı bir meyvedir.
- B) Mudanya ilçesi havası ile insanı mest ediyor.
- C) Kapkara bulutlar şehri bir perde gibi örtmüştü.
- D) Yaylalarda keçi boynuzu yemek ünlüdür.
- E) Şair için deniz tutkusu bir yaşam kaynağıydı.

8. Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisi soyut isim örneğidir?

- A) Bunca kötü insanı bir arada daha önce hiç görmemişim.
- B) Yeni ev arkadaşına karşı iyi davranıyor.
- C) Faydalı yiyecekler yemek insana huzur verir.
- D) Düşünceleri olmasaydı bu kadar başarılı olmazdı.
- E) Temiz bir araba almak için aylarca araştırma yaptı.

9. I. Antalya'nın sahil kalabalığı öğlen vakitleri azaldı.
 II. Kardeşimin arkadaşının ders notları bizde kalmıştı.
 III. Yaz aylarının havası astım hastaları için iyi gelirdi.
 IV. Yeni kitabının reklam afişi her yere asıldı.
 V. Kendi döneminde iz bırakan şairler, gelecek kuşaklara büyük bir miras bırakmıştır.

Numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede tamlananı belirtisiz ad tamlaması olan zincirleme ad tamlamasıdır.
- B) II. cümlede tamlayanı belirtili, tamlananı belirtisiz isim tamlaması olan zincirleme ad tamlaması görevindedir.
- C) III. cümlede tamlayanı belirtisiz ad tamlaması olan zincirleme ad tamlaması görevindedir.
- D) IV. cümlede hem tamlayanı hem tamlananı belirtisiz ad tamlaması olan zincirleme ad tamlaması görevindedir.
- E) V. cümlede yan cümlecik dolaylı tümleç görevindedir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik isimlerin yazımında bir yanlışlık yapılmamıştır?

- A) Gök yüzünün başka rengi de olduğunu geç fark ettim.
- B) Tarihin karma karışık ilmi sayfalarında kendini buldu.
- C) Masanın üzerinde duran çeşit çeşit kuru yemiş ilgisini çekti.
- D) Orta öğretim sınavına giren öğrencilerin heyecanı yüzünden okunuyordu.
- E) Günümüzde gök kuşağı izlemek moda hâline geldi.

11. Dürüstlük, insanı her zaman kazanmaya götüren bir olgudur.

Bu cümledeki altı çizili adın özellikleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Özel-somut-çoğul-basit
- B) Cins-soyut-tekil-türemiş
- C) Cins-soyut-tekil-birleşik
- D) Özel-somut-çoğul-türemiş
- E) Cins-soyut-tekil-basit

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad durum eklerine yer verilmemiştir?

- A) Tiyatrodan sonra kelle paça içmeye gittik.
- B) Halı sahaya gelerek yeni bir tarz yarattı.
- C) Akşama yağmur bekleniyor.
- D) Babamda hiç para kalmamıştı.
- E) Senin varlığın bir güç kaynağıdır.

Sözcük Türleri: Adlar (İsimler)

1. Biçim olarak tekil isim olduğu halde, anlam olarak çoğul isimleri karşılayan isimlere topluluk ismi / topluluk adı denir.

Topluluk isimleri “-lar, -ler” çoğul eki almadıkları halde, anlam olarak bir varlığın birden çok olduğunu ifade ederler. Teklerden oluşan bir topluluğu bildirirler.

– Topluluk isimleri de “-ler, -lar” çoğul eki alabilirler.

A seçeneğinde “grup”,

B seçeneğinde “kurultay”,

C seçeneğinde “alay”,

D seçeneğinde “kurul” topluluk adı olarak kullanılmıştır.

CEVAP: E

2. Anlamı pekiştirmek, güçlendirmek, anlatımı daha çekici hale getirmek için aynı sözcüğün, eş, yakın, karşıt anlamlı veya sesleri birbirini çağrıştıran sözcüklerin yan yana kullanılmasıyla oluşturulan sözcük grubuna “ikileme” denir.

B seçeneğinde bağ bahçe işleri tamlayan görevini üstlenmiştir.

CEVAP: B

3. Art arda gelen ve birbirine bağlı iki veya daha çok ad tamlamasından meydana gelen tamlamadır.

A seçeneğinde zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır.

CEVAP: A

4. A seçeneğinde “Baltık ülkesi” belirtisiz isim tamlaması,

B seçeneğinde “da” hâl eki,

C seçeneğinde “Estonya” özel ad

E seçeneğinde “ülkesi” iyelik ad

D seçeneğinde yer alan “birleşik ad” kullanılmamıştır.

CEVAP: D

5. Yüreğimin tarafı derken belirtili isim tamlaması kullanılmıştır. Araya “en sızı” sözcüğü gelmiştir. Belirtili isim tamlaması tamlayan ve tamlanan eki almasıyla oluşur.

CEVAP: A

6. A seçeneğinde tamlayan ile tamlanan yer değiştirmiş “ağacın bir gölgesi” şeklinde olmalıydı. Tamlayan ekleri -ın, -in, -un, -ün, - (n) in, - (n) un, - (n) ün, den, dan, ım, im

Tamlanan ekleri -ı, -i, -u, -ü, - (s) ı, - (s) i, - (s) u, - (s) ü olarak kullanılır.

CEVAP: A

7. A seçeneğinde "erik ağacı" belirtisiz isim tamlaması,
 B seçeneğinde "Mudanya ilçesi" belirtisiz isim tamlaması,
 D seçeneğinde "keçi boynuzu" belirtisiz isim tamlaması
 E seçeneğinde "deniz tutkusu" belirtisiz isim tamlaması olarak kullanılmıştır.
 C seçeneğinde "kapkara bulutlar" sıfat tamlaması biçimindedir.

CEVAP: E

8. A ve E seçeneğinde sıfat görevinde,
 B ve C seçeneğinde zarf görevinde kullanılmıştır.
 D seçeneğinde isim olarak kullanılmıştır.

CEVAP: D

9. E seçeneğinde yan cümlecik özne görevindedir. Yan cümlecigi sorarsa fiilimsiyi arayınız. Fiilimsiler fiilden türer ve bir cümlede kaç fiilimsi varsa o kadar yan cümlecik vardır. İsim fiil, sıfat fiil ve zarf fiil olmak üzere üçe ayrılır.

10. A seçeneğinde "gök yüzü"
 B seçeneğinde "karma karışık"
 D seçeneğinde "orta öğretim"
 E seçeneğinde "gök kuşağı" bitişik yazılmalıdır.
 C seçeneğinde "kuru yemiş" sözcüğü doğru yazılmıştır.

CEVAP: E

11. Dürüst sözcüğünden "lık, lik" yapım eki alarak türemiştir.
 B seçeneğindeki "cins-soyut-tekil-türemiş" ifadesi doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: B

İsimleri isimlere, fiillere, edatlara bağlayan, diğer kelimelerle ilişki kurarak isimlerin cümlede görev kazanmasını sağlayan ekler isim hâl ekleri denir. İsimlerin bu ekleri alarak yüklendikleri görevlere ismin hâlleri denir. A seçeneğinde "tiyatrodan" B seçeneğinde "sahaya" C seçeneğinde "akşama" D seçeneğinde "babamda" kelimesinde hâl ekleri vardır.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-den, -dan, -ten, -tan” eki alan sözcük sıfat görevinde kullanılmıştır?

- A) Sınavı kazanınca mutluluktan havaya uçtu.
- B) İnternette alışveriş yapmayı seviyordu.
- C) Parc de Saint-CloudParis’te, bizden başka herkes vardı.
- D) Sudan sebeplerle bizim vaktimizi almayın.
- E) Senden başka kimseyi sevemem.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir sıfatla sağlanmıştır?

- A) Bu hafta pazardan ne aldın?
- B) Onun nasıl ders çalıştığını anlamadın mı?
- C) Ne gün dönecek yurduna?
- D) Bir daha buralara gelecek misiniz?
- E) Bu arabalardan hangisini beğendiniz?

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ad birden çok sıfatla nitelenmiştir?

- A) Bu sessiz, zeki çocuk derslerine çok düzenli çalışırdı.
- B) Çok kötü bir gün geçirmek istemiyorum.
- C) Bu soruları ben mi çözeceğim.
- D) Deneme türünü uzun yıllardır izliyorum.
- E) Türk edebiyatına bir soluk getirdi.

4. Sıfatlar çekim eki alırsa adlaşmış sıfat olur.

Aşağıdaki dizelerin/cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat kullanılmıştır?

- A) Mağazada çalışan eleman hastalandı.
- B) Karacaoğlan kaynar coşar / Aşk dalgası boydan.
- C) Sait Faik, öykülerinde çok başarılıydı.
- D) Güzeller pınardan su doldurdu.
- E) Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar.

5. Bir sıfat tamlamasının sonuna “-lı” eki getirilir ve meydana getirilen birlik bir adın sıfatı yapılıır. Buna kurallı birleşik sıfat denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala örnek bir kullanım vardır?

- A) Bir bakış ki açıyor gönül muammasını.
- B) Elimi beş yerinden dağladı beş parmağın.
- C) Sana çirkin dediler, düşmanı oldum güzelin.
- D) Ey suyun sesinden anlayan bağlar.
- E) Uzun boylu yakışıklı bir endamı vardı.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem niteleme hem belirtme sıfatı almış bir isme yer verilmiştir?

- A) Tiyatro salonunda her yer dolmuştu.
- B) Herkes bu minicik kedilere sahip çıkmak istiyordu.
- C) Beni sen mi aradın?
- D) Teyzemler her yaz bize gelirdi.
- E) Üniversiteyi bitirince kalp cerrahisi oldu.

7. Aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemelerden hangisi niteleme sıfatı görevindedir?

- A) Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.
- B) Hasret kavuşturan ile gelen yolcular koşu koşu sevdiklerine sarıldı.
- C) Bu kadar malk mülk için kavgaya değer mi?
- D) İlkokuldan beri sakladığı ıvrı zıvrı çöpe attı.
- E) Sınıftaki pırl pırl simalar dikkat çekiyor.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bu" sözcüğü diğerlerinden farklı türde kullanılmıştır?

- A) Bu, aradığım kıyafetti.
- B) Aradığım aşk buydu.
- C) Bu, kuzenimin arkadaşığıydı.
- D) Bu kitap bu yıl çok okundu.
- E) Bu gerçekten çok tatlıydı.

9. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi türemiş sıfattır?

- A) Hızlı araba kullanmayı seviyordu.
- B) Sinir olmadığı zamanlarda güzelce konuşurdu.
- C) Bazı öğrenciler seni sordu.
- D) Evler şairi deyince Behçet Necatigil akla gelir.
- E) Bana göre şiir, gerçekten ayrı düşünülemez.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bir" sözcüğü belgisiz sıfat olarak kullanılmıştır?

- A) Bu dünyada bir sana güvenirim.
- B) Bir gece ansızın gelebilirim.
- C) Olanları bana bir bir anlattı.
- D) Pazardan bir kilo elma aldım.
- E) Çocuklardan biri seni sordu.

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde sıfat tamlaması nesne görevinde kullanılmıştır?

- A) Olayı birlikte değerlendirdik.
- B) Evcil hayvanları çok severdi.
- C) Çeşme, ilkbahar aylarında çok güneşli olurdu.
- D) Sert rüzgârlar başakları oradan oraya taşırdı.
- E) Pembe erguvanlar nisan ayına renk katardı.

12. Zindan iki hece, Mehmed'im lâfta!

Baba katiliyle baban bir safta!

Bir de, geri adam, boynunda yafta...

Halimi düşünüp yanma Mehmedim!

Kavuşmak mı? Belki... Daha ölmedim!

Bu dizedeki "bir" sözcüğünün türü nedir?

- A) Kesir sayı sıfatı
- B) Asıl sayı sıfatı
- C) Niteleme sıfatı
- D) Üleştirme sıfatı
- E) Topluluk sıfatı

Sözcük Türleri: Sıfatlar

1. “-den, -dan, -ten, -tan” eki nasıl sorusuna yanıt verirse sıfat olur.

D seçeneğinde “sudan sebepler” “nasıl” sorusuna yanıt verdiği için doğru cevap bu olmalıdır.

CEVAP: D

2. A seçeneğinde soru sözcüğü “ne” ile sağlanmış. E seçeneğinde soru sözcüğü “hangisi” ile soru sözcüğü oluşturulmuş, B ve D seçeneğinde soru sözcüğü “mi” soru edatı ile sağlanmıştır. C seçeneğinde “ne” sözcüğü “hangi” anlamına geldiği için soru anlamı sıfatla sağlanmıştır.

CEVAP: C

3. A seçeneğinde “nasıl” sorusunu sorduğumuzda sessiz ve zeki çocuk cevabını alırız. Niteleme sıfatı görevinde kullanılmıştır. Niteleme sıfatları varlıkların durumunu, biçimini, rengini belirtir.

CEVAP: A

4. Sıfat tamlamalarında isim kısmı bazen düşer, ismin görevini sıfat yüklenir. sıfat, ismin görevini yüklediği için sıfat olmaktan çıkar, adlaşır. Böyle sıfatlara “adlaşmış sıfat” denir.

D şıkında güzel kızlar anlamında kullanıldığı için adlaşmış sıfat olur.

CEVAP: D

5. “E” seçeneğindeki “uzun boylu yakışıklı bir endamı vardı.” ifadesinde kurallı birleşik sıfat yapılmıştır. Kurallı birleşik sıfatlar birden fazla yolla yapıldığını unutmayalım.

CEVAP: E

6. B seçeneğinde “bu” işaret sıfatı “minicik” niteleme sıfatı “kediler” ismini etkilemiştir. İşaret sıfatları, nesneleri ve kavramları işaret etmek amacıyla kullanılan kelimelerdir. Varlıkları işaret yoluyla belirtir. İsimlerden önce gelirler ve isimlere sorulan “hangi” sorusuna cevap verirler. Varlıkları durum, şekil, renk gibi özellikleriyle niteleyen sözcüklere “niteleme sıfatları” denilmektedir.

CEVAP: B

7. A seçeneğinde "ağır ağır"
B seçeneğinde "koşa koşa" zarftır.
C seçeneğinde "malk mülk"
D seçeneğinde "ıvır zıvır" isimdir.
E seçeneğindeki "pırıl pırıl" "simalar" ismini nitelemiştir.

CEP: R P P

8. B seçeneğindeki "bu" sözcüğü, ek fiil olarak yüklem olmuştur.
A, C, E seçenekleri zamirdir.
D şıkkındaki "bu kitap" sözcüğü "hangi" sorusuna yanıt verdiği için işaret sıfatıdır.
Bu tür sorularda zamir sözcüğünü sıfattan ayırmak için virgül kullanılır.

CEVAP: D

9. Yapım eki almış sıfatlara türemiş sıfat denir.
Üçüz bebek, gözlüklü kadın, sessiz nehir ...
C, D, E seçenekleri basit yapıdır.
"B" seçeneğindeki güzelce ifadesi türemiş ama fillere geldiği için zarftır.
A seçeneğindeki "hızlı" sözcüğü türemiş yapıdır.

CEVAP: B

10. "Bir" sözcüğü

"Tek" anlamında kullanılırsa sayı sıfatı olur.
"herhangi bir" anlamında kullanılırsa belgisiz sıfat
"Sadece" anlamında kullanılırsa edat
"Aynı" anlamında kullanılırsa niteleme sıfatı
"Fiili" nitelerse zarf
"Bir ismin yerini tutarsa" belgisiz zamir

"B" seçeneğinde herhangi bir anlamına gelen bir kullanım olduğu için belgisiz sıfat olur.

CEVAP: A

11. D ve E seçeneğinde sıfat tamlaması özne görevindedir.

A ve C seçeneğinde böyle bir kullanım yoktur.

"B" seçeneğindeki "evcil hayvanlar" sözcüğü niteleme sıfatıdır ve nesne görevinde kullanılmıştır. Bütün sıfatlar sıfat tamlaması olarak geçer.

CEVAP: B

12. "Bir" sözcüğü "aynı" anlamına gelirse "niteleme sıfatı" olur.

Baba katiliyle baban bir safta (aynı safta) anlamına geldiği için niteleme sıfatı olarak alınmalıdır.

"Bir" sözcüğü

"Tek" anlamında kullanılırsa sayı sıfatı olur.
"herhangi bir" anlamında kullanılırsa belgisiz sıfat
"Sadece" anlamında kullanılırsa edat
"Aynı" anlamında kullanılırsa niteleme sıfatı
"Fiili" nitelerse zarf
"Bir ismin yerini tutarsa" belgisiz zamir

CEVAP: A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamirden türemiş bir sıfat vardır?

- A) Kimsesiz insanlar için Kızılay, iftar çadırı kurdu.
- B) Hangi resmime baksam ben değilim.
- C) Şanlıurfa'da acılı kebab çok ünlüdür.
- D) Yalnız senin gezdiğin dağda çiçek açmaz.
- E) Sen hep bana yalan söylüyorsun.

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi sıfat görevinde değildir?

- A) İşleyen demir pas tutmaz.
- B) Çoğu zaman seni kitapçıda görüyorum.
- C) Böyle dostluklar günümüzde kalmadı.
- D) Yolculuk boyunca durmadan ilerledik.
- E) Ulusal kültür her daim ilgi çekmiştir.

3. Bazı pekiştirmelerde araya "-a, -e" seslerinden birinin ya da "-ı" hecesinin girdiği görülür.

Aşağıdakilerden hangisinde bu şekilde oluşmuş bir pekiştirme sıfatı vardır?

- A) Bembeyaz örtü şehre görsel şölen sunmuştu.
- B) 60 yıl önce yapılan sapasağlam ev hala ayakta duruyordu.
- C) Eğri büğrü yollardan şehre vardık.
- D) Yemyeşil orman huzur veriyordu.
- E) Tatsız tatsuz börekler kermeste satıldı.

4. "O" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde işaret sıfatı olarak görev yapmaktadır?

- A) O, bu haftanın en güzel filmiydi.
- B) O haftaya bize geleceğini söyledi.
- C) O kitap bizim için çok önemliydi.
- D) O yeni evine çabuk ısındı.
- E) O, bu yılın en iyi kitabı seçildi.

5. Sıfatlar çekim eki almaz, birkaç istisna hariç.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde sıfat, çekim eki almıştır?

- A) Böyle çocuklar her eve lazım.
- B) Bu merdivenler beni çok yordu.
- C) Şu âlemde görmedim böyle hakikat
- D) Herkes üçer elma yedi.
- E) Güzelim papatyalar şehre renk katmıştı.

6. Aşağıdakilerin hangisinde "bir" sözcüğü sayı sıfatı olarak kullanılmıştır?

- A) Köylüler bir kilo un için değirmene geldi.
- B) Belki bir gün buluşuruz.
- C) Bu okulda bir tek sana güvendim.
- D) Bir gece kendimi kaybettim.
- E) Onunla bir yaşta ihtiyaç çıkar.

7. Annelerin ninnilerinden

Spikerin okuduğu habere kadar,
Yürekte, kitapta ve sokakta yenebilmek yalanı,
Anlamak, sevgilim, o, bir müthiş bahtiyarlık,
Anlamak gideni ve gelmekte olanı.

Yukarıdaki altı çizili dizinin türü nedir?

- A) Belgisiz sıfat
- B) İşaret sıfatı
- C) Niteleme sıfatı
- D) Soru sıfatı
- E) Pekiştirme sıfatı

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "güzel" sözcüğü, "Bu akşam açık market bulamazsınız." cümlesindeki "açık" sözcüğüyle aynı görevde kullanılmıştır?

- A) Okul gösterisinde şarkıyı güzel söyledi.
- B) Pilot, uçağı güzel kullandı.
- C) Bu kitabı çok güzel yazdınız.
- D) Güzel bir aşk şiir dinledik.
- E) Her zaman güzel düşünürdü.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük hem niteleme hem belirtme sıfatı almıştır?

- A) Gökten gelerek gönlüne rüzgâr gibi inmiş.
- B) Uzun ince bir yoldayım.
- C) Mutlak seveceksin beni, bundan kaçamazsın.
- D) Cismin sana yetmez mi? Çabuk kalbini sök, ver!
- E) Hülyadaki ses varlığının gayesi sanki.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır?

- A) Sen bize en son hangi tarihte geldin?
- B) Aradığın başka biri mi vardı?
- C) Sen bize seminerde niye güldün?
- D) Şimdi senden bize dost olur mu?
- E) Bu davranıştan ne diye vazgeçtin?

11. "Açık" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat göreviyle kullanılmıştır?

- A) Bugünlerde bana açık konuşmalısın.
- B) O bütün görüşlere açıktı.
- C) Kapıyı kim açık bırakmış, bilmiyorum.
- D) Açık kapıdan içeriye girdi.
- E) Onun bu kadar açık olabileceğini düşünmedim.

12. Kardır yağan üstümüze gecedен

Yağmurlu, karanlık bir düşünceden
II III

Ormanın uğultusuyla birlikte

Ve dörtnala, dümdüz bir mavilikte
IV V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi sıfat görevinde değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Sözcük Türleri: Sıfatlar

1. "B" seçeneğinde yer alan Kimsesiz insanlar için Kızılay iftar çadırı kurdu cümlesinde kimse-siz zamir köküne "sız, siz" yapım eki getirilmiştir. Nasıl sorusuna cevap verip ismi nitelediği için cevap "A" şıkkı olur. "C" şıkkı çeldiricisi en kuvvetli şıktı. Burada acı-lı sözcüğü yapım eki almış olmasına rağmen kökü zamir olmadığı için cevap olmamıştır. Diğer şıklarda da böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: A

2. "A" ve "E" şıkkında niteleme sıfatı, "B" şıkkında belgisiz sıfat, "C" şıkkında işaret sıfatı görevinde kullanılmıştır. "D" şıkkında ise fiili nitelediği için "zarf" olarak ele alınmalıdır.

CEVAP: D

3. Pekiştirme sıfatı değişik yollarla yapılabilir. "A" ve "D" şıkkı "m, p, r, s" harflerinden oluşturulmuştur. "C" ve "E" şıkkı ikileme yoluyla yapılmış. "B" şıkkında yer alan "sapasağlam" sözcüğü bu şekilde oluşturulmuştur.

CEVAP: B

4. İşaret sıfatları isimleri işaret yoluyla belirten sıfatlardır. Adlara sorulan "hangi" sorusuna karşılık verir. "C" seçeneğindeki cümlede "o" sözcüğü "kitap" isminin önüne gelmiş ve "kitap" ismini işaret etmiştir. Dolayısıyla "C" seçeneği işaret sıfatıdır. "A" ve "E" seçeneği işaret zamiri, "B" ve "D" seçeneği kişi zamiri olarak kullanılır.

CEVAP: C

5. "E" seçeneğinde "Güzelim" sözcüğü niteleme sıfatı olduğu halde "-im" iyelik ekini, çekim ekini almıştır. Diğer şıklarda böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: E

6. "Tek" anlamında kullanılırsa sayı sıfatı olur. "Bir" sözcüğü

"Tek" anlamında kullanılırsa sayı sıfatı olur.
"herhangi bir" anlamında kullanılırsa belgisiz sıfat
"Sadece" anlamında kullanılırsa edat
"Aynı" anlamında kullanılırsa niteleme sıfatı
"Fili" nitelerse zarf
"Bir ismin yerini tutarsa" belgisiz zamir

- a. Köylüler bir kilo un için değirmene geldi. (sayı sıfatı)
- b. Belki bir gün buluşuruz. (herhangi bir anlamı olursa belgisiz sıfat)
- c. Bu okulda bir tek sana güvendim. (sadece anlamına gelirse edat)
- d. Bir gece kendimi kaybettim. (belgisiz sıfat)
- e. Onunla bir yaşta ihtiyar çınar. (aynı anlamına gelirse niteleme sıfatı)

CEVAP: A

7. Varlıkların durumlarını, biçimlerini ve renklerini; kısaca nasıl olduklarını ifade eden sıfatlardır. isimlere sorulan "nasıl" sorusunun cevabıdır: "C" şıkkı "nasıl" sorusuna yanıt vermektedir. Niteleme sıfatıdır.

CEVAP: C

8. Soruda "açık" sözcüğü sıfat görevinde kullanılmıştır. "C" seçeneği de sıfat görevinde kullanılmıştır. Varlıkları niteleyen veya belirten sözcüklere "sıfat" denir. Diğer şıklar "zarf" görevinde kullanılmıştır?

CEVAP: C

9. B seçeneğinde uzun ince "niteleme sıfatı", "bir" sözcüğü de belirtme sıfatıdır. Tüm sıfatlar aynı zamanda bir sıfat tamlamasıdır.

CEVAP: B

10. A seçeneğinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır. B ve D seçeneğinde soru anlamı "edat" C ve E seçeneğinde soru anlamı "zarf" ile sağlanmıştır.

CEVAP: A

11. "D" seçeneğinde sıfat olarak kullanılmıştır. "Açık kapıdan içeriye girdi." Cümlesinde "nasıl" sorusuna yanıt vererek ismin önünde gelmiştir. Niteleme sıfatı olarak görev yapmaktadır. Tüm sıfatlar aynı zamanda sıfat tamlamasıdır.

CEVAP: D

12. A seçeneğinde "yağan" sözcüğü bir ismi niteleyemediği için sıfat yoktur. Sıfat ya da ön ad; isimlerin ya da diğer sıfatların önüne gelerek onları miktar, sıra, konum, renk, biçim, bıraktığı izlenim gibi çeşitli yönlerden tanımlayan, tarif eden kelime türü olarak tanımlanır.

CEVAP: A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir tamlayan görevinde kullanılmıştır?

- A) Hepimizin hayatından bir zaman Kemal Sunal filmleri geçti.
- B) Varılacak yeri değil, yolculuğu sevmeliyiz.
- C) Quindlen, "Siyah ve Mavi" kitabı ile gönüllerde taht kurdu.
- D) Onlara göre biz suçluyuz.
- E) Yaşam kimi zaman ölüm gibidir.

2. Sizin her şeye saplanma gibi bir huyunuz vardı. Bu cümlede aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Belgisiz adıl
- B) Tamlayanı zamir almış kişi zamiri
- C) Edat
- D) Birleşik zamanlı fiile
- E) Ek-eyleme

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz zamir özne görevinde kullanılmıştır?

- A) Hepsi bir kez daha haykırdı.
- B) O bize kazık atan biriydi.
- C) Her şeyi bana bırakıp gitti.
- D) Bu yazarların hiçbirini göremedim.
- E) Hayvanların bazılarını gezide kaybettik.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi adlı kullanılmamıştır?

- A) Sana göre aşk laftan ibaret.
- B) Bana göre hayatın anlamı.
- C) Sen bu yolda böyle devam et.
- D) Sen bana bakma ben senin baktığın yönde olurum.
- E) Bazıları dünyayı küçük sanıyor.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ilgi zamiri vardır?

- A) Sokaktaki çocuklar komşunun camını kırdılar.
- B) Bu yıl iyi ki Bodrum'a tatile geldik.
- C) Evdeki hesap çarşıya uymadı.
- D) Dersinize illaki o hoca mı girmeli?
- E) Bizimki bu hafta maça gelmeyecekmiş.

6. Aşağıdakilerden hangisinde dönüşlülük zamiri vardır?

- A) Romancılığımız gelişimi içinde Yakup Kadri'nin önemli bir yeri vardır.
- B) Bir çağın toplum gerçekleri üzerindeki etkisini romanlarda görebiliriz.
- C) Şehrin ışıkları birbirinin devamı niteliğindeydi.
- D) Kendi bestelerinden oluşan albümü vardı.
- E) Bugün iki dilde öğretime imkân verilecek.

7. Aşağıdakilerden hangisinde "ne" sözcüğü farklı bir görevde kullanılmıştır?
- A) Ne gün bize geleceksin?
B) Ne gülüyorsun pis pis?
C) Marketten ne aldın?
D) Ne işi yapacaksınız?
E) Sen sürekli bana ne bakıyorsun?
8. Havalimanı salonunda, hayatları mutlu olan genç çiftin durumu iyiye gidiyordu. Aşk ile bakan bakışlarını hiç unutmuyordu.
- Yukarıdaki altı çizili sözcükler hangi zamir görevindedir?**
- A) İlgî zamiri
B) Soru zamiri
C) İyelik zamiri
D) Dönüşlülük zamiri
E) İşaret zamiri
9. Aşağıdakilerden hangisinde işaret zamiri vardır?
- A) Öteki çocuklar bizden güçlüydü.
B) Bunlar bizim bahçede yetiştirdiğimiz ürünler mi?
C) Bu olaydan sonra ona güvenmem.
D) Bizim için bu araba çok pahalıydı.
E) O çiçeği senin için almıştım.
10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iyelik eki alarak ismin yerini tutmuş bir zamir kullanılmıştır?
- A) Böyleleri hep insana iftira atar.
B) Böyle çocuk düşman başına.
C) Öyle günler bir daha görmemek üzere şehri terk ettim.
D) İşler bundan sonra böyle olmayacak.
E) Böyle davranırsan beni kaybedersin.
11. Aşağıdakilerden hangisinde kişi zamiri isim tamlaması biçiminde oluşmuştur?
- A) Kapının kolu sert bastırınca kırıldı.
B) Hangimiz bu vatani sevmedik ki?
C) Senin sevdanı gözlerindeki ışıktaki gördüm.
D) Romanda sık sık eski kavramı geçiyor.
E) Anlattığı tarihsel romanlar ilgi çekiciydi.
12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz zamir vardır?
- A) Çoğu insan kitap okumayı sevmez.
B) Birkaç kişi her yerde seni arıyormuş.
C) Bazı zamanlar dert insana dert olur.
D) Dedesinden pek çok mal mülk kaldı.
E) Her şey vatan için.

Sözcük Türleri: Zamirler

1. "A" seçeneğinde geçen hepimizin hayatından sözcüğü tamlayan görevinde kullanılmıştır. Hepimiz sözcüğü belgisiz zamir olup tamlayan eki "in" almıştır. Cümle içinde sıkça kullandığımız belgisiz adiller şunlardır:

Kimi, Kimileri, Kimse, Biri, Birisi, Birileri, Başkası, Başkaları, Bazısı, Birçoğu, Bir takımı, Birkaçı, Birazı, Herkes, Hepsi, Hepimiz, Hiçbiri, Herhangi biri, Her biri, Şey, Falan, Filan, Falanca...

CEVAP: A

2. Biz: Kişi zamiri
Biz- İm: tamlayanı zamir olmuş kişi zamiri
Gibi: edat
Vardı: ek eylem
"D" seçeneğinde yer alan birleşik zamanlı fiil bulunmamaktadır.

CEVAP: D

3. "A" seçeneğinde haykırdı yüklem, haykıran kim?hepsi (özne) "B" şıkında belgisiz zamir olan "biriydi" sözcüğü yüklem görevindedir. "C, D, E" seçeneklerinde yer alan belgisiz zamirler nesne görevindedir.

CEVAP: A

4. Hangi varlığın yerini tuttuğu tam olarak belli olmayan, sayısı, miktarı ve ölçüsü hakkında net rakam vermeyen; nesneleri belli belirsiz bir şekilde temsil eden zamirler "belgisiz zamirler"dir. "E" şıkında yer alan "bazıları" ifadesi özne görevinde kullanılmış belgisiz zamirdir. Özne cümlelerin temel ögesi olup "kim", "ne" sorularından birine yanıt verir.

CEVAP: E

5. İlgili eki olan "-ki" bir adın yerine geçerse ilgili adlı olur. Kelimeye bitişik yazılır.
Tamlayan ekinden (-in) sonra getirilir. "E" seçeneğinde yer alan bizimki sözcüğü ilgili adlıdır.
"B, D" seçenekleri bağlaç
"A, C" seçenekleri sıfat yapan ki

CEVAP: E

6. Dönüşlülük zamiri "kendisi" sözcüğü ile yapılır. Kişi zamiri kabul edilir.
Özneyi pekiştirme görevinde kullanılabilir.
"D" seçeneğinde dönüşlülük zamiri kullanılmıştır.

CEVAP: D

7.

"Hangi" anlamına gelirse sıfat	Ne gün yurduna geleceksin?
"Niçin" anlamına gelirse zarf	Ne gülüyorsun?
İsmi yerini veya çekim eki almışsa zamir	Pazardan ne aldın?

"C" seçeneğinde ismin yerini tuttuğu için soru zamiridir.

CEVAP: C

8. İyelik zamiri tamlanan eki demektir. "salonunda, durumunda" sözcüğünde iyelik zamiri vardır. İyelik zamirleri ek halinde zamirler başlığı altında yer almaktadır.

CEVAP: C

9. İşaret zamirleri varlıkların yerini işaret yoluyla, göstererek tutan zamirlerdir.

"B" seçeneğinde "bunlar" sözcüğü işaret zamiridir. Diğer şıklardaki öteki, bu, o sözcüğü işaret sıfatıdır.

CEVAP: B

10. "Böyle, şöyle, öyle" sözcükleri iyelik eki olarak zamir olabilir.

A seçeneğinde böyleleri sözcüğü zamirdir.

B seçeneğinde böyle C seçeneğinde öyle günler sözcüğü işaret sıfatıdır.

D ve E seçeneğindeki böyle sözcüğü zarftır.

CEVAP: A

Kişî zamirleri; "ben, sen, o, biz, siz, onlar" dır. "Kendi" dönüşlülükzamiride kişî zamiri kabul edilir. "C" seçeneğinde yer alan Sözcük bu şekilde oluşmuştur. "A" seçeneğindeki kapının kolu bir isim tamlaması ama zamir değildir.

CEVAP: C

12. Belgisiz sözcük iyelik eki olarak bir ismin yerini turmuşsa belgisiz zamir olur.

"E" şıkında geçen "şey" sözcüğü kesinlikle belgisiz zamir'dir. "Şey" sözcüğü isim olarak geçen kaynaklar kesinlikle yanlıştır. A, B, C ve D seçenekleri belgisiz sıfat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: E

1. Aşağıdakilerden hangisinde "ki" yerine bir ad getirilebilir?

- A) Evdeki hesap çarşıya uymadı.
- B) Sendeki inat keçide yoktu.
- C) Soldaki ev kiraya verildi.
- D) Şiirin teması ile hikâyeninki aynı olabilir.
- E) Oradaki sahil kasabasında yaşıyordu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem tamlayan hem de tamlananı zamirden oluşmuş bir isim tamlaması vardır?

- A) Çocukların bazıları sınavı kazanamadı.
- B) Yazın buranın havası çok sıcak olur.
- C) Bunların hiçbiri Zigana dağlarında yediğim sütlacın yerini tutmaz.
- D) Tatile gelenlerin çoğu çok güzel eğendi.
- E) Sana az önce kim telefon etti?

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dönüşlülük zamiri vardır?

- A) Düldül Dağı gün batımında çok güzel oluyordu.
- B) Teneke üzerine yazdığım bir yazıda dil konusunun önemine vurgu yaptım.
- C) Bu işi ben kendim yaptım.
- D) Yalnızlıklar denizinde savrulan bir gemiydim.
- E) Dut mevsiminde her yer huzur kokardı.

4. İşaret bildiren sıfatlar, çekim eki aldıklarında adıla dönüşür.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir örnek vardır?

- A) Şu değirmende buğdayları öğüttük.
- B) Bazı ağaçlar EXPO'da sergilenmek üzere özenle korunuyor.
- C) Böyle bir üniversiteye gitmek için çok çalışmalısın.
- D) Bunlar dedemden bana kalan mirastı.
- E) Şu dağların dili olsa konuşsa.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir adilla (zamir) sağlanmıştır?

- A) Neden beni bunca yıl aramadın?
- B) Sana nasıl bir ev almalıyız?
- C) Sana olan aşkını söyledi mi?
- D) Bunca olaya hangi takım dayanabilir?
- E) Bugüne kadar hangimizden sana bir kötülük geldi?

6. Zamirler kimi zaman bir sıfat tarafından nitelenebilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun örnek vardır?

- A) Çocuk Esirgeme Kurumunda bir çocuğu zengin birine verdiler.
- B) Ülkemizde sanat her zaman değer bulmuştur.
- C) Bu kasabada sokaklar çok sessiz.
- D) İki yıl önce burada tanıştık.
- E) Simitler çok taze kokuyordu.

7. Aşağıdakilerden hangisinde adla yer verilmiştir?
- A) Sana her yer gül bahçesi.
B) Kendim ettim kendim buldum.
C) Bir şey söylemek isterdim.
D) Kaçı bugün pikniğe geldi.
E) İşte gidiyorum çeşmi siyahım.
8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "o" sözcüğü kişi zamiri olarak kullanılmıştır?
- A) Biz o meyveyi sevmiyoruz.
B) Onu toprağa dikmek için yola çıktım.
C) O bu ayın en güzel sinemasıydı.
D) O kalem çok güzel yazıyor.
E) O her daim balık tutmayı severdi.
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde zamirler bir arada kullanılmıştır?
- A) Bana olan hayranlığını sana anlattı mı?
B) Biz geçen gün Diyardin'de birkaçıyla görüştük.
C) Bunun gibi olaylar, bakış açısını iyi yansıtmıyor.
D) İş güvenliği hakkında eğitim seminere bazılarına verildi.
E) Onlar şehir şehir gezerek yeni yerler keşfetti.

10. Sakın bir söz söyleme... Yüzüme bakma sakın! Sesini duyan olur, sana göz koyan olur. Düşmanımdır seni kim bulursa cana yakın, Anan bile okşarsa benim bağrım kan olur... Bu dizede aşağıdakilerin hangisinin örneği vardır?
- A) Şahıs zamiri
B) Tamlananı işaret zamiri olan isim tamlaması
C) İşaret zamiri
D) Belgisiz zamir
E) İlgi zamiri
11. Aşağıdakilerden hangisinde "kendi" sözcüğü öznenin anlamını pekiştirmiştir?
- A) Deriner Barajındaki projede sen kendin tek çalışacaksın.
B) Bu aralar kendinden bile korkar olmuştum.
C) Kendimi bildim bileli şiir yazıyorum.
D) Bu turnuvada karşı takım kendine çok güveniyor.
E) Kendinden hiç söz etmedi.
12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı, zamirle sağlanmıştır?
- A) Beni arayanın kim olduğunu nasıl öğrendin?
B) Bizi geçen gün niçin geç aradın?
C) Daha önce bizi neden aramış?
D) O da bizimle gelecek mi?
E) Bizi telefonla arayan kimmiş?

Sözcük Türleri: Zamirler

1. Soruda ilgi zamiri olan “-ki” sorulmuştur. İlgi zamiri “neyinki”, “kiminki” sorularından birine yanıt olur. “D” Seçeneğinde “romanı” sözcüğü ilgi adlıdır. Diğer şıklarda geçen “ki” sıfat yapan “ki”

CEVAP: D

2. C seçeneğinde yer alan “bunların hepsi” hem tamlayanı hem tamlananı zamir olmuş biri belirtili isim tamlamasıdır. Belirtili isim tamlaması tamlayan ve tamlanan eklerini almak zorundadır. Meşhur örneğimiz “kapının kolu” unutmayalım.

CEVAP: C

3. C seçeneğinde yer alan kendi dönüşlülük zamiri özneyi pekiştirme görevinde kullanılmıştır. Anlatım bozukluğu yoktur. Dönüşlülük zamiri aynı zamanda kişi zamiri olarak kabul edilir.

CEVAP: C

4. D seçeneğindeki “bu” işaret zamiri üzerine çekim eki gelerek “bunlar” yapılmıştır. Diğer şıklardaki işaret bildiren sözcükler “hangi” sorusuna cevap veren işaret sıfatıdır.

CEVAP: D

5. A seçeneğinde neden sözcüğü niçin anlamına geldiği için soru zarfı, B seçeneğinde nasıl sözcüğü soru sıfatı, C seçeneğinde soru anlamı mı soru ekiyle, D seçeneğinde soru sıfatı ile sağlanmıştır. E seçeneğinde “hangimiz” sözcüğü bir adın yerini tuttuğu için soru adlıdır.

CEVAP: E

6. A seçeneğinde “biri” belgisiz zamiri “zengin” sıfatı tarafından nitelenmiştir. Birden fazla ismin yerini tutan ya da hangi ismin yerini tuttuğu açıkça belli olmayan zamirlerine belgisiz zamir denir.

CEVAP: A

7. A seçeneğinde kişi zamiri, B seçeneğinde kendi dönüşlülük zamiri C seçeneğinde şey sözcüğü belgisiz zamir D seçeneğinde kaç soru zamiri "E" seçeneğinde "işte" sözcüğü "işaret zarfı"

CEVAP: A

8. A ve D seçeneği insan dışındaki bir varlığın yerini tuttuğu için işaret zamiri
B ve C seçeneği isme yönelik olduğu için işaret sıfatıdır.
E seçeneği bir insan adının yerini tuttuğu için "kişi zamiridir."

CEVAP: E

9. A seçeneğinde sana ve bana sözcüğü kişi zamiridir.
B seçeneğinde biz kişi zamiri, birkaç işaret zamiri.
C seçeneğinde bunun işaret zamiri
D seçeneğinde bazılarına belgisiz zamir
E seçeneğinde onlar kişi zamiri olarak kullanılmıştır.

CEVAP: B

10. Zamirler isim olmadığı halde isim gibi kullanılan veya ismin yerini tutan sözcüklerdir.

A seçeneğinde yer alan şahıs (kişi zamiri) sana, seni ve benim sözcükleridir.

CEVAP: A

11. Cümleyi öğelerine ayırırken önce yüklem bulunur sonra özne ve diğer öğeler.

A seçeneğinde sen kendin sözcüğü öznenin anlamını pekiştirmiştir.

B seçeneğinde nesneyi pekiştirmiş

C seçeneğinde zarf tümleci

D ve E seçeneğinde dolaylı tümleci pekiştirmiştir.

CEVAP: A

12. A, B, C seçeneklerinde soru anlamı "zarfla", D seçeneğinde "edat", E seçeneğinde "zamir" ile sağlanmıştır.

CEVAP: A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kendi" zamiri pekiştirme göreviyle kullanılmıştır?

- A) Kendini ne sandın sen?
- B) Böyle konularda kendisinden değerli görüşlerini istedik.
- C) Bana gelen bu problemleri kendisi halletsin.
- D) Bütün odayı ben kendim temizledim.
- E) Seninle gelmeyi kendisi istedi.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dönüşlülük zahirine yer verilmiştir?

- A) Yazılarında derin bir düşünce dünyası olduğunu görebiliyorduk.
- B) Türkiye'de "Barış" ismini ilk defa alan kişi Barış Manço'dur.
- C) Şirkete gelir gelmez bize olan sevgisini anlattı.
- D) Kendi dünyasında kurduğu hayallere inanıyor-du.
- E) Trafik konusunda herkesin bilinçlendirilmesi gerekir.

3. Zamirler, varlıkların yerini tutan sözcüklerdir.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi zamir olarak kullanılamaz?

- A) Ne
- B) Kendi
- C) Ben
- D) Nasıl
- E) Onlar

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ilgi zamiri kullanılmıştır?

- A) Sanki bir gün gelip gideceksin.
- B) Sokaktaki çocuklar her gün maç yapmaya buraya geliyordu.
- C) Bu işlerden ne var ki sadece o anlardı.
- D) Kara deliklerin nasıl oluştuğunu tartıştılar.
- E) Sizininki bu gece Çorum'a gidecekmiş.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adıl ek eylem olarak yüklem görevini üstlenmiştir?

- A) Her şeyi bir anda halletmek isteyenler mutlaka bir tarafı eksik bırakır.
- B) Yalnızlığın içinde düşüncelere dalan bir periydi.
- C) Türk edebiyatında önemli yazarları büyük bir istekle okudum.
- D) Romanın dili şiire göre daha ağırdı.
- E) Sendin beni bu duruma düşürmeye çalışan.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "o" sözcüğü farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) O ev diğerlerinden çok daha güzel bir renge sahipti.
- B) Dün gördüğüm o elbiseyi hemen satmışlar.
- C) Çünkü toplantıda o proje üzerine tartıştılar.
- D) Sana aldığım o elbise hangi renkti.
- E) O huzurevine gelerek insanları mutlu etmişti.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru zamirine yer verilmemiştir?

- A) Manavdan bana ne aldın?
 B) Ne gün yurdunun kıymetini anlayacaksın?
 C) Gürültünün nereden geldiğini anlamaya çalışıyoruz.
 D) Gönüm hep seni arıyor neredesin sen?
 E) Nereye doğru gidiyorsun?

8. Soru zamirleri isim tamlamalarında tamlayan ve tamlanan görevi ile kullanılabilirler.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde böyle bir kullanım vardır?

- A) Ne ağlarsın benim güzel gözlüm?
 B) Nerenin eriği meşhurdur?
 C) Hangi çılgın bana bu teklifi yaptı?
 D) Ne tarafa doğru yolculuk yapacaksınız?
 E) Senin ki sevda değil de nedir?

9. Belgisiz zamirler isim tamlamasında hem tamlayan hem de tamlanan olabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlananı belgisiz zamir olan bir isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Öğretmenlerin pek çoğu kendini tüketerek başkasına ışık verir.
 B) Eserlerinde kurguya sürekli önem veren biriydi.
 C) Burada hangi temayı anlatmak istediniz?
 D) Bu şehirde birçok aşk yalan oldu.
 E) Eleştirmenler, eleştiri yaparken kişinin şahsını hedef göstermez.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gösterme zamirine yer verilmemiştir?

- A) Bu bana nenemden emanet kaldı.
 B) Onu ütöleyip dolaba kaldırdı.
 C) Ötekini de iyice didik didik ettim.
 D) Şunlar neden kanepenin üzerinde duruyor?
 E) Böyle aşklar filmlerde olur sanmışım.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yönelme hâl ekini alan bir sözcük ünlü değişimine uğrayarak kişi zamiri olmuştur?

- A) Bu adama artık bize sıkıntı çıkartıyor.
 B) Yürüdüğü yollarda çiçekler açsın.
 C) Bu satırları okuyan gözleriniz kazanmanıza vesile olsun.
 D) Düzyazıdaki sadelik anlayışı kaybolmaya başlamıştı.
 E) Benim sana olan öfkem saman alevi gibidir.

12. Adların yerini tutan sözcüklere zamir denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir kullanılmamıştır?

- A) Bütün bunlar sen gittikten sonra yaşandı.
 B) Kendi dünyasında yaşadıklarını özümsemi.
 C) Hiçbir insan, okumamak istemez.
 D) Yaşadıklarıyla örnek bir şairdir o.
 E) Seni görmek demek aşk demek.

Sözcük Türleri: Zamirler

1. Kendi dönüşlülük zamiri anlatım bozukluğu özneyi pekiştirme görevinde kullanıldığında anlatım bozukluğu oluşmaz. D seçeneğindeki "Bütün odayı ben kendim temizledim." ifadesini bu şekilde oluşturmuştur.

CEVAP: D

2. Dönüşlülük zamiri "kendi" ile yapılır ve dönüşlülük zamiri aynı zamanda bir kişi zamiridir. D seçeneğinde "kendi" sözcüğü dönüşlülük zamiri görevinde kullanılmıştır. Karma dil bilgisi sorularında seçeneklerde varsa önce dönüşlülük zamerini arayınız çünkü kolay olduğu için zamandan kazanırsınız.

CEVAP: D

3. A seçeneği soru zamiri olarak kullanılabilir. B seçeneği her zaman dönüşlülük zamiridir. C seçeneği her zaman kişi zamiridir. E seçeneği kişi ya da işaret zamiri olarak kullanılabilir. D seçeneğinde verilen "nasıl" sözcüğü zamir olarak kullanılamaz.

CEVAP: D

4. Bir isim tamlamasında düşen tamlananın yerini tutan ve tamlayana bitişik olarak yazılan "-ki" ekidir. Aitlik bildirir. İsmi yerine kullanılır. Daima bitişik yazılır. E seçeneğinde "sizininki" sözcüğü ilgi eki görevindedir.

CEVAP: E

5. E seçeneğindeki "sen" kişi zamirine ek fiil eki gelecek devrik cümle yapılmıştır "sendin" bir cümle yüklemi isimse kesinlikle ek fiil almıştır.

CEVAP: E

6. "o" sözcüğü kişi zamiri, işaret zamiri ya da işaret sıfatı olabilir. "O" sözcüğü "hangi" sorusuna yanıt verirse işaret sıfatı, bir insan adının yerini tutarsa kişi zamiri, insan dışı bir varlığın yerini tutarsa işaret zamiri olur. A, B, C ve D seçeneği işaret sıfatı, E kişi zamiri görevindedir.

CEVAP: E

7. Soru zamirleri isimlerin yerlerini soru yoluyla tutan kelimelerdir. B seçeneğinde "ne" sözcüğü "hangi" anlamına geldiği için soru sıfatı görevindedir. Diğer seçeneklerde soru zamiri görevi vardır.

CEVAP: B

8. İsimlerin yerini soru şeklinde temsil eden, onların soru şeklindeki karşılıkları olan, onları soru halinde ifade eden kelimelerdir. Bu bilgiler kapsamında B seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur.

CEVAP: B

9. Belgisiz zamirler birden fazla ismin yerini tutan ya da hangi ismin yerini tuttuğu açıkça belli olmayan zamirlerdir. A seçeneğinde "pek çoğu" ifadesi belgisiz zamir görevinde kullanılmıştır.

10. Gösterme zamiri işaret zamininin diğer adıdır. ÖSYM diğer isimleri kullanmayı sever. A seçeneğinde "bu", B seçeneğinde "onu", C seçeneğinde "ötekini", D seçeneğinde "şunlar" sözcükleri gösterme zamiri olarak kullanılmıştır. E seçeneğindeki "böyle aşklar" ifadesi işaret sıfatı görevindedir.

CEVAP: E

11. Yönelme hâl eki "-a /-e" ekiyle yapılır. İsmi "e hâli" de denilir. Türkçede ünlü değişimi iki tanedir "bana", "sana" sözcükleridir. Bu bilgiler ışığında sorulan sorunun cevabı E seçeneğinde yer alan "sana" sözcüğüdür.

CEVAP: E

12. A seçeneğinde "bütün,sen", B seçeneğinde "kendisi", D seçeneğinde "o", E seçeneğinde "seni" sözcüğü zamir görevindedir. C seçeneğinde herhangi bir zamir örneğine rastlanmamıştır.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer-yön belirteci vardır?

- A) Şehrin gürültüsünden kurtulmak için doğaya kaçtım.
- B) Usulca içeriye girin, sonra kimseye görünmeden gidin.
- C) Öteye beriye iyice baktım ama aradığım mektubu bulamadım.
- D) Biraz geri gelip arabayı park edeyim derken çocuğa çarptım.
- E) Dilay, aşağı sokağın en iyi satranç oynayan çocuğuydu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yukarı" sözcüğü zarf belirteci olarak kullanılmıştır?

- A) Mahallenin yukarısında görüldü.
- B) Onun aşağıda neler yaptığını bilmiyoruz?
- C) O da yukarı gelsin, yoksa ben gitmem.
- D) Yukarı katta oturan komşum çok ses yapıyor.
- E) Sen beriye doğru yavaşça gel.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir zarf, sıfatı derecelendirmiştir?

- A) Dünya nüfusunun yaklaşık yüzde ellisi günde bir kahve içiyor.
- B) Dilimizi gerçekten korumalıyız.
- C) Yazar bu eserinde bu soruna dikkat çekiyor.
- D) Şanlıurfa'da en eski yapılardan biri bulunuyor.
- E) "Yaban" yıllardır herkesin severek okuduğu bir kitaptı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ne" sözcüğü soru zarfı görevinde kullanılmıştır?

- A) Doğum günü için bana ne aldın?
- B) Ne aradı ne sordu?
- C) Yurtdışı tatilinden ne gün döneceksin?
- D) o kalenin yamacında ne otuyorsun?
- E) Sivas Caddesinden ne aldın?

5. Aşağıdakilerin hangisinde zaman belirteci ek eylem olarak yüklem olmuştur?

- A) Tren garına geldiklerinde zaman çok erkendi.
- B) Bu nasıl bir derttir, dermanı yoktur.
- C) Kadıköy'e doğru yola çıktık.
- D) Sen ne zaman bize uğradın.
- E) Neden küçülüyor insan bazen.

6. Aşağıdakilerden hangisinde deyim zarf görevinde kullanılmamıştır?

- A) Ağzındaki baklayı sonunda çıkardı.
- B) Çocukken yurttan el avuca sığmazdık.
- C) Şimşek gibi çakan gözlerden beni kurtarın.
- D) İpe un sermek sevdiği bir deyimdi.
- E) Bugünlerde ateş püskürüyordu.

7. Aşağıdakilerden hangisinde soru anlamı bir belirteçle sağlanmıştır?

- A) Bayram tatilinde ne gün bizim köye uğrayacaksınız?
- B) Yaşar kemal, size göre nasıl bir yazardı?
- C) Beni bunca yıl sonra düşman gibi mi gördün?
- D) Hangi düğün daha güzeldi?
- E) Bu yıl ilk defa yapılan elma festivalinde niçin şiir okumadın?

8. "Çok" sözcüğü hangisinde sıfatı etkilemiştir?

- A) Sarma yapmayı çok severdi.
- B) Bugünlerde çok duyulan ünlü bir sanatçıydı.
- C) Doğu Ekspres için bilet bulamayınca çok üzüldü.
- D) Bizi en çok etkileyen kitap "körlük" romanıydı.
- E) Paris'te yapılan resim yarışmasında çok yetenekli ressamlar ortaya çıktı.

9. Aşağıdakilerden hangisinde "yalnız" sözcüğü zarf olarak kullanılmıştır?

- A) Bu işi hemen bitiririm, yalnız yarın gelebilirim.
- B) Seninle gelirim yalnız ben bir şey istemiyorum.
- C) Sen onu yalnız bırakıp gitmezsin.
- D) Bu işi yalnız o yapabilir.
- E) Bu gece dağ başı kadar yalnızım.

10. Aşağıdakilerden hangisinde kesinlik zarfı vardır?

- A) Marangozluk, ağaç işleme zanaatıdır.
- B) Ağacın doğal hâliyle ya da makinelerce işlenmiş haliyle alınıp, kesme, biçme, zımparalama gibi işlemlerden geçirilerek nesnelerin ortaya çıkartılması işidir.
- C) Mutlaka kaybolan meslekler arasına girmesini engellemeliyiz.
- D) Marangozlar ağaç işleri fabrikalarında ve atölyelerde görev yaparlar.
- E) Çalışma ortamı talaş tozları, cila kokusu ile yüklü ve oldukça gürültülüdür.

11. Şimdi gözlerime ağlamayı öğrettim

Ki bu yaşlar utangaç boynunun kolyesi olsun.

Yukarıda altı çizili sözcüğün görevi nedir?

- A) Zaman zarfı
- B) Olasılık zarfı
- C) Durum zarfı
- D) Yer yön zarfı
- E) Soru zarfı

12. Aşağıdakilerden hangisinde "daha" sözcüğü diğerlerinden farklı kullanılmıştır?

- A) Hoca daha sınıfa girmedi.
- B) Otobüs daha bizim okula gelmedi
- C) Daha bir başarısını göremedik.
- D) Daha gün görmemiş bir çoban çocuğuyum.
- E) Bu aralar daha iyi görünüyorsun.

Sözcük Türleri: Zarflar

1. Fiilin yerini, yönünü belirtmek için kullanılan kelimeler yer-yön zarfıdır. Fiile sorulan "nereye" sorusu yer-yön zarfını verir. "İçeri, dışarı, aşağı, yukarı, ileri geri, öte, beri..." gibi kelimeler yer-yön zarfı olur.

D seçeneğinde geri sözcüğü yer- yön zarfıdır.

Yer- yön belirteci çekim eki alırsa ad, sıfat, eylem ve eylemsiyi belirtirse zarf olur.

Aşağı baktı. (zarf)

Aşağıya baktı. (ad)

CEVAP: D

2. C seçeneğinde yukarı sözcüğü yer-yön zarfıdır. Fiilin yerini, yönünü belirtmek için kullanılan kelimeler yer-yön zarfıdır. Fiile sorulan "nereye" sorusu yer-yön zarfını verir. "İçeri, dışarı, aşağı, yukarı, ileri geri, öte, beri..." gibi kelimeler yer-yön zarfı olur. A B E seçenekleri "isim" D seçeneğinde yer alan "yukarı kat" ifadesi ise sıfattır. Bu örnekler pek çok yerde karşınıza gelecektir.

CEVAP: C

3. "En" sözcüğü en üstünlük belirtecidir. En sözcüğünün eylemlere, sıfatlara ve belirteçlere getirilmesiyle elde edilen belirteçlerdir. D seçeneğinde "en" sözcüğü sıfatı derecelendirmiştir.

CEVAP: D

4. D seçeneğinde "ne" sözcüğü "niçin" anlamına geldiği için soru zarfıdır. A ve E seçeneğinde soru zamiri, B seçeneğinde bağlaç, C seçeneğinde "hangi" anlamına geldiği için soru sıfatıdır.

CEVAP: D

5. A seçeneğinde "erken idi" ifadesi ek fiil olarak zaman belirteci görevinde kullanılmıştır. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hâle getiren sözcüklere zarf denir.

CEVAP: A

6. "Çocukken yurttan ele avuca sığmazdık." zarf biçiminde oluşmuş bir deyimdir. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hâle getiren sözcüklere zarf denir.

CEVAP: B

7. A) Bayram tatilinde ne gün bizim köye uğrayacaksınız? (Sıfat)
 B) Yaşar kemal, size göre nasıl bir yazardı? (sıfat)
 C) Beni bunca yıl sonra düşman gibi mi gördün? (edat)
 D) Hangi düşün daha güzeldi? (sıfat)
 E) Bu yıl ilk defa yapılan elma festivalinde niçin şiir okumadın? (zarf)

CEVAP: D

8. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hale getiren sözcüklere zarf denir.
 E seçeneğinde çok yetenekli sözcüğünde zarf sıfatı etkilemiştir.

CEVAP: E

C seçeneğinde zarf görevinde kullanılmıştır. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hale getiren sözcüklere zarf denir.

A ve B seçeneğinde ama, fakat anlamına geldiği için bağlaç D seçeneğinde sadece anlamına geldiği için edat E seçeneğinde isim olarak görev yapmaktadır.

10. Fiillerin ve fiilimsilerin yapılışına kesinlik anlamı katan zarflara verilen isimdir. Başlıca kesinlik zarfları arasında şunlar bulunmaktadır: Elbet, şüphesiz, ne olursa olsun, elbette, mutlaka...

C seçeneğinde yer alan "mutlaka" sözcüğü kesinlik zarfıdır.

CEVAP: C

11. A seçeneğinde bulunan zaman zarfı kullanılmıştır. Eylem ya da eylemsilerin zamanını bildiren zarflardır. Fiile, fiilimsiye yöneltilen "ne zaman?" sorusuna yanıt verir.

CEVAP: A

12. "Daha" sözcüğü zaman zarfı da olabilir, miktar zarfı da. "henüz" anlamına geldiğinde zaman zarfıdır. Diğer durumlarda miktar zarfıdır. "E" seçeneğinde "henüz" anlamına gelmediği için miktar zarfıdır.

1. Aşağıdakilerden hangisinde gösterme belirteci kullanılmıştır?

- A) Kelime, sözcük ya da söz; tek başına anlamlı, birbirine bağlı bir ya da daha fazla biçim birimden oluşan, ses değeri taşıyan dil birimidir.
- B) Şiirlerin atmosferi insanın iç dünyasındaki çalkantıları dışa vuruyor.
- C) Bu adam bugünlerde çok dolanıyor.
- D) İşte geldim buradayım ben bu işte ustayım.
- E) Sinema sektörü gün geçtikçe büyüyordu.

2. En güzel deniz

henüz gidilmemiş olandır

En güzel çocuk:

henüz büyümedi.

En güzel günlerimiz

henüz yaşamadıklarımız

Ve sana söylemek istediğim en güzel söz

henüz söylememiş olduğum sözdür...

Bu dizede altı çizili sözcüğün görevi aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) İşaret zamiri   B) Miktar zarfı
- C) Olasılık zarfı   D) Türemiş zarf
- E) Soru zarfı

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adıldan türemiş bir sözcük belirteç göreviyle kullanılmıştır?

- A) Bu makine ben yokken bensiz çalışmıyor.
- B) Çocuklar beni karşılarında görünce çok mutlu oldu.
- C) Bugünlerde Sivas'ta vaşaklar boy göstermeye başladı.
- D) Herkese bugünlerde iyi davranıyordu.
- E) Alışverişi için bu aralar çok mutsuzdum.

4. Aşağıdakilerin hangisinde cümlelerin anlamını "durum" bakımından tamamlayan bir sözcük vardır?

- A) Buna benzer örnekler günümüzde yoktu.
- B) Her gün yarım saat uyurdu.
- C) Bu makine iyi bakılırsa sessiz çalışır.
- D) Sanatçı için zaman önemlidir.
- E) Konuklarımızı yarın yemeğe götüreceğiz.

5. Kesinlik ve ihtimal zarfları bir arada kullanılırsa anlatım bozukluğuna sebep olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi yukarıdaki açıklamayı örneklendirir?

- A) Sanırım yarın sinemaya gideceğiz.
- B) Er geç vatan borcumu ödeyeceğim.
- C) Bundan aşağı yukarı tam on yıl önce Pokut Yaylasına gittim.
- D) Bazen yazdığım tüm satırlar kayboluyor.
- E) Sabahtan beri fidan dikiyoruz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı "belirteçle" sağlanmıştır?

- A) Bana kırılmak için neden mi arıyorsun?
- B) Pastaneden bana ne aldın?
- C) Kafkasör Yaylasına hiç gittin mi?
- D) Kura sonuçları ne zaman açıklanacakmış?
- E) Ne gün bize geldi?

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin yönü belirtilmemiştir?

- A) Yağmur yağınca hepimiz dışarı çıktık.
- B) Evden dışarıya doğru koştuk.
- C) Asansör yukarı çıkmıyormuş.
- D) Siz beri gelin.
- E) Burası çok sıkıştı, bir adım ileri git.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi zaman yönünden tamamlanmamıştır?

- A) O her zaman seni çok üzdi.
- B) O olayı söylediğinde hepimizin gözleri doldu.
- C) Bu yazıda dün anlatılan konu yokmuş.
- D) Türkçe öğretmenimiz az önce geldi.
- E) Sınavı kazandığında hepimiz mutlu olduk.

9. Aşağıdakilerin hangisinde, pekiştirmeli sözcük zarf göreviyle kullanılmıştır?

- A) Kopkoyu çay içmeyi çok seviyordu.
- B) Mayıs ayında her yer kıpkırmızı kirazlarla süslenirdi.
- C) Gezi sırasında gördüğümüz Sal Yaylası yemyeşil görünüyordu.
- D) Kupkuru çöllerden aşarak sana geldim.
- E) Sis Dağı Yaylası tertemiz kalplerin olduğu bir yerdi.

10. Özlemek çok garip bir duygu. Önce ölüyorum sanıyorsun ama ölmediğini biliyorsun.

Bu dizede altı çizili sözcüğün görevi nedir?

- A) Türemiş zarf
- B) Olasılık zarf
- C) Basit zarf
- D) İşaret zarfı
- E) Soru zarfı

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlaması belirteç göreviyle kullanılmıştır?

- A) Ege sahillerinde söylenen şiirsel şarkıları her zaman özlüyorum.
- B) En tatlı sözler gece vakti dile gelen sözlerdir.
- C) Susmak başkasına fırsat vermektir.
- D) Benim sessizliğimi anlamayan benim sözlerimi de anlamaz.
- E) Tembellik insanı çalışmaktan daha fazla yorar.

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ikileme tür bakımından ötekilerden farklı kullanılmıştır?

- A) Ürkek ürkek bakışları beni meftun etti.
- B) Tel tel olmuş kakülleri.
- C) Bir bir söndü sevgimin anahtarı
- D) Sarı sarı yapraklar sonbaharı haber veriyordu.
- E) Koşa koşa gelerek sarıldı.

Sözcük Türleri: Zarflar

1. Gösterme zarfı (işaret zarfı) "işte" kelimesiyle yapılır. İşaret zarfının başka örneği yoktur. Zarf eylemi, eylemsiyi, sıfatı, zarfı çeşitli yönlerle tamamlayan sözcüklerdir.

CEVAP: D

2. Miktar zarfı Fiillerin, fiilimsilerin, sıfatların ya da başka zarfların anlamlarını ölçü yönünden tamamlayan, artıran, azaltan zarflardır.
"en, daha, pek, çok, az, biraz..."

CEVAP: B

3. A seçeneğinde yer alan ben kişi zamirine "siz, siz" yapım eki getirilerek belirteç görevinde kullanılmış. "Ben-siz" Kişilerin adları yerine kullanılan sözcükler kişi zamiri olarak adlandırılır. Bu zamirler; "ben, sen, o, biz, siz, onlar" dır.

CEVAP: A

4. Durum yönünden derse durum zarfını soruyor demektir. Durum zarfları nasıl sorusuna yanıt olur. E seçeneğinde "sessiz" sözcüğü durum zarfıdır.

CEVAP: C

5. Bir cümlede çelişkili ifadelerin kullanılması tutarsızlık meydana getirir. Böylece anlatılmak istenen net olarak verilemez. C seçeneğinde "aşağı yukarı" ihtimal ve kesinlik ifadesi olan "tam" sözcüğü kullanılarak anlatım bozukluğu oluşmuştur.

CEVAP: C

6. Soru anlamı belirteçle sağlanmış sorularında yüklem en yakın olan türü bulmalıyız. D seçeneğinde "ne zaman" sözcüğü soru zarfıdır. A ve C şıkkında soru anlamı "edatla", B seçeneğinde soru anlamı "zamirle", E seçeneğinde soru anlamı "sıfatla" sağlanmıştır.

CEVAP: D

7. Yer-yön belirteci çekim eki alırsa ad, sıfat, eylem ve eylemsiyi belirtirse zarf olur.

B seçeneğinde "isim" görevindedir. Fiilin yerini, yönünü belirtmek için kullanılan kelimeler yer-yön zarfıdır. Fiile sorulan "nereye" sorusu yer-yön zarfını verir. "İçeri, dışarı, aşağı, yukarı, ileri geri, öte, beri..." gibi kelimeler yer-yön zarfı olur.

CEVAP: B

8. Yüklemler zaman yönünden tamamlayan sözcük zaman zarfıdır. C seçeneğinde sınavın yapılacağı zaman belirtilmemiştir. "Dün" zaman zarfı eylemsinin anlamını tamamlamıştır.

CEVAP: C

9. C seçeneğinde "yemyeşil" sözcüğü fiili nitelerken diğerleri ismi nitelemiştir. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hale getiren sözcüklere zarf denir.

CEVAP: C

10. Türemiş zarflar yapım ekiyle veya yapım eki gibi kullanılmış bazı çekim ekleriyle yapılmış zarflardır. "Ön-ce" sözcüğü türemiş zarftır.

CEVAP: A

11. "Gece vakti" belirtisiz isim tamlaması biçiminde oluşmuş bir zaman zarfıdır. Eylem ya da eylemsilerin zamanını bildiren zarflardır. Zaman zarfı fiile, fiilimsiye yöneltilen "ne zaman?" sorusuna yanıt verir. Yüklemler zaman bakımından belirten bir sözcük kullanılmıştır? Diye sorarsa zaman zarfını arayınız.

CEVAP: B

12. A, B, C ve E seçenekleri zarf görevinde kullanılırken D seçeneği ismi nitelediği için "sıfat" görevindedir. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hale getiren sözcüklere zarf denir.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde (ile -le/-la) diğerlerinden ayrı bir tür ve görevde kullanılmıştır?

- A) Hasan sürekli olarak Meliha ile konuşmaya çalışsa da Meliha Hasan 'dan sürekli kaçmaktadır.
- B) Arabayla yolculuk yapmaya bayılıyordu.
- C) Bu dergilerle yaşama dair izler sunuyordu.
- D) Söyledikleriyle eylemleri birbirini tutmuyordu.
- E) Zor durumlarla baş etmeyi öğrenmelisin.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisi "üzere" sözcüğü "koşul" anlamında kullanılmıştır?

- A) Düşün masraflarını karşılamak üzere yola çıktık.
- B) Arkadaşlarla alışveriş yapmak üzere Üsküdar'a gittik.
- C) Sınava girmek üzere yola çıktık.
- D) Sinemaya gitmek üzere evden ayrıldım.
- E) Kalem geri vermek üzere alabilirsin.

3. Aşağıdakilerin hangisinde "karşı" sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır?

- A) Karşı takım sürekli yeniliyor.
- B) Karşı düşüncedeki insanlara önem verirdi.
- C) Bana karşı olan düşüncelerin değişti mi?
- D) Karşıda, 19 Mayıs töreni için hazırlıklar başladı.
- E) Karşıya gitmek için vapura bindim.

4. Aşağıdakilerden hangisinde edat yüklem görevinde kullanılmıştır?

- A) Denize bakan geniş pencereyi evi vardı.
- B) Bugüne kadar aradığım beyaz atlı prens gibiydin.
- C) Allah dağına göre kış verir.
- D) Yazarın roman olarak daha değerli eserleri gün yüzüne çıktı.
- E) Anadolu'da hangi kasabaya ayak atsanız bir tulûat tiyatrolarından birine rastlarsınız.

5. Ne ikram edebilirim ki bol keseden

Bu bilekler de hesap soracak,

Göz yumdum çektikleri eziyete.

Bilsem ki kimsenin parmağı yok

Bu sürüp giden işkencede;

Kılım bile kıpırdamadan bir sabah

Çekerdim darağacına çekerdim kendimi

Bilsem ki suç bendel

Bu dizelerde geçen altı çizili sözcüklerin türü nedir?

- A) Edat
- B) Ünlem
- C) Bağlaç
- D) Sıfat
- E) Zamir

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla ilgeç kullanılmıştır?

- A) Ülkemizin batısına uçakla ya da kara yoluyla çok rahat ulaşım sağlayabiliriz.
- B) Araştırmacılar, yüzde elektrik akımı yaratan sinir hücrelerinin nasıl olduğunu çözdü.
- C) Salzburg uluslararası sergi alanında ün yaptı.
- D) Ay tutulması, divan şiirinde değişik bakış açılarıyla anlatılmış.
- E) Lüfer balığı Türkiye'de önemli bir yer tutmaktadır.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz ünlem değildir?
- A) Sen istersen, hayhay arabayı alabilirsin.
 B) Ayol şimdi anladım onun niyetini.
 C) Of, şu boğaz manzaralı evin rengine bakın.
 D) Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste.
 E) İmdat boğuluyorum.
8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem ilgeç hem de bağlaç bir arada kullanılmıştır?
- A) Divan edebiyatı beyitleri bazen bir güneş gibi, bazen bir yaz gibi insanı derinden etkiler.
 B) Sabırla derlenmiş gözlemler ve sosyal olgu ile oluşturulmuş idealize karakterler romanda egemendir.
 C) NASA'nın Hubble Uzay Teleskopu tarafından çekilen, Dünya'dan 4 bin ışık yılı uzakta ve 55 ışık yılı genişlikteki Lagoon Nebula'nın fotoğrafları basına tanıtıldı.
 D) Dünyada ilk haritayı Piri Reis çizmiştir.
 E) Pişmiş sebzeler vitamin açısından çok faydalıdır.
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç kullanılmamıştır?
- A) Kaderde senden ayrı düşmek de varmış
 B) Yemek bile yemeden evden dışarı çıktı.
 C) Ya bu deveyi gütmeli ya bu diyardan gitmeli.
 D) Bu konuda beni yalnız o anlıyor.
 E) İllaki bir gün buluşacağız.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat kullanılmamıştır?
- A) Beni hatırladıkça için ürpermeyle dolar.
 B) Sen uykusuzluk nedir bilir misin?
 C) Teknik direktör Ali'yi değil Nedret'i seçti.
 D) Sabaha dek yolculuk yaptık.
 E) Ya devlet başa ya kuzgun leşe.
11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ilgeç kullanılmamıştır?
- A) Eleştirmen izleyiciyle arasında köprü kuran kişidir.
 B) Birazdan kasırga çıkacak gibi.
 C) İkinci yeniciler kadar şiir yeteneği vardı.
 D) Bu olayda bir sana güvenirim.
 E) Kültürel değerler her zaman ya da belli dönemde hatırlanmalıdır.
12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bağlaç" iki özneyi bağlamıştır?
- A) Hasan ve İrem'e çok güveniyordu.
 B) Evde ve sokakta müzik dinlemeyi çok severdi.
 C) Arkadaşını ve kuzenini çok seviyordu.
 D) Ankara ve Mersin'de mantar bulmak hobi işidir.
 E) Aşk ve dert insanı olgunluk makamına eriştirir.

Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem

1. "ile" sözcüğü hem edat hem bağlaç olarak kullanılabilir.

"ile" sözcüğü "ve" anlamına gelirse bağlaç olur, "ve" anlamına gelmezse "ilgeç" olur.

- A) Hasan sürekli olarak Meliha ile konuşmaya çalışsa da Meliha Hasan 'dan sürekli kaçmaktadır. (edat)
 B) Arabayla yolculuk yapmaya bayılıyordu. (edat)
 C) Bu dergilerle yaşama dair izler sunuyordu. (edat)
 D) Söyledikleriyle eylemleri birbirini tutmuyordu. (bağlaç)
 E) Zor durumlarla baş etmeyi öğrenmelisin. (edat)

CEVAP: D

2. Üzere sözcüğü "amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katar.

E seçeneğinde "üzere" sözcüğü koşul ilişkisi kurmuştur.

A, B, C ve D seçeneklerinde amaç-sonuç ilişkisi kurulmuştur.

CEVAP: E

3. "Karşı" sözcüğü "-e" yönelme hâl ekiyle kullanılarak "için, hakkında, yönelme, ilgili olma" anlamları katar. "Bana karşı" ifadesi edat görevindedir.

CEVAP: C

4. B seçeneğinde gibi edatı yüklem görevinde kullanılmıştır. Edat tek başına anlamı olmayan, birlikte kullanıldığı söze anlam ilgisi kuran sözcüklerdir.

- Edatlar, sonuna geldiği sözle birlikte edat öbeği oluşturur.
- Edat öbekler, cümlede sıfat ya da zarf görevi üstlenirler.

CEVAP: B

5. Şiirde verilen altı çizili sözcükler bağlaç olarak kullanılmıştır. Şunu asla unutma! Fiillere gelen "ki" ayrı yazılır ve ayrı olan "ki" her zaman bağlaçtır. Bağlaçları köprü gibi düşünebilirsiniz. Nasıl köprünün bağlama unsuru varsa bağlaçlar da öyledir.

CEVAP: C

6. A seçeneğinde verine" ülkemizin batısına uçakla ya da kara yoluyla çok rahat ulaşım sağlayabiliriz." ifadesinde "uçakla" ve "karayla" sözcükleri edat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: A

7. Bazı ünlemler cümlede isim çekim eki alarak ünlem olma özelliğini yitirir. Bu durumda isimleşir. "Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste." İfa-desinde "ah" sözcüğü ünlem değerini kaybederek isimleşmiştir.

CEVAP: D

8. B seçeneğinde geçen "sabırla" sözcüğü edat, "ve" bağlaç görevindedir. "İle" sözcüğü "ve" anlamına gelirse "bağlaç", gelmezse "edat" olduğunu unut-mayalım. Buna paralel "ve" her zaman bağlaçtır.

CEVAP: B

9. D seçeneğinde "fakat" sözcüğü sadece anlamına geldiği için edat. A seçeneğinde "de", B seçeneğin-de "bile", C seçeneğinde "ya...ya", E seçeneğinde "illaki" sözcükleri bağlaç görevinde kullanılmıştır. "Fakat" anlamına gelen bütün sözcükler bağlaç kabul edildiğini unutmayalım.

CEVAP: D

10. E seçeneğinde geçen "ya.. ya" bir bağlaçtır. A seçeneğinde "için", B seçeneğinde "mi", C seçe-neğinde "değil", D seçeneğinde "a dek" sözcü-ğü edat olarak kullanılmıştır. Tekrarlı bağlaçlar arasına hiçbir noktalama işareti gelmediğini de unutmayalım.

CEVAP: E

11. E seçeneğinde geçen "ya da" sözcüğü bağlaçtır. Ve her zaman ayrı yazılır. Eğer bir cümlede "de", "da" ayrı yazılmış olarak görürseniz kesinlikle bağ-laçtır. A seçeneğinde "izleyiciyle" sözcüğünde "ile" sözcüğü edat, B seçeneğinde "gibi", C seçeneğin-de "kadar", D seçeneğinde "bir" sözcüğü sadece anlamına geldiği için edat görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: E

12. E seçeneğinde "aşk ve dert insanı olgunluk ma-kamına erdirtir." cümlesinde aşk ve dert özne gö-revinde kullanılmıştır. Cümlemin temel ögesi olan özne "kim" ve "ne" sorularından birine yanıt olur.

CEVAP: E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat yoktur?

- A) Gece partileri için arkadaşlarını buldu mu, artık dünya istediği gibi dönsün.
- B) Evi sattıktan sonra elime iki yüz elli bin kadar bir para geçti.
- C) Nadir eserleri kopya etmek üzere encümenin kararı ile İtalya'ya gönderildi.
- D) Adam onca yolu tepip buraya kadar gelmiş.
- E) Yüzüm biraz değişmiş olmalı ki, bir daha yüzüme bile bakmadı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat kullanılmamıştır?

- A) Biz burada sadece sana yönelik bir çalışma yapmıştık.
- B) Kendime göre bir kitap sonunda bulmuştum.
- C) Sizin için bir dergi getirdim.
- D) Başka bir araba kullanmayı hiç düşünmedim.
- E) Bu yürek bir sende titrer.

3. Aşağıdakilerin hangisinde "karşı" sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır?

- A) Senden başka kimse hayatıma girmedir.
- B) Her zaman başka başka konuşuyor.
- C) Bugün iş yerine bir başka geldi.
- D) Bundan sonra benim için senden başkası ya-landır.
- E) Başkaları da bence böyle düşünmüştür.

4. Aşağıdakilerin hangisinde "gibi" sözcüğü olası-lık anlamında kullanılmıştır?

- A) Cennet gibi bir yerdir vatanımız.
- B) Yemeği yediği gibi kaçtı.
- C) Birazdan yağmur yağacak gibi.
- D) Arabayı babasından aldığı gibi gitti.
- E) Onun demir gibi bileği vardı.

5. Aşağıdakilerin hangisinde pişmanlık anlamına gelen bir ünlem kullanılmıştır?

- A) Aaa, siz bize mi geldiniz?
- B) Ah o kadriyi bilmediğim günler!
- C) Ey aşk! Bir gün benim de kapıma uğrar mısırnız.
- D) Eee, bu yaptıkların yetti artık!
- E) Hah, şimdi oldu!

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç kullanılmamıştır?

- A) Size gelirim ama yemek yaparsanız.
- B) Her kitabın sonuna not düşer ve onu ezberler.
- C) Maddi durumu iyiye dışarı çıkabilir.
- D) Sen ders çalış, o ise kitap okusun.
- E) Ya beni de götür ya da sen de gitme.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki" bağlaç olarak kullanılmıştır?

- A) Sizdeki yürek daha önce hiç kimsede olmadı.
- B) Sizinki yine yaramazlık peşindeydi.
- C) Trendeki yolcular büyük bir korkuyla kaçıştı.
- D) Bir şeyleri bilmek için illaki okumamız gerekir.
- E) Onunki bence daha güzel yapılmış bir pastaydı.

8. Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin!
Benim doğduğum köyler de güzeldi,
Sen de anlat doğduğun yerleri,
Anlat biraz!

Yukarıdaki dizede altı çizili sözcüğün türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağlaç
- B) Edat
- C) Ünlem
- D) Zamir
- E) Zarf

9. Edatlar, ad soylu diğer sözcükler gibi ek-eylem olarak yüklem görevinde kullanılabilir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu duruma örnek bir kullanım vardır?

- A) Gökler rüzgâr gibi şehri örtüyordu.
- B) Komşular etrafımda dost gibidir.
- C) Alsa buz gibi taşlar bizi bu karanlıktan.
- D) Vazgeç, dili bir kör bıçak gibi kullanmaktan.
- E) alışılmış kıyılardan geçer her vakit.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat da bağlaç da yoktur?

- A) Yolcular hep başka yere doğru yapılır.
- B) Aşk ve yalan bir arada bulunmaması gerekir.
- C) Her çöl fırtınası gibi acımasızdı.
- D) Sabırlı olmasından dolayı çok cefa çekmedi ve ağlamadı.
- E) Gözlerinden akan her gözyaşına mendil oldu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "için" edatı cümleye "nedensellik" anlamı katmıştır?

- A) Seni görmek için Ordu'dan buraya gelmiş.
- B) Tiyatronun kurgusu iyi olduğu için eser çok tuttu.
- C) Oraya gelmek için yola koyuldum.
- D) Trene binmek için hazırlığını yapıyor.
- E) Bize varmak için yolunu değiştirmiş.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "göre" edatı ötekilerden farklı bir anlam katmıştır?

- A) Markette kendisine göre abur cubur vardı.
- B) Söylediğine göre geçen yıl tatile Marmaris'e gitmiş.
- C) Size göre aşk laftan ibaret.
- D) Bana göre hayatın anlamı.
- E) Kafasına göre takılmayı seviyordu.

Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem

1. A seçeneğinde "için, mu, gibi", B seçeneğinde "kadar", C seçeneğinde "üzere", D seçeneğinde "kadar" sözcüğü edat olarak kullanılmıştır. E seçeneğinde yer alan "ki" bağlaç görevindedir.

CEVAP: E

2. A seçeneğinde "sadece", B seçeneğinde "göre", C seçeneğinde "için", E seçeneğinde "bir" sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır. D seçeneğinde "başka" sözcüğü sıfat görevindedir.

CEVAP: D

3. "Başka" sözcüğü sadece ilgeç olmaz; sıfat, zarf ve zamir görevinde kullanılabilir.

"-den başka" kalıbıyla oluşturulursa edat olur. B ve C seçeneğinde "zarf", D ve E seçeneğinde "zamir" olarak kullanılmıştır. A seçeneğinde "-den başka" kalıbıyla oluşturulduğu için "edat" olur.

CEVAP: A

4. A ve E seçeneğinde "benzetme" ilgisi kurarken, B ve D seçeneğinde "hemen, tam o sırada" anlamını vermiştir. C seçeneğinde "olasılık" anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: C

5. Ünlem ya da nidâ; sevinç, üzüntü, kızgınlık, korku, şaşkınlık gibi duyguları belirten; tabiat seslerini yansıtan veya bir kimseye seslenmek için kullanılan sözcük türüdür. B seçeneğinde "ah" sözcüğü "pişmanlık" anlamı vermiştir.

CEVAP: B

6. A seçeneğinde "ama", B seçeneğinde "ve", D seçeneğinde "ise", E seçeneğinde "ya ...ya" sözcükleri bağlaç olarak kullanılmıştır. C seçeneğinde "ise" sözcüğü ek fiil görevinde kullanılmıştır. "İse" sözcüğü karşılaştırma anlamı verirse "bağlaç" görevinde kullanılır.

CEVAP: C

7. A ve C seçeneğinde "sıfat yapan ki", B ve E seçeneğinde "ilgi eki ki" olarak kullanılmıştır. D seçeneğinde kalıplaşmış olduğu için istisna bitişik yazılan "ki" olarak karşımıza çıkar. (SİMBOHÇAM) dersem hatırlarsınız. J Sanki, illaki, mademki, belki, oysaki, halbuki, çünkü, meğerki.

CEVAP: D

8. Edatlar tek başına anlamı olmayan birlikte kullanıldığı cümleye anlam ilgisi katan sözcük türüdür. Dizede "gibi" sözcüğü edat (ilgeç) olarak kullanılmıştır.

CEVAP: B

9. B seçeneğinde "gibi" edatı yüklem görevinde kullanılmıştır. Diğer seçeneklerde böyle bir durum söz konusu değildir. Yüklem cümlelerin temel öğelerinden biridir.

CEVAP: B

10. A seçeneğinde "e doğru" B seçeneğinde "ve" C seçeneğinde "gibi" D seçeneğinde "ve" görevinde kullanılmıştır. E seçeneğinde edat ya da bağlaç yoktur.

CEVAP: E

11. A, C, D ve E seçeneklerinde "amaç-sonuç", B seçeneğinde "neden-sonuç" ilişkisinde kullanılmıştır.

CEVAP: B

12. A, C, D ve E seçeneklerinde "uygunluk" anlamı varken B seçeneğinde böyle bir durum söz konusu değildir.

CEVAP: B

7. "Yalnız" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat olarak kullanılmıştır?
- A) Bu tatil imkanını yalnız Belek'te bulabilirsiniz.
 B) Giderim, yalnızlar dünyasında hiç kimseye görünmeden.
 C) Bu gece yalnızlıklar denizinde boğuldum.
 D) Bu işte artık yalnızım.
 E) Yalnız nehirler gibi suskundu.
8. N'etmiş, n'eylemiş, n'olmuşum
 Cömert ırmaklar gibi gürül gürül
 Bahtın karışmış bahtıma çok şükür.
 Yunmuş, yıkanmış adam olmuşum.
Bu dizelerde kaç farklı edat kullanılmıştır?
- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4   E) 5
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "gibi" edatı cümleye benzetme anlamı katmıştır?
- A) Sel felaketi sırasında kızını kaptığı gibi kaçtı.
 B) Fırtına birazdan duracak gibi.
 C) Bütün bu yaşanan hadiseler yetmezmiş gibi bir de sen çıktın başımıza.
 D) Akdeniz gibi sıcakkanlı biriydi.
 E) Geldiği gibi gitmesi bir oldu.

10. Aşağıdakilerin hangisinde "ah" ünlemi cümleye "hayıflanma" anlamı katmıştır?
- A) Ah, ben senin isteklerini unutmuşum!
 B) Ah, ablan sizi orada bir görsel!
 C) Ah, bu oyuncaklar bizim çocukluğumuzda olacaktı ki!
 D) "Ah bir zengin olsam!" diye şarkı söylüyor.
 E) Ah! Omzuma çok sert bir şey çarptı.
11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat yüklem görevinde kullanılmıştır?
- A) Ağaç yaprağıyla gürler.
 B) Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.
 C) Acele ile yapılan iş hata getirir.
 D) Dere geçerken at değiştirilmez.
 E) Ak akçe kara gün içindir.
12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edattan türeyen sözcük sıfat göreviyle kullanılmıştır?
- A) Sanatçı, son eserinde göreceli kavramlara ışık tutmuştur.
 B) Sabaha kadar ders çalışmayı özledim.
 C) Senin gibisi bir tek bizi bulur.
 D) Sana karşı böyle davranması hoş değildi.
 E) Bize göre hava hoş.

Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem

1. Edatlar tek başına anlamı olmayan birlikte kullanıldığı cümleye anlam ilgisi katan sözcük türüdür. Bu tanım doğrultusunda "başka" sözcüğü "den başka" kalıbında kullanılırsa "edat" olur. D seçeneğinde yer alan "senden başka" ifadesi edat görevindedir.

CEVAP: D

2. "Burası cennet kadar mis kokulu bir yer." yargısında edat cümleye eşitlik anlamı katmıştır. Edatlar bir binanın kolonu gibidir onu cümleden çıkardığımızda cümle çöker.

CEVAP: B

3. Cümle içinde aynı görevde olan ya da anlamca birbiri ile ilgisi bulunan sözcükleri, sözcük gruplarını, anlam bakımından birbiri ile ilgili cümleleri birbirine bağlayan sözcüklere "bağlaç" denir. A seçeneğinde "ve", B seçeneğinde "ve", C seçeneğinde "ve", D seçeneğinde "iyi ki" ifadesi bağlaç olarak kullanılmıştır. E seçeneğinde herhangi bir bağlaç kullanılmamıştır.

CEVAP: E

4. A, B, C, ve E seçeneğinde değil, D seçeneğindeki "kadardın" sözcüğü ek eylem olarak yüklem olmuştur. Bu soru tipleri zor görünmesine rağmen aslında en kolay sorulardır. Bir soru ne kadar karışık görünürse o kadar kolaydır.

CEVAP: D

5. Edatlar tek başına anlamı olmayan birlikte kullanıldığı cümleye anlam ilgisi katan sözcük türleridir. Bu bilgi ışığında C seçeneğinde yer alan "mi" edat cümleye soru anlamı katmıştır.

CEVAP: C

6. A seçeneğinde "de" bağlaç, "gibi" edat görevinde kullanılmıştır. Bir cümlede "de" ayrı yazılmışsa kesinlikle bağlaç olduğunu unutmayalım. Diğer seçeneklerde böyle durum söz konusu değildir.

CEVAP: A

7. Seçeneklere bakmadan önce “yalnız” sözcüğü “ama,fakat” anlamına gelirse bağlaç, “sadece” anlamına gelirse “edat” görevinde kullanıldığını unutmayalım. A seçeneğinde “sadece” anlamına geldiği için edat(ilgeç) görevindedir.

CEVAP: A

8. Bedri Rahmi Eyüboğlu’na ait bu şiirde “gibi” sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır çeşidi olan “gibi” Benzetme edatlarındandır.Yalın hâldeki kelimelerle birlikte kullanılır. Bir edat Benzetme, eşitlik anlamları katar.

CEVAP: A

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “gibi” edatı cümleye benzetme anlamı katmıştır ifadesinin doğru cevabı D seçeneğinde verilen “Akdeniz gibi sıcak kanlı biriydi.” ifadesi olmalıdır.

CEVAP: D

10. Geçmişte gerçekleşen ya da gerçekleşmeyen bir olay sonrasında kişinin kendi kendine duyduğu üzüntüye “hayıflanma” denir. C seçeneğinde böyle bir kullanım söz konusudur.

CEVAP: C

11. Yüklem cümlelerin temel öğelerinden olup lokomotif görevindedir. E seçeneğindeki “için” edatı yüklem görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: E

12. Edattan türeyen sözcük sıfat göreviyle kullanılmıştır? Karşınıza bu konuyla ilgili çıkabilecek en zor soruydu. Bunu yaptıysan korkma. A seçeneğindeki “e göre” edatına yapım eki gelerek türemiş yapılmıştır. Bu türemiş yapılmış edat “nasıl” sorusuna da yanıt vererek sıfat oluşturmuştur.

CEVAP: A

1. "Yalnız" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat olarak kullanılmıştır?

- A) Güzel yalnız biraz soluk renkli.
- B) Sevgili kardeşlerini yalnız bırakmak istemediler.
- C) Sokaktaki yalnız çocuk oyun oynamaktan sıkılmıştı.
- D) Seni yalnız bizim çocuk anlardı.
- E) Bu genç evde yalnız yaşıyordu.

2. I. Bütün gayretlerine rağmen unuttuğu sözcüğü hatırlayamadı.

II. Sevgisi ne kadar yüce ise cesareti de o denli büyüktü.

III. Kağnılar için de bir çift sözüm vardı.

IV. Dayak yemeyi bırak, azar bile işitmedim.

V. Annesiyle birlikte gezmeye gitti.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük ilgeç değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi basit zamanlı bir eylem değildir?

- A) Günler bir nehir edasıyla akıp gidiyordu.
- B) Ordu'ya daha dün geldik.
- C) Sipariş ettiğim kitap bugün gelmiş.
- D) Yeni arabayı yakınca göreceksin.
- E) Hemen sıraya oturun.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulaç yoktur?

- A) Nehirler ve denizlere bakarak sonsuzluğa uçuyorduk.
- B) Küçükken kâğıtlara basılmış desenler ile oyun oynardık.
- C) Kovboy şarkısı dinleyip oyun oynadık.
- D) Katmerli gülüşü insana iç huzur verirken bizi de eğlendiriyordu.
- E) Yürüye yürüye yollar aşınmaz.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yer -yön zarfıdır?

- A) İleri fikirler her zaman önemlidir.
- B) Yolun ilerisi düzdü.
- C) Masayı biraz ileri çekelim.
- D) Geriye doğru hareket edelim.
- E) Siz öteye gidin.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat yapan "ki" kullanılmıştır?

- A) Kapağı kaldırmış ki bir ne göre?
- B) Acaba bizim diyara gelmez mi ki?
- C) Siz ki beni tanıdığınız gün mutlu olansınız.
- D) Bizimki her gün sahilde yürüyüş yapardı.
- E) Sizdeki ürünler hiç kimsede yok.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yapım eki alarak hece düşmesine uğramıştır?

- A) Yolumun üzerinde her sabah tesadüf ettiğim bir dilenci var.
- B) Rengi gün geçtikçe büsbütün sararıyordu.
- C) Bütçe Kanunu tasarlamak üzere oturma başladılar.
- D) Yanlış ve mantıksız hareket ederek hata yaptık.
- E) Şimdiki aklım olsaydı bu dükkânın yerine kahve yeri açardım.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük türemiş yapılı değildir?

- A) Ankara'nın kuzeyinde Zonguldak ili yer almaktadır.
- B) Sürmekte olan müzik gösterisinin sonucu kısa zamanda açıklanacak.
- C) Dolu yağışı neticesinde arabalarımızın camları kırıldı.
- D) Kitabın başlığını bir türlü bulamıyordum.
- E) Galsame olarak bilinen solungaç suda yaşayan hayvanların solunum organı olarak bilinmektedir.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır?

- A) Bu dağ evine ne zaman geleceksiniz?
- B) Geometri dersinden mi kaldın?
- C) Buraya gelmeyeceğini nasıl bilmiyorsun?
- D) Hangi mevsim seni bana getirecek?
- E) Geceden fecre kadar siz mi beklediniz?

10. Sen üzülmeye anam benim dertlerim çoktur

Çektiğim çilenin hesabı yoktur

Yiğitlik yolunda üstüme yoktur

Eşkıya dünyaya hükümdar olmaz

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İyelik eki almış kişi zamiri
- B) Yapım eki almış sözcük
- C) Çekim eki almış sözcük
- D) Belirtili isim tamlaması
- E) İşaret zamiri

11. Aşağıdakilerin hangisinde belgisiz sıfat kullanılmamıştır?

- A) Her insan kendi kaderini yazar.
- B) Bu yazarın birkaç kitabı henüz elime geçmedi.
- C) Bazıları hayata aşk ile bağlanmıştır.
- D) Biraz ceviz yemek insan sağlığına çok faydalıdır.
- E) Birtakım şairler şiirlerini ağdalı yazıyor.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir isim birden fazla sıfat tarafından nitelenmiştir?

- A) Uzun ve eğlenceli bir günden sonra yola çıkmayı başardık.
- B) Bugünlere gelmek kolay olmadı.
- C) Bizim için ilginç anı oldu.
- D) Yüksek dağlar sizleri korkutmasın.
- E) Üç saattir yürüyoruz, sonunda köye vardık.

Sözcük Türleri Karma

1. "Yalnız" sözcüğü, ismin önüne gelerek ismi nitelerse sıfat olarak görev yapar.

"Yalnız" sözcüğü, fiilin gerçekleşme şeklini belirtirse zarf (belirteç) olarak görev yapar.

"Yalnız" sözcüğü cümlede "ama, fakat, ancak" anlamında kullanılırsa bağlaç görevinde olur.

"Yalnız" sözcüğü ek-fiil eklerinden birini alıp yüklem olduğunda isim olarak görev yapar.

A seçeneğinde "yalnız" sözcüğü "bağlaç" görevinde

B Seçeneğinde "zarf"

D seçeneğinde "edat"

E seçeneğinde "zarf" görevinde kullanılmıştır.

C seçeneğinde "yalnız" sözcüğü "sıfat" olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

2. Tek başına anlamı olmayan, sonuna geldiği sözle cümledeki diğer kelimeler arasında ilişki kuran kelime türü, ilgeç (edat) olarak bilinir.

A seçeneğinde "rağmen"

B seçeneğinde "denli"

C seçeneğinde "için"

E seçeneğinde "ile" sözcüğü edat olarak kullanılmıştır.

"ile" sözcüğü yerine "ve" gelirse "bağlaç", gelmezse "edat" olarak kullanılır.

D seçeneğinde yer alan "bile" sözcüğü "dahi" anlamına gelen bir "bağlaç" olarak karşımıza çıkmaktadır.

CEVAP: D

3. Basit zamanlı eylem sadece bir kip eki alan eylemdir. Birden fazla eylem alan kiplere birleşik zamanlı eylem denir. "A" seçeneğinde "şimdiki zamanın hikâyesi" kullanılmıştır. Dolayısıyla "birleşik zamanlı" eylem olarak kullanılmıştır.

CEVAP: A

4. Zarf- fiil (bağ-fiil /ulaç), fiillere getirilerek yapılır. İsim kökü olan sözcüklerde kesinlikle fiilimsi aranmaz. -p (-ıp, -ip, -up, -üp), -arak (-erek), -a (-e), -ınca (-ince, -unca, -ünce), -madan -- (meden), -maksızın (-meksizin), -dıkça (-dikçe, -dukça, -dükçe, -tıkça, -tikçe, -tukça, -tükçe), --alı (-eli) -ken, -dığında (-diğinde, -duğunda, -düğünde, -tığında, -tiğinde, -tuğunda, -tüğünde)... Cümlede zarf olarak kullanılır.

A seçeneğinde "bakarak"

C seçeneğinde "dinleyip"

D seçeneğinde "verirken"

E seçeneğinde "yürüye yürüye" sözcükleri "ulaç" görevindedir.

B seçeneğinde yer alan "küçükken" sözcüğünün kökü isim olduğu için fiilimsi aranmaz.

CEVAP: B

5. Eylemi yer-yön bakımından tamamlayan sözcükler yer-yön zarfıdır. Yer-yön zarfı "-a, -e" hâl ekini alır- sa isim olur. C seçeneğinde yer-yön zarfı olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

6. Türkçede üç tane "ki" vardır. Bağlaç olan "ki", ilgi eki "ki", sıfat yapan "ki"

A seçeneğinde bağlaç olan "ki"

B seçeneğinde bağlaç olan "ki"

C seçeneğinde bağlaç olan "ki"

D seçeneğinde ilgi eki "ki"

E seçeneğinde sıfat yapan "ki" kullanılmıştır.

Şunu unutma bir cümlede "ki" ayrı yazılmışsa her zaman "bağlaç" görevindedir.

CEVAP: E

7. Ünlü düşmesi üç şekilde yapılır. Çekim eki olarak, yapım eki olarak (türetilirken), birleşik yoldan. Öncelikle içinizden bunların hepsinde ünlü düşmesi var diye düşüneniz vardır. J Bize türetilirken ünlü düşmesi sorduğu için sadece onu bulmamız gerekir.

A seçeneğinde "dilenici" - dilenci

B seçeneğinde "sarı"-sarardı

C seçeneğinde "tasarı"- tasarı

D seçeneğinde "yanıl" - yanlış

"E" seçeneğinde "akıl" çekim eki olarak ünlü düşmesidir.

CEVAP: E

8. Yapım eki almış her sözcük türemiş yapıdır.

A seçeneğinde kelimenin kökü "kuz" eski Türkçede yön anlamına gelir

B seçeneğinde kelimenin kökü "son"

D seçeneğinde kelimenin kökü "baş"

E seçeneğinde kelimenin kökü "solu" olmalıdır.

C seçeneğinde "arabalarımız" sözcüğü sadece çekim eki almıştır.

CEVAP: C

9. A seçeneğinde "zarf",
B seçeneğinde "edat",
C seçeneğinde "zarf",
E seçeneğinde "edat" ile sağlanmıştır.
D seçeneğinde "sıfat" ile sağlanmıştır.

CEVAP: D

10. A seçeneğinde "benim" sözcüğü iyelik eki almış kişi zamiri,
B seçeneğinde "çektığım, yığitlik" yapım eki,
C seçeneğinde birden fazla sözcükte
D seçeneği "çilenin hesabı" belirtili isim tamlaması olarak kullanılmıştır.
E seçeneğinde yer alan "işaret zamiri" kullanılmamıştır.

CEVAP: E

11. Belgisiz sıfatlar isimleri belli belirsiz belirten sıfatlardır.

A seçeneğinde "her"

B seçeneğinde "birkaç"

D seçeneğinde "biraz"

E seçeneğinde "birtakım" sözcükleri belgisiz sıfat görevindedir.

C seçeneğinde "onların" sözcüğü belgisiz zamir görevindedir.

CEVAP: C

12. A seçeneğinde yer alan "uzun ve eğlenceli bir günden" ifadesinde hem niteleme sıfatı hem de belgisiz sıfat mevcuttur. Bir cümlede sıfat varsa kesinlikle sıfat tamlaması vardır.

CEVAP: A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ler, -lar" eki eklendiği sözcüğe "çoğul" anlamı kazandırmıştır?

- A) Ortam çok sıcak, güneşlerde gezmemeliyiz.
- B) Bu sınavda çalışanlar değil, planlı ve disiplinli olanlar başarılı olur.
- C) Şimdi o paralara değil ev, araba bile alamayız.
- D) Konya, Selçuklulara başkentlik yapmış bir şehirdir.
- E) Dayımların bahçesinde piknik yaptık.

2. Ağlayabildikçe yükselir hayat. Zaman zaman ağlamak güçlenmektir. Çünkü ayırt etmek ve güzele sevinmek hepsinin kimyasında vardı.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tamlayanı zamir olan sözcük
- B) Belirtili isim tamlaması
- C) İşaret sıfatı
- D) Bağlaç
- E) Yeterli birleşik eylem

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ilgi zamiri (adıl) kullanılmıştır?

- A) Dergideki yazıları büyük bir merakla okudum.
- B) Buralara iyi ki gelerek tatil yapmışız.
- C) Yarına kadar çarşıdaki işlerimiz biter.
- D) Bizimki bu yıl turnuvada üçüncü oldu.
- E) Mademki bana güvenmeyeceksin o hâlde niçin bana geldin?

4. Aşağıdaki dizelerden hangisinde bir ad hem niteleme hem belirtme sıfatı almıştır?

- A) Bu da benim köyümdü.
- B) Şu ıssız ovada susuz kaldım.
- C) Bu kitabı biz okumadık.
- D) Şu dünyadan sıkıldım..
- E) Yarına kadar ararım.

5. Bir gece,

Gecede bir uyku..

Uykunun içinde ben..

Uyuyorum,

Uykudayım,

Yanımda sen.

Uykumun içinde bir rüya,

Rüyamda bir gece,

Gecede ben..

Bir yere gidiyorum,

Delice..

Aklımda sen.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tamlayanı ile tamlananı arasına sıfat girmiş isim tamlaması
- B) Kişi zamiri
- C) Belgisiz sıfat
- D) Edat
- E) Soyut isim

6. Yarayla alay eder, yaralanmamış olan.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Edat
- B) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması
- C) Dönüşlülük zamiri
- D) Soru zamiri
- E) Bağlaç

7. Ben sana bir elma versem, sen bana bir elma versen, bende bir elma, sende bir elma olur. Ben sana bir bilgi versem, sen bana bir bilgi versen, bende iki bilgi, sende iki bilgi olur

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kişi zamiri
B) Tamlayanı ortak isim tamlaması
C) Sayı sıfatı
D) Sıfat tamlaması
E) Hâl (durum) eki almış sözcük

8. Sınava kadar çalışmalıyım. Bazen kendimi istediğim gibi sınava veremiyorum. Hukuk fakültesine isteyerek gitmeme rağmen bu ders çalışma isteği bende kalmadı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat
B) Üstünlük zarfı
C) Dönüşlülük zamiri
D) Kişi zamiri
E) Belirtisiz isim tamlaması

9. Aşağıdakilerin hangisinde zamir ek eylem olarak yüklem olmuştur?

- A) Senin önerilerine her zaman değer verdim.
B) Farklı zaman dilimlerinde tanıştığımız için çok mutlu oldum.
C) Sendin yelkenle bize doğru aşk getiren.
D) Eleştirmen başarılı olmak için tarafsız olmalıdır.
E) Kendine özgü bir anlatım tarzı vardı.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük kişi zamirideğildir?

- A) Sen bana bir kere yalan söyledin daha inanamam.
B) Yarın onlar Kırklareli'nden bize gelecek.
C) Ona aldığım kitabı bir çırpıda bitirdi.
D) Bugünlerde onu kimse dinlemiyordu
E) Elbiseyi giyeceğini kimse düşünmedi.

11. Bana sor güzelim, üzme kendini,

Ben şairim,

Elbette bilirim

Bu yağmurun ne zaman döneceğini;

Yukarıda altı çizili sözcükte görülen sözcük türleri hangisidir?

- A) Kişi zamiri -sıfat-sıfat
B) Dönüşlülük zamiri- zarf- zamir
C) Zarf-sıfat-edat
D) Dönüşlülük zamiri- zarf-sıfat
E) Dönüşlülük zamiri-zarf- zarf

Sözcük Türleri Karma

1. B seçeneğinde verilen "Bu sınavda çalışanlar..." ifadesi cümleye "çoğul" anlamı kazandırmıştır. Diğer seçeneklerde böyle bir durum söz konusu değildir.

CEVAP: B

2. A seçeneği "hepsinin",
B seçeneği "hepsinin kimyası",
D seçeneği "ve",
E seçeneği "ağlayabildikçe" ifadeleri doğru verilmiştir. Parçada C seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: C

3. A ve C seçeneğinde "sıfat yapan ki", B ve E seçeneğinde "bağlaç" görevinde kullanılmıştır.
D seçeneğinde verilen "bizimki" sözcüğü ilgi zamiridir ve ilgi zamiri her zaman bitişik yazılır kendisinden önceki sözcükte "im,in" eki bulunur.

CEVAP: D

4. B seçeneğinde "şu ıssız ova" sözcüğü hem belirtme hem niteleme sıfatı almıştır. Şu sözcüğü işaret sıfatı görevindedir.

CEVAP: E

5. B seçeneği "ben",
C seçeneği "bir gece",
D seçeneği "içinde",
E seçeneği "rüya"
Şiirde A seçeneğine yer verilmemiştir.

CEVAP: A

6. "Yarayla alay eder, yaralanmamış olan." ifadesinde "yarayla" sözcüğünde "ile" edat görevinde kullanılmıştır. Bir cümlede "ile" yerine "ve" bağlacı gelirse "bağlaç", gelmezse "edat" olur.

CEVAP: A

7. A seçeneğinde "sen,bana...",
C ve D seçeneğinde "bir elma",
E seçeneğinde "Sana yönelme hâl eki..."
B seçeneğinde verilen tamlayanı ortak isim tamlaması bulunmamaktadır.

CEVAP: B

8. A seçeneği "kadar,gibi",
C seçeneği "kendi",
D seçeneği "bende,kendi",
E seçeneği "Hukuk fakültesi"
Parçada B seçeneğinde verilen ifade kullanılmamıştır. Üstünlük zarfı "en" sözcüğüyle yapılmaktadır.

CEVAP: B

9. Zamir, kişi, dönüşlülük, gösterme, soru ve belirsizlik kavramları vererek varlıkların yerini tutan söz, adıl olarak tanımlanır. Ek fiil ise Ad, sıfat, zamir vb. ad soyundan kelimelerin yüklem görevinde kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil olarak tanımlanır. C seçeneğinde verilen "sendin" yüklemi bu şekilde oluşmuştur. Diğer seçeneklerde böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: C

10. - Varlıkları kişi olarak temsil edebilen yani adı üstünde kişilerin adları yerine kullanılabilen sözcüklere "**Kişi Zamiri**" denir. A, B, C ve D seçeneği kişi zamiri olarak kullanılırken E seçeneği belgisiz zamir görevindedir.

CEVAP: E

11. "kendi" sözcüğü her zaman dönüşlülük zamiridir. Dönüşlülük zamiri aynı zamanda kişi zamiri olur. Şiirde "elbette" sözcüğü zarf görevinde, "bu yağmur" sözcüğü işaret sıfatı şeklindedir. İşaret sıfatı "hangi" sorusuna yanıt verir. Tüm bu bilgiler ışığında doğru seçenek D olmalıdır.

CEVAP: D

1. Aşağıdakilerin hangisinde "kılış, durum ve oluş" eylemleri sırayla verilmiştir?

- A) Uzmak- sararmak-yazmak
- B) Bilmek - uyumak- sararmak
- C) Kalkmak- kesmek - doymak
- D) Ölmek- solmak- görmek
- E) Uyumak- yaşlanmak- kazmak

2. "Yapamazmıyız "sözcüğü için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ek fiil almıştır.
- B) 1. Çoğul kişi çekimlidir.
- C) İstek kipinin rivayeti şeklinde çekimlenmiştir.
- D) Birleşik zamanlı bir eylemdir.
- E) Kurallı birleşik eylemdir.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem yoktur?

- A) O dönemlerde bizim köyde radyo yoktu.
- B) Şirince çok güzeldi.
- C) Yaşananların sorumlusu sendin.
- D) Sevenler mutlu olmadı.
- E) Aradığım hiçbir şey yoktu.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulaş kullanılmamıştır?

- A) Uzunlere ilçesine her yaz koşarak giderdi.
- B) Ölüdeniz'e gelince mutlaka toprak yoldan yürümelisiniz.
- C) ABD'nin Arizona Eyaletindeki Kanyonlar insanı gel diye içine çekiyordu.
- D) Köşayla Kamp alanı tüm heyecanı ile size karşılayıp yeni bir huzura götürecektir.
- E) Saros Körfezi, Güneyde Gelibolu Yarımadası, Kuzeyde Trakya kıyıları arasında yer alan renk cümbüşleriyle örülmüş bir doğa harikasıdır.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük fiilimsi değildir?

- A) Düzce'de en güzel kamp noktalarından olan Şimşirlik misafirlerini bekliyor.
- B) Manavgat Şelalesi'nde ayaklarınızı suya katarak fotoğraf çekebilirsiniz.
- C) Biz küçükken Titreyen Göle giderek o titremenin nasıl olduğunu gözlemlemiştik.
- D) Cacabey Medresesi Anadolu Selçuklu Devletinin ilk Rasathane olma özelliğini günümüzde hala sürdüren nadide yapılarıdır.
- E) Çifte Minareli Medreselerdeki "Çifte Minare" devleti temsil ederek devletin gücünü gösterir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yardımcı eylemle yapılmış birleşik eylem yoktur?

- A) Bu yapılan olaylara göz yummamalısınız.
- B) Bize yapılan bu hatayı fark etmemiştim.
- C) Bu hayatta tek isteği mutlu olmaktır.
- D) Bayram sabahı köy meydanında herkes namaz kıldı.
- E) Kazanın önceden olacağını hissetmiştim.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem zaman kaymasına uğramamıştır?
- A) Haftaya Gelibolu Yarımadasına geliyorum.
 B) Bu yıl istediğim fakülteye girmek için çok çalış-
 malıyım.
 C) Gönderdiğin mektubu yarın alır.
 D) Hepinize kolay gelsin.
 E) Haftaya kültür turu için yola çıkarım.
8. Sen yoksun diye bahçemde açmıyor çiçekler?
 Yukarıdaki altı çizili sözcükle ilgili verilen bilgi-
 lardan hangisi yanlıştır?
- A) Zarf fiil kullanılmıştır.
 B) Fiilimsi kullanılmamıştır.
 C) Fiilden isim yapım eki almıştır.
 D) Sözcük türü zarf
 E) Türemiş yapıdır.
9. Aşağıdakilerden hangisinde farklı türde fiilim-
 siler bir arada kullanılmıştır?
- A) Büyüğün sözü sözlerin en büyüğüdür.
 B) Benim sessizliğimi anlamayan muhtemelen
 benim sözlerimi de anlamaz.
 C) Şair bütün iç dünyasını şiirlere döktü.
 D) Yalnızlığı soluduğu bir gün, koşarak kendisine
 doğru gelen birini gördü.
 E) Asım Bezirci, sanatın derinliklerini eserlerine
 nakış gibi örmüştür.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem istek
 kipiyle çekimlenmiştir?
- A) Sana kapalı çarşıdan aldığım baharattan vere-
 yim.
 B) Ben de geleceğe dair izler taşımak istiyorum.
 C) Kaman ilçesinde yediğimiz köfteyi hiç unutma-
 yacağım.
 D) Aşkın vakti gelmedi mi ne yapsak boş?
 E) Bir gönül çelen çalışıyor yüreğimde.
11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi ek
 eylem almış bir adıldır?
- A) Yazar, Türk edebiyatının son üç yüz yıllık geç-
 mişindeki aşk manzarasını ortaya koyuyor.
 B) Aşk, insanî bir duygu olmakla birlikte özümüze
 aittir.
 C) Günümüzde yok olup giden sanatçıların sayısı
 çok fazladır.
 D) Gerçek yaşam, insanın suratına öyle bir tokat
 atar ki masalda olmadığımızı anlarız.
 E) Bunca yıl çalıştıktan sonra evin önüne getirilen
 araba kiminmiş?
12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir işin sü-
 rekli olarak yapıldığı anlamı vardır?
- A) Şu marketten bir içecek aliver.
 B) Sokakta yürürken az kalsın düşeyazdım.
 C) Bu konuyu ben anlatamam.
 D) Bu efsane eskiden beri dilden dile anlatıla gel-
 miş.
 E) Sana bir bakış attım, kalbini yaktım.

Fiil - Fiilimsi - Ek Fiil

1. Kılış (iş) fiili Nesne alabilir.

Fiilin başına "onu" sözcüğü gelebilir.

Durum fiili Nesne alamaz.

fiilin başına "onu" sözcüğü gelmez.

Oluş fiili Nesne almaz.

öznenin iradesi dışında gerçekleşir.

B seçeneği bu şekilde oluşmuştur.

CEVAP: B

2. İstek kipi Fiilin bildirdiği eylemin yapılması istenir.

Fiil kök ya da gövdesine gelen "-e, -a" eki ile yapılır.

C seçeneğinde böyle bir durum söz konusu değildir.

CEVAP: C

3. Ek fiilin iki temel görevi vardır.

Ekeylem ad soylu sözcüklere gelerek onları yüklem yapar

Ekeylem, basit çekimli eylemlere gelerek onları bileşik çekimli yapar.

D seçeneğinde böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: D

4. Ulaç (zarf- fiil, bağ fiil) fiilimsiler kesinlikle fiile gelir.

A seçeneğinde "koşarak", B seçeneğinde "gelince", C seçeneğinde "diye", D seçeneğinde "karşılayıp" sözcüğü, fiilimsi olarak kullanılmıştır.

CEVAP: E

5. Fiilimsiler fiilden türerler C seçeneğinde yer alan "küçük-ken" sözcüğü isim köküdür. Dolayısıyla fiilimsi aranmaz. Bun a paralel "boyunca" örneğini çok sık sorarlar bu sözcükte de fiilimsi yoktur.

CEVAP: C

6. Yardımcı eylemle yapılmış birleşik eylem "etmek, eylemek, kılmak, olmak, yapmak, vermek..." yardımcı fiilleriyle oluşan birleşik fiillerdir.

Bu fiillerde ses düşmesi ya da ses türemesi gibi ses olayları olursa kelimeler bitişik yazılır.

Bu fiillerde herhangi bir ses olayı olmazsa ayrı yazılır.

Zannetmek, hissetmek, reddetmek, sırrolmak, hapsolmak, kahrolmak... (ses olayı olduğu için bitişik.)

Terk etmek, fark etmek, mutlu olmak, arz etmek, karar kılmak, mutlu olmak... (ses olayı olmadığı için ayrı yazılır.)

CEVAP: A

7. Eylemin, çekimlendiği zamanın dışına çıkarak farklı bir kip veya zaman anlamının başka bir hâle gelmesidir.

- A) geliyorum. (geleceğim)
B) Bu yıl istediğim fakülteye girmek için çok çalışmalım.
C) alır. (alacak)
D) gelsin. (gele)
E) çıkarım. (çıkacağım)

CEVAP: B

8. B seçeneğinde bulunan "fiillimsi kullanılmamıştır" ifadesi yanlıştır. Bir cümlede "diye" sözcüğü varsa şunlar kesinlikle vardır: "DİYE"

- ZARF FİİL (BAĞ-FİİL, ULAÇ)
- YAN CÜMLECİK
- YAPIM EKI
- TÜREMİŞ
- FİLDEN İSİM YAPIM EKI.
- SÖZCÜK TÜRÜ OLARAK ZARF
- GİRİŞİK BİRLEŞİK CÜMLE

CEVAP: B

9. D seçeneğinde "soluduğu" sıfat fiil, "koşarak" zarf fiil olarak kullanılmıştır. Bir cümlede fiillimsi varsa kesinlikle türemiştir. Ve fiilden isim yapım ekini almıştır.

CEVAP: D

10. İstek kipi fiilin bildirdiği eylemin yapılması istenir. Fiil kök ya da gövdesine gelen "-e, -a" eki ile yapılır.

A seçeneğinde vereyim ifadesi istek kipidir.

CEVAP: A

11. C seçeneğinde "kim" soru zamiri ek fiil olarak yüklem olmuştur. Soru zamirleri soru yoluyla isimlerin yerlerini tutar.

CEVAP: C

12. Soruda bize sürerlik eylem sorulmuştur. (fiil+a+kalmak/durmak/gelmek) ekleri ile yapılır. D seçeneğinde anlatıla gelmiş ifadesi sürerlik eylemdir.

CEVAP: D

1. Aşağıdakilerden hangisinde "tasarlama" kipiyle çekimlenmiş bir fiil kullanılmıştır?

- A) Seni sevdiğimi bir gün anlayacaksın.
- B) Bir gizli düş gibi seni hayallerime sakladım.
- C) Arı bal yapacağı peteği bilir.
- D) Bu işler bittikten sonra ben eve gideyim.
- E) Hayat her şeye rağmen yaşamaya değer bir olgudur.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir eylem yüklem görevinde kullanılmıştır?

- A) Derenin şırıl şırıl sesi insana huzur veriyordu.
- B) Bu mevsimde kuşlar hep huzurla ötüşüyordu.
- C) Oda arkadaşım horlamaya başlayalı uykum gelmez oldu.
- D) Kuş civıltıları arasında kendini dinliyordu.
- E) Arabayla iki yüz yirmi hız yapınca birden tekerlek patladı.

3. İsim fiil ekini alan bazı sözcükler anlamını kaybedip kalıcı isim olabilir.

Aşağıdakilerden hangisinde isim fiil kullanılmıştır?

- A) Gökyüzü rengârenk uçurtmalarla doluydu.
- B) Kimse bana çalışmaktan bahsetmesin.
- C) Olmak ya da olmamak işte bütün mesele bu.
- D) Onun gidişi hepimizi derinden etkilemişti.
- E) Bakışları Nil Nehrinin mavisi gibiydi.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat fiil kullanılmamıştır?

- A) Dün gece zifiri karanlıkta evi yanmış.
- B) Bursa'da gezilecek yerler listesine bir yer daha ekledik.
- C) Olası durumlar için her şartta önlemler alındı.
- D) Kanayan yara gördü mü dayanamaz.
- E) Koşar adım oradan uzaklaştık.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir fiilimsi yüklem görevinde kullanılmıştır?

- A) Ramazan ayı paylaşmak demektir.
- B) Tüm bu olaylardan sonra gözü şişmiş.
- C) Seni ilk görüşte tanıdım.
- D) Parayı verdiğim gibi gitti.
- E) Derslerine çalışıp okul birincisi oldu.

6. Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar;
Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar.
İçimde tüten bir şey; hava, renk, eda, iklim;
O benim, zaman, mekan aşıp geçmiş sevgilim.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu dizedeki altı çizili eylemsi ile aynı türden bir eylemsi kullanılmamıştır?

- A) Beyoğlu tepinirken ağlar Karacaahmet...
- B) El, elin eşeğini türkü çağırarak arar.
- C) Konuşa konuşa mahalleyi turladık.
- D) Gelir gelmez hesap sordu.
- E) Kör olası çöpçüler aşkımızı süpürmüşler.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik eylem vardır?
- A) Yaşamın sorunlarını görmezden gelemeyiz.
 B) Dönülmez akşamın ufkundayız.
 C) Dün yapılanları duyunca etekleri tutuştu.
 D) Televizyonun önünde kahve içmeyi çok severdi.
 E) Bizde eleştiri kültürü olmadığına dair bir görüş vardır.

8. Aşağıdakilerin hangisinde "kılış, durum ve oluş" eylemleri sırayla verilmiştir?
- A) Koşmak-sararmak-görmek
 B) Sevmek-oturmak-kızarmak
 C) Acıkmak-taşımak-ölmek
 D) Yaşlanmak-anlatmak-dinlenmek
 E) Bağırarak-koşmak-ağarmak

9. Önemli bir şahsiyet olduğunu bilmeyen yoktu.
 Şairin evine yaklaşırken yol boyunca Balıkesir
 Gönen'de karşısına çıkan zorlukların ne kadar
 hengâmeli olduğunu bilerek karşısına dikildik.
 Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?
- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi haber kipiyle çekimlenmemiştir?
- A) Bugünlerde bana neden kötü davranıyorsun?
 B) Çiçeğin toprağını değiştirmeliyiz.
 C) Piyano kursuna gidebilmek için para biriktirmiş.
 D) Ona şekerli bir kahve hazırladım.
 E) Okullar haftaya açılacak.
11. Aşağıdakilerden hangisinin yüklemi isimden türemiş bir fiildir?
- A) Bize gelen haberlere göre iflas etmişti.
 B) Yeni yapılan değişikliklerle ALES üç sınava çıktı.
 C) Senin kıymetini yıllardır bilemedik.
 D) 2020 KPSS sorularını uçak gibi cevaplıyordu.
 E) Düz yolda giderken kaza yaptı.
12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil (bağ-fiil) yoktur?
- A) Hiçbir yere uğramadan direkt olarak Cunda Adasına gittik.
 B) Fethiye'de yamaç paraşütü yaparak gününü geçiriyordu.
 C) Dalyan'da skubadiving (dalış) yapanları gördükçe korkusu gitti.
 D) Çeşme'de rüzgâr sörfü yapmak küçükken en sevdiğim hobiydi.
 E) Behramkale'ye çıkarken manzaranın güzelliği bizi etkiledi.

Fiil - Fiillimsi - Ek Fiil

1. Dilek kipleri veya tasarlama kipleri; Türkçede fiillerin gereklilik, istek, dilek, şart veya emir bildiren hallerinden her biri olarak tanımlanır. Optatif olarak da bilinir. "GİŞE" olarak kodlayabiliriz. Henüz gerçekleşmemiş fiillere gelir ve onları belli bir yönde tasarlarlar. Dilek kipleri çeşitleri dört başlıktan oluşur.

- Gereklilik kipi "-meli, -malı"
- **İstek kipi** "-a, -e"
- **Şart kipi** "-se, -sa"
- Emir kipi eki yoktur

A, B, C ve E seçenekleri "Haber kipi" ile çekimlenmiştir. D seçeneğinde "gideyim" sözcüğü istek kipi ile çekimlenmiştir. İstek kipi "Tasarlama" kiplerinden biridir.

CEVAP: D

2. Yansıma sözcükler tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansılarda ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyludur. Cız, tak, fıs, vak, şak, hav, çın, tü ... 'Kuşlar ötüşüyordu.' Cümlesindeki "ötüşmek" sözcüğü yansıma değildir. Çünkü kuşlar "öt" diye bir ses çıkarmazlar. Kuşlar "cıkçık" eder. Aynı zamanda ötüşmek kelimesinin yansıma olmamasının bir ayırt edici noktası da kökünün fiil olmasıdır. E seçeneğinde yer alan "Arabayla iki yüz yirmi hız yapınca birden tekerlek patladı." yargısında "patladı" sözcüğü yansıma köktür.

CEVAP: E

3. FİİLİMSİ (EYLEMSİ)
FİİLDEN TÜRERLER
İSİM, SIFAT, ZARF GÖREVİNDE
KİP VE KİŞİ ÇEKİMLERİ YOK
-MA, -ME İLE OLUMSUZ YAPILABİLİR
YAN CÜMLECİK OLUŞTUR
YAPIM EKİ
FİİLDEN İSİM YAPIM EKİ
TÜREMİŞ
GİRİŞİK BİRLEŞİK CÜMLE

Fiillimsiler anlam ve görevleri bakımından üçe ayrılır

İSİM FİİL (AD EYLEM)

- Fiillere getirilen "-ma, -ış, -mak" ekleri ile yapılır.
- İsim fiil ekini alan bazı sözcükler eylem anlamını kaybedip kalıcı isim olabilir.
- Uçurtma, sarma, dolma, yemek, uçurtma, deneme, danışma, çakmak, kazma, açma, dondurma, ekmek...

B seçeneğinde "çalışmaktan", C seçeneğinde "olmamak", D seçeneğinde "gidişi", E seçeneğinde "bakışları" sözcüğü isim fiil olarak kullanılmıştır. A seçeneğinde "uçurtma" sözcüğü kalıcı ad olarak kullanılmıştır.

CEVAP: A

4. SIFAT FİİL (ORTAÇ)

- Fiillere getirilen "-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş" ekleri ile yapılır.

"gezilecek, olası, kanayan, koşar" sözcükleri ortaç olarak kullanılmıştır. A seçeneğinde verilen "yanmış" sözcüğü Öğrenilen (duyulan, anlatılan, mişli) Geçmiş Zaman eki olarak kullanılmıştır. Öğrenilen geçmiş zaman eki başkasından duyulma anlamı verir.

CEVAP: A

5. Fiillimsi yüklem görevinde kullanılmıştır sorularında genellikle isim fiil kullanılır. Fiillere getirilen "-ma, -ış, -mak" ekleri ile yapılır.

A seçeneğinde "demektir" yüklemine isim fiil kullanılmıştır.

CEVAP: A

6. “DİYE” sözcüğü bir zarf fiil örneğidir. Bir cümlede zarf fiil varsa şunlar kesinlikle vardır.

- ZARF FİİL(BAĞ-FİİL,ULAÇ)
- YAN CÜMLECİK
- YAPIM EKİ
- TÜREMİŞ
- FİİLDEN İSİM YAPIM EKİ.
- SÖZCÜK TÜRÜ OLARAK ZARF
- GİRİŞİK BİRLEŞİK CÜMLE

A seçeneğinde “tepinirken”, B seçeneğinde “çağırarak”, C seçeneğinde “konuşa konuşa”, D seçeneğinde “gelir gelmez” sözcüğü zarf fiil almıştır. E seçeneğinde böyle bir kullanım yoktur. Zarf fiil eklerini şöyle kodlayabiliriz. Kenyalı emadan ince ip arakladıkça Eve varmazcasına gelmeksizin çıktığında

CEVAP: E

7. Bir eylemin, eylemsi ya da yardımcı eylemle birleşmesiyle meydana gelebilirler. Çoğu mecaz anlamıdır. Deyimler **anlamca kaynaşmış birleşik fiiller**dir. C seçeneğinde yer verilen “Dün yapılanları duyunca etekleri tutuştu.” ifadesi bu şekilde oluşmuştur.

CEVAP: C

8. İş (Kılış) Fiilleri

Öznenin kendi isteği ile gerçekleşen ve öznenin bir nesneyi etkilediği fiillerdir. Bu fiillerde öznenin yaptığı işten etkilenen bir nesne (varlık) vardır.

Bir cümlede özneyi (yani işi yapan kişiyi) bulmak için yükleme “kim, ne?” sorularından birini sorarız.

Durum Fiilleri

Öznenin süreklilik gösteren bir durumunu anlatan fiillerdir. Durum fiillerinde öznenin yaptığı işten etkilenen bir nesne (varlık) yoktur. Bu yüzden durum fiillerinde, fiille sorduğumuz “ne, neyi, kimi?” sorularından birine cevap alamayız.

Oluş Fiilleri

Öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillerdir. Oluş fiillerinde daha çok “zaman içerisinde kendiliğinden olma” söz konusudur.

B seçeneğinde yer verilen “Sevmek-oturmak-kı-zarmak” sözcükler böyle oluşmuştur.

CEVAP: B

9. Fiilimsiler fiilden türerler ve isim cümlelerinde fiilimsiler kesinlikle aranmaz. Genellikle bu gibi sorularda şu iki örnek hep karşımıza çıkmaktadır: Küçükken ve boyunca. III seçeneği isim kökünden türediği için fiilimsi yoktur. I ve IV numara sıfat fiil, II ve V numara zarf fiil örneğidir.

CEVAP: C

10. Haber kipleri şunlardır:

- Bilinen Geçmiş Zaman (-dı,-di)
- Öğrenilen Geçmiş zaman (-mış,-miş)
- Şimdiki Zaman (-yor,makta,-mekte)
- Gelecek Zaman (-acak,-ecek)
- Geniş Zaman (-r,-ar,-er,-maz,-mez)

A seçeneği “şimdiki zaman”, C seçeneği “öğrenilen geçmiş zaman”, D seçeneği “bilinen geçmiş zaman”, E seçeneği “gelecek zaman” biçiminde oluşmuştur. B seçeneğinde yer alan “değiştirmeliyiz” sözcüğü gereklilik kipi olan “meli,malı” ekini almıştır. Gereklilik kipi dilek kiplerindendir.

CEVAP: B

11. “2020 KPSS sorularını uçak gibi cevaplıyordu.” yargısında “cevaplıyordu” sözcüğünün kökü “cevap” kökünden “cevap-lı” şeklinde türemiştir.

CEVAP: D

12. **Zarf-fiil**, bağ-fiil, ulaç veya gerundium; bir fiilin cümlede **zarf** (belirteç) görevinde kullanılan hâli. Türkçedeki üç fiilimsi grubundan biridir. A seçeneğinde “uğramadan”, B seçeneğinde yaparak, C seçeneğinde “gördükçe”, E seçeneğinde “çıkarken” sözcüğü zarf- fiil olarak kullanılmıştır. D seçeneğinde yer alan “küçükken” sözcüğü isim kökünden türediği için fiilimsi aranmaz.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Peteğin içindeki balla şimdiye kadar en aşağı üç nesil bilgilendi.
- B) Eserlerindeki ruhi kudret en güzel şekilde anlatıldı.
- C) Bizimle her konuda konuşabilirsiniz.
- D) Bugünlerde tek derdim ona yabancı dil öğretmekti.
- E) Yarın tatil olduğunu herkese duyurduk.

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yüklem "dönüş-lü" bir eylemdir?

- A) Masanın üzerindeki vazo kırılmış.
- B) Seni ıhlamlar çiçek açtığı zaman seveceğim.
- C) Annesi sabahtan akşama kadar dövündü.
- D) Aras, her gece kitap okumadan uyumaz.
- E) Dün bize bir akşam vakti uğradı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemi başkasına yaptıрма anlamı vardır?

- A) Bahçesi için özenle seçtiği fidanları başkasına getirtti.
- B) Yolculuk boyunca müzik dinledi.
- C) Hayatımın en güzel yerinde tayinim çıktı.
- D) Nakit ihtiyaçlarım için krediye başvurdum.
- E) Dondurma sezonu açıldı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi "edil-gen" çatılı bir eylemdir?

- A) Yıllar sonra geldiğimiz bu şehir bize garip geldi.
- B) En sevdiğim oyun bölümüne gelmiştik.
- C) Yapılan işlere değer veren önemli bir değerd.
- D) Hindistan dünyanın en kalabalık üç ilkesinden biri olarak dikkat çekmektedir.
- E) Görevli avcılık yaparken vuruldu.

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yüklem işteş çatılı bir eylemdir?

- A) Şiirde iç ahengi sağlamak onun uzmanlık alanıdır.
- B) Kuşlar hadekalar çizerek sohbet dertleşiyordu.
- C) Bakışların Karadeniz gibi görkemliydi.
- D) Yeni çıkan diziyi izlettiler.
- E) İlkbahar döneminde koyu sohbetler başlamıştı.

6. Aşağıdaki dizelerden hangisinin yüklemi ge-çişli bir eylem olduğu halde cümlede nesne kullanılmamıştır?

- A) Balıkesir'in Susurluk ilçesine gelince ayan içtim.
- B) Kavunları bu akşam yedik.
- C) Pazardan iki kilo çilek aldım.
- D) Ders çalışma sırasında plansızlığı kabullenmi-yordu.
- E) Mustafa Kemal'i sonsuz bir aşk ile seviyoruz.

7. Aşağıdakilerden hangisi nesne-yüklem ilişkisi batanından diğerlerinden farklıdır?
- A) Beni duyduğunu biliyorum.
B) Her pazar sabahı gazete bulmacalarını çözerdi.
C) Topladığı papatyaları huzurevinde dağıttı.
D) Dikkatli bakmayınca fark edemezsiniz.
E) Bugünlerde zaman çok hızlı geçti.
8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı anlamda bir işteş çatı kullanılmıştır?
- A) Peyami Safa yıllarca eşiyle mektuplaştı.
B) Bayram sabahı herkes birbiriyle selamlaştı.
C) Geçen yaşanan olaydan sonra barıştılar.
D) Çocuklar bekçiyi görünce kaçıştılar.
E) Hasretle kucaklaştılar.
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem ol-
duran bir fiildir?
- A) Barınakta bulduğu çocuğu yıllarca büyüttü.
B) Saçlarını yaptırttı.
C) Fethiye Koyları büyüleyici güzelliğini sunmak-
taydı.
D) Bu soru hakkında bize ipucu vereceklerdi.
E) İstedığınız sorular yöneltilebilir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği
aranmaz?
- A) Bir müddet sükût ettik.
B) Şüphesiz bunca olaydan sonrayı burayı terk
etmezsiniz.
C) Nesli Ahır, Halit Ziya'nın son romanıdır.
D) Tanzimat Döneminden Cumhuriyete kadar
olan dönemi içine alıyor.
E) Ebubekir HâzımTepeyran yaşadığı dönemin
en iyi yazarı seçildi.
11. Aşağıdaki cümlelerden hangisi özne-yüklem
ilişkisi yönüyle ötekilerden farklıdır?
- A) Bu akşam iyi bir oyuncu olduğunu fark ettik.
B) Bayrak göndere çekildi.
C) Anamur'un virajlı yollarını aşarsak iki saate
Mersine geleceğiz.
D) Derya, iş yerinde müdüre oldu.
E) Olaydan sonra bizi aradı.
12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi ettirgen çatılı bir
eylemdir?
- A) Yıl sonuna kadar ödevlerini bitirdi.
B) Kapı çaldığı için yemeği ocakta unuttu.
C) Bu olaydan sonra bir daha onu aramadım.
D) Yeni aldığı bisiklet ağır olduğu için ona taşıttır-
dı.
E) Kuşlar semada halkalar şekilden uçuştı.

Fiilde Çatı

1. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir.

Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. Kardeşimin güzel bir kitabı vardı. (Çatı aranmaz)

Gönül kimi severse güzel odur. (çatı aranmaz) B seçeneğinde yüklem bir fiilimsiden oluşmuştur. Yüklemi fiilimsi olan cümleler isim cümlesi kabul edilir.

CEVAP: B

2. Dönüşlü eylemlerde "-l, -n" eklerinden biri getirilir. Nesne bulunmaz.

Gerçek ya da gizli özne bulunur.

Özne, yaptığı işten kendi etkilenir.

C seçeneğinde özne yaptığı işten kendi etkilenmiş.

CEVAP: C

3. Soruda ettirgen fiil sorulmuştur. Ettirgen eylemler işi başkasına yaptırır. A seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur. B, C, D ve E seçeneğinde ettirgen eylem kullanılmamıştır. Fiilde çatı sadece fiillere geldiğini unutmayalım.

CEVAP: A

4. Edilgen fiil Eylem başkası tarafından yapılır.

Sözde özne bulunur.

"-l, -n" eklerinden birini alır.

E seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur.

CEVAP: E

5. İşteş fiil, fiil kök ya da gövdesine "-ş" eki getirilir.

Birden fazla kişi tarafından yapılır. Karşılıklı ya da birlikte olma anlamı verir.

B seçeneğinde birlikte anlamını veren işteş çatılı fiil kullanılmıştır. Bu arada "hadeka" kuşların "m" şeklinde uçmasıdır.

CEVAP: B

6. Ne, neyi, kimi içtim? Yanıt alamıyoruz. Her ne kadar nesne olmasa da zihnimizde nesneleri bulabiliriz. Bu yüzden cümle geçişli bir fiildir.

CEVAP: A

7. Nesne – Yüklem ilişkisi bakımından diye sorarsa geçişli, geçişsiz, oldurgan ve ettirgen olarak incelenmelidir. A, B, C ve D seçeneğinde “geçişli” E seçeneğinde “geçişsiz” eylem kullanılmıştır.

CEVAP: E

8. İşteş fiiller, “-ş” ekini alırlar. Bu ek, geldiği kelimenin ses özelliğine göre “-ş, -ış, -iş, -uş, -üş” şeklinde olabilir. Bu çatı eki, yüklemde belirtilen işin karşılıklı olarak veya birlikte yapıldığını ifade eder, ve en az iki kişi tarafından yapılır. A, B, C ve E seçeneklerinde “karşılıklı” D seçeneğinde “birlikte” olma anlamı vardır.

CEVAP: D

9. Oldurgan fiil geçişsiz bir eyleme “-r, -t, -dır” eklerinden biri getirilerek geçişli duruma getirilmesidir. A seçeneğinde “büyü-t” sözcüğü oldurgan fiildir.

CEVAP: A

10. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir.

Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. C seçeneğinde “roman” isim cümlesi olduğu için çatı özelliği aranmaz.

CEVAP: C

11. Özne-yüklem ilişkisi bakımından derse etken, edilgen, dönüşlü, işteş incelenmelidir.

A, C, D ve E seçenekleri “etken” B seçeneği “edilgen” çatılıdır.

CEVAP: B

12. Geçişli bir eyleme “-ır, -t, -dır” eklerinden biri getirilerek geçişlilik derecesi artırılabilen eylemlere “ettirgen eylem” denir. “taştırdı” sözcüğü işi başkasına yaptırma anlamı taşıyor.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Gaziantep, gastronomi ve kültür turizm turlarının son yıllardaki en gözde yeri olarak biliniyor.
- B) Kayseri'nin Yahyalı ilçesi halı ve şelaleleriyle ünlüdür.
- C) Gülek Boğazını aşınca karlı dorukları göreceksiniz.
- D) Hoşap Kalesi hiç kuşkusuz yöre turizmini artırıyordu.
- E) Rize merkeze adım adım yaklaşıyorduk.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisi ettirgen çatılı bir eylemdir?

- A) Kütüphanesi için aldığı on sekiz kitabı abise taşıttı.
- B) GİRNE Limanında denize karşı uçurtma uçurduk.
- C) Lefkoşa'da toprak yoldan yürüyerek ana yola ulaştık.
- D) Şiirlerin dünyası çok farklı şekilde insana yansır.
- E) Hayatın çilekeş yüzü sırtına katlanarak binmişti.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisi edilgen çatılı bir eylemdir?

- A) Bu tarla, istenilen kaliteli ürün arazisine getirildi.
- B) Bu şehir beni gittikçe bunaltıyordu.
- C) Sahilde simit satan çocuk, simitçiiiiiiii! Diye bağırıyordu.
- D) Gelirken sen sevdiğim çiçeklerden almış.
- E) Akşama doğru aldığımız habere göre bu saatte gelmeyecekmiş.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisi dönüşlü çatılı bir eylemdir?

- A) Çamaşırlar bir çırpıda yıkandı.
- B) Evin her köşesi süslendi.
- C) Bahçede oyun oynadılar
- D) Babası Kore Savaşında bulunmuş.
- E) Sabah erkenden işyerine gitti.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ötekilerden farklı anlamda işteş çatı kullanılmıştır?

- A) Dünkü olaydan sonra fazla uzatmadan barıştılar.
- B) Askerde olduğu için aylarca mektuplaştılar.
- C) Tokat Kalesinin yamacında bir öğle vakti tanıştılar.
- D) İş yerine giderken selamlaştılar.
- E) Kuşlar, yeni hayatları için başka diyara uçuştular.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içerisinde belirtilen çatı özelliği yoktur?

- A) Otobüse tıka basa sıkıştılar. (işteş)
- B) Atı alan Üsküdar'ı geçti. (dönüşlü)
- C) Aranan ürün sonunda bulunmuş. (edilgen)
- D) Tren büyük bir hızla arabayı geçti. (geçişli)
- E) Evini üç kişiye boyattırdı. (ettirgen)

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisi oldurgan çatılı bir eylemdir?

- A) Askerdeki oğluna mektup yazdırttı.
- B) Yeni reklâm afişleri bastırttı.
- C) Mizahi tavrıyla hepimizi güldürdü.
- D) Bize doğru yöneldi.
- E) Akşama halı saha maçı yapacağız.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Avrasya Tünelinden geçerek zaman kazandık.
- B) Filmi üçüncü kez izleyerek rekora imza attık.
- C) Bugünlerde moralim hiç iyi değildi.
- D) Beryan çorbası içmeden oradan dönmeyin.
- E) Güllüklü çorbası içenler çok mutlu oldu.

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi geçişli bir eylemdir?

- A) Yapılan şakaya çok güldük.
- B) Uzun yıllar sonra boynuma sarıldı.
- C) Bu yapılanlardan sonra içine kapandı.
- D) Son gelişinde çok sevdiği Adana'yı dolaşmıştı.
- E) Deprem sonrası birbirimize kenetlendik.

10. Aşağıdakilerin hangisinde yalnız geçişsiz eylemler bir arada kullanılmıştır?

- A) Almak-vermek-dövmek
- B) Durmak-görmek-etmek
- C) Ağlamak-düşürmek-sevmek
- D) İşitmek-oturmak-sararmak
- E) Pişmek-uyumak-gülmek

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yüklem işteş çatılı bir eylemdir?

- A) Gamsız bir hayatın tam ortasındaayım.
- B) Edirne'de tarihi bir ortamda güreşçiler güreşti.
- C) Ölüm hayatımıza bir gün misafir olacaktır.
- D) Bütün varlığım bir anda uçmuş.
- E) Şimdi gözlerim her yerde seni arar oldu.

12. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde çatı özel-liği aranmaz?

- A) Çağrılan yere erinme, çağrılmayan yere görünme.
- B) Çanakta balın olsun, yemenden arı gelir.
- C) Hamala semeri yük değildir.
- D) Hay'dan gelen, Hu'ya gider.
- E) Adamın iyisi iş başında belli olur.

Fiilde Çatı

1. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir. Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. B seçeneğinde "ünlü" sözcüğü isim olduğu için bu cümlede çatı özelliği aranmaz.

CEVAP: B

2. A seçeneğinde "taşıt-" geçişli eylemi "-t" çatı eki olarak geçişlilik derecesi artırılmıştır. Bundan dolayı ettirgen çatıdır. Ettirgen eylem işi başkasına yaptırma anlamı da verir.

CEVAP: A

3. Edilgen fiil, eylem başkası tarafından yapılır. Sözde özne bulunur. "-l, -n" eklerinden birini alır. A seçeneğinde "getir-" fiili "-l" çatı eki aldığı için cümlede gerçek özne yoktur.

CEVAP: A

4. D seçeneğinde "bul-" geçişli fiiline "-n" çatı eki gelince dönüşlü çatı eylem ortaya çıkar. dönüşlü eylem de özne yaptığı işten kendi etkilenir.

CEVAP: D

5. İşteş fiiller, "-ş" ekini alırlar. Bu ek, geldiği kelimenin ses özelliğine göre "-ş, -ış, -ış, -uş, -üş" şeklinde olabilir. Bu çatı eki, yüklemde belirtilen işin karşılıklı olarak veya birlikte yapıldığını ifade eder, ve en az iki kişi tarafından yapılır. A, B, C ve D seçeneklerindeki "-ş" çatı eki cümleye "karşılıklı" yapma anlamını vermiştir. E'de "birlikte" yapma anlamını katmıştır.

CEVAP: E

6. B seçeneğinde "geçti" sözcüğü etken çatıdır. Dönüşlü eylem "-l, -n" eklerinden birini alır. Bu yüzden burada bu eklerden biri olmadığı için parantez içinde verilen ifade yanlıştır. Diğer seçenekler doğru verilmiştir.

CEVAP: B

7. "Gül-" fiil^{nesne} alamayan bir fiildir. "Onu gülmek" şeklinde bir ifadenin anlamsız olmasından, bu fiilin nesne alamadığını anlayabiliriz. Fakat bu fiil, "-dür" ekini alarak, "güldür-" şekline gelmiştir ve son hâliyle "onu güldürmek" anlamlı olmaktadır. Yani bu fiil nesne alabilen bir fiil hâline gelmiştir. İşte nesne alamayan (geçişsiz) bir fiil, nesne alabilen (geçişli) bir fiile dönüştüğü için bu fiil oldurgan çatılıdır denir.

CEVAP: C

8. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir.

Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. C seçeneğinde "iyi değildi" ifadesi isim olduğundan çatı özelliği aranmaz.

CEVAP: C

9. Nesnesi olan veya nesne alabilen fiiller geçişlidir. D seçeneğinde yer alan "Son gelişinde çok sevdiği Adana'yı dolaşmıştı." ifadesinde "çok sevdiği Adana'yı" ifadesi geçişlidir.

CEVAP: D

10. Nesnesi olmayan ve nesne alamayan fiiller geçişsizdir. Geçişsiz fiillerin başına "onu" sözcüğü getirilemez. E seçeneği geçişsiz bir çatılı eylemdir.

CEVAP: E

11. İşteş fiiller, "-ş" ekini alırlar. Bu ek, geldiği kelimenin ses özelliğine göre "-ş, -ış, -iş, -uş, -üş" şeklinde olabilir. Bu çatı eki, yüklemde belirtilen işin karşılıklı olarak veya birlikte yapıldığını ifade eder, ve en az iki kişi tarafından yapılır. B seçeneğindeki "güreş" sözcüğü işteş çatılıdır.

CEVAP: B

12. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir. Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. C seçeneği isim cümlesidir.

CEVAP: C

1. Üç ciltlik Osmanlı Tarihi, tarihlerin en güzellerindendir.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Özne- nesne
- B) Özne- yüklem
- C) Özne- zarf tümleci- nesne
- D) Nesne-dolaylı tümleç-nesne
- E) Nesne-özne-yüklem

2. Aşağıdakilerden hangisinde yer tamlayıcısı vurgulanmıştır?

- A) Bülül gece yarısı ortaya çıkar.
- B) Güneş girmeyen eve doktor girer.
- C) İyi adamları her zaman severim.
- D) Bugün seni ben aradım.
- E) Günlerdir yolunu Amasya'da gözlüyorum.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde cümlelerin ögesi olmayan bir ara söze yer verilmiştir?

- A) Yunus Emre, Türk insanının fikir gücü, sevginin bir timsalidir.
- B) Ablam, hafızasıyla meşhurdu, gördüğü tüm plakaları aklında tutardı.
- C) İzmir'i, Ege'nin incisini, çok özlemiştim.
- D) Bâkî, şairleri sultanını, şiirlerle andık.
- E) Şeyh Galip, divan şairi, şiirleriyle herkesin hafızasında yer etti.

4. Doğrudan doğruya sefere iştirak etmese bile Edirne Saray'ında kalmayı tercih eder.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Nesne- dolaylı tümleç- yüklem
- B) Özne- zarf tümleci- dolaylı tümleç- yüklem
- C) Zarf tümleci- dolaylı tümleç- özne- yüklem
- D) Dolaylı tümleç- nesne- zarf tümleci-yüklem
- E) Zarf tümleci- nesne - yüklem

5. Aşağıdakilerin hangisinde, belgisiz zamir cümlelerin öznesi durumundadır?

- A) Bunları kimden aldığımı bilmiyorum.
- B) Sakarya'ya gideceğimi kimse bilmiyor.
- C) Bize kiminle konuştuğunu anlatmadı.
- D) Okulda kimseyi görmeye fırsatım olmadı.
- E) Olanları kime anlattığımı bilemedik.

6. Zil çalacak... Sizler derslere gireceksiniz bir bir

Zil çalacak, ziller çalacak benimçin,
Duyacağım evlerden, kırlardan, denizlerden;
Tâ içimden birisi gidecek uç a ese...

Ama ben, ben artık gidemeyeceğim

Yukarıdaki dizede altı çizili bölüm cümlelerin hangi ögesidir?

- A) Belirtili nesne
- B) Belirtisiz nesne
- C) Zarf tümleci
- D) Yüklem
- E) Özne

7. **Ah! Keşke** talih bana levhanın bu tarafını görmeyi nasip etmemiş olsaydı.
- Yukarıdaki örnekte altı çizili sözcük için hangisi doğrudur?**
- A) Özne
B) Belirtisiz nesne
C) Edat tümleci
D) Cümle dışı unsur
E) Yüklem
8. Yeni dünya olarak bilinen muşmulayı, Alanya'da birkaç yıl önce görmüştüm.
- Bu cümlelerin öğelerini bulmak için yüklemine sırasıyla aşağıdaki sorulardan hangileri sorulmalıdır?**
- A) Kimi-nereye-niçin
B) Neyi-nerede-ne zaman
C) Kim-nerede-neden
D) Ne-nasıl -ne kadar
E) Neyi-nasıl-nerede-ne zaman
9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir zamir, ekfiil olarak yüklem görevinde kullanılmıştır?**
- A) Ben kelimelere bile diz çöktüren biriydim.
B) Bu şehre iyice alıştım.
C) Sinemaya ne zaman gideceksin?
D) Yüksek tepelerden aşır geldim.
E) Bugünlerde içim buruktu.

10. **Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın**
Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın
- Bu dizelerde altı çizili bölümün ögesi aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Belirtisiz nesne
B) Yer tamlayıcısı
C) Zarf tümleci
D) Özne
E) Belirtili nesne
11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne açıklayıcısı ile birlikte verilmiştir?**
- A) Biz, özellikle de ben, dünyayı, en çok da dünyanın merkezi olan Avrupa'yı görmek, tanımak istiyorum.
B) Ödünç, güle güle gider, ağlaya ağlaya döner.
C) Ağaç güneşle serpilir, fakat toprağın derinliklerindeki kökü ile beslenir.
D) Fani ömür biter, bir uzun sonbahar olur.
E) Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el ayak, Boşanır sırtlara vadilere, sağanak sağanak.
12. **Yârin dudağından getirilmiş**
Bir katre alevdir bu karanfil
- Yukarıdaki dizede altı çizili bölüm cümlelerin hangi ögesidir?**
- A) Özne
B) Dolaylı tümleç
C) Yüklem
D) Nesne
E) Cümle dışı unsur

Cümlelerin Ögeleri

1. Üç ciltlik Osmanlı Tarihi, tarihlerin en güzellerindendir.

Özne

yüklem

Cümleyi ögelerine ayırırken tamlamalar bölünmez bu yüzden virgülden sonraki bölüm yüklem görevinde, virgülden öncesi öznedir.

CEVAP: B

2. Yükleme en yakın öge en çok vurgulanan ögedir. E seçeneğinde "Amasya'da" sözcüğü yer tamlayıcısıdır. Yer tamlayıcısı dolaylı tümleç olarak bilinir. İsmi yönelme hâl eklerinden birini alır.

CEVAP: E

3. Doğru cevap olan B seçeneği yükleme sorulan herhangi bir soruya cevap vermemektedir.

CEVAP: B

4. Doğrudan doğruya sefere iştirak etmese bile

zarf tümlecisi

Edirne Saray'ında kalmayı tercih eder.

nesne

yüklem

Cümlelerin doğru sıralanışı "zarf tümlecisi-nesne-yüklem" şeklindedir.

CEVAP: E

5. Özne cümlelerin temel ögesi olup "kim" ve "ne" sorusundan birine yanıt arar. A ve D sözcüğünde "nesne", C ve E sözcüğünde "dolaylı tümleç", B sözcüğünde "özne" görevindedir.

CEVAP: B

6. C seçeneğinde geçen zarf tümlecisi dizinin cevabıdır. Zarf tümlecisi yüklem anlamını zaman, durum, yön, miktar, tarz, vasıta, şart, sebep, birlik-telik yönlerinden tamamlayan kelimeler ve kelime gruplarıdır.

CEVAP: C

7. D seçeneğinde geçen cümle dışı unsur doğrudur çünkü gizli özne, ünlemler, ara söz, cümleleri bağlayan bağlaçlar cümle dışı unsur olup öge sayısına dâhil edilmez.

CEVAP: D

10. Bu dizelerde yer alan sana dar gelmeyecek makberi, grup hâlinde cümlelerin belirtili nesnesi olur.
kazsın: Yüklem
kimler: Özne
sana dar gelmeyecek makberi: Belirtili nesne

CEVAP: E

8. Yeni dünya olarak bilinen muşmalayı

nesne

Alanya'da birkaç yıl önce görmüştüm.

dolaylı t. zarf t. yüklem

B seçeneğinde verilen sorular doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: B

11. Bazı cümlelerde öznenin önce ya da sonra gelerek onun açıklayıcısı olan bir açıklama bulunabilir: Biz, özellikle de ben ifadesi açıklayıcısı ile birlikte verilmiştir.

CEVAP: A

9. A seçeneğindeki "birydim" sözcüğü belgisiz zamir ek-fiille kurulmuş.

CEVAP: A

12. Bu dizeleri, "Bu karanfil yârin dudağından getirilmiş bir katre alevdir." biçiminde kuralı bir cümleye dönüştürmemiz gerekir. Zaman yârin dudağından getirilmiş bir katre alevdir biçimindeki dizenin sıfat tamlaması biçiminde olduğu için yüklem durumunda değerlendirmemiz gerekir.

CEVAP: C

1. Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır!

Bu cümlelerin özneleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ey Türk istikbalinin evladı!
B) İşte, bu ahval ve şerait
C) Vazifen
D) Türk istiklâl ve cumhuriyeti
E) Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni

2. Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken. Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz.

Bu dizede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Özne
B) Yükle
C) Belirtisiz nesne
D) Dolaylı tümleş
E) Zarf tümleş

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir fiilimsi özne görevinde kullanılmıştır?

- A) Sevgiyi tanımayanlar, ayrılığın acısını bilmezler.
B) Size gelip bir şey soracağım.
C) Kamyon karanlık bir vadiden bize doğru geliyordu.
D) Banliyölerde duran trenlere el sallamak üzere yola çıktık.
E) Anadolu Hisarı'nda bir gün geçirerek huzur buldu.

4. Her doğan günün bir dert olduğunu İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Bu dizede altı çizili öge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne
B) Belirtisiz nesne
C) Zarf tümleş
D) Dolaylı tümleş
E) Belirtili nesne

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümleş açıklayıcısıyla birlikte verilmiştir?

- A) Bu eser, Yaban, köy aydın çatışmasını işleyen güzel bir türdür.
B) Benim evimde, salonun ortasında iki buket çiçek vardı.
C) Seni, arkadaşların en kıymetlisini, hiç unutmuyum.
D) Ben mektuplarımı hiçbir zaman çöpe atmadım.
E) Arkadaşlarımı otogarda saatlerdir bekliyorum.

6. Artık demir almak günü gelmişse zamandan, Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan

Bu dizede altı çizili öge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne
B) Dolaylı tümleş
C) Zarf tümleş
D) Örtülü özne
E) Nesne

7. Bana düşmez can vermek, yumuşak bir kucakta
Bu cümlelerin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Özne- belirtili nesne-yüklem
B) Belirtili nesne-yüklem-özne
C) Yer tamlayıcısı-yüklem-özne
D) Zarf tümleci-özne-yüklem
E) Yer tamlayıcısı-yüklem-nesne

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf tümleci kullanılmamıştır?**

A) Soğuk bir kış gecesi boyoz almaya gittik.
B) Fotoğraf çekmeyi çok seviyorum.
C) Kavgada karşılık vermeyince susup oturdu.
D) Havaya bakarsam hava alırım.
E) Sapanca'da kadın ve çocuklar elma satıyorlar.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilime nesne görevinde kullanılmıştır?**

A) Eften püften sebeplerle kapımıza gelmeyin.
B) Doğru dürüst anlamadan yargılamayınız.
C) Yavaş yavaş koşarsan nefesin kesilmez.
D) Miyase, bizim işyerinde yol yordam öğrendi.
E) Ev mev alacak parası yoktu.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem adıldan oluşmuştur?**

A) Derenin kenarında oyun oynamak çok güzeldi.
B) Yarınlara ulaşmak için bugünden çalışmalıyız.
C) Babama yeni bir kitap hediye ettim.
D) Sana bu aralar ulaşmak çok zordu.
E) Beş yıl önce hepimiz buradaydık.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem edattan oluşmuştur?**

A) Belki bir daha hiç görüşmeyeceğiz.
B) Bütün bu yaptıklarım senin içindi.
C) Aynı hastalığa yakalanmış iki kişiden biri kurtuldu.
D) Kendine saygısı olmayan kimseler başkasına saygı duymaz.
E) Sapanca Gölü ve çevresi görsel bir şölen sunuyordu.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde temel ögeler bulunmaktadır?**

A) Dün bize olan bakışları öncekilerden farklıydı.
B) Kendi kendine konuştuğu için herkes tarafından dışlandı.
C) Evi yokmuş.
D) Bazılarını bu mevsimde anlamak gerçekten çok zor.
E) Yeni nesil araçlar satılmak üzere piyasaya sürüldü.

Cümlelerin Öğeleri

1. Cümleyi öğelerine ayırırken önce yüklem bulunur sonra diğer öğeler

Ey Türk istikbalinin evladı! / İşte, /bu ahval ve şerait içinde dahi/ vazifen, /Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır!

Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır! : Yüklem

Vazifen: Özne

Bu ahval ve şerait içinde dahi: Zarf tümleci

İşte: Cümle dışı öge

Ey Türk istikbalinin evladı!: Cümle dışı öge

CEVAP: C

2. Başka sanat/ bilmeyiz/ karşımızda dururken.

Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz.

Bilmeyiz: Yüklem

(biz): Özne

Başka sanat: Belirtisiz nesne

Anadolu'muz yazılmamış bir destan gibi karşımızda dururken: Zarf tümleci

Dolaylı tümelce yer verilmemiştir.

CEVAP: D

3. A seçeneğinde" sevgiyi tanımayanlar" cümlelerin öznesidir sıfat fiil özne görevinde kullanılmıştır. 2020 KPSS'de en büyük soru adayı bir soru tipidir. Sıfat fiilin diğer adı ortaç olduğu unutulmamalıdır.

CEVAP: A

4. İsim cinsinden kelime grupları belirtili nesne görevinde kullanılabilir. Belirtili nesne "kim", "neyi" sorularından birine yanıt verir. Altı çizili öge cümlelerin belirtili nesnesidir.

CEVAP: E

5. Bazı yer tamlayıcıları kendinden önceki tamlayanın açıklayıcısıdır. B seçeneğinde dolaylı tümleç açıklayıcısıyla birlikte verilmiştir. A seçeneğinde özneyi açıklarken C seçeneğinde nesneyi açıklamıştır.

CEVAP: B

6. Zarf tümleci görevinde kullanılmıştır. Zarf tümlecini bulmak için yükleme "nasıl, ne zaman, ne zamandan beri, ne kadar, niçin, neden, nereye, ne ile, ne gibi..." soruları sorulur, alınan yanıt zarf tümleci olur.

CEVAP: C

7. Bana/ düşmez /can vermek, yumuşak bir kucakta
Düşmez: Yüklem
Bana: Yer tanımlayıcısı
Can vermek, yumuşak bir kucakta: Özne

CEVAP: C

10. E seçeneğindeki işaret zamiri "buradaydık" sözcüğü yüklem görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: E

8. Sapanca'da kadın ve çocuklar elma satıyorlar.
Satıyorlar: Yüklem
Kadın ve çocuklar: Özne
Elma: Nesne
Sapanca: Dolaylı tümleç

CEVAP: E

11. B seçeneğinde olan "için" edatı yüklem görevindedir. Edatlar tek başına anlamı olmayan birlikte kullanıldığı cümleye anlam ilgisi kuran sözcük türleriydi. "İçin" sözcüğü her zaman edat görevindedir.

CEVAP: B

9. A seçeneğinde "dolaylı tümleç"
B seçeneğinde "zarf tümleci"
C seçeneğinde "zarf tümleci"
E seçeneğinde "özne" görevinde kullanılmıştır.
D seçeneğinde nesne görevindedir.

CEVAP: D

12. Temel öğeler sadece özne ve yüklemden oluşur. Cümle öğelerine ayrılırken önce yüklem sonra özne bulunur. Bu bilgiler ışığında "yokmuş" yüklem, yok olan "ne" sorusunu sordüğümüzda "evi" cevabını alırız. Bunun neticesinde özne ve yüklem olduğunu görebiliriz. Cümle öğelerine ayrılırken "kimin" ve "neyin" soruları sorulmaz.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki dizelerden hangisi basit cümle değildir?

- A) Aşure çok lezzetliydi.
- B) Benim mi Allahım bu çizgili yüz?
- C) Bugünlerde her yer çiçek kokusuyla kaplandı.
- D) Şairlerin ilham kaynağı aşktır.
- E) Şâirleri haykırmayan bir millet, sevenleri top-
rak olmuş öksüz bir çocuk gibidir.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumludur?

- A) Mevlüt ve arkadaşları Sabuncubeli Tünelinde yaptığı kaza sonucu öldü.
- B) Aradığım kıyafet burada yoktu.
- C) Mevlüt ve arkadaşları kaza sonucu ölmedi.
- D) Kel yanında kabak anılmaz.
- E) Her kuşun eti yenmez.

3. Aşağıdaki dizelerin hangisi yapıcı diğerlerinden farklı bir cümledir?

- A) Yaşamın her anını verimli kullanıyordu.
- B) Şehrin ışıkları gecedan ses veriyordu.
- C) Bazı öğrenciler sınav kağıdını teslim etmedi.
- D) Bizi karlı dağlara götürdüğü gün mutlu olacağız.
- E) Göçmen kuşlar diyarlarını terk etti.

4. Aşağıdaki dizelerden hangisi yüklemine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Altında yatarken de bizindir yerin üstü.
- B) Bendim ey sevgili sandalla denizden gelen.
- C) Ev de iki kilo erik vardı.
- D) Otobüs Çorlu'ya vardı.
- E) İçinden dışarıya çıkan bir yangındır.

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisi eksilteli cümle durumundadır?

- A) Yeni aldığı arabası çok güzeldi.
- B) Reşat Nuri, romanlarında insanı mutluluğa götürür.
- C) Eskiye göre yaramazlığı azaldı.
- D) Portakal cenneti ilçeye yaklaştık.
- E) Dost başa düşman ayağa.

6. Aşağıdakilerden hangisinde yüklemine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Artık sana karşı duygularım kalmadı.
- B) Gönüm bir sevdaya düştü.
- C) Dün sana bir tepeden baktım aziz İstanbul.
- D) Hayatıma yeni bir bakış açısı getirdin.
- E) On yedinci hafta sonunda evreyi üstün kapattı.

7. Aşağıdakilerden hangisinde iç içe birleşik cümle kullanılmıştır?

- A) Bekle ki gelsin.
- B) Şiirlerini hayal dünyasında kurmadan önce çok düşünür.
- C) Ülkemizdeki doğa manzarası hiçbir yerde yoktu.
- D) Tarihî romanları okumanızı öneririm.
- E) Tolstoy, "Sanat heyecan doğurma vasıtasıdır," diyor.

8. Bugünlerde yalnızlık rıhtımında hayatı düşünerek yaşıyorum.

Bu cümlelerin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Kurallı- olumsuz-bağlı-ad
- B) Devrik-olumlu-sıralı-fiil
- C) Kurallı -olumlu-birleşik-fiil
- D) Kuralsız-kesik-sıralı-isim
- E) Düz-olumlu-bağlı-fiil

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlı cümle vardır?

- A) Bugün bize geldi, seni sordu.
- B) Bugünlerde çok ses yapıyordu ama bir türlü mutlu olmuyordu.
- C) Yörenin en güzel insanıydı.
- D) Yanık sesi hepimizi mutlu ederdi.
- E) Zaman, hayatımızda önemli bir yer tutar.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi biçimce olumsuz; anlamca olumludur?

- A) Oraya gidecek vakit mi var?
- B) Seni sevmiyor değilim.
- C) Bu adam kötüdür.
- D) Dün hastalandı.
- E) Aradığım hiçbir şey orada yok.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde soru cümlesi vardır?

- A) Bu akşam kahve içmek için nereye gidiyorsun?
- B) Çinceyi nasıl öğrendin?
- C) Sular mı yandı? Neden tunca benziliyor mermer?
- D) Beni sen mi aradın?
- E) Hangi kitabı okuyacaksın?

12. Aşağıdakilerden hangisi eylem cümlesidir?

- A) Pazarda aradığın ürünler vardı.
- B) Amacım oraya ulaşmaktır.
- C) Konuşma yeteneği yoktu.
- D) Sınıfımızın başkanı Yusuf'tu.
- E) Ekinler günden günde olgunlaşıyordu.

Cümle Türleri

1. Basit cümle tek yüklemi olan ve yüklem hariç fiilimsi bulunmayan cümlelerdir. E seçeneğinde "haykırmayan" sözcüğünde sıfat fiil kullanılmıştır. Bir cümlede yüklem hariç fiilimsi bulunursa birleşik cümle kabul edilir.

CEVAP: E

2. Olumlu cümle yüklemde bildirilen yargının gerçekleştiğini ya da gerçekleşeceğini anlatan cümlelerdir. Yargı değerlendirilirken duygularımızı katmamalıyız. Olumlu cümleler "-ma/-me, -maz/-mez, -sız/-siz, yok/değil" eklerini ya da sözcüklerini asla alamaz. A seçeneğinde eylem gerçekleştiği için olumlu cümledir.

CEVAP: A

3. Yapısına göre cümleler basit, birleşik, sıralı, bağlı cümle olmak üzere dört kısımda incelenir. A, B, C, E seçeneği basit cümle, D seçeneği birleşik cümledir. D seçeneğinde yer alan "götürdüğü" sözcüğü sıfat fiil almış birleşik cümledir.

CEVAP: D

4. Yüklem türüne göre cümleler isim cümlesi ve fiil cümlesi olarak ikiye ayrılır.

D seçeneği fiil cümlesi diğer seçenekler isim cümlesidir.

"var" sözcüğü cümlede yok sözcüğünün karşıtı olarak kullanılırsa isim cümlesi; varmak, ulaşmak anlamında kullanılırsa fiil cümlesidir.

- Evde, iki kilo erik vardı. (yok sözcüğünün karşıtı olduğu için isim cümlesi.)
- Otobüs Çorlu'ya vardı. (ulaştı anlamında kullanıldığı için fiil cümlesidir.)

CEVAP: D

5. Eksilteli cümle bazen kesik cümle sorusu olarak karşımıza gelebilir.

Yüklemi söylenmemiş cümlelerdir.

E seçeneğinde dost başa düşman ayağa (bakar) olmalıydı.

CEVAP: E

6. Yüklem yerine göre cümleler kurallı devrik eksilteli olmak üzere üçe ayrılır.

C seçeneği devrik cümle diğer seçenekler kurallı cümledir.

CEVAP: C

7. İç içe birleşik cümle Bir cümlenin başka bir cümlenin içinde yer almasıyla oluşan cümlelerdir. Genellikle tırnak içerisinde ya da virgül ile gösterilir. E seçeneğinde iç içe birleşik cümle konusudur.

CEVAP: E

8. "Bugünlerde yalnızlık rıhtımında hayatı düşünerek yaşıyorum." ifadesinde C seçeneği doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: C

9. Bağlı cümle en az iki yüklem ile bulunur. Cümleler birbirine bağlaçlarla bağlanır. B seçeneği bağlı cümledir.

CEVAP: B

10. B seçeneği biçimce olumsuz, anlamca olumludur. Olumsuz cümleler Yükleme bildirilen yargının gerçekleşmediği ya da gerçekleşmeyeceği durumları anlatan cümlelerdir. Olumsuz cümleler "-ma/-me, -maz/-mez, -sız/-siz, yok/değil" eklerini alabilir.

CEVAP: B

11. Sözde soru cümlesi yanıt beklemeyen sorulardır. Sitem, rica, onay, şaşkınlık gibi anlamlar katar. C seçeneğinde verilen örnekte böyle bir durum söz konusudur. Diğer seçeneklerde sözde soru cümlesi kullanılmamıştır.

CEVAP: C

12. Fiil cümlesi "-mek, -mak" mastar ekini alırlar. A, B, C ve D seçenekleri isim cümlesidir. Burada B seçeneği kafanızı karıştırmış olabilir. Eğer bir cümlenin yüklemde fiilimsi varsa o cümle isim cümlesi kabul edilir. B seçeneğinde yüklemde isim fiil eki kullanıldığı için isim cümlesi kabul edilir. Bize fiil cümlesini sorduğu için doğru seçenek E olacaktır.

CEVAP: E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisi birleşik bir cümle yoktur?

- A) Yazları çardakta uyumak ona büyük huzur verirdi.
- B) Yeni yapılan barajda birçok insan göre aldı.
- C) Şiirlerini içten gelerek yazdığı belliydi.
- D) Küçükken bu tür oyunları çok sevdi.
- E) Bazı konulara katılmamak elde değildi.

2. Benim her derdime ortak sen oldun
Ağlırsam ağladın gülersem güldün
Sazım bu sesleri turnadan m'aldın
Pençe vurup sarı teli sızlatma.

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Olumsuz cümle
- B) Kurallı fiil cümlesi
- C) Birleşik cümle
- D) Olumlu cümle
- E) Bağlı cümle

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi sıralı cümle değildir?

- A) Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı.
- B) Biri yer, biri bakar.
- C) Laf çok, icraat yok.
- D) Bize bugün çok yemek yaptı ve karnımızı doyurdu.
- E) Ak gün ağartır, kara gün karartır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisi yüklem türüne göre ötekilerden farklıdır?

- A) Ben bu şehirde her zaman yalnızım.
- B) Üzüntülerini bana anlatmak istiyordu.
- C) Uzun bir yolculuktan sonra Ayvalık'taydım.
- D) Onun kadar başarılı biri yoktu.
- E) Bizim en yakın arkadaşımızdır.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisi anlamca olumludur?

- A) Yapılan inşaat sırasında kolonların altında kalarak sakatlandı.
- B) Bu yaptığınız vişneli pasta güzel değildi.
- C) Benimle hiçbir şekilde oyun olmaz.
- D) Şehir bugün kesinti nedeniyle susuz.
- E) Bu bahçede bir tek erik ağacı yoktu.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisi devrik bir fiil cümlesidir?

- A) Pek zordu fırtınalı havada denize girmek.
- B) Her ışığın altında gizlidir sana olan bakışlarım.
- C) Hâlâ bekliyorum seni yalnızlar ahilinde.
- D) Dün bize uğrayarak seni sordu.
- E) Gökten gelen bir karar var.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisi birleşik cümledir?

- A) Yıllarca çektiği çileyi size anlatamam.
- B) Çiftçi, bu yıl ürünleri için su kanalı yaptırdı.
- C) Yarın akşam için hazırlık yaptı.
- D) Yazar kelime bulutları ile uğraşır.
- E) Sabahları yollar kalabalık oluyor.

8. Yuvarlanan taş yosun tutmaz.

Bu cümlelerin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Eylem-kurallı-bağlı-olumlu
- B) Ad-devrik-sıralı-olumsuz
- C) Eylem-kurallı-birleşik-olumsuz
- D) Ad-kurallı-birleşik-olumlu
- E) Eylem-devrik-bağlı-olumsuz

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapısına göre sıralı cümledir?

- A) Yaz aylarında dondurma yemeyi çok severdik.
- B) Bu macera romanı daha öncekilere hiç benzermiyor.
- C) Tuttu, fırlattı kalbimi.
- D) Sensiz geçen gecelerim vardı.
- E) Eskiye oranla bu yıl çok öğrenci bizleri ziyaret etti.

10. Aşağıdakilerden hangisi basit bir cümle değildir?

- A) Bugünlerde o yok diye herkes bize küsmüştü.
- B) Her sabah simit alırdı.
- C) Gün boyu sizi aradım.
- D) Elimdeki taşı denize fırlattım.
- E) Yalnızlık rıhtımında kimse yoktu.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumludur?

- A) Aradığım hiçbir kitap bu mağazada yok.
- B) O bize göre bir yemek değildi.
- C) Olacakları bir türlü anlamıyordu.
- D) Kitabın son satırlarını nihayet bitirdi.
- E) Artık bu kasabada yaşamak istemiyordu.

12. (I) Bu yaz yine yollarda şarkılarla dinleniyoruz. (II) Kış aylarının yorgunluğunu atıyoruz. (III) Üniversite arkadaşlarımızın yanımızda olması, belki de en büyük şansımızdı. (IV) Kümbet Sahilinde yine eğlenceye devam edeceğiz. (V) Buradan sonra hedefimiz olan Şile Sahiline yarın ulaşacağımızı ümit ediyoruz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yüklem türüne göre farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cümle Türleri

1. İçinde yüklem hariç en az bir fiilimsi bulunan sözcüklere birleşik cümle denir. A seçeneğinde "uyumak" sözcüğü "isim fiil" B seçeneğinde "yapılan" sözcüğü "sıfat fiil" C seçeneğinde "gelerek" sözcüğü "zarf fiil", E seçeneğinde "katılmamak" sözcüğünde "isim fiil" örneklenmiştir. D seçeneğinde fiilimsi bulunmamaktadır. Burada "ken" ekini fiilimsi olarak almama sebebimiz fiilimsiler "fiile" gelir, burada isme geldiği için fiilimsi aranmaz.

CEVAP: D

2. Bağlı cümlede en az iki yüklem bulunur. Cümleler birbirine bağlaçlarla bağlanır. Dizede bağlı cümle bulunmamaktadır. Diğer seçenekler dizede yer almaktadır.

CEVAP: E

3. Sıralı cümleler en az iki yüklemden oluşur, birbirine virgül ya da noktalı virgülle bağlanır. E seçeneğinde "bağlı cümle" ile oluşmuştur.

CEVAP: E

4. Türkçede cümleler yüklem türüne göre ikiye ayrılır: 1. fiil cümlesi, 2. isim cümlesi A, C, D ve E seçeneklerinde isim cümlesi, B cümlesinde fiil cümlesi olarak verilmiştir.

CEVAP: B

5. Olumsuz Cümle: Fiil cümlesinde işin, oluşun yapılmadığını, yapılmayacağını veya olmadığını; isim cümlesinde ise sözü edilen kavramın bulunmadığını, var olmadığını, bahsedilen şekilde olmadığını bildiren cümlelerdir. Bu tür cümlelerde kişisel duyguların önemi yoktur. Fiil cümleleri, olumsuzlukekiyle (-ma/-me) ve "ne ne" bağlacıyla; isim cümleleri de "yok", "değil" kelimeleriyle, "ne.... ne" bağlacıyla ve "-siz" olumsuzluk ekiyle kurulur. A seçeneğinde eylem gerçekleştiği için olumlu cümledir.

CEVAP: A

6. Türkçede bir cümlenin kurallı olabilmesinin tek şartı "yüklem sona olması"dır. Yüklem sona olmaması durumunda ise o cümle kesinlikle devrik olarak kabul edilir. C seçeneğinde devrik fiil cümlesidir.

CEVAP: C

7. İçinde yüklem hariç en az bir fiilimsi bulunan sözcüklere birleşik cümle denir. A seçeneğinde "çektığı" sözcüğü "sıfat fiil" ekini almıştır.

CEVAP: A

8. Eylem-kurallı-birleşik-olumsuz şeklinde sıralanmalıdır. Diğer seçeneklerde verilen bilgiler doğru değildir.

CEVAP: C

9. Sıralı cümleler en az iki yüklemden oluşur, birbirine virgül ya da noktalı virgülle bağlanır. C seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur.

CEVAP: C

10. Basit cümle tek yüklemi olan ve yüklem hariç fiilimsi bulunmayan cümlelerdir. A seçeneğinde yer alan "diye" sözcüğü bir zarf- fiil örneğidir.

CEVAP: A

11. Olumlu cümlelerde eylemin gerçekleşmiş olması gerekir ve olumsuzluk eklerini almaz.

D seçeneğinde kitabın son satırlarını nihayet bitirdi cümlesi olumludur.

CEVAP: D

12. Öncüldeki numaralanmış dizeleri dikkatle okuduğumuzda I, II, IV ve V numaralı cümlelerin yüklem-leri iş, hareket bildirdiğinden fiildir, bu bakımdan fiil cümlesidir. Ancak III numaralı cümlelerin yüklemi "şansımızdı" isim olduğundan, bu cümle isim cümlesidir.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumludur?

- A) Yeni aldığım araba dün gece çalındı.
- B) Mürekkebi iyi değilmiş.
- C) Aradığım kâğıt burada yoktu.
- D) Bu ıssız ada çok sessizmiş.
- E) Bana kimse izin vermez.

2. Aşağıdakilerden hangisi yapısı yönüyle birleşik bir cümle değildir?

- A) *İnziva yerim bazen limanda bir şileptir, bazen bir ada bazen koşarak bana doğru gelen deniz kokusu.*
- B) Sen bana bir ata yadığarsın.
- C) Toplumlari, milletleri, kuruluşları etkileyen hareketlerden doğan, olayları zaman ve yer göstererek anlatan bir tarzı vardı.
- D) Mor kadifeden şamdanlıkları koşarken bizi karşılardı.
- E) Baharda çiçek açan bir papatya gibiydi.

3. "Hava biraz bozukçaydı, dışarıda serin bir yağmur çiseliyordu."

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bağımlı sıralı cümle
- B) Bağımsız sıralı cümle
- C) Bağlı cümle
- D) Girişik birleşik cümle
- E) Kılı birleşik cümle

4. Aşağıdakilerden hangisi yüklemine göre ötekilerden farklıdır?

- A) Havada bir tek bulut yok.
- B) Denizcilerde büyük bir coşkunluk, bir tören havası vardı.
- C) Rahatsız etmek istemem hem de işim var.
- D) Elimizden alınan şeyler bütün varımız ve bütün varlığımızdır.
- E) Otobüs sonunda memlekete vardı.

5. Sabah en geç sekiz gibi kütüphaneyi açıyorum. Önce kendime gelmek için bir kahve alıyorum, sonra kitapların kokusunu içime çekiyorum. Kapıyı açtıktan sonra okuyucular sıralar şeklinde kütüphaneye gelmeye başlıyor. Eskiye oranla gelen okuyucu sayısı artıyor ama bazen ...

Bu parçada aşağıdaki cümle türlerinden hangisi yoktur?

- A) Kurallı cümle
- B) Sıralı cümle
- C) Devrik cümle
- D) Eksiltili cümle
- E) Olumsuz cümle

6. Biz yeni bir medeniyetin merhalesini yaşayan insanlarız.

Bu cümlelerin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Eylem - kurallı - olumsuz - basit
- B) İsim - kurallı-olumlu - basit
- C) Fiil - devrik- olumlu - birleşik
- D) İsim - kurallı-soru - sıralı
- E) İsim - kurallı - olumlu - birleşik

- [illegible]

- 182

Cümle Türleri

1. OLUMLU CÜMLE

Yüklemde bildirilen yargının gerçekleştiğini ya da gerçekleşeceğini anlatan cümlelerdir.

Yargı değerlendirilirken duygularımızı katmamalıyız.

Olumlu cümleler “-ma/-me,-maz/-mez,-sınız/-sınız,yok/değil” eklerini ya da sözcüklerini asla almaz.

Yeni aldığım araba dün gece çalındı.İfadesi anlamca olumludur.

CEVAP: A

2. Yapısına göre cümleler 4’e ayrılır.

Basit cümle

Birleşik cümle

Sıralı cümle

Bağlı cümle

Bize birleşik cümleyi sorduğu için yüklem hariç fiilimsi olan sözcüğü aramalıyız. Fiilimsilerin fiilden türediğini hiçbir zaman unutmamalıyım.

A’da “koşarak”

C’de “etkileyen”

D’de “koşarken”

E’de “açan” sözcüğü fiilimsi olarak kullanıldıkları için birleşiktir.

B seçeneğinde herhangi bir fiilimsi kullanılmamıştır.

CEVAP: B

3. Bağımsız sıralı cümleyi oluşturan cümleler anlamca birbirine bağlıdır, ancak aralarında öge ortaklığı söz konusu değildir, yoktur. Bu bilgi ışığında doğru seçenek B olmalıdır.

CEVAP: B

4. Yüklemine göre cümleler isim ve fiil cümlesi olmak üzere ikiye ayrılır. A, B, C ve D seçenekleri isim cümlesi olarak kullanılmışken E seçeneği fiil cümlesi görevindedir. “Var” sözcüğü “yok” sözcüğünün karşıtı olursa isim cümlesi kabul edilir. E seçeneğinde “yok” karşılığını vermediği için fiil cümlesi görevinde kullanıldı.

CEVAP: E

5. Yüklemi sonda olan cümlelere kurallı cümle

Yüklemi sonda olmayan cümlelere devrik,

Yüklemi olmayan cümlelere eksiltilli cümle denir.

Sıralı cümle en az iki yüklemle oluşur ve araya virgül ya da noktalı virgüllerden biri gelir.

A’da “Sabah en geç sekiz gibi kütüphaneyi açıyorum.”

B’de “Önce kendime gelmek için bir kahve alıyorum,

sonra kitapların kokusunu içime çekiyorum.”

C ve D’de “Eskiye oranla gelen okuyucu sayısı artıyor ama bazen ...” ifadesi devrik ve eksiltilli cümle görevindedir.

Parçada E seçeneğinde yer verilen “olumsuz cümle” kullanılmamıştır.

CEVAP: E

6. “Biz yeni bir medeniyetin merhalesini yaşayan insanlar.” yargısında “insanlar” sözcüğü isim, yüklem sonda olduğu için “kurallı”, eylem gerçekleştiği için “olumlu”, “yaşayan” sözcüğü fiilimsi olduğu için “birleşik” tarzda oluşmuştur.

CEVAP: E

7. "Her sabah, limanda demirli duran gemiye bakıyorlardı." ifadesinde "bakıyorlardı" sözcüğünün kökü "bak" fiili, yüklem sonda olduğu için "kurallı", olumsuzluk eki almadığı için "olumlu", "duran" sıfat fiil eki "an" aldığı için birleşik cümledir. Bu bilgiler kapsamında doğru seçenek D olmalıdır.

CEVAP: D

10. Bir cümlede yan cümlecği bulabilmek için önce cümleyi öğelerine ayırmamız gerekir. Yüklem dışındaki öğelerin hangisinde fiilimsi varsa, o öğeye "yan cümlecik" denir. "bu yolu takip etmeyi" ifadesinde "etmeyi" sözcüğü fiilimsi alıp nesne görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: A

8. Bir temel cümleyle, onun içinde kullanılan bir yardımcı cümleden oluşan cümlelere denir.

İçe içe birleşik cümlelerde yardımcı cümle de bağımsız bir cümledir. Bu cümleler tırnak içerisinde ifade edilebildiği gibi sonuna virgül konularak da yazılabilir. D seçeneğinde verilen Kiraz, "Dut yetiştirmese, beni yiyenin boynunu sapıma döndürürüm." demiş yargısı bu şekilde oluşmuştur.

CEVAP: D

11. "Bilmeden yapılan hata yanlışlıktır; bilerek yapılan hata ise ihanettir." ifadesinde iki yüklem birbirine noktalı virgül ile kullanıldığı için sıralı cümle, "bilerek" sözcüğü "zarf fiil ve girişlik birleşik cümle", olumsuzluk eki almadığı için "olumlu" cümle görevindedir. Bağlı cümle, bağlaçlar ile birbirine bağlanmış birden fazla cümleden oluşan cümle grubudur. Bağlı cümlede cümleler birbirine ama, ancak, fakat, lakin, ne var ki, ne yazık ki, yalnız, çünkü, oysa, oysaki, mademki, ve, veya, ne ... ne ..., hem ... hem ..., gibi bağlaçlarla bağlanır. Parçada bağlı cümle geçmemektedir.

CEVAP: C

9. Çok güzel bir soruyla karşınızdayım. Bir cümlemin yüklemine fiilimsi varsa isim cümlesi kabul edilir. "ulaşmaktır" sözcüğü yüklemi sonda olmadığı için "devrik", "isim fiil" eki "mak" aldığı için isim cümlesi olarak belirlememiz gerekir. Bir cümlede yüklem hariç fiilimsi varsa kesinlikle "birleşik" cümle kabul edilir.

CEVAP: C

12. "Başarıyı görüntüleyen muhabiri, takdir ettiler." yargısında "görüntüleyen" sözcüğü sıfat fiil eki almıştır. Bu yan cümlecik "kimi", "neyi" sorusuna yanıt verdiği için nesne görevindedir.

CEVAP: C

- [illegible]

- KPSS :: TÜRKÇE SORU BANKASI**

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde ünlü düşmesi vardır?

- A) Üç kişi yıllardır onun yolunu gözlüyor.
- B) Bizim mahalleye çabucak gelebilir misiniz?
- C) Bu yıl Galatasaray takımı çifte şampiyonluk yaşadı.
- D) Daracık yollardan geçitleri geçtik.
- E) Sanatçı geleceğe yön verendir.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz türemesi yoktur?

- A) Alanya kış aylarında sessiz bir nehir gibi huzur doludur.
- B) Kendisine çarpan adamı affetmek üzere mahkemeye gitti.
- C) Sınır hattına doğru yola çıktı.
- D) Söyleme sırrını söyler sırrını.
- E) Gece vakti duygularını daha bir yoğun hissediyordu.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi yoktur?

- A) EXPO 'da yeni bitki türleri sergilendi.
- B) 2015'te yazdığı şiiri bugün gün yüzüne çıkardı.
- C) Aradığım aşk sen de yoktu.
- D) Suskun bakışlı biriydi.
- E) Yeni yapılan beşgen köprü üzerinde kaza olmuş.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulama yapılmamıştır?

- A) Okyanusun ortasında pusulasız gemi gibiydim.
- B) incir ağacının altında dertleştiler.
- C) Gelin, ağlaşalım.
- D) Eğitim için bütün servetini sattı.
- E) Uygarlığın en son geldiği noktaydı.

11. Göz kaptırdığım renkten, kulak verdiğim sestem, affet senden habersiz aldığım her nefesten.

Bu dizede aşağıdaki ses olaylarından hangilerinin örneği vardır?

- A) Ünlü türemesi- Ünsüz türemesi
- B) Göçüşme- Ulama
- C) Ünsüz yumuşaması- Ünsüz benzeşmesi
- D) Ünlü düşmesi- Ünlü daralması
- E) Kaynaştırma – Ünlü değişimi

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ünsüz değişimi vardır?

- A) Bu romanda İstanbul'a farklı bir bakış açısı getirilmiş.
- B) Sen bana bakma ben senin baktığın yönde olurum.
- C) Her zaman şık giyinen biriydi.
- D) Yetenekleri doğrultusunda hareket etmeyi severdi.
- E) Eleştirmen tarafsız olmalıdır.

Ses Bilgisi

1. Ses bilgisi sorularında öncelikle "kelimenin kökü" dikkate alınır. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. Verilen dördlükte "gidiyordu" sözcüğünde ünsüz değişimi, "tuttum" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi, "diye" sözcüğünde ünlü daralması, "gibiydi" "gibi idi" sözcüğünde ünlü düşmesi vardır. Dördlüğü incelediğimizde ünsüz düşmesi bulunmamaktadır.

CEVAP: D

2. Ses bilgisi sorularında öncelikle kelimenin kökü incelenir. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. Ünlü daralması iki şekilde oluşur. "e. a" ünlüleriyle biten bir fiile -yor eki getirildiğinde, fiilin son hecesindeki ünlü, "ı, i, u, veya ü" ünlülerinden birine dönüşür ya da "demek, yemek ve ne" sözcükleri y kaynaştırma harfinin etkisiyle daralmaya uğrayabilir. E seçeneğinde "diye" sözcüğü ünlü daralmasıdır.

CEVAP: E

3. Ses bilgisi sorularında öncelikle "kelimenin kökü" bizi doğru seçeneğe götürecektir.. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. C seçeneğini incelediğimizde "adaş" sözcüğünde ünsüz düşmesi olduğunu görürüz. Çünkü "addaş" sözcüğünden "adaş" olmuş.

CEVAP: C

4. Ses bilgisi soruları dikkat isteyen bir konudur. Kelimenin kökünü bulursak sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. Türetilirken ünlü düşmesi yapım eki olarak ünlü düşmesi demektir. B seçeneğinde "fikrimize" sözcüğü "fikir" çekim eki olarak ünlü düşmesi meydana getirmiştir. Diğer sözcüklerde türetilirken ünlü düşmesi vardır.

İlerledikçe: İleri

Yanlış: Yanıl-

Öğrencileri: Öğrenici

Yalnız: Yalın

CEVAP: B

5. A seçeneğinde yer alan "kaybolan" sözcüğü hem ünlü düşmesi hem ünsüz yumuşaması almış bir sözcüktür. "kayıp" sözcüğünden "kaybolan" olmuştur. Ünlü düşmesinin diğer adı hece düşmesi ünsüz yumuşamasının diğer ismi ünsüz değişimidir.

CEVAP: A

6. A ve C seçeneğinde ünsüz düşmesi B ve E seçeneğinde ünsüz türemesidir.

D seçeneğinde yer alan "güllacı" sözcüğü ünlü aşınmasıdır. (ikinci ses olayını size bıraktım:.) Ünlü aşınması aynı zamanda bir ünlü düşmesidir.

CEVAP: D

7. Bazı birleşik isimler isim tamlaması biçiminde oluştuğunda sonundaki iyelik eki düşer. "Galata-saray-ı" iken "Galatasaray" olmuştur. Kabul ediyoruz zor soru.

CEVAP: C

10. Ünsüzle biten sözcükten sonra ünlüyle başlayan bir sözcük gelirse iki sözcük birbirine bağlanarak okunur. Buna ulama denir. Ulamada araya herhangi bir noktalama işareti gelmez.

CEVAP: C

8. A seçeneğinde yer alan "sessiz" sözcüğünde herhangi bir ses olayı yoktur.
"ses" köküne "-sız" yapım eki getirilmiştir.
B seçeneğinde "affetmek"
C seçeneğinde "hattı"
D seçeneğinde "sırri"
E seçeneğinde "hissetmek" sözcükleri ünsüz türemesidir.

CEVAP: A

11. Kelimenin kökünü bulursak hangi ses olayı olduğunu rahatça bulabiliriz. "kaptırdığım, verdiğim, aldığım" sözcüğünde ünsüz yumuşaması, "renkten, sestem, nefesten" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi vardır.

CEVAP: C

9. E seçeneğinde herhangi bir ses olayı yoktur. Seçenekte geçen "beşgen" sözcüğü ünsüz benzeşmesine aykırılık meydana getirmiştir. A seçeneğinde "bitki" B seçeneğinde "2015'te" C seçeneğinde "yoktu" D seçeneğinde "suskun" sözcüğü ünsüz benzeşmesidir.

CEVAP: E

12. Ses bilgisi sorularında öncelikle "kelimenin kökü" dikkate alınır. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. "baktığın" sözcüğünde ünsüz yumuşaması vardır.

CEVAP: B

1. Türkçe sözcüklerde iki ünlü yan yana gelmez, iki ünlü sesin yan yana gelmesini gerektiren durumlarda araya kaynaştırma harfleri (y, ş, s, n) girer.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinde kaynaştırma harfi yoktur?

- A) İlk keçiyi kestikten sonra bayramlaşmaya gittik.
 B) Çobanın üzerinde uyuyan yılan adamı korkutmuştu.
 C) Arabanın suyu azalınca motor hararet yaptı.
 D) Beşer sıra şeklinde dizilerek yemeği bekledik.
 E) Ötedeki çınarın altındaki yerde yedişer kişi oturuyordu.

2. Geceleyin bir ses böler uykumu,
İçim ürpermeye dolar: – Neredesin?

Arıyorum yıllar var ki ben onu

Âşıkıyım beni çağıran sesin

Bu dörtlükte altı çizili sözcüklerde görülen ses olayı hangisidir?

- A) Ünlü daralması- ünlü düşmesi
 B) Kaynaştırma harfi-ünsüz benzeşmesi
 C) Ünlü daralması- kaynaştırma harfi
 D) ünsüz değişimi- kaynaştırma harfi
 E) Ünsüz yumuşaması-ünsüz yumuşaması

3. Aşağıdaki kelimelerden hangisi aldığı ek sebebiyle büyük ünlü uyumuna uymamaktadır?

- A) Giderken B) Geceleyin C) Sarımtırak
 D) Zeynepgil E) Yeşilimtırak

4. Türkçede “b” harfi, kendinden önce gelen “n” harfini “m”ye dönüştürür. Buna “n-m değişimi” denir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerin hangisinde bu kural örneklenmemiştir?

- A) Abant Gölü’nün etrafındaki sümbüller, kokusu ile insanı büyülüyordu.
 B) İç Anadolu’da eskiden buğdaylar köy ambarında biriktirilirdi.
 C) Tembel bir öğrenci olmasaydın bugün çok farklı yerde olurdun.
 D) Sevdiğini karşısında görünce yanakları pembe pembe olmuştu.
 E) Safranbolu evleri adeta insanı büyülüyordu.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz sertleşmesi yoktur?

- A) Bir kış günü Taksim’de simitçide içtiğim kahvenin tadını bir türlü unutamadım.
 B) Sana bir sır vereyim mi, artık çay davetlerinden bıktım.
 C) Gittiğinden beri bizi neden aramadığını bilen var mı?
 D) Suyun soğukluğu bu mevsime göre bir hayli fazlaydı.
 E) Meksika’daki ikiz mağaralar oldukça ilgi çekiciydi.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcükte diğerlerinden farklı bir ses olayı vardır?

- A) Beş mil ötedeki kıyıya iki saatte vararak yeni bir rekor kırmıştık.
 B) Art arda yaptığı hatalardan dolayı artık bu şirkette çalışamaz.
 C) Türkçe sınavındaki uzun paragraf soruları öğrencileri yormuştu.
 D) Günlerdir etkin bir şekilde etrafı temizliyordu.
 E) Sana olan tüm sevgimi geride bıraktım.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte hem ünsüz yumuşaması hem ünlü türemesi vardır?

- A) Çiçek hastalığı gencecik yaşta Aşık Veysel'i esir etmişti.
 B) Daracık yollardan geçerken sarp uçurumlar tehlike saçıyordu.
 C) Dün biricik oğlunu askere göndererek sevinç gözyaşlarına engel olamadı.
 D) Azıcık aşım kaygısız başım.
 E) Minicik boyuyla kendisinden büyük kimselere meydan okuyordu.

8. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinde ünlü daralması vardır?

- A) Her gün Beşiktaş'tan Üsküdar'a işe gidiyordu.
 B) Onun bana yıllardır yalan söylediğini biliyordum.
 C) Yeni açılan mağazada iki saattir sıra bekliyordum.
 D) Aldığım hediye yarın size getiriyoruz.
 E) Hatırların arasında zaman su gibi akıp gitti.

9. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde "-ci, -ci, -cu, -cü" eki getirildiğinde ünsüz benzeşmesi oluşmaz?

- A) Gözlük   B) Manav   C) Çöp
 D) Sanat   E) Market

10. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi yoktur? (Zorluk derecesi %100)

- A) Fenerbahçe, mahalle kültürünün günümüzde yaşandığı sayılı yerler arasındadır.
 B) Beşiktaş'ın tarihi ilk çağlara uzanır. O zamanlardaki adı "Taş Beşik" anlamına gelen "Kune-Petr" olarak bilinir.
 C) Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesi kesinlikle Türkiye'de görülmesi gereken yerlerin başında gelir.
 D) Yörükler diyarı Antalya'nın İncekum Plajı mavi bayraklı sahili ile göz dolduruyor.
 E) Topkapı Sarayı, İstanbul Sarayburnu'nda, Osmanlı İmparatorluğu'nun 600 yıllık tarihine ışık tutuyor.

11. Elinde tuttuğu, içi süprüntü dolu faraşı temizledi.

Yukarıdaki altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünsüz değişimi   B) Ünlü artması
 C) Ünlü türemesi   D) Göçüşme
 E) Ünlü düşmesi

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz düşmesi vardır?

- A) Kaza sonrası arabanın ön tarafı yamulmuştu.
 B) Uçurumun kenarında sessiz bir şekilde bekliyordum.
 C) Şiddet içeren filmler izlemek bana iyi gelmiyordu.
 D) Söylediğim her söze alınıyordu.
 E) Haberlere göz attığımda kendimi gördüm.

13. Cevabı ünsüz yumuşaması olan bir tane ses olayı yazıp @Mikailisan_turkce hesabıma gönderiniz?

- A)
 B)
 C)
 D)
 E)

Ses Bilgisi

1. Ses bilgisi sorularında öncelikle “kelimenin kökü” dikkate alınır. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. Türkçede iki ünlü yan yana gelmez. Geldiğinde araya bir ünsüz harf gelir. Y, Ş, S, N ekleri kaynaştırma harfidir.

D seçeneğinde “beşer” sözcüğünün kökü “beş” kök şeklinde olduğu için herhangi bir ünsüz harf araya girmemiştir.

CEVAP: D

2. Parçadaki dizeleri incelediğimizde “arıyorum” sözcüğünde ünlü daralması, “onu” sözcüğünde kaynaştırma harfi kullanılmıştır. Parçada altı çizili olmayan diğer ses olaylarını size bıraktım.

CEVAP: C

3. Türkçede ekler genellikle büyük ünlü uyumuna uymaktadır, ancak yedi ek bazı durumlarda büyük ünlü uyumuna aykırı hale gelebilmektedir.

EK	UYDUĞU DURUM	UYMADIĞI DURUM
-YOR	kalıyor	seviyor
-KEN	giderken	susarken
-Kİ	bizdeki	sabahki
-LEYİN	geceleyin	akşamleyin
-DAŞ	arkadaş	meslektaş
-GİL	Enesgil	amcamgil
-İMTIRAK	sarımtırak	yeşilimtırak

CEVAP: E

4. Birleşik sözcük ve özel isimlerde “n-m” değişimi olmaz.

İstanbul, Zeytinburnu, Safranbolu, binbaşı...

A seçeneğinde “sümbül”,

B seçeneğinde “ambar”,

C seçeneğinde “tembel”,

D seçeneğinde “pembe” “n-m” değişimi olarak kullanılmıştır.

CEVAP: E

5. Türkçede sert ünsüzle (p, ç, t, k, f, s, ş, h) biten bir kelime “c-d-g” yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek aldığı anda ekin başındaki c-ç’ye, d-t’ye, g-k’ye dönüşerek sertleşir. A seçeneğinde “simitçi”, B seçeneğinde “bıktım”, C seçeneğinde “gittiğinden”, E seçeneğinde “oldukça” sözcüğü ünsüz benzeşmesi olarak kullanılmıştır. D seçeneğinde herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: D

6. Ses bilgisi sorularında öncelikle “kelimenin kökü” dikkate alınır. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. A, C, D, E seçeneklerinde “ünsüz benzeşmesi”, B seçeneğinde “ünsüz yumuşaması” vardır.

CEVAP: B

7. B, C, D, E seçeneğinde sadece “ünlü türemesi” vardır. A seçeneğinde “genç” ten “gencecik” olarak hem ünsüz yumuşaması hem ünlü türemesi “meydana getirmiştir.

CEVAP: A

8. Ses bilgisi sınavların vazgeçilmez konusudur. “e”, “a” ünlüleriyle biten bir fiile -yor eki getirildiğinde, fiilin son hecesindeki ünlü, ı, i, u, veya ü ünlülerinden birine dönüşür: Verilen cümlelere bakıldığında, C seçeneğinde yer alan “bekliyordu” sözcüğünde “bekle” ünlü daralması bulunmaktadır.

CEVAP: C

9. A, C, D ve E seçeneklerinde sözcükler “p, ç, t, k” sert ünsüzleri ile bittiği için sözcüğün başına “ç” ünsüzü getirilebilir. B seçeneğinde sözcüğün sonunda “v” sesi benzeşmeye uğramamıştır.

CEVAP: B

10. Ses bilgisi sorularında öncelikle “kelimenin kökü” dikkate alınır. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. Bazı birleşik isimler isim tamlaması biçiminde oluştuğunda sonundaki iyelik eki düşer

- Paşabahçe = (s) i
- Galatasaray = (ı)
- Fenerbahçe = (s) i
- Beşiktaş = (ı)
- Kadıköy = (ü)
- Ceylanpınar = (ı)
- Topkapı = (s) ı
- Hücumbot (u)

D seçeneğinde “Antalya” sözcüğünde herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: D

11. İki heceli ve ikinci hecesinde “ı, i, u, ü” dar ünlüleri bulunan bazı sözcükler ünlü harfle başlayan bir ek aldıklarında sözcüğün ikinci hecesindeki “ı, i, u, ü” dar ünlü harf düşer. Bu duruma ünlü düşmesi adı verilir. “süpür-üntü” sözcüğünden “süprüntü” olarak ünlü düşmesi meydana gelmiştir.

CEVAP: E

12. “K” ünsüzüyle biten kelimelere gelen “-ıl, -il, -i” yapım eki geldiğinde k ünsüzü düşer. A seçeneğinde “yamulmuş” sözcüğünün kökü “yamuk” ve “k” ünsüzü düşmüştür.

CEVAP: A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?

A) Bugünlerde azıcık yemek iyi geliyordu.
 B) Gecenin bu saatinde canım çorba çekti.
 C) Hayata bakış açım değişti.
 D) Günlerdir temizlik yapmayınca her yer çöp olmuştu.
 E) Başarmak için inanmak gerekir.

2. Aşk korkuya peçedir, korku da aşka perde, Allah'tan nasıl korkmaz, insan Onu sever de...

Bu dizede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ünlü değişimi
 B) Ünsüz benzeşmesi
 C) Ünlü düşmesi
 D) Ünlü daralması
 E) Ünlü türemesi

3. Ahmet bir gün evinin önünde bembeyaz bir at bulur ve sahiplenir. Atın sahibi Mahmut Han, atının Ahmet'te olduğunu öğrenir.

Bu cümlede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ünsüz değişimi
 B) Ünsüz benzeşmesi
 C) Ünlü düşmesi
 D) Ünlü daralması
 E) Ünlü artması

4. Sonu sert ünsüzle biten tek heceli sözcüklerde genellikle ünsüz değişimi olmaz.

Aşağıdaki sözcüklerin hangisi bu kurala aykırı bir örnektir?

A) İp B) Çat C) Süt D) Çöp E) Yurt

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Göçüşme" ye örnek bir kullanım vardır?

A) Mutluluklar peşinde koşan biriydi.
 B) Dünya'nın en iyi toprakları Türkiye'dedir.
 C) Sabahları spor yapmak için Beyşehir Gölüne giderdi.
 D) Abur cubur yemek sağlığınıza zararlıdır.
 E) Edebiyat karanlık gecelerin aydınlığıdır.

6. Pat diye bir ses duyunca onun hakkında endişelendik.

Bu cümlede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kaynaştırma- Ünsüz değişimi
 B) N-B çatışması- Ünsüz benzeşmesi
 C) Ünlü değişimi – ünlü türemesi
 D) Ünsüz düşmesi-ünsüz türemesi
 E) Ünlü daralması- ünsüz türemesi

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "n-m değişimi" kuralına aykırı bir kullanım vardır?
- A) Küçükken saklambaç oynamayı çok sevdiğinden ara sıra yine oynardı.
- B) Bugün giydiği pembe gömlek çok yakışmıştı.
- C) Bugünlerde sümbül bahçesi gibi kokuyordu.
- D) Safranbolu evleri bugünlerde çok rağbet görüyordu.
- E) İki cambaz gösteri sırasında büyük alkış aldı.
8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü daralmasına örnek vardır?
- A) Bana şiir yazdığını biliyorum.
- B) Bana neden bu yalanlar ile geliyorsun.
- C) Haftaya Erzurum'a gideceğim.
- D) Bugünlerde iyi ürünler yetiştiriyoruz.
- E)) Bugünlerde onu çok özleyorum.
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü türemesi vardır?
- A) Azıcık aşım kaygısız başım.
- B) Sapsarı yaprakların arasından huzura yürüydük.
- C) Yaşar Kemal'in eserleri bir başyapıttır.
- D) Muş köftesi, yörenin meşhur yemeklerindendir.
- E) İncir reçeli yemek için şehre geldi.
10. Bekliyorum
- Öyle bir havada gel ki,
vazgeçmek mümkün olmasın!
- Bu dizede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Ünlü değişimi
- B) Ünsüz benzeşmesi
- C) Ünlü düşmesi
- D) Ünlü daralması
- E) Ünlü türemesi

11. Nerde böyle hüzünlenmek o zaman;
İçip içip ağlamak,
Uzaklara dalıp şarkı söylemek;
- Bu dizede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Ünsüz düşmesi
- B) Ünsüz değişimi
- C) Ünlü aşınması
- D) Ünlü daralması
- E) Ünlü türemesi
12. Seviyorum seni
ekmeği tuza banıp yer gibi
Geceleyin ateşler içinde uyanarak
ağzımı dayayıp musluğa su içer gibi
- Yukarıdaki dörtlükte aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?**
- A) Ünsüz yumuşaması- ünlü düşmesi
- B) Ünlü daralması- ünsüz değişimi
- C) Ünlü daralması- ünlü düşmesi
- D) Kaynaştırma- ünlü türemesi
- E) Ünsüz değişimi- ünsüz benzeşmesi
13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türetilirken ünlü düşmesine uğramış bir sözcük kullanılmıştır?
- A) Bu aralar aklımdan geçen düşünceler kitap üzerine olmalıydı.
- B) Kahvaltıda çay içmek onun tarzıdır.
- C) Çocuklarla oyun oynamayı çok severdi.
- D) Oğlunu görmek için bize geldi.
- E) Hayata bakış açım çok değişmişti.

7. Dudak ünsüzlerinden "b", kendinden önceki "n"yi "m"ye dönüştürür. Türkçede bu ses olayına Dudak Ünsüzlerinin Benzeşmesi denir. Özel isimlerde bu kural aranmaz. D seçeneğindeki "Safranbolu" sözcüğü bu şekilde oluşmuştur.

A'da "saklambaç",

B'de "pembe",

C'de "sümbül",

E'de "cambaz" sözcüklerinde N-M değişimi vardır.

CEVAP: D

8. Türkçede a, e ünlüleri ile biten fiillerin şimdiki zaman çekiminde, söyleyişte de yazımda da a ünlüsü ı, u; e ünlüsü i, ü olur: başlıyor (<başla-yor), oynuyor (<oyna-yor), doymuyor (<doyma-yor), izliyor (<izle-yor)...

Her "yor" eki ünlü daralması değildir. Youtube video dersimdeki ünlü daralmasını kesinlikle izleyiniz.

E seçeneğindeki "özle" fiili ünlü daralmasıdır.

CEVAP: E

9. Türkçede tek heceli bazı sözcüklere "-cik" eki getirildiğinde sözcük ile ek arasında bir ünlü türemesi meydana gelir. Bu olaya ünlü türemesi adı verilir. A seçeneğindeki "azıcık" sözcüğünde ünlü türemesi vardır. Diğer seçeneklerde böyle bir durum yoktur.

CEVAP: A

10. Türkçede a, e ünlüleri ile biten fiillerin şimdiki zaman çekiminde, söyleyişte de yazımda da a ünlüsü ı, u; e ünlüsü i, ü olur. "bekliyorum" sözcüğünün kökü "bekle" ünlü daralması meydana gelmiştir.

CEVAP: D

11. Türkçede ünlüyle biten bir sözcükle ünlüyle başlayan diğer bir sözcüğün birleşmesi esnasında iki ünlü yan yana gelemeyeceği için bu sözcüklerde görülen ünlü düşmesine ünlü aşınması denir. "bu öyle" sözcüğü "böyle" sözcüğüyle oluştuğu için ünlü aşınması vardır.

CEVAP: C

12. "Gece" sözcüğü "geç" fiilinden türeyerek ünsüz yumuşaması olmuştur. "ağzımı" sözcüğünün kökü "ağız" ünlü düşmesi meydana gelmiştir.

CEVAP: A

13. Türetilirken ünlü düşmesi tam bir sınav sorusu aday tipidir. Bu gibi sorularda yapım eki olarak ünlü düşmesi aranmalıdır. A, B, D seçeneklerinde çekim olarak ünlü düşmesi vardır. C seçeneğinde "oynamayı" sözcüğü ünlü düşmesidir.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü düşmesi vardır?

- A) Edebiyata şiirle başlamak, büyük küçük bütün yazarlarda görülen ortak bir yöndür.
- B) Derenin sağ tarafında duran ev sizin mi?
- C) Ay ışığında mehtaba karşı yürümek bana huzur verdi.
- D) Bu çalışma temposunda zihnim çok yorulmuştu.
- E) Bütün bu yapılanları unutmadım.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü türemesi yoktur?

- A) Kahve caddeye oranla azıcık geride kaldı.
- B) Gencecik bir şair büyük bir işe imza atmıştı.
- C) Daracık kaldırımlardan çamurlu su akıyordu.
- D) Başarıları nedeniyle büyücek bir ikramiye almıştı.
- E) Yapayalnız bir şekilde sokaklarda dolaşıyordu.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü değişimi vardır?

- A) Varlığını yalnız onun sevgisine verdim.
- B) Bu evliliğin yürümeyeceği en baştan beri bilinen bir gerçektir.
- C) Bana yazılmamış bir aşk şiiri yazar mısın?
- D) Oyunun on beş gün sürmesi herkesi mutlu etti.
- E) Hayatta hiçbir şeyde ölçüyü aşmamalıyız.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi vardır?

- A) Romancı zamanın akışı içinde yaşamın değişkenliğini yakalamış.
- B) Dünya nüfusunun birçoğu deniz kıyılarında yaşıyor.
- C) Denemelerindeki anlamsal yoğunluk okuru yoruyordu.
- D) *Şirket hisselerindeki pay herkese eşit dağıtmadı.*
- E) Lâpseki, tarihi ile göz dolduran bir ilçedir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte hem ünsüz yumuşaması hem ünlü daralması vardır?

- A) Sigara içtiği için yavaş yavaş ölüyordu.
- B) Tatil için gittiği Urla da, kahvesini yavaş yavaş yudumluyordu.
- C) Üniversiteden gelen bir alışkanlık sebebiyle sabahları çok geç kalkıyordu.
- D) Bu şehirde aylı gecelere doyum olmuyordu.
- E) Her sabah aynı yerde otobüse binmek için durağa gidiyoruz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte ses olayı yoktur?

- A) Benzi limon sarısı gibi sararmaya başlamıştı.
- B) Yiyecek ekmekleri olmadığı için bizden yardım istediler.
- C) Mimarların baraj yapımında en çok kullandıkları şekil üçgendir.
- D) İki cambaz bir ipte oynamaz.
- E) İkişer sıra şeklinde otobüse bindiler.

7. Bulunduğunuz çevrede kuşlar uçuş yüksekliğini azalttıysa şiddetli soğuk ve fırtına geliyor demektir. Bundan dolayı dikkatli olmalıyız.

Bu parçada hangi ses olayına yer verilmemiştir?

- A) Hece düşmesi
- B) Ünsüz değişimi
- C) Ünsüz benzeşmesi
- D) Kaynaştırma
- E) Ünsüz türemesi

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük diğerlerinden farklı bir ses olayı vardır?

- A) 2013'te tayini Durağan ilçesine çıkmıştı.
- B) Bu piknik yerinde adım atacak yer kalmamıştı.
- C) Bardağından tek bir yudum bile almadan kal-karak gitti.
- D) Çoğalarak büyüyen yalnızlıklarımız vardı.
- E) Kalemin ucu bittiği için söylenilen birçok notu yazamadım.

9. Aşağıdaki atasözlerin hangisinde ulamaya örnek yoktur?

- A) Sükut ikrardan gelir.
- B) Korkunun ecele faydası yoktur.
- C) Yalancının evi yanmış, kimse inanmamış.
- D) Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.
- E) Koyunun bulunmadığı yerde keçiye Abdurrahman Çelebi derler.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz düşmesine örnek vardır?

- A) Deneme sınavlarında aldığım puan gerçek sınav için bir ölçüttü.
- B) Bulutlar yükselip, göğe çıkınca yağmur nihayet yağacak demektir.
- C) Tartışma esnasında yüksek sesle konuşmamız haklı olduğumuzu göstermez.
- D) Olumlu davranış özellikleri kazanmak için mutlaka kitap okumalıyız.
- E) Öğretmenlik mesleği, hayatım boyunca aradığım bir daldı.

11. Korkunun ecele faydası yoktur?

Bu atasözünde altı çizili cümlede görülen ses olayının aynıı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Şafak zamanı yola çıkarak yolu yarılادی.
- B) Piyano çalmak en büyük arzusu.
- C) Yayınevinin en önemli unsurlarından biri editör olmasıdır.
- D) Cümbüş çalmaya çok küçük bir yaşta başlamıştı.
- E) Sanatın imbiğinden geçirmeden roman çıkar-mazdı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ünsüz düşmesine" uğramış birden çok sözcük kullanılmıştır?

- A) Büyücek bir binanın köşesinde salep içmiştik.
- B) Minicik elleriyle sevgi tohumu ekmişti.
- C) Ufacık dedikoduları abartmayı severdi.
- D) Küçücük bir hikâyeden sıcacık bir anlatım çıkarmayı başarmıştı.
- E) Yükselmek için çok okumalıyız.

Ses Bilgisi

1. İki heceli ve ikinci hecesinde "ı, i, u, ü" dar ünlüleri bulunan bazı sözcükler ünlü harfle başlayan bir ek aldıklarında sözcüğün ikinci hecesindeki "ı, i, u, ü" dar ünlü harf düşer. Bu duruma ünlü düşmesi adı verilir. D seçeneğinde "zihnim" sözcüğünün kökü "zihin" çekim eki alarak ünlü düşmesi meydana getirmiştir. Diğer şıklarda herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: D

2. Türkçede tek heceli bazı sözcüklere "-cık" eki getirildiğinde sözcük ile ek arasında bir ünlü türemesi meydana gelir. Bu olaya ünlü türemesi adı verilir. Ünlü türemesi bazen pekiştirme yolu ile de yapılabilir.

A'da "azıcık"

B'de "gencecik"

D'de "büyücek"

E'de "yapayalnız" sözcükleri ünlü türemesi olarak kullanılmıştır.

C seçeneğinde herhangi bir türeme yoktur.

CEVAP: D

3. Türkçede sadece "sen, ben" şahıs adlarına ismin yönelme hali eki "-a, -e" getirildiğinde ünlü değişimi olur.

Sana

Bana

Bu iki sözcük hariç ünlü değişimi yoktur.

C seçeneğinde "bana" sözcüğü ünlü değişimi oluşturmuştur.

CEVAP: C

4. Türkçede sonu sert ünsüzlerden (f,s,t,k,ç,ş,h,p) biriyle biten bir sözcüğe "c,d,g" yumuşak ünsüzlerinden biriyle başlayan bir ek getirildiğinde, bu eklerin başındaki "c" sesi "ç" sesine, "d" sesi "t" sesine, "g" sesi ise "k" sesine dönüşür. Bu olaya ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi) adı verilir.

A seçeneğindeki "değişkenliği" ifadesinde ünsüz benzeşmesi vardır.

CEVAP: A

5. "yudumluyordu" sözcüğünde hem ünlü daralması hem ünsüz değişimi örneği vardır. Sözcüğün kökü "yut" fiilinden gelmektedir.

CEVAP: B

6. A seçeneğinde "benze" ünlü düşmesi "beniz", B'de "yiyecek" ünlü daralması, D'de "cambaz" dudak ünsüzlerin benzeşmesi, E'de "ikişer" kaynaştırma, C seçeneğindeki "baraj" sözcüğünde herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: C

7. A seçeneği "çevrede" ünlü düşmesi

B ve E'de "yüksekliğini"

C'de "demektir" sözcüklerinde verilen ses olayları vardır.

Parçada ünsüz türemesi vardır.

CEVAP: E

8. B, C, D ve E seçeneklerinde ünsüz yumuşaması varken A seçeneğinde ünsüz benzeşmesi vardır.

Türkçede sonu sert ünsüzlerden (f,s,t,k,ç,ş,h,p) biriyle biten bir sözcüğe "c,d,g" yumuşak ünsüzlerinden biriyle başlayan bir ek getirildiğinde, bu eklerin başındaki "c" sesi "ç" sesine, "d" sesi "t" sesine, "g" sesi ise "k" sesine dönüşür. Bu olaya ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi) adı verilir.

CEVAP: A

9. Ünsüzle biten kelimelerden sonra ünlü ile başlayan kelimeler gelirse, önceki kelimenin son ünsüzü, sonraki kelimenin ilk ünlüsüne bağlanarak okunabilir. Bu durum konuşma dilinde kendiliğinden olurken şiir dilinde özellikle bazen vezin gereği yapılır. Buna ulama denir. Ulama yapılacak kelimeler arasında hiçbir noktalama işareti olmamalıdır. E seçeneğinde ulamaya yer verilmemiştir.

CEVAP: E

10. Türkçede sonu "k" ünsüzü ile biten bir sözcüğe "-cik, -cek, -l" ekleri getirildiğinde sözcüğün sonundaki "k" ünsüzü düşer. Bu olaya ünsüz düşmesi adı verilir. B seçeneğinde "yükselip" sözcüğünün kökü "yüksek" olmalıdır.

CEVAP: B

11. Parçadaki altı çizili sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.

D seçeneğinde yer alan "yaşta" sözcüğü ünsüz benzeşmesi vardır.

CEVAP: D

12. Türkçede sonu "k" ünsüzü ile biten bir sözcüğe "-cik, -cek, -l" ekleri getirildiğinde sözcüğün sonundaki "k" ünsüzü düşer. Bu olaya ünsüz düşmesi adı verilir. "küçücük" sözcüğünün kökü "küçük" olmalıdır.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Kandil Gecesi dua etmek insana huzur verir.
- B) Gümüşhane ilinde pestil ünlüdür.
- C) Akdeniz bölgesinin bitki örtüsü maki.
- D) Bugünlere kolay gelmedik.
- E) Pek çok konuda fikir tartışması yaşadık.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Birçok seneler geçti dönen yok seferinden.
- B) Tren saat 10. 45'de hareket edecek.
- C) Hiç kimse yapılanları unutmadı.
- D) Karmakarışık duygular içindeyim.
- E) Koşa koşa bize geldi.

3. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Diyetisyen yeşil salata yemesi gerektiğini önerdi.
- B) Bütün yapıları oldubittiye getirmeni istemiyorum.
- C) Bana yaptığın tüm iyilikler için sağol.
- D) Buraları terk etmek için çok uğraştım.
- E) Mademki yaz geldi, tatile gidebiliriz.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Yabancılar Türkçe dersi için plan yapıldı.
- B) Sivas Kalesi fotoğrafçılar için müthiş bir yerdir.
- C) Betül Hanım çok zarif bir insandı.
- D) 25 Temmuz Perşembe günü Ankara'da olacağım.
- E) Bu sene tiyatro izleyicisi artış gösterdi.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Türk edebiyatının en önemli yazarlarıdır.
- B) Bir gün, bu çocuk, insan değil, çalıkuşu diye bağırmıştı.
- C) Akşam yemeğinde zeytinyağlı dolma vardı.
- D) Kuru üzüm yemek sağlığa çok faydalıdır.
- E) Her şey senin istediğin gibi olacak.

6. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) kuru fasulye
- B) yeşilfasulye
- C) çokbilmiş
- D) her yer
- E) boğa yılanı

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı yoktu?
- A) Birtakım nevvresim aldım.
 B) Bir takım insanlar beni rahatsız etti.
 C) Ankara'lı biri yardım etti.
 D) Tanzimat Dönemi şiiri dönemine göre ağırdır.
 E) Olaylar birden bire gelişti.
8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?
- A) Kurban Bayramı'nda kasaplar çok dikkatli olmalıdır.
 B) Bu konularda Batı, elinden gelen yardımı yapıyor.
 C) Cumhuriyet Dönemi'nde bazı sanatçılar aruz ölçüsü kullanmaya devam etti.
 D) Her sabah kahvesini limon caddesindeki dükkânda içerdi.
 E) Kurtuluş Savaşı'yla ilgili eserler önemli bir yere sahip.
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmaların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?
- A) ODTÜ'nün geleneksel bahar şenliği çok kalabalıktı.
 B) AŞTİ'ye yolcular yirmi dakika önce gelirdi.
 C) TBMM'de yasa onaylandı.
 D) AB'ne üye olmak için yeni başvuru yapan ülkeler var.
 E) TDK'den yeni açıklamalar yapıldı.
10. Aşağıdaki cümlelerin hangisi imla bakımından doğru bir cümledir?
- A) 1 Mart 2015'te Tokat'ta kuyu kebabı yedim.
 B) 1 mart 2015'te Tokat'ta kuyu kebabı yedim.
 C) 1 Mart 2015'te Tokat'da kuyu kebabı yedim.
 D) 1 mart 2015 te Tokat'ta kuyu kebabı yedim.
 E) 1 Mart 2015'te Tokat'ta kuyukebabı yedim.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?
- A) İllaki bu akşam bize geleceksin.
 B) İyi ki doğdun.
 C) Bu aralar çok sinirli çünkü sevgilisinde ayrıldı.
 D) Bize sokaktaki köşeden pilav üstü nohut alırmısın?
 E) Evdeki hesap çarşıya uymadı.
12. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?
- A) M. Ö. yaşayan insanlara ait kalıntılar bulundu.
 B) Milli gazete okumak için kütüphaneye gitti.
 C) Bugünlerde orjinal fikirler aklına geliyordu.
 D) Bugünlerde bir kaç kişi seni sordu.
 E) An itibarıyla seni çok seviyorum.
13. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?
- A) Sakin, mütevazı ve kalabalıktan kaçan ruhunu incitmemek için onu, birkaç kişi ile sırtımda ebedî makamına ben götürdüm.
 B) Etrafına karşı çok saygıdeğer bir kişilik sergiliyordu.
 C) İllaki bize de yardım edecek biri bulunur.
 D) Batı Roma İmparatorluğu'nun çöküşünden (476) 1453'e veya 1492'ye kadar süren çağ Orta çağ olarak adlandırılır.
 E) Tirebolu'ya gelince canı hep kuru fasulye çekti.

Yazım Kuralları

1. "Akdeniz Bölgesi" büyük harflerle yazılmalıdır. Diğer seçeneklerde böyle bir yazım hatası yoktur. Yazım kuralları ile ilgili ders video notlarıma bakmanızı öneririm.

CEVAP: C

4. Özel isimlere getirilen yapım ekleri ve yapım eklerinden sonra gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz. A seçeneğinde yer alan "Türkçe" sözcüğü kesme işareti ile ayrılmaz. Bu konu ile ilgili ayrıntılı notlar için video ders notları kitabımı alabilirsiniz.

CEVAP: A

2. Saat ve dakikalarda dakika "3. 4. 5" ile bitirce sertleşme meydana gelir. 10.45'te şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

5. B seçeneğinde geçen "çalı kuşu" sözcüğü ayrı yazılır. Hocam kitapta bitişik dediğinizi duyar gibiyim kaynak olarak "TDK" sitesine bakabilirsiniz.

CEVAP: B

3. C seçeneğindeki "sağol" sözcüğü "sağ ol" olmalıydı. Buna paralel "hoşça kal" sözcüğü de ayrı yazılır.

CEVAP: C

6. E seçeneğinde yer alan "boğa yılanı" sözcüğü "boa yılanı" şeklinde olmalıydı.

CEVAP: E

7. D seçeneğinde belli bir dönemi belirttiği için yazımı doğrudur.

“birtakım” sözcüğü belgisiz sıfat olarak kullanılırsa bitişik kullanılmazsa ayrı yazılır.

A seçeneğinde ayrı B seçeneğinde bitişik yazılmıydı. C seçeneğinde yer alan “Ankaralı” sözcüğü yapım eki aldığı için kesme işaretiyle ayrılmaz. D seçeneğindeki “birdenbire” sözcüğü bitişik yazılan istisna ikilemedir.

CEVAP: D

8. Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar. D seçeneğindeki “Limon Caddesi” büyük harfle başlamalıdır.

CEVAP: D

9. Büyük harflerle yapılan kısaltmalara gelen ekler, son harfin okunuşuna göre yapılır.

D seçeneği “AB’ye” şeklinde olmalıydı.

CEVAP: D

10. A seçeneğinde yer alan 1 Mart 2015’te Tokat’ta kuyu kebabı yedim ifadesi doğru kullanılmıştır.

CEVAP: A

11. C seçeneğinde yer alan “çünkü” ifadesi yerine “çünkü” sözcüğü getirilmelidir.

CEVAP: C

12. E seçeneğinde yer alan “itibarıyla” sözcüğünün yazımı doğrudur. A seçeneğinde yer alan yanlışlığın sebebi kısaltmalarda araya kesinlikle noktalama işareti gelmez iki tane hariç. “T.C.” ve “T.”, B seçeneğinde gazete büyük yazılmıydı. C seçeneğinde “orijinal”, D seçeneğinde “birkaç” bitişik yazılmıydı.

CEVAP: E

13. D seçeneğinde verilen “Orta çağ” sözcüğü “Orta Çağ” şeklinde yazılmalıdır. Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar: Kurtuluş Savaşı, Cıvalı Taş Devri, İlk Çağ. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlış yapılmamıştır. Şunu unutma c seçeneğinde verilen “illaki” sözcüğü bitişik yazılan istisna bağlaçlardandır. E seçeneğindeki “kuru” ile başlayan sözcükler ayrı yazılır. Kuru fasulye, kuru yemiş, kuru üzüm, kuru incir, kuru soğan vb. yazım kuralları ile ilgili çok değişik örnekler için ders video notlarım kitabıma bakabilirsiniz.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Beş gün içinde taburcu olmak için hazırlanın dediler.
- B) Sınav sonuçlarını ne zaman açıklanacağını düşündükçe reflüm artıyordu.
- C) Terkos Gölünde piknik yapmak en büyük eğlencemizdi.
- D) Dedikodu Sokakta beş yılını geçmişti.
- E) Heybemizdeki yiyecekler gıtgide azalıyordu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yüzümü adeta cama yapıştırarak özlediğim yağmurun görüntüsünü izledim.
- B) Bu yer altı odasında çocukluğum geçti.
- C) Cennet ve Cehennem Mağaraları astım hastaları için iyi geliyordu.
- D) Her zaman bizim yanımızda olan biriydi.
- E) Burası stratejik bir öneme sahipti.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yüz yirmi yedi milyon iki yüz yetmiş beş lira borcum kaldı.
- B) Kuş avlamak için yüzlerce avcı burda kamp kurdu.
- C) Kireç ocağında işlenerek kireç taşı elde edilir.
- D) Japon balığı soğuk sularda yaşadığı için ısınmaya ihtiyacı yoktur.
- E) Marmara Üniversitesini birincilikle bitirdim.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Lale Devri Patrona Halil İsyanı ile sona erdi.
- B) Ramazanda Telli Baba dopdolu olurdu.
- C) Gülhane Parkı'ndaki geleneksel kahvaltımız çok güzel geçmişti.
- D) Bize yol gösterecek olan kılavuz rehberimiz saatler öncesinden hazırıldı.
- E) Ne varki bunları şimdiye kadar hiç kimseye anlatmadığım için pişmanlıklar içindeydim.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer.
- B) Antep fıstığı sağlık açısından çok değerlidir.
- C) Kutup Yıldızı kervanlara yol gösteren bir takımyıldızıdır.
- D) THY'nin yapmış olduğu seferler çok kaliteli oluyordu.
- E) Üniversite yıllarında madur olmamak için disiplinli bir şekilde ders çalışma alışkanlığı kazanmalıyız.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Konuksever tavrı herkesçe takdir edildi.
- B) Evine geldiğimizde kapıda hoş geldin yazısı vardı.
- C) Gazetelerdeki bulmaca eki onun için mühim bir yere sahipti.
- D) Dün akşam zambaklar çiçek açtı.
- E) Dersleri dinlemek yerine etüdlerde oyun oynamayı alışkanlık şekline getirmişti.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?
- A) Bilge Kağan anıtı Bilge Kağan'ın ölümünden bir yıl sonra, kendi oğlu olan Tengri kağan tarafından diktirilmiştir.
- B) 20'nci asrın en önemli bilim insanıydı.
- C) Orta oyununda yıllarca rol aldıktan sonra bu ödüle layık görüldü.
- D) Hukukun üstünlüğü her zaman galip gelirdi.
- E) Kurul toplantısını pazar günü yapmalıyız.
8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?
- A) Güpegündüz herkesin gözü önünde hırsızlık yaptılar.
- B) Her şeyi yerli yerinde yapan titiz biriydi.
- C) Batı Avrupa'dan gelen soğuk hava dalgası ülkemizde hissedildi.
- D) Anadolu'nun Batısı yoğun bir kuş göçüne şahit oldu.
- E) Birazdan bir ay doğar içimizin derinliklerinde.
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?
- A) Bu sene Meclis, tatile geç başladı.
- B) 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı büyük bir coşkuyla kutlandı.
- C) Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü birincilikle bitirdi.
- D) Dün sabah Zeyneb'i Pendik ilçesinde okula giderken gördüm.
- E) İyi mi iyi bir adamdır.
10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?
- A) Psikiyatr üzerine yüksek lisans yapmak için sınava girdi.
- B) Bir arazi yüzeyinin tabii veya suni ayrıntılarının meydana getirdiği şekle topografya denir.
- C) Fotoğraf çekmek için bu yıl Manyas Gölü tercih edildi.
- D) Çocuklara küçük yaşlarda gangster filmler izletmeyiniz.
- E) Telgrafla sıhhatiniz sormak için yola çıktım.

11. I. Güzel olan şeyler ekseriya beni bulurdu.
II. Garnetür yemek için beş km yolculuk yaptı.
III. Bütün bu yaptığı davranışlardan sonra sana helalühoş olsun.
IV. Olaylar karşısında insiyatif alma özelliği onu lider yapıyordu.
V. Gaziantep'te hoşgörü ile bizi karşılayan İsmail Bey, çok nazik biriydi.
- Yukarıdaki cümlelerin hangi ikisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?**
- A) II ve III   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve V   E) IV ve V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözün yazımı yanlıştır?
- A) Bugünlerde kolektif futbol oynamak olmuştı.
- B) Kontrbas keman öğretmeni çocuklara tarzını anlattı.
- C) Aç kalınca bir kenara mahcpup şekilde uzanı-verdi.
- D) Bankamızda portföyü en yüksek üç kişiden biriydi.
- E) Şövalye ruhlı duruşu hepimizi etkiledi.
13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır? (Şıkları siz doldurunuz.) Soruyu @Mikailsan_turkce instagram hesabına gönderiniz.
- A)
B)
C)
D)
E)

Yazım Kuralları

1. B seçeneğinde verilen "düşündükçe" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmadığı için yazım yanlışı olmuştur. "düşündükçe" şeklinde düzeltilmelidir.

CEVAP: B

4. Aralarında aykırılık bulunan cümleleri bağlamaya yarayan bir söz, ama, fakat, lakin, gelgelelim anlamına gelen "ne var ki" sözcüğü ayrı yazılmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: E

2. Birçok kişinin bu nasıl soru dediğini duyar gibiyim. Arkadaşlar burada düzeltme işaretinin (^) kullanılmamasından kaynaklı bir yazım yanlışı vardır. Sözcüğün doğru yazımı "âdeta" olmalıdır. Hocam düzeltme işareti yani şapka kaldırılmadı mı diye sorarsanız kesinlikle kaldırılmadı.

CEVAP: A

5. Seçenekler incelendiğinde E seçeneğinde verilen "madur" sözcüğü "mağdur" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

3. Seçenekler incelendiğinde B seçeneğinde "burda" değil "burada" olmalı.

CEVAP: B

6. E seçeneğinde verilen "etüd" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Doğrusu "etüt" olmalıydı.

CEVAP: E

7. A seçeneğinde verilen "Bilge Kağan anıtı" büyük harfle yazılmalıdır. "Bilge Kağan Anıtı"

CEVAP: A

10. Coğrafya, fotoğraf, topoğraf sözcüklerindeki "g" ünsüzü, "ğ" ye dönüşür.

B seçeneğindeki sözcüğün doğru yazımı "topoğraf" olmalıdır.

CEVAP: B

8. Yer-yön bildiren (doğu, batı, güney, kuzey, orta...) sözcükler, tek başına ya da özel isimden sonra kullanıldıklarında küçük harfle, özel isimden önce kullanıldıklarında büyük harfle başlar. D seçeneğinde "Batı" sözcüğü küçük harfle yazılmalıdır.

CEVAP: D

11. C seçeneğinde herhangi bir yazım yanlış yapılmamıştır. B seçeneğinin doğru yazımı "garnitür", D seçeneğinin doğru yazımı "inisiyatif", E seçeneğinin doğru yazımı "hoşgörü" olacaktır.

CEVAP: C

9. D seçeneğinde "Zeyneb'i" ifadesinde yanlışlık yapılmıştır. Bu yazım yanlışına ünsüz yumuşamasına aykırılıkta denir. Özel adlara gelen eklerde yumuşama yapılamaz. "Zeynep'i" şeklinde kullanılmalıdır.

CEVAP: D

12. C seçeneğinde "mahcup" sözcüğünün doğru yazımı "mahcup" şeklindedir.

Diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcüklerin yazımı doğrudur.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Tavuğun çorbasını, sığışın, suyu pilavını satıyor.
- B) Kalp krizi geçiren hastaya bay pas ameliyatı yapıldı.
- C) Aidat ücretleri bu yıl yükseldi.
- D) Antrenmanlarda gösterdiği gayret sayesinde takıma seçildi.
- E) Sarıyer'de yediğimiz çinakop çok lezzetliydi.

2. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Dün aradığım ilaçlar eczacı tarafından temin edildi.
- B) Eskaza hastalandı mı hiç kimse gelip hatırlarını sormaz.
- C) Meşakkatlerim günbegün artıyordu.
- D) Eğitimini Amerika'da lisansüstü yaparak geçiriyordu.
- E) Futbolcular rövanş için yarın ülkemize gelecek.

3. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Güneş ışıkları papatya'ya direk olarak gelirse solar.
- B) Avrupa Birliği'ne üye ülkeler haftaya toplanacaktır.
- C) Gülkurusu bir elbise ile konferansa katıldı.
- D) Yarın kuzeybatı taraflarına yağmur yağacak.
- E) Hava yolu şirketleri bayram için indirim yaptı.

4. Derneğimizin Mersin'de 14 Nisan Salı Günü saat 13.30'da yapılacak olan toplantısına herkesi aile-
siyle birlikte aramızda görmekten onur duyarız.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) oldum olası B) pek az
- C) yer çekimi D) bilinçaltı
- E) kaptanı derya

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bulgur fiyatları üzerine korkunç bir spekülasyona girişmişlerdi.
- B) Ramazan Bayramı için köye doğru yola çıktık.
- C) Osman Hamdi Bey'in Leylak Toplayan Kız Tablosu çok beğenildi.
- D) Sabahları poğaça yemeyi çok severdi.
- E) *Şövalye ruhlu bir yapısı vardı.*

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?
- A) Onun kadar konuksever birini daha önce hiç tanımadım.
- B) Bu rüzgar insanı alıp başka diyara götürür.
- C) Şıpsı bir kişiliği olması can sıkıcıydı.
- D) Köşedeki büfeden sizlere sandviç getirebilirim.
- E) Havadaki elektrik yükünü toprağa aktarmayı amaçlayan araca paratoner denir.
8. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?
- A) eşkâl
B) deklarasyon
C) donkişotluk
D) bukelamun
E) enjektör
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?
- A) Meğerki sen de beni sevmeyi bırakmışsın.
- B) Duvardaki saat çok kaliteli duruyordu.
- C) Kıyı sahillerinde her yer şezlonk ile dolmuştu.
- D) Tezahürat yapan taraftarlar maça renk katmıştı.
- E) Rençper gün boyu aralıksız çalıştı.

10. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?
- A) Yazar eşkuya tipini romanında tasvir etmiş.
- B) Su düzeyinin alçalması, kabarması olayına medcezir denir.
- C) İstanbul'a check-up yaptırmak için geldi.
- D) Birkaç konuyu tartışmak üzere salona geçtik.
- E) Etüt salonu dolmuştu.
11. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?
- A) TBMM'ye dilekçe sunmak üzere yola koyuldu.
- B) Sadece T. C. vatandaşları sınava girebilecek.
- C) 5'inci sırada turnuvayı bitirdi.
- D) Karanfil Caddesi'ne taşındığı için çok mutluydu.
- E) Her türlü işbirliğine hazır olduğunu söyledi.
12. I. Galata köprüsü nice intihar olaylarına tanıklık yapmıştır.
II. Alman'lar disiplinli çalışmasıyla tanınır.
III. Sizin oradaki zangır Mehmet hala yaşıyor mu?
IV. Bu kapıyı açmak için İngiliz anahtarını getirmeliyiz.
V. Gel gelelim bu konularda anlaşılamıyorduk
- Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Yazım Kuralları

1. Yazım kuralları sorusunda dikkat çok önemlidir. B seçeneğinde "baypas" bitişik yazılmalıdır. Diğer sözcüklerin yazımında herhangi bir yazım yanlışı yapılmamıştır.

CEVAP: B

4. Metinde verilen altı çizili sözcüklerden tarihten sonra gelen "gün" isimleri küçük harfle yazılır. Buradaki sözcüğün doğru yazımı 14 Nisan Salı günü olmalıdır.

CEVAP: C

2. B seçeneğinde "eskaza" sözcüğünün doğru yazımı "ezkaza" şeklinde olmalıdır. Yazım kurallarında birincil kaynağımız her zaman TDK olmalıdır.

CEVAP: B

5. E seçeneğinde yer alan altı çizili sözcüğün doğru yazımı "kaptanıderya" şeklinde bitişik olmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı mevcut değildir.

CEVAP: E

3. A seçeneğinde "Güneş ışıkları papatya'ya direk olarak gelirse solar." ifadesinde "direk" sözcüğü yerine doğrudan doğruya anlamına gelen "direkt" sözcüğü getirilmelidir. "direk" ağaçtan veya demirden yapılan uzun ve kalın destek anlamına gelir.

CEVAP: A

6. "C seçeneğinde verilen "tablo" sözcüğü küçük harfle yazılmalıdır. Tüm tablo isimleri yazılırken tablo sözcüğünün küçük olduğunu unutmayalım.

CEVAP: C

7. Arkadaşlar düzeltme işareti kalktı gibi şehir efsanelerine kesinlikle inanmayınız. Düzeltme işareti bir yazım yanlışlığı sebebidir. D seçeneğinde "rüzgar" sözcüğünün doğru yazımı "rüzgâr" olmalıdır.

CEVAP: D

10. A seçeneğindeki sözcüğün doğru yazımı "metcezir" şeklinde olacaktır. Hocam dizi ya da başka yerde "medcezir" diye gördük der gibisiniz. J TDK'ye göre doğru yazımı "metcezir"

CEVAP: B

8. D seçeneğinde "bukelamun" sözcüğünün doğru yazımı "bukalemun" şeklinde olmalıdır. Doğru yazıya bravo! Hocam, bu soruların zorluğu ne diyen var mı içinden.

CEVAP: D

11. E seçeneğinde yer alan "işbirliği" sözcüğü "iş birliği" şeklinde ayrı yazılmalıdır. İş adamı, iş vermek, iş hani, iş adamı, iş hacmi gibi sözcüklerin ayrı yazıldığını unutmayalım.

CEVAP: E

9. C seçeneğinde "şezlonk" sözcüğünün doğru yazımı "şezlong" şeklinde olacaktır. Yazım kurallarında eyleyici olabilecek örneklerden birisiyle karşı karşıya geldiniz.

CEVAP: C

12. I. seçenekte "Galata Köprüsü" büyük harfle, II. seçenekte "Almanlar" sözcüğüne gelen çoğul ekinin kesme işareti ile ayrılması, III. seçenekte lakap olan "Zangır" sözcüğü, V. seçenekte "gelgelelim" sözcüğü yanlış yazılmıştır. D seçeneğinde verilen "İngiliz anahtarı" doğru yazılmıştır.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) dinazor   B) cop   C) doktrin
D) eşek   E) kasetçalar

2. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Orhan Pamuk çok entelektüel bir yazardı.
B) Yazar eserine ön söz ekledi.
C) Vatansever bir gençti.
D) Hayatta hiçbir konuda ona güvenmiyorum.
E) Dilekçelerin yanısıra mektupları da gün yüzüne çıktı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bu konuyu eni konu tartıştık.
B) Bu dönemde erozyon olayları artıyor.
C) Boş zamanlarında suspus olurdu.
D) Boy pos bir yana çalışkanlığı ile ön plandaydı.
E) Makine dairesinden ses geliyordu.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Her gün düzenli olarak tıraş olurdu.
B) Çocuklar için laboratuvar ortamı kuruldu.
C) Kaptanlar uluslar arası okyanuslarda gezmenin zorluğundan bahsetti.
D) Bu akşam karnabahar yemeği yedik.
E) Her perşembe onunla kahve içerdik.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Sorulara yanlış cevaplar verince üzüldü.
B) Yalnızlıklar rıhtımında hayallere daldım.
C) Üniversite 2'inci sınıfta yatay geçiş yaptım.
D) On beş yıl önce görüşmüştük.
E) Bana yapılanları çok geç fark ettim.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Egenin Doğusu her geçen gün soğuyordu.
B) Mektep Sokak, misafirlerine huzur veriyordu.
C) Dün evrakını getirmek üzere yola çıktı.
D) İstanbullu bir ailenin tek çocuğuydu.
E) İki yüz seksen yedi merdiven çıktıktan sonra kaleye vardık.

7. Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) barış sever   B) kuru yemiş
C) keçi boynuzu   D) kuşburnu
E) narçiçeği

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Çiğ köfte yemek için size geldik.
B) Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer.
C) Bugünlerde espritu el bir kişiliğe sahipti.
D) Akupunktur tedavisine başlandı.
E) Hipadroma giderek eğlendiler.

9. Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) maden suyu   B) karayolu
C) meteor taşı   D) dolma biber
E) alt yazı

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Bu ada güneş az alıyordu.
B) Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta.
C) H    dağları karlı Erzincan'da mısın?
D) 6'şar sıra şeklinde durağ a geldiler.
E) Türk Dili dergisine abone oldu.

11. Aşağıdaki c mlerlerin hangisinde rakamdan sonra gelen ekin yazımı yanlıştır?

- A) Okulun 2'nci sınıfında başka diyara gitti.
B) Şairin 35'inci baskısı ortaya çıktı.
C) G  l Mahallesi 34' nc  sokakta oturuyor.
D) Bu sene kuruluşunun 3' nc  yılını kutluyor.
E) 5'nci sırada yarışı tamamladı.

12. Aşağıdaki c mlerlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Nasıl oldu da beni bir türlü hatırlamayı düşünmedi.
B) Bize karşı her zaman çok konukseverdi.
C) Panelde konuşmacı  ne sürdüğü düşünceyi bir türlü kanıtlıyamadı.
D) Art arda yapılan maçlar futbolcuları yormuştu.
E) Dokuzar kişilik iki takım arasında beyzbol oynandı.

Yazım Kuralları

1. B, C, D ve E seçeneğinde kullanılan sözcüklerin yazımında herhangi bir yazım yanlışı yoktur. A seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "dinozor" olmalıdır. Fransızca bir sözcük olan sözcük isim.

CEVAP: A

2. A, B, C ve D seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. E seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "yanı sıra" şeklinde ayrı yazılmalıdır. Sıra ile başlayan sözcükler ayrı yazılır bir tane hariç "sıradağ"

Peşi sıra, yanı sıra, ardı sıra sözcükleri ayrı yazılır. "sever" sözcüğü her zaman bitişik yazılır.

CEVAP: E

3. A, B, C ve E seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. D seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "boy bos" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

4. A, B, D, ve E seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. C seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "uluslararası" şeklinde bitişik olmalıdır.

CEVAP: C

5. Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır. C seçeneğinden sözcüğün doğru yazımı "2'nci" biçiminde olmalıdır. Bu gibi sorularda sözcüğü rakamdan kurtarıp yazınız. "ikinci" sonra sözcüğün kökünü bulup kalan kısmı kesme işareti ile ayırabiliriz.

CEVAP: C

6. Bu soruda A seçeneğinde geçen "Egenin Doğusu" yanlış yazılmıştır. Bu sözcüğün doğru yazımı "Egenin doğusu" şeklindedir. Yazım kurallarında çok iyi bildiğiniz bir şey bile yanlış çıkabilir. Yön adları yani doğu, batı, güney ve kuzey kelimeleri normalde küçük harfle yazılır. Tek başına kullanıldıklarında cins isim sayıldıkları için küçük harfle yazılırlar. Ama bir özel ismin parçası haline gelirse o zaman ilk harfleri büyük yazılır.

CEVAP: A

7. Sever sözcüğü her zaman ayrı yazılır. A seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "barışsever" biçiminde olmalıdır.

CEVAP: A

8. Fransızca bir sözcük olan "hipodrom" at yarışları yapılan alan, koşu alanı anlamına gelir. Sözcüğün doğru yazımı bu şekilde olmalıydı. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. Bu arada herhangi demişken "her" sözcüğü sadece şu sözcüklerde bitişik yazılır:

herkes
herhâlde
herhangi
hercai
hercümerc
hergele

CEVAP: E

9. Yol ve ulaşım ile ilgili birleşik kelimeler ayrı yazılır.: Arnavut kaldırımı; çevre yolu, deniz yolu, hava yolu, kara yolu, keçi yolu; köprü yol vb. B seçeneğindeki sözcüğün doğru yazımı "kara yolu" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

10. Üleştirme sayı sıfatları kesinlikle rakamla gösterilmez. Bu bağlamda A seçeneğinde sözcüğün doğru yazımı "altışar" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

11. Altı çizili sözcüklerden "5'nci" sözcüğü yanlışı yazılmış. Doğrusu, "5'inci" olmalıdır.

CEVAP: E

12. Seçenekler incelendiğinde C seçeneğinde bir yazım yanlışı olduğu görülür. C seçeneğindeki yüklemdeki sözcüğün doğru yazımı "kanıtlayamadı" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bir takım" sözcü bitişik yazılmalıdır?

- A) Bir takım kişiler gece yarısı yolumu kesti.
- B) Bir takım koltuk için fabrikaya gittim.
- C) Düşün için bir takım elbise aldı.
- D) Kültür turunda bir takım romana çok para ödedim.
- E) Bir takım nevresim için kavga çıkardı.

2. "Bu aralara akılım bir türlü bu konuya ilgisini çekemiyor." cümlesindeki yazım yanlışının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bu konularda zihnim yanılmaz.
- B) Zaman içinde gelişme gösteren yeni bir türdü.
- C) Gönülüm dara düştü amansız bir şekilde.
- D) Müzik eleştirmenliği için kulağımızın iyi olması gerekir.
- E) Doğanın güzelliği herkesi etkilemişti.

3. Aşağıdakilerin hangisinde gün, ay ve yıl adlarının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Haftaya perşembe pikniğe gideceğiz.
- B) 16 Eylül 2019'da evleneceğiz.
- C) Geleneksel doğa yürüyüşümüzü 15 Ağustos 2018 Çarşamba Günü yapmıştık.
- D) Festival 17 Ekim Salı günü yapılacaktır.
- E) Şiir dinletisi pazar günü yapılacaktır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yardımcı eylemlerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bunca olaydan sonra onu hiç kimse hazzetmiyor.
- B) Bu olaydan sonra evi terketti.
- C) En sonunda yapılan yanlış halletti.
- D) Kazanın sebebini çok sonra fark etti.
- E) Yeni yerler keşfediyorum.

5. Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) köpek balığı
- B) ayrık otu
- C) konukevi
- D) baş kahraman
- E) uçan daire

6. Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) hafta sonu
- B) Kervan Yıldızı
- C) başhekim
- D) mehterbaşı
- E) meteortaşı

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Bilge Kağan Anıtı'nı gezmek için Moğolistan'a gittik.
- B) Afyon Kaymağını çok özledim.
- C) Van kedisi çok ender bulunan bir türdür.
- D) Haftaya Anneler Günü'nü kutlamak için memlekete gideceğim.
- E) Atatürk tablosunu büyük bir özenle korudu.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Batı Alanya Gazetesi bu yıl en çok okunan haberlere yer verdi.
- B) Resmî Gazete okumadan inanmazdı.
- C) Bodrum ilçesi yaz sezonunu açtı.
- D) Türkiye'nin güneybatısı yağışlı geçecek.
- E) Divan edebiyatı ile ilgili seminer yapıldı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Biliyorsun ki gözler kalbin aynasıdır.
- B) Antik Yunan Tanrıları dönemini yansıtıyordu.
- C) Başarısı ile göğsümüz kabardı.
- D) Merve de sınavı kazandı.
- E) Komşumuzun köpeği Limon, evden kaçtı.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Mola sırasında sıcacık ezogelin çorbası iyi gelmişti.
- B) Tereyağı kullanarak omlet yaptım.
- C) Şoför yolda telefonla konuşunca kaza yaptık.
- D) Arkadaşlarını gambazlamak gibi huyu vardı.
- E) Dertlerimiz gitgide artıyordu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Merdiven korkuluğu anlamına gelen sözcük tırabzandır.
- B) Oruç Baba Türbesi her yıl en çok ziyaret edilen yerlerdendir.
- C) Yaban Ve Yeşil Gece okunması gereken önemli romanlardır.
- D) İngiliz yazar T.C. vatandaşı oldu.
- E) Bu konuyu bilahare görüşürüz.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Biz her zaman yan yana oturmayı tercih ederiz.
- B) Bir akşamüstü hep beraber toplandık.
- C) Mutfaktaki dolaptan biberleri çıkardı.
- D) Şu an bu durumdaki herkesi anlamak isterdim.
- E) Buğdaylarımız o dönemlerde bu köyde övütülürdü.

Yazım Kuralları

1. "bir takım" sözcüğü belgisiz sıfat olursa bitişik, olmazsa ayrı yazılır. B, C, D ve E seçeneğinde ayrı yazılması doğrudur. A seçeneğinde belgisiz sıfat görevinde olduğu için bitişik yazılmalıdır.

CEVAP: A

2. Parçada ünlü düşmesi kuralına uymamaktan kaynaklı yazım yanlışı vardır. "akılım" sözcüğünün doğru yazımı "aklım" olmalıydı. Bu türden bir yazım yanlışı C seçeneğinde yer almaktadır "Gönlümün" sözcüğünün doğru yazımı "gönlüm" şeklinde olmalıydı.

CEVAP: C

3. "Geleneksel doğa yürüyüşümüzü 15 Ağustos2018 Çarşamba Günü yapmıştık." yargısında "Günü" sözcüğü "günü" şeklinde yazılmalıydı.

CEVAP: C

4. Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır: alt etmek, arz etmek, azat etmek, dans etmek, el etmek, göç etmek, ilan etmek, kabul etmek, kul etmek, kul olmak, not etmek, oyun etmek, söz etmek, terk etmek, var olmak, yok etmek, yok olmak vb. Bu bağlamda B seçeneğinde yer alan "terketti" sözcüğünde herhangi bir ses olayı olmadığı için ayrı yazılmalıydı.

CEVAP: B

5. /-ar /-er, -maz /-mez ve -an /-en sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır: bakar kör, çalar saat, çıkar yol, döner sermaye, güler yüz, koşar adım, yazar kasa, yeter sayı; çıkmaz sokak, geçmez akçe, görünmez kaza, ölmez çiçek, tükenmez kalem; akan yıldız, doyuran buhar, uçan daire vb.

D seçeneğinde yer alan "baş kahraman" sözcüğü bitişik yazılmalıydı.

CEVAP: D

6. Sözcüklerin yazımı incelendiğinde E seçeneğinde verilen "meteortaşı" sözcüğü ayrı yazılmalıdır. Gök taşı anlamına gelen sözcüğün yazımı "meteor taşı" şeklindedir.

CEVAP: E

7. Altı çizili sözcüklerden "Afyon Kaymağını" sözcüğü yanlış yazılmış. Sözcüğün doğru yazımı "Afyon kaymağı" olmalıdır. Bu gibi örnekler için videolarımı izlemenizi öneririm.

CEVAP: B

10. D seçeneğinde verilen "gambaz" sözcüğü yanlış yazılmıştır. İspiyonculuk anlamına gelen Arapça bir sözcüktür. Sözcüğün doğru yazımı "gammaz" olmalıdır.

CEVAP: D

8. Üç gazete hariç bütün gazete isimleri küçük yazılır. Büyük yazılanlar:

Resmî Gazete

Millî Gazete

Ticari Sicil Gazetesi

Bu bağlamda A seçeneğinin doğru yazımı "Bati Alanya gazetesi" şeklinde olmalıdır.

Burada ilçe ve edebiyat sözcüğünün küçük yazılması önemlidir sık sık karşınıza çıkar herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: A

11. Yaban romanını öneririm Yakup Kadri'nin müthiş bir eseridir.

Yeşil Gece ise Reşat Nuri'nin en iyi üç romanından biridir.

Bu iki eseri birbirine bağlayan "Ve" bağlacı küçük yazılmalıdır.

CEVAP: C

9. Antik Yunan Tanrıları derken sözcüğün doğru yazımı "Antik Yunan tanrıları" şeklinde olmalıdır. Diğerlerinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: B

12. Bu testin bana göre en zor sorusuydu. Doğru yapanlar Instagram hesabımdan bana ulaşabilir mi? Mikailan_turkce

E seçeneğindeki "övütülürdü" sözcüğünde yazım yanlışı vardır. Sözcüğün doğru yazımı "öğütülürdü" olmalıdır.

CEVAP: E

1. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlışdır?

- A) distribütör   B) diz üstü   C) floresan
D) eczane   E) şu an

2. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlışdır?

- A) dipnot   B) kırpık   C) perspektif
D) monolok   E) sağduyu

3. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlışdır?

- A) Türk Dil Kurumu
B) Van Gölü
C) Hindistan Cevizi
D) Kurşunlu Şelalesi
E) Bayburt Kalesi

4. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlışdır?

- A) kiriko
B) birdenbire
C) Atatürk Mahallesi
D) Bakanlar Kurulunun
E) sarımsak

5. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlışdır?

- A) avro   B) broşür
C) çiy (şebnem)   D) egzoz
E) hikaye

6. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlışdır?

- A) Kuvayimilliyeye   B) okaliptüs
C) laubali   D) İlk Çağ
E) her şey

7. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) sanatsever B) kıraathane
C) insilün D) züccaciye
E) Türk Dili dergisi

8. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) kılavuz B) kravat C) kulüp
D) stratejik E) Hristiyan

9. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) motosiklet B) menemen C) zatürre
D) pardösü E) müsvette

10. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) kontör B) akupunktur
C) art arda D) cansiparane
E) priket

11. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) arkeolog
B) biraz
C) meyve
D) ben merkezcilik
E) aşk olsun

12. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) veraset ilanı B) herhangi
C) birçok D) pek çok
E) kızılca kıyamet

Yazım Kuralları

1. B seçeneğindeki "diz üstü" sözcüğü "dizüstü" şeklinde bitişik yazılmalıdır. Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır: alt kurul, alt yazı; üst kat, üst küme; ana bilim dalı, ana dili; ön söz, ön yargı; art damak, art niyet; arka plan, arka teker; yan cümle, yan etki; karşı görüş, karşı oy; iç savaş, iç tüzük; dış borç, dış hat; orta kulak, orta oyunu; büyük dalga, büyük defter; küçük harf, küçük parmak; sağ açık, sağ bek; sol açık, sol bek; peşin fikir, peşin hüküm; bir gözeli, bir hücreli; iki anlamlı, iki eşeyli; tek eşli, tek hücreli; çok düzlemli, çok hücreli; çift ayaklılar, çift kanatlılar vb.

CEVAP: B

2. Fransızca bir sözcük olan "monolok" kelimesinin doğru yazımı "monolog" olmalıdır. Bu tür bazı örnekler şöyledir: arkeolog, demagog, diyalog, jeolog, katalog, monolog, psikolog, Türkolog, ürolog...

CEVAP: D

3. Videolardan hatırlarsanız genel olarak bir şeyi taşıyabilirsek küçük harfle taşıyamazsak büyük harfle yazılırdı. A, B, D ve E seçeneklerindeki sözcükleri taşıyamadığımız için büyük harfle yazılmalıdır. C seçeneğinde yer alan "Hindistan Cevizi" taşınabildiği için küçük harfle yazılmalıydı. Sözcüğün doğru yazımı "Hindistan cevizi" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

4. İtalyanca bir sözcük olan "kiriko" sözcüğünün doğru yazımı "kriko" şeklinde olmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlış yer almamaktadır.

CEVAP: A

5. Düzeltme işareti bir ayzım yanlış sebebidir ve hiçbir zaman kaldırılmaz.

Düzeltme işaretinin kullanılacağı yerler aşağıda gösterilmiştir:

1. Yazılışları bir, anlamları ve söylenişleri ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine konur: *adem* (yokluk), *âdem* (insan); *adet* (sayı), *âdet* (gelenek, alışkanlık); *alem* (bayrak), *âlem* (dünya, evren); *aşık* (eklem kemiği), *âşık* (vurgun, tutkun); *hal* (sebze, meyve vb. satılan yer), *hâl* (durum, vaziyet); *hala* (babanın kız kardeşi), *hâlâ* (henüz); *rahim* (esirgeme), *rahîm* (koruyan, acıyan); *şura* (şu yer), *şûra* (danışma kurulu) vb.

UYARI: *Katil* (<*katl* = öldürme) ve *kadir* (<*kadr* = değer) kelimeleriyle karışma olasılığı olduğu hâlde *katil* (*ka:til* = öldüren) ve *kadir* (*ka:dir* = güçlü) kelimelerinin düzeltme işareti konmadan yazılması yaygınlaşmıştır.

2. Arapça ve Farsçadan dilimize giren birtakım kelimelerle özel adlarda bulunan ince *g*, *kün*-süzlerinden sonra gelen *a* ve *u* ünlüleri üzerine konur: *dergâh*, *gâvur*, *karargâh*, *tezgâh*, *yadigâr*, *Nigâr*; *dükkân*, *hikâye*, *kâfir*, *kâğıt*, *Hakkâri*, *Kâzım*; *gülgün*, *merzengüş*; *mahkûm*, *mezkûr*, *sükûn*, *sükût* vb. Kişi ve yer adlarında ince *i* ünsüzünden sonra gelen *a* ve *u* ünlüleri de düzeltme işareti ile yazılır: *Halûk*, *Lâle*, *Nalân*; *Balâ*, *Elâzığ*, *İslâhiye*, *Lâdik*, *Lâpseki*, *Selânik* vb.
3. Nispet ekinin, belirtme durumu ve iyelik ekiyle karışmasını önlemek için kullanılır: (*Türk*) *askeri* ve *askerî* (*okul*), (*İslam*) *dini* ve *dinî* (*bilgiler*), (*fizik*) *ilmi* ve *ilmî* (*tartışmalar*), (*Atatürk'ün*) *resmî* ve *resmî* (*kuruluşlar*) vb.

Nispet eki alan kelimelere Türkçe ekler getirildiğinde düzeltme işareti olduğu gibi kalır: *millîleştmek*, *millîlik*, *resmîleştmek*, *resmîlik* vb.

E seçeneğinde yer alan "hikaye" sözcüğünün doğru yazımı "hikâye" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

6. B seçeneğinde yer alan "okaliptüs" sözcüğün yazımı yanlıştır. Sözcüğün doğru yazımı "okaliptus" biçiminde olmalıydı. Kabul ediyorum zor bir soruydu. J Bu arada okaliptus asıl yurdu Avustralya olan sıtma ağacıdır.

CEVAP: B

7. C seçeneğinde yer alan "insilün" sözcüğü yanlış yazılmıştır. Sözcüğün doğru yazımı "insülin" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

8. Araya "i" harfi gelen örnekler şunlardır:
kılavuz
tırış
tırabzan (merdiven korkulu anlamında)
E seçeneğinde yer alan "Hristiyan" sözcüğünde "i" harfi fazladır. "Hristiyan" şeklinde düzeltebiliriz.

CEVAP: E

9. E seçeneğinde "müsvette" sözcüğün yazımı yanlıştır. Sözcüğün doğru yazımı "müsvedde" olmalıdır.

CEVAP: E

10. E seçeneğinde yer alan "priket" sözcüğünün doğru yazımı "briket" olmalıdır. Diğer seçeneklerde yer alan sözcüklerin hiçbirinde herhangi bir yazım yanlışı yer almamaktadır.

CEVAP: E

11. D seçeneğinde yer alan "ben merkezcilik" sözcüğün yazımı "benmerkezcilik" şeklinde bitişik olmalıydı. Yazım kuralları ile ilgili youtube hoca webde kanalındaki uygulama videomu izlemenizi öneririm.

CEVAP: D

12. Bu soru bana göre bu testin en zor sorusuydu. A seçeneğinde yer alan "veraset ilanı" sözcüğünün doğru yazımı "veraset ilamı" şeklinde olmalıydı. Sözcük

Bir kimsenin, bir miras bırakanın mirasçısı olduğunu gösteren ve mahkemeden alınan resmî belge anlamına gelmektedir.

CEVAP: A

1. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) selektör   B) rötuş   C) ünvan
D) video   E) postane

2. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) enstitü   B) karbüratör   C) fasülye
D) blöf   E) banknot

3. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) pardösü   B) ötanazi   C) pabuç
D) hoparlör   E) yövmiye

4. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) habire   B) el ele   C) herhangi
D) az çok   E) terk etmek

5. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) espri   B) pek az   C) doğal gaz
D) bir şey   E) parakende

6. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) karmakarışık   B) folklor
C) doküman   D) hiçkimse
E) hiçbir

7. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) patates B) kapşon C) karnabahar
D) katbekat E) kayısı

8. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) peşisıra B) ardı sıra C) yanı sıra
D) mahsul E) Pinpon

9. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) sandviç B) sarraf C) sac böreği
D) uluslararası E) senatoryum

10. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) tetanos B) tevkif C) tirbuşon
D) cüzzam E) dışardan

11. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) ekşi B) faliyet C) rastlantı
D) profesyonel E) randıman

12. Amerikan armudu olarak bilinen sözcüğün doğru yazımı hangisidir?

- A) avokado B) avakado C) avokodo
D) avokota E) avakata

Yazım Kuralları

1. C seçeneğinde "unvan" sözcüğün doğru yazımı "unvan" şeklinde olmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. Yazımın kuralları ile ilgili bir ek bilgi vermek gerekirse Batı kökenli kelimeler özgün biçimleri ile yazılırlar:

Bilim, sanat ve uzmanlık dallarında kullanılan bazı terimler: *andante* (müzik), *cuprum*(kimya), *deseptyl* (eczacılık), *quercus*, *terminus technicus* (teknik terim) vb.

Latin yazı sistemini kullanan dillerden alınma deyim ve sözler: *Veni, vidi, vici* (Geldim, gördüm, yendim.); *conditio sine quanon* (Olmazsa olmaz.); *eppur si muove* (Dünya her şeye rağmen dönüyor.); *to be or not to be* (olmak veya olmamak); *l'artpourt'art* (Sanat sanat içindir.); *l'Etatc'estmoi* (Devlet benim.); *traduttoretraditore* (Çevirmen haindir.); *personanongrata*(istenmeyen kişi) vb.

Mesele falan değildi öyle,

To be or not to be kendisi için;

Bir akşam uyudu;

Uyanmayıverdi. (Orhan Veli Kanık)

CEVAP: C

2. C seçeneğinde "fasulye" sözcüğü yanlış yazılmıştır. Sözcüğün doğru yazımı "fasulye" biçimde olmalıdır. Bu arada kuru fasulye ve taze fasulye ayrı yazılırken yeşilfasulye bitişik yazılır.)

CEVAP: C

3. A, B, C ve D seçeneğinde hiçbir yazım yanlışı yoktur. E seçeneğinin doğru yazımı "yevmiye" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

4. Durmadan, ara vermeden, arka arkaya, sürekli olarak anlamına gelen "habire" sözcüğün doğru yazımı "ha bire" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: A

5. "parakende" sözcüğü "perakende" şeklinde yazılmalıdır. Bu gibi örnekler için kesinlikle video ders notları kitabıma bakınız. -a / -e, -acak / -ecek, -ayım / -eyim, -alım / -elim, -an / -en vb. eklerden önce gelen ünlü veya ekin geniş ünlüsü söyleyişe bakılmaksızın a / e ile yazılır: başlaya, gelmeye; başlayacağım, gelmeyeceksin; başlayayım, gele-yim; başlayalım, gelmeyelim; başlayan, gelmeyen vb.

CEVAP: E

6. Çıkmış bir sınav sorusu örneğidir. D seçeneğinde yer alan "hiçkimse" sözcüğü ayrı yazılmalıdır. Doğru yazımı "hiç kimse" olmalıdır. İfat veya zarf görevindeki pekiştirmeli sözler bitişik yazılır: apaçık, apak, büsbütün, çepeçevre, çırılçıplak, dümdüz, düpedüz, gömgök, güpegündüz, kapkara, kupku-ru, masmavi, mosmor, paramparça, sapsağlam, sapsarı, sırlıslıkam, sırsıklam, sipsivri, yemyeşil vb.

CEVAP: D

7. Başlık anlamına gelen "kapüşon" bu şekilde yazılmalıdır. enzetme yoluyla insanın bir niteliğini anlatmak üzere bitki, hayvan ve nesne adlarıyla kurulan birleşik kelimeler: *çetin ceviz, çöpsüz üzüm; eski kurt, sarı çıyan, sağmal inek; eski toprak, eski tüfek, kara maşa, sapsız balta, çakır pençe, demir yumruk, kuru kemik vb.*

CEVAP: B

8. Dış, iç, öte, sıra sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır: Bir tane hariç "sıradag"
Peşi sıra, yanı sıra, ardı sıra sözcükleri ayrı yazılır.

CEVAP: A

9. Bir sağlık kuruluşu olan "senatoryum" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Doğrusu "sanatoryum" olmalıdır. Sanatoryum Özellikle veremli hastaların iyileştirilmesi için kurulmuş sağlık kuruluşu anlamına gelmektedir.

CEVAP: E

10. E seçeneğinde bir yazım yanlışı meydana gelmiştir. Sözcüğün doğru yazımı "dışarıdan" olmalıdır.

CEVAP: E

11. B seçeneğindeki "faliyet" sözcüğün yazımı yanlıştır. Sözcüğün doğru yazımı "faaliyet" olmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: B

12. Amerikan armudu olarak bilinen sözün doğru yazımı sorusunu 2019 KPSS'de Türkiye'de tek tutturan öğretmen olmanın gurunu yaşadım. A seçeneğinde "avokado" sözcüğü doğru yazılmıştır.

CEVAP: A

1. Ahmet Hamdi Tanpınar (I) yalnızlığa yelken açan (II) onları konuşturup (III) insanının ruh ikliminde törpüleyen biriydi. Evet (IV) tüm bu romanların içeriğinde şairin tilsimini yakalarız. Ahmet Hamdi (V) gelecek kuşaklara iz bırakmış biri desek sanırım yanlış bilgi vermiş olmayız.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Aşağıdakilerin hangisinde kesme (') işareti doğru kullanılmıştır?

- A) İstanbul'lu yazar bugün eski İstanbul'u anlattı.
B) Ahmet'ler her zaman bizi sorardı.
C) Bursa'lı olduğu her halinden belliydi.
D) Avrupa Birliği'ne üyelik başvurusu yapıldı.
E) Türk Dil Kurumu'ndan bilgi aldık.

3. Hikâyeye şirden geçişi ( ) onu duygusal bir çerçeve içine almıştır ( ) Hayat ( ) ne kadar kabarık sahnelerle göz önünde durursa dursun ( ) yine de gönle seslenir.

Bu parçada ( ) parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) ( ) (:) (:) (.) B) (,) (:) (.) (...)
C) (,) (:) (...) (...) D) (:) (.) (:) (!)
E) (,) (.) (.) (.)

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tırnak işareti (" ") yanlış kullanılmıştır?

- A) Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme tanı.
B) Necip Fazıl'ın "Çile" şiiri yeniden yayımlandı.
C) Biçare gönüller! "Ne giden son gemidir bu."
D) Profesörün "Cumhuriyet Dönemi'nin en ünlü şairi 'Edip Cansever' olarak alınmalıdır. "sözü üzerine beyin fırtınası yapıldı.
E) Sokaktan biri "evet" diyerek kendini gösterdi.

5. Aşağıdaki boş bırakılan yay ayrıçlardan hangisine noktalı virgül (;) getirilmelidir?

- A) At ölür, meydan kalır ( ) yiğit ölür, şan kalır.
B) Tamam ( ) en kısa sürede görüşelim.
C) Tanzimat Dönemi temsilcilerinden bir kısmını sıralayalım ( ) Namık Kemal, Şinasi, Ahmet Mithat Efendi.
D) Süper bir oyuncu ( ) kendisi!
E) Aman ( ) Etrafı toz bulutları sardı.

6. Aşağıdaki cümlelerde yay ayrıçla belirtilen yerlerden hangisine iki nokta (:) getirilmelidir?

- A) Beş genç ( ) tatil için plan yapmaya başladı.
B) Hüseyin ( ) her yaz Cevizli köyüne giderdi.
C) Pazardan şunları aldım ( ) elma, armut, çilek...
D) Haydi ( ) daha çok yolumuz var.
E) Aşk ( ) sevdiğin ağlamadan göz yaşını silebil-mektir.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna soru işareti getirilemez?

- A) Senin böyle yeteneklerin var mıydı
B) Neden saçların beyazlamış arkadaş
C) Sular mı yandı? Neden tunca benziyor mermer
D) Yeni yıla hazır mısın
E) Akşam oldu mu kuşlar döner

8. En çok ilgi gören deneme türüdür () Bu deneme türünün temel özelliği () herhangi bir konuda konuyu ispat etmek değil () içten geldiği gibi yazmaktır.

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) (,) (;) (...) B) (,) (;) (,) C) (,) (;) (...) D) (;) (,) (;) E) (,) (?) (,)

9. Yahya Kemal Beyatlı, bir sohbette der ki () "Şair dediğin () sabır ile yoğrulup eser meydana getiren sanatçıdır () Aşktır, huzurdur () "

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) (,) (;) (;) (,) B) (;) (;) (,) (...) C) (,) (?) (...) (...) D) (;) (,) (;) (!) E) (,) (,) (,) (,)

10. Romanlarında yeni tarzlar () şiirsel söyleyişler () hikayelerinde farklı bir bakış açısı () savaş () aşk gibi konular yer alır.

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) (,) (;) (...) (,) B) (;) (;) (,) (,) C) (,) (!) (;) (...) D) (,) (;) (;) (,) E) (,) (;) (,) (,)

11. Köy meydanında asırlık çınar ağacı vardı () Tepeli köyüne varınca size derterini anlatır () ona su () gübre ve renkli taşlar götürdüm. Yazın sıcak havalarda gölgesinde serinlemek bana huzur verirdi. Bazen bana derterini anlatır () geçmişe ait yaşadığı olayları anlatırdı.

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) (,) (;) (...) (?) B) (;) (;) (,) (...) C) (,) (;) (,) (,) D) (,) (;) (,) (,) E) (;) (;) (,) (,)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) Tırnak içinde verilen cümlelerin içinde yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü, ibareyi belirtmek tek tırnak kullanılır.
B) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
C) Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz.
D) Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine iki nokta konur.
E) Öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak noktalı virgül konur.

13. Ben "eylül"ü uğurlamaya başladım () tekrar gelir ümidiyle () tekrar uğurlayıp karşılayabilirim ümidiyle () Mevsimler bu kadar beni yalnız bırakmışken Tunç yine gelmişti ()

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) (,) (;) (;) (!..) B) (,) (;) (,) (...) C) (,) (?) (...) (!..) D) (;) (,) (...) (!) E) (;) (,) (...) (!..)

Noktalama İşaretleri

1. Verilen parça incelendiğinde üç numaralı sözcüğün yerine herhangi bir noktalama işareti gelemes. Çünkü Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül konmaz "konuşturup" sözcüğü zarf fiil eki "up" almıştır.

CEVAP: C

2. Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz: 1 TANE HARİÇ: "Avrupa Birliği'ne, Avrupa Birliği'nin" Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz:

CEVAP: D

3. E seçeneğinde verilen ifadeler doğrudur. Noktadan sonra cümle her zaman büyük harfle başlar.

CEVAP: E

4. C seçeneğinde tırnak işareti yerine ünlem (!) işareti gelmelidir. Ünlem işaretinin bir görevi de sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur.

CEVAP: C

5. Noktalı virgölün bir görevi de ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur. A seçeneğinde böyle durum söz konusudur.

CEVAP: A

6. C seçeneğinde boş bırakılan yere "iki nokta" gelmelidir. Hocam, küçük harfle başlamış yazım kuralı hatası yok mu diye sorar dediğinizi duydum. □ İki noktadan sonra açıklama ya da verilen örnekler sözcük niteliğindeyse küçük harfle başlar. Eğer bu özel isim olsaydı büyük harfle başlardı.

CEVAP: C

7. E seçeneğine soru işareti gelemez çünkü mı / mi ekini alan yan cümle temel cümlelerin zarf tümleci olduğunda cümlelerin sonuna soru işareti konmaz. Akşam oldu mu kuşlar döner. (Akşam olunca)

CEVAP: E

8. Verilen cümlede B seçeneğinde verilen noktalama işaretleri gelmelidir.

CEVAP: B

9. Verilen seçenekler incelendiğinde “(:) (;) (,) (...)” noktalama işaretleri getirilmelidir.

CEVAP: B

10. Verilen seçenekler incelendiğinde “(,) (;) (,) (,)” noktalama işaretleri getirilmelidir.

CEVAP: E

11. Verilen seçenekler incelendiğinde “(,) (;) (,) (,)” noktalama işaretleri getirilmelidir.

CEVAP: C

12. Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine iki nokta konur ifadesi yanlış üç nokta (...) gelmelidir.

CEVAP: D

13. Öncelikle (!..) bu nedir böyle soru yanlış diye düşünmeyin. J Bu tarz soru ilk defa 2019 TYT sınavında sorulmuştur. Ünlem işaretinin altındaki nokta ile kendisinden sonra gelen diğer iki noktayı bir arada kullanarak hem ünlem nidası hem de cümle bitmemiş hissi vermek için üç nokta yapmış olurlar. Ünlem işaretinin altında nokta olduğu için bir noktadan tasarruf etmek adına iki nokta koymak yeterlidir.

CEVAP: E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme (‘) işareti verilen açıklamaya uygun olarak kullanılmamıştır?

- A) Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur: KYK'nin bu yıl yapılan toplantısında çok güzel çalışmalar planlandı.
- B) Din ve mitoloji ile ilgili özel adlara gelen ekleri ayırır: Allah'ın selametiyle bu kazayı da hafif atlattık.
- C) Özel adlara getirilen çekim eklerini ayırır: Bursa'lılar bu özel anı ölümsüzleştirmek için toplandı.
- D) Şiirde seslerin ölçü dolayısıyla düştüğünü göstermek için kesme işareti kullanılır:
Bir ok attım karlı dağın ardına,
Düştü n'ola sevdiğimin yurduna,
İl yanmazken ben yanarım derdine,
Engel aramızı açtı n'eyleyim.
- E) Saray, köşk, han, kale, köprü, anıt vb. adlarından sonra kullanılır: Dolmabahçe Sarayı'nın, Çankaya Köşkü'ne, Sait Halim Paşa Yalısı'ndan, Ankara Kalesi'nden, Horozlu Han'ın.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Şair, sanata olan bakış açısını içten hissedebilirse arada- her daim değil ama-dile getirmesini içten bilmelidir.
- B) İnsan; hür, saygılı, anlayışlı, olduğu sürece topluma katkısı çok olacaktır.
- C) Bankacılık sektörünün gelişimiyle birlikte ekonomik olarak büyük bir gelişim ivme kazandı: bu sayede birçok üretim miktarı da artış gösterdi.
- D) İzmir -İstanbul yolunun 242 km'lik kısmının yapımı bitmişti.
- E) Faruk Nafiz'in Han Duvarları'nı okudunuz mu?

3. Adalar ( ) sanki Marmara Denizi'ne kızmış gibi hırçın ve kırılgan bir mevsimi haber verircesine sert ve öfkeliydi ( ) berrak gök mavisi suları, balıkları, martıları ( ) Bu gök mavi gerdanlık ( ) öfkesi geçtikten sonra cennetten bir köşk gibi sizi sizden alırdı.

Bu parçada ayraçla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilebilir?

- A) (,) (,) (...) (?)   B) (,) (;) (,) (I..)
- C) (,) (,) (...) (;)   D) (,) (;) (,) (,)
- E) (,) (,) (...) (;)

4. Başarının en önemli sırlarından bazıları bence şunlardır ( ) planlı olmak ( ) yeteneğimiz ölçüsünde yapıtlar ortaya koymak ( ) imkanımız el verdiği sürece insanlara yardım etmek ( )

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (,) (,) (...)   B) (;) (,) (,) (...)
- C) (;) (;) (;) (,)   D) (;) (...) (,) (...)
- E) (;) (,) (;) (?)

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) 16. yy.'da divan edebiyatında çok ünlü beyitler meydana getirilmiştir.
- B) Haşim'in "Ağlarım hatıra geldikçe gülüşüklerimiz." Sözü aklıma geliyor.
- C) Geldi ölümlü yalan, gitti ölümsüz gerçek" diye yanar... "Ahşap Konak" isimli tiyatro eserinde de şöyle bir ifade vardır.
- D) Aşk kâğıda yazılmıyordu hani!
- E) Sözün bittiği yerde doğuyordu şiir. Söz biter mi peki? Biter.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Antalya-İstanbul uçağı, röntarlı kalacakmış.
 B) Tuğba Hanım, okulunun ileri gelenidir, ondan dolayı hep ilgi görür.
 C) Sen şimdi bize gelecek misin? gelmeyecek misin?
 D) Eleştirmenler, RolandBarthes'ın yazılarını edebî tür olarak yorumluyor.
 E) Sanat ve Kuram, 20. yüzyıl görsel sanat kuramlarına göre yeniden şekillendi.

7. Hüseyin, bana Kepez'de yeni açılan bir dükkânın yerini gösterirken genç, heyecanlı, dik duran, bir adamın sırtına taşıdığı yükü göstererek, hayatın ne kadar zor bir gerçeğı olduğunu bana gösterdi.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Günümüzde var olamayan şeyleri büyük bir hasretle kim bilir kaç kez anmışızdır () Kimi zaman, sadece geçmişte kalan durumların değerini anlayabiliyormuşuz gibi geliyor bana () Folklorumuzun ayrılmaz öğeleri gün geçtikçe yok olmaya yüz tutuyor () tematik yapılar, şiirlerimiz, bize özgü yemekler () Eskiden bilinen birçok ünlü yiyecek de unutuluyor artık () hem de bir daha hiç yenmemek, tadılmamak üzere. Düşünsenize kaç kişi "Güllüklü çorbayı" biliyor.

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (,) (,) (...) (!) B) (,) (,) (;) (...) (;)
 C) (,) (!) (;) (;) (,) D) (?) (,) (;) (...) (;)
 E) (,) (...) (?) (;) (,)

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) İlhan Berk salt-sadece- bir şair olmakla kalmamış dönemin en ileri görüşlü şairidir.
 B) Ünlü eleştirmenin biri: "Deneme yazıyorsan belli bir birikiminiz, söyleyecek sözünüz olmalı." diyor.
 C) Bilge Karasu (1935-1995) Türk edebiyatında ödül almış bir romancıdır.
 D) Yahya Kemal'in dünü, bugünü, yarını hakkında düşüncelere sahip olduğu bir medeniyet anlayışı vardır.
 E) "Tabiilerde ilaç yoktur yarama," dediğine bakmayın iyileşmeye gönlü yok şairin.

10. Doksanlı yıllar () seksenlerin bir kopyası gibidir () yeni aktörler yoktur () büyük gazetelerdeki çizgi karakterler yok olmaktadır.

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (;) (...) B) (,) (,) (,) C) (,) (;) (,)
 D) (;) (,) (;) E) (,) (,) (;)

11. İlçenin etrafında (I) içinde (II) dışında sel felaketi günlerce sürmüş. Sonra Kızılay şehre girmiş (III) selden kaçabilen kaçmış (IV) Kaçamayanlar (V) Gerisini hiç düşünmek istemiyor.

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine üç nokta (...) konulması uygun olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Aşağıdakilerin hangisinde birli yanlış vardır?

- A) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan öğeleri belirtmek için virgül konur.
 B) Edebî eserlerdeki karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişinin adından sonra iki nokta konur.
 C) Ünlemden sonra üç nokta yerine iki nokta konulması yanlıştır.
 D) Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna kısa çizgi konur.
 E) Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için uzun çizgi konur.

Noktalama İşaretleri

1. C seçeneğinde, kesme işaretinin adlara getirilen ekleri ayırma işlevinden söz edilmiş fakat örnekte görüldüğü üzere yapım eki ile ayrılmıştır. (-lı)

Özel isimlere getirilen yapım ekleri ve bu ekten sonra gelen diğer ekler ayrılmaz. Buna göre C seçeneğinde verilen açıklama doğru olmasına rağmen örnek yanlış olarak verilmiştir.

CEVAP: C

2. C seçeneğindeki ilk cümleden sonra gelen sözcük açıklama ya da örnekleme belirtmediği için iki noktanın kullanımı gereksizdir. İki noktadan sonra sıralama varsa küçük harfle başladığını unutmayalım. Bu sıralama özel isimle başlarsa elbette büyük harf olacaktır.

CEVAP: C

3. Parçadaki boşluklara sırasıyla (,) (:) (...) (;) gelmelidir. Virgülün kullanım alanı çok önemlidir. Özellikle virgülün kullanılmadığı alanları çok iyi bilmemiz gerekir.

CEVAP: E

4. Parçadaki boşluklara getirilmesi gereken en uygun seçenek B olmalıdır. İki noktadan sonra sıralama olursa ilk harf küçük harfle başlar ama bu özel isimse büyük harf olmalıdır.

CEVAP: B

5. A seçeneğinde "20. yy.'da" sözcüğündeki kesme işareti gereksiz kullanılmıştır. Kesme işaretinde en önemli husus yapım ekine gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmadığıdır. Çokluk ekleri de kesme işaretiyle ayrılmaz.

CEVAP: A

6. "Sen şimdi bize gelecek misin? gelmeyecek misin?" cümlesinde ilk sorudan sonra cümle tamamlandığı ve yeni bir cümleye başlamadığı için ilk soru işaretinin yerine virgül (,) gelmelidir.

CEVAP: D

7. V numaralı virgül, zarf fiil ekinden sonra kullanıldığı için noktalama yanlışlığı yapılmıştır. Zarf fiil eklerinden sonra virgül gelmez ancak arka arkaya iki tane zarf fiil eki kullanılırsa birinciye virgül gelir.

CEVAP: E

10. Parçadaki boşluklara getirilmesi gereken en uygun seçenek C olmalıdır. Diğer seçeneklerde verilen noktalama işaretlerinin getirilmesi uygun değildir. Noktalama işaretleri sorularında eksikliğiniz varsa ders videolarımız izleyebilirsiniz.

CEVAP: C

8. Parçadaki boşluklara getirilmesi gereken en uygun seçenek B olmalıdır. Hadi bakalım bu yazıyı okuyorsan ekstradan 40 tane paragraf sorusu çöz. J

CEVAP: B

11. Cümle tamamlanmadığı için V. numaraya üç nokta gelmelidir. Üç noktadan sonra cümle her zaman büyük harfle başlar. Eksiltili cümlelerin birer üç nokta ifade ettiğini unutmayalım.

CEVAP: E

9. A seçeneğinde iki kısa çizginin kullanımı yanlıştır. Bu işaret yerine yay ayraç kullanılmalıydı. Çünkü salt sözcüğü sadece sözcüğünün eş anlamlısıdır. Eğer bir cümle içinde sözcüğün eş anlamlısı verilirse yay ayraç kullanılır.

CEVAP: A

12. Ünlemden sonra üç nokta yerine iki nokta konulması yeterlidir. Gök ekini biçer gibi!.. Başaklar daha dolmadan.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) Hayır, mâtem senin hakkın değil... Mâtem benim hakkım...
- B) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
- C) Hızlı açılan kapıdan içeri girişi, hayır girişi değil atılışı, hâlâ gözümün önündedir.
- D) Olur, yarın akşam maça gidelim.
- E) Nisan derdi gibiyim, üzerimden yükün gitmesini bekliyorum.

2. Sanatın tüm dünyada ilgi çeken bir tür olduğunu söylemeye gerek var mı () Gençlerin () yaşlıların karşılıklı şiir yazmalarını () tüm sanatçılar mutlu olarak izliyordu.

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) (?) (;) (,) B) (,) (...) (,) C) (,) (?) (...) D) (?) (,) (,) E) (,) (?) (,)

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yoktur?

- A) Avrupa Birliği'nin kuralları anlatıldı.
- B) Bakanlar Kurulu'nda gündeme ait konular konuşuldu.
- C) Türkçe dersi çok zordu.
- D) M. Ö. 5 yy'da yaşadı.
- E) Haftaya Melisa'lar gelecekti.

4. Onun üç kişiliği vardır () yalansız () duygusal () merhametli ()

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) (,) (;) (...) (!) B) (:) (,) (,) (,) C) (:) (;) (,) (,) D) (:) (,) (,) (...) E) (:) (;) (,) (,)

5. Necip Fazıl () bana göre Cumhuriyet Dönemine damga vurmuştur () Daha önce kimsenin yapmadığı bir şeyi yaptı () Türk şiirine yeni bir bakış açısı getirdi ()

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) (,) (;) (:) (,) B) (,) (,) (,) (,) C) (!) (;) (,) (,) D) (,) (,) (:) (,) E) (,) (;) (,) (,)

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.) konur.
- B) Hitap için kullanılan kelimelerden virgül (,) konur.
- C) Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konur.
- D) Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna iki nokta (:) konur.
- E) Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için soru işareti (?) kullanılır.

7. Aşağıdakilerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) Saat 13. 05'te buluşmak üzere ayrıldık.
 B) Bu yıl 1. 4 milyon lira para kazandım.
 C) "İzmir üzerine dünyada bir şehir daha yoktur!" diyorlar.
 D) Yemekte bir karara varıp, arkadaşına dikkatli dikkatli bakarak konuştu.
 E) Sürekli düşünüp, öyle karar veriyordu.

8. Aşağıdakilerin hangisinde kısa çizgi (-) işareti kullanılamaz?

- A)
 B) Arasında, ve, ile, ila,... -den... -e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır.
 C) Sıfırdan küçük değerleri göstermek için kullanılır.
 D) Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır.
 E) Cümle içinde sayı adlarının yinelenmesinde araya kısa çizgi konur.

9. Anlam karışıklığına yol açmamak için adlaştırmış sıfatlardan sonra virgül (,) kullanılır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım yoktur?

- A) Küçük, ağacın arkasına gizlendi.
 B) Kol, bacak, gövde; taş, toprak, toz, duman.
 C) Hasta, adama baktı.
 D) Yaralı, kadına yardım etti.
 E) Yeni, kırtasiyeye geldi.

10. Size bunlar yeter mi () Bence yetmez () Bence siz şunları eklemelisiniz () Çok kitap okumayı, planlı olmayı ()

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) (?) (;) (:) (...) B) (.) (.) (.) (.)
 C) (?) (.) (:) (...) D) (?) (.) (:) (.)
 E) (?) (;) (.) (...)

11. Size göre Türk edebiyatında en önemli şair kimdir () Bu tür bir soru hakkında ne düşünürsünüz () Bunun cevabını size aktarayım () Nazım Hikmeti söylemek ()

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (?) (?) (:) (...) B) (?) (.) (.) (...)
 C) (?) (.) (:) (.) D) (?) (.) (:) (...)
 E) (?) (;) (?) (...)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün kullanım alanı yanlıştır?

- A) Azra, büyüdüğünde doktor olmak istiyordu.
 B) Vali, burada yapılmış olan peynirlerden bir örnek görmek istedi.
 C) İhtiyar, adama yaklaşıp bir şeyler söyledi.
 D) Dışarı çıkıp, pilav ve ayran aldı.
 E) Boztepe'ye çıkıp semaverde çay içmek gibisi mi var, dedi.

Noktalama İşaretleri

1. Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren
hayır, yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, olur, hay-hay, başüstüne, öyle, haydi,
elbette gibi kelimelerden sonra konur: A ve D böyle oluşmuştur.
Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur: B ve E bu şekilde oluşmuştur.
Cümle içinde ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için konur: C seçeneği böyle oluşmuştur.

CEVAP: C

2. Verilen boşluklara gelmesi gereken en uygun seçenek D olmalıdır.

CEVAP: D

3. Kurum ve kuruluş adlarına gelen ekler kesinlikle kesme işareti ile ayrılmaz 1 tane hariç:
Avrupa Birliği'nin
Avrupa Birliği'ne
A seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: A

4. İki nokta:
Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur:
Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur:
Bu bilgi ışığında ilk boşluğa iki nokta (:) gelmelidir.
Daha sonra sıralama olduğu için virgöl, virgöl ve nokta ile tamamlanmalıdır.

CEVAP: B

5. İlk boşluğa özneyi belirtmek için virgöl, ikinci boşluğa cümlelerin tamamlandığını göstermek için nokta, üçüncü boşluğa kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna iki nokta, cümle tamamlandığı için nokta gelmelidir.

CEVAP: D

6. Noktalama işaretleri ile ilgili genel bilginizi ölçen bir soru tipi ile karşı karşıyasınız. Bu soruda C seçeneğinde verilen "Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgöl konur." yargısı yanlış verilmiştir çünkü bu tür bağlaçlardan önce veya sonra hiçbir noktalama işareti gelmez.

CEVAP: C

7. Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgöl konmaz:

Cumaları bahçede buluştukça kıza kendisinin adı bir mektep talebesi olmadığını anlatmaya çalışıyordu. (Halide Edip Adivar)

Şimdiye dek, ben kendimi bildim bileli kimse Değirmenoluk köyünden kaçıp da başka köyde çobanlık, yavaşmalık etmedi. (Yaşar Kemal)

Meydanlığa varmadan bir iki defa İsmail kendisini gördü mü diye kahveye baktı. (Necati Cumalı)

Ancak Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur:

Ancak yemekte bir karara varıp, arkadaşına dikkatli dikkatli bakarak konuştu.

E seçeneğinde "düşünüp" zarf fiil ekinden sonra virgöl gelemmez. D seçeneğinde iki tane zarf fiil olduğu için birinciye virgöl gelmesi doğrudur.

CEVAP: E

8. Kısa Çizgi (-)

- Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur:
- Soğuktan mı titriyordum, yoksa heyecandan, üzüntüden mi bil-mem.
- Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur, bitişik yazılır:
- Küçük bir sürü -dört inekle birkaç koyun- köye giren geniş yolun ağzında durmuştu. (Ömer Seyfettin)
- Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak için kullanılır: al-ış, dur-ak, gör-gü-süz-lük vb.
- Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır: al-, dur-, gör-, ver-; başa-, kana-, okut-, taşı-, yazdır- vb.
- İsim yapma eklerinin başına, fiil yapma eklerinin başına ve sonuna konur: -ak, -den, -ış, -lık; -imsa-, -la-, -tır- vb.
- Heceleri göstermek için kullanılır: a-raş-tır-ma, bi-le-zik, du-ruş-ma, ku-yum-cu-luk, prog-ram, ya-zar-lık vb.
- Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır: Aydın-İzmir yolu, Türk-Alman ilişkileri, Ural-Alтай dil grubu, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, 09.30-10.30, Beşiktaş-Fenerbahçe karşılaşması, Manas Destanı'nda soy-dil-din üçgeni, 1914-1918 Birinci Dünya Savaşı, Türkçe-Fransızca Sözlük vb.
- UYARI: Cümle içinde sayı adlarının yinelenmesinde araya kısa çizgi konmaz: On on beş yıl. Üç beş kişi geldi.
- Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır: 100-20=80
- Sıfırdan küçük değerleri göstermek için kullanılır: -25°C

Tüm bu bilgiler ışığında E seçeneğinde verilen ifade yanlıştır.

CEVAP: E

10. Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna soru işareti gelir bu bakımdan ilk boşluğa (?), cümle tamamlandığı için ikinci boşluğa nokta(.), Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna iki nokta(:), anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta(...) konur. Bu bağlamda doğru seçenek C olmalıdır.

CEVAP: C

11. Soru İşareti (?)

- Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur:
Ne zaman tükenecek bu yollar, arabacı? (Faruk Nafiz Çamlıbel)
Atatürk bana sordu:
Yeni yazıyı tatbik etmek için ne düşündünüz? (Faliş Rıfki Atay)
- Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna konur:
Gümrükteki memur başını kaldırdı:
Adınız?
- Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheli karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır: Yunus Emre (1240 ?-1320), (Doğum yeri: ?) vb.
1496 (?) yılında doğan Fuzuli...
Ankara'dan Antalya'ya arabayla üç saatte (?) gitmiş. Tüm bu bilgiler ışığında birinci ve ikinci boşluğa soru anlamı taşıdığı için soru işareti (?) Üçüncü boşluğa açıklama yapılacağı için iki nokta (:) Son boşluğa cümle tamamlanmadığı için üç nokta(...) gelmelidir. Doğru seçenek A olmalıdır.

CEVAP: A

12. Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül konmaz.

D seçeneğinde "çıkıp" zarf fiilinden sonra virgül gelmez.

CEVAP: D

Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur bu bağlamda B seçeneği diğerlerinden farklıdır.

CEVAP: B

1. Aşağıdakilerden hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Taksim Meydanı bu saatte kalabalık olur.
- B) Manavgat Şelalesi fotoğrafçıların uğrak yeridir.
- C) Salihli İlçesine giderseniz mutlaka Kurşunluya uğrayın.
- D) 12 Mart Cuma günü buluşacağız.
- E) Ödevlerini bitirmek için erkenden eve geldi.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlışı kullanılmıştır?

- A) 2020'de sınavda umarım kazananlardan olacaksınız.
- B) Saat 14. 15'te buluşmak üzere ayrıldık.
- C) Avrupa Birliği'ne üye ülkeler toplandı.
- D) Adana'lılar gecesinde buluştuk.
- E) ODTÜ'de bahar şenlikleri başladı.

3. Yıllarca hep zengin fabrikatör baba rolünü oynadım. İşin en acıklı kısmı ise bütün gün zengin baba rolünü oynayıp çekim bitiminde eve gitmek için soğukta köşedeki durakta dolmuş beklemem olmuştur!.. Hulusi KENTMEN

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

- A) Ünsüz benzeşmesi
- B) Ünsüz türemesi
- C) Ünsüz düşmesi
- D) N-M değişimi
- E) Ünlü değişimi

4. Aşağıdakilerden hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Geleneksel olarak düzenlenen Tıp Bayramı kutlandı.
- B) Birçok konuda bize yardımcı oldu
- C) Bir gurup öğrenci peri bacası görmek için Nevşehir'e gitti.
- D) Morötesi ışınları inceledik.
- E) Siz her şeyi göze almışsınız.

5. Aşağıdakilerden hangisinde ünlü düşmesi vardır?

- A) Topkapı Sarayı ziyarete açıldı.
- B) Keşkeler içinde bir rüyaya daldım.
- C) Zaman en gerçek ilahtır.
- D) Tünele doğru yaklaştıkça korku başladı.
- E) Yüreğimde apansız bir mücadele ayrılığı.

6. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Bugünlerde herhangi biri sizi ararsa hemen bana haber veriniz.
- B) Koruma altındaki Borabay Gölü, herkesin görmesi gereken bir yerdir.
- C) Havada çark gibi dönerek takla anlamına gelen sözcük parende olarak yazılır.
- D) Peşi sıra şeklinde dizildiler.
- E) Bugünlere gelene dek bir an olsun yanımdan ayrılmadı.

7. Hacettepe Üniversitesinde okurken edebiyat öğretmenimiz Cumhuriyet Dönemine ait çok bilinen bir şiiri bize okumuştur ( ) Şiiri okuyup bitirdikten sonra şöyle dedi ( ) ( ) Bu şiiri kim yazmıştır ( ) ( ) önce herkes düşünmeye başladı ( ) sonra bir kişi söz olarak Nazım Hikmet diyerek soruyu bildi.

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (.) (;) (.) (.) (?) (.)
B) (.) (;) (.) (") (?) (")
C) (.) (!) (;) (...) (") (")
D) (.) (;) (;) (?) (") (")
E) (.) (;) (") (?) (") (")

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) Karacaoğlan 17. Yüzyılda (?) güzellmeleriyle tanınmış şairimizdir.
B) İzmir'i -Egenin incisi- bu mevsimde çok güzel olur.
C) TÜBİTAK'ın geleneksel tanıtım günü başladı.
D) 19. yy.'da kimi şairler, divan şiirinin etkisinden uzaklaşmıştır.
E) Marketten şunları aldım: makarna, salça, gofret...

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Her zaman bizi güler yüzle uğurlardı.
B) Çırağan Sarayı, düşün yapmak için uygun bir yerdi.
C) Oniki yıldır Hatay'a gitmedi.
D) 23 Nisan Pazar günü kermes düzenledik.
E) 1608 yılında Hans Lippershey tarafından teleskop icat edilmiş.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içinde belirtilen ses olayı yoktur?

- A) Süper Lig'de konuk ettiği Başakşehir'i 2-1 yenen Galatasaray, sezonun tamamlanmasına 1 hafta kala şampiyonluğunu ilan etti. (ünlü düşmesi)
B) Sahil bandında beşgen çalışmaları başladı. (ünsüz benzeşmesi)
C) Mantar bitki türleri içinde en zehirli olanlarıdır. (ünsüz benzeşmesi)
D) Bülbül için fark eder mi hangi gurbet olduğu. (ünsüz yumuşaması)
E) Bir eylemin gerçekleşmesi için yeterli zaman gerekir. (ulama)

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) Size doğru bakıp, çaktırmadan köşeyi döndü.
B) Türk edebiyatının zirve isimlerinden biri olan Yaşar Kemal'in "İnce Memed"i, herkes okumalıdır.
C) Kars-Bilecek yolculuğunu anlattığı "Seyyah", eserini herkese tanıttı.
D) Hem kel, hem fodul görünümlü biriydi.
E) Denizin 25 m altına dalarak rekor kırdı.

12. Amasra Kalesi'ne gelip burada çay içmeden gitmek olmaz, dedi.

Bu cümlede virgül hangi görevinde kullanılmıştır?

- A) Sayıların yazılışında kesirleri ayırma
B) Tırnak içinde olmayan aktarma cümleleri gösterme
C) Özel olarak vurgulanmak istenen öğeyi gösterme
D) Sıralı olan cümleleri birbirinden ayırma
E) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözleri ayırma

Ses - Yazım - Noktalama

1. "Salihli ilçesine giderseniz mutlaka Kurşunluya uğrayın."cümlesinde verilen ilçe ismi küçük yazılmalıdır. "Salihli ilçesi..." şeklinde düzeltebiliriz.

CEVAP: C

2. Yapım ekine gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz. D seçeneği yanlıştır.

Yapım ekinden sonra gelen çekim ekleri de kesme işaretiyle kesinlikle ayrılmaz. "Adanalılar" şeklinde düzeltebiliriz.

CEVAP: D

3. Türkçede sert ünsüzle (p, ç, t, k, f, s, ş, h) biten bir kelime "c - d - g" yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek aldığımda ekin başındaki c - ç'ye, d - t'ye, g - k'ye dönüşerek sertleşir. "Soğukta", "durakta", "olmuştur" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi vardır.

CEVAP: A

4. C seçeneğinde verilen peribacası sözcüğü bitişik yazılmalıdır.

CEVAP: C

5. Ünlü düşmesi, Türkçede görülen bir ses olayıdır. Genellikle ikinci hecesinde dar bir ünlü bulunan sözcüklerde görülür ancak istisnaları mevcuttur. E seçeneğinde ünlü düşmesi vardır. "ayrılığı"

CEVAP: A

6. C seçeneğinde verilen altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır. Doğrusu "perende" olmalıydı.

Özellikle ders video notlarımda yer alan yazım kuralları örneklerini inceleyiniz. Havada çark gibi dönerek atılan takla anlamına gelir.

CEVAP: C

7. Verilen parçaya E seçeneğinde verilen (.) (: (") (?) (") (,) noktalama işaretleri getirilmelidir. Noktalama işaretlerinde nokta, soru işareti, üç nokta ve ünlemden sonra cümlemin büyük harfle başladığını unutmamalıyız.

CEVAP: E

8. D seçeneğinde "19. yy.'da" sözcüğündeki kesme işareti yanlış kullanılmıştır. Kesme işaretlerinde bilmemiz gereken bir başka önemli husus ise Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır, Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz ifadesidir.

CEVAP: D

9. C seçeneğinde "oniki" sözcüğünün yazımı "on iki" şeklinde olmalıdır.

Sayılar harflerle de yazılabilir

- Beş bin yıldan beri, on beş gün, haftanın yedinci günü, dört ayda bir, yüz bir soru, üç hafta sonra, ikinci sınıf vb.

Buna karşılık saat, para tutarı, ölçü, istatistik verilere ilişkin sayılarda rakam kullanılır:

- 19. 30'da, 12. 00'de, 1. 500. 000 lira, 22 kilogram, 15 kilometre, 18 metre kumaş, 2. 250. 000 kişi vb.

Saatler ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir:

- Saat dokuzu üç geçse, saat beşe çeyrek kala, saat sekizi beş dakika üç saniye geçse, mesela saat onda vb.

Dört veya daha çok basamaklı sayıların kolay okunabilmesi amacıyla içinde geçen bin, milyon, milyar ve trilyon sözleri harfle yazılabilir:

- 2 milyar 566 milyon kişi, 6 bin 299 kalem, 1 trilyon 111 milyar vb.

Birden fazla kelimeden oluşan sayılar ayrı yazılır:

- İki yüz, üç yüz altmış yedi, bin iki yüz elli dört vb.

Para ile ilgili işlemlerle senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır:

- 550, 25 (beşyüzüzeİTL, yirmibeşkr.)

Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz:

- %65, €90 vb.

Adları sayılardan oluşan iskambil oyunları bitişik yazılır:

- altmışaltı, ellibir, yirmibir, yüzbirvb.

Romen rakamları tarihî olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde, kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında, maddelerin sıralandırılmasında kullanılır:

- I. Dünya Savaşı; X. yüzyıl; III. Selim, XIV. Louis, vb.

Dört veya daha çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve aralarına nokta konur:

- 8. 345, 456. 155, 77. 655. 212, 29. 424. 240. vb.

Sayılar kesirler virgülle ayrılır: 15, 3 (15 tam, onda 3); 5, 86 (5 tam, yüzde 86) vb.

Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır:

- 11., 76., XX.; 15'inci, 46'ncı, XX'nci vb.

UYARI: Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır, ayrıca nokta konmaz:

- 8.'inci değil 8'inci, 2.'nci değil 2'nci vb.

Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir:

- 2'ser değil ikişer, 9'ar değil dokuzar, 100'er değil yüzer vb.

Bir zorunluluk olmadıkça cümle rakamla başlamaz.

CEVAP: C

10. A seçeneğinde "Galatasaray" sözcüğünde ünlü düşmesi "Galatasaray-ı "

C seçeneğinde "bitki sözcüğünde ünsüz benzeşmesi

D seçeneğinde "fark eder" sözcüğünde etmek yardımcı fiili ünsüz yumuşaması

E seçeneğinde "bir eylemin" sözcüğünde ulama

B seçeneğinde "beşgen" sözcüğü ünsüz benzeşmesine aykırıdır.

CEVAP: B

11. Tekrarlı bağlaçların arasına herhangi bir noktalama işareti gelmez D seçeneği yanlıştır.

Burada A seçeneğine nasıl yanlış olmaz diye içinden geçirmiş olabilirsiniz.

Bir cümlede birden fazla zarf fiil eki almış sözcük varsa birincisine virgül (,) getirilir.

CEVAP: A

12. Tırnak içinde olmayan aktarma cümleleri göstermek için virgül kullanılır.

CEVAP: B

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulama dışında, birden fazla ses olayı gerçekleşmiştir?

- A) Bir şiir sadece sevda uğruna yazılmamalıdır.
- B) Keskin sirke kabına zarar verir.
- C) Dün gece sensiz bu şehir hüzün kapladı.
- D) Kırlangıcın zararını biberiden sor.
- E) Üstüne yıldızlar örten bir tarzı vardı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) Isparta'da Kaymakkapı Meydan'ında üç yıl oturdum.
- B) Sorgun ilçesi her yıl ziyaretçilerini ağırlıyor.
- C) Karapınar köyü bizim buraya çok uzaktır.
- D) Nurbanu Sokak bu yıl tatlı festivali ile öne çıktı.
- E) Balıkesir'in Gemlik Beldesi'nde zeytin festivali büyük coşkuyla başladı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün (,) kullanımı yanlıştır?

- A) Sait Faik Büyükkada da yaşamış, Hüseyin Rahmi ise Heybeliada
- B) Cumhuriyet Dönemi önemli şairleri Nazım Hikmet, Necip Fazıl, Sezai Karakoç ...
- C) Nanoteknoloji, geleceğin mesleklerindendir.
- D) Geleceğe yön veren insanların umutlarını kırıp, onları yok sayarsanız hata yapmış olursunuz.
- E) İrinli kabarcıklar dökerek yüzde izler bırakan ateşli, ağır ve bulaşıcı bir hastalık.

4. Bana surat asma hayat

Misafirim sonuçta, kalkar giderim.

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerde görülen sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Ünlü değişimi-ünsüz benzeşmesi-ünsüz türemesi
- B) Ünlü kalınlaşması-sertleşme-ünlü düşmesi
- C) Ünlü türemesi-ünsüz değişimi-ünsüz benzeşmesi
- D) Ünlü değişimi-ünsüz benzeşmesi-ünsüz yumuşaması
- E) Ünlü değişimi-ünsüz düşmesi-ünsüz değişimi

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmalara getirilen ekın yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) TSK'de yapılan çalıştayda yeni kararlar alındı.
- B) KYK'da yapılan yemekler annemin yemeklerini aratmadı.
- C) TBMM'de yeni askerlik yasası için çalışmaların sonuna gelindi.
- D) İTÜ'de mühendislik okumak için çok gayret gösterdi.
- E) TÜBİTAK'ta yapılan yarışmayı birincilikle bitirdi.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?

- A) Yazar Ahmed Mithad 1844'te İstanbul'da doğmuş. Mısır Çarşısı'nda çıraklık yapmış.
- B) 2. 02'lik boyuyla basketbolda fark yaratan oldu.
- C) Bebek'ten Rumeli Hisarı'na doğru gidince karşınıza çıkacak 18. yy mimarisi Yılanlı Yalı'nın adı mecburiyetten böyle
- D) Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü'ne yapılan başvurusu kabul edildi.
- E) Evi 1964'teki yangında tamamen yanmıştı.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?
- B) Semizotu yemek kalp ve bağışıklık sistemini kuvvetlendirir.
- C) Dün akşam elektrik direğine çıkan görevli cer-yana kapılarak öldü.
- D) Bugün hiç yolculuk yapacak havamda değil-dim.
- E) Tanzimat Dönemi'nde hak, adalet, vatan gibi temalar işlendi.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulama yapılabilir?

- A) Yıllardır sana bakan gözlerimin derinliğini göremedin.
- B) Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
- C) Armut, ağaçta yetişen güzel bir meyvedir.
- D) Reflü hastaları için kahve önerilmez.
- E) Asitli içecekler mideye zarar verir.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik fiilin yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Siz öteye gidedurun, biz arkanızdan geliriz.
- B) Bunca olaydan sonra beni neden hala terk etmedin?
- C) Bana yapılan bu haksızlığı bir üst makama arzederiz.
- D) Etkili olan kasırğa tüm şehri bir anda mahvetti.
- E) Tatile gelip öylece denize girmeden seyir mi edeceğiz?

10. Yanılmıyorsam, saygılarla yalnızdım..

Saygılar duymasaydım, yanılmazdım..

Yaslanacak anılarım olsaydı,

Söyleye söyleye, böyle saklamazdım.

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerde görülen sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Ünlü düşmesi-ünlü daralması-ünlü aşınması
- B) Ünlü daralması-ünlü düşmesi-ünlü aşınması
- C) Ünlü daralması-ünlü değişimi-ünlü düşmesi
- D) Kaynaştırma-ünlü türemesi-ünlü aşınması
- E) Ünlü daralması-ünlü düşmesi-ünsüz düşmesi

11. I. Türk Müziği Türklerin Orta Asya'dan beri geliştirdikleri türdür.

II. Servisteki çocuklar 17. 45'te evlerine teslim edildi.

III. Kaldı ki sen bu konuda bana yardımcı olmadın.

IV. Kurban Bayramı'nın önemini size anlatmam gerekir.

V. Konya Ovası'nda sulama çalışmaları devam ediyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dudak ünsüzlerinin benzeşmesi vardır?

A) Onbaşı erlere intikalde yapılması gereken kuralları anlattı.

B) İstanbul, yedi tepeli şehir, görülmesi gereken kültür mozaiği bir şehirdi.

C) Yeni açılan mağaza müşteri ile doldu taşıtı.

D) Bize şehrin dolambaçlı yollarında gezdirerek vakit kaybettirdi.

E) Bugün kendimi çok iyi hissediyorum.

Ses - Yazım - Noktalama

1. Türkçede sert ünsüzle (p, ç, t, k, f, s, ş, h) biten bir kelime "c - d - g" yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek aldığı anda ekin başındaki c - ç'ye, d - t'ye, g - k'ye dönüşerek sertleşir buna ünsüz benzeşmesi denir. Ünsüz yumuşaması ise süreksiz sert ünsüzlerle sonlanan (p, ç, t, k) sözcüklere, ünlü harf ile başlayan ek getirildiği zaman sözcüğün sonuna bulunan sert ünsüzü süreksiz yumuşak ünsüze (b, c, d, g, ğ) dönüşür. B seçeneğinde "keskin" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi "kabına" sözcüğünde ünsüz yumuşaması vardır.

CEVAP: B

2. İl, ilçe, köy, kasaba, belde isimleri küçük harfle yazılır. E seçeneğinde "belde" sözcüğü küçük yazılmıyordu.

CEVAP: E

3. Bir cümlede bir tane zarf fiil eki varsa ondan sonra asla virgöl gelmez. Ama birden fazla olursa ilkinde virgöl gelir. D seçeneğinde "kırıp" zarf fiil ekinden sonra virgöl gelmesi yanlıştır.

CEVAP: D

4. Dizeler incelendiğinde D seçeneğindeki "ünlü değişimi-ünsüz benzeşmesi-ünsüz yumuşaması" doğru olarak verilmiştir. Ünlü değişiminin iki tane örneği vardır başka yoktur. Olmayacaktır.:

Bana ve sana örnekleri.

CEVAP: D

5. Kısaltmalara getirilen eklerin son harfi esas alınır "KYK'de" şeklinde olmalıydı. Kısaltmalara getirilen ekler sorusu ÖSYM tarafından çok sevilmektedir.

CEVAP: B

6. Kurum, kuruluş, kurul ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz. D seçeneğinde yapılan kesme işareti yanlış kullanılmıştır. Sadece bir kurum kesme işaretiyle ayrılırdı. Avrupa Birliği'ne

CEVAP: D

7. C seçeneğinde verilen "Dün akşam elektrik direğine çıkan görevli ceryana kapılarak öldü." Cümlesinde "ceryana" sözcüğünün doğru yazımı "ceryana" şeklinde olacaktır.

CEVAP: C

10. "Yanılmıyorsam" sözcüğünde "ünlü daralması", "yalnızdım" sözcüğünde türetilirken ünlü düşmesi, "böyle" sözcüğünde ünlü aşınması vardır.

CEVAP: B

8. Ünsüzle biten bir kelimedenden sonra ünlü ile başlayan bir kelime geldiğinde iki kelime birbirine bağlanarak okunur. Bu kurala ılama denir. ılamda araya noktalama işaretleri gelmez.

CEVAP: D

11. "Türk Müziği" sözcüğünde "müzik" sözcüğü küçük yazılmalıdır. Hocam, bu ne Allah aşkına der gibisiniz.

CEVAP: A

9. Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiiller eğer bir ses olayına uğramazsa ayrı uğrarsa bitişik yazılır. Bu bilgiler ışığında Arz ederiz sözcüğü ayrı yazılmalıdır.

CEVAP: D

Dudak ünsüzlerinin benzeşmesi "n-m" kuralı olarak da bilinir. A ve B seçeneklerinde yer alan "on-başı" ve "İstanbul" sözcükleri ayrırlık teşkil eder. D seçeneğinde yer alan "dolambaçlı" sözcüğü dudak ünsüzlerin benzeşmesine örnektir.

CEVAP: D

6. Yalnızlık bir tarihtir ikimiz
Dururuz odalarda bir giysi gibi
En kalın soluklarla çekiyor ipi
Kim bilir kimlere kalmışlığımız

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Çekim eki alarak ünlü düşmesi
B) Derecelendirme zarfı
C) Yapım eki almış sözcük
D) Belgisiz zamir
E) Birden fazla edat görevinde sözcük

7. Hatırada kalan şeyler değişmez zamanda
Ne vefalı komşumuzdun sen fahriye abla
Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

- A) Belgisiz zamir
B) Ettirgen çatılı fiil
C) Yer yön zarfı
D) Kurallı birleşik fiil
E) Sıralı cümle

8. Yürü, hala ne diye oyunda oynaştasın?
Fatihin İstanbul'u fethettiği yaştasın!
Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Ünlü daralması
B) Edilgen çatılı fiil
C) Bir sözcük üç tane ses olayı almıştır
D) Belirtili isim tamlaması
E) Özel ad

9. Hoyrat yağmurlar altında
Martı çığlıklarına karışıp giden
Çocuksu şarkımızı...

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) İsimden isim yapım eki
B) Eksiltili cümle
C) Bütün sözcükler basit
D) Belirtisiz isim tamlaması
E) Fiilden isim yapım eki zarf fiil sözcüğüyle sağlanmıştır.

10. Tanıdığım bir ağaç var
Etlik bağlarına yakın
Saadetin adını bile duymamış
Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

- A) Zaman zarfı vardır
B) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
C) İlgî eki
D) Bağlaç
E) Pekiştirilmiş belirteç

11. Dün sabaha karşı kendimle konuştum
Ben hep kendime çıkan bir yokuştum
Yokuşun başında bir düşman vardı
Onu vurmaya gittim kendimle vuruştum
Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) İsim cümlesi
B) Zaman zarfı
C) Dönüşlülük zamiri
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Oldurgan çatılı fiil

Gün ikindi akşam olur,
Gör ki başa neler gelir,
Veysel gider, adı kalır
Dostlar beni hatırlasın

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiil
- B) Bağlaç
- C) Sıfat yapan ki
- D) Bağımlı sıralı cümle
- E) Kişi zamiri

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Dalyan sırtında balıklar birer birer çekiliyordu.
- B) Şimdi çekildiğimi belli etmek istemiyorum.
- C) Elimizden alınan her şey bütün servetimizdi.
- D) Haliç'in buram buram kokan deniz kokusuna doğru gittik.
- E) Amerikan ana karası olarak bilinen yeni dünya çok güzel kokuyordu.

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük türetilirken bir ünlü kaybına uğramıştır?**

- A) Kadıköy vapurunun güvertesinde, paltoma bürünmüş, gidip ta burna oturmıştım.
- B) Alaçatı Sahilinde güneşin alında çok fazla durunca burnum kızarmıştı.
- C) Bir fikrin münazarasıyla kütüphanesinin önün-
de sabahladığımız geceler olurdu.
- D) Şehri dolaşırken ayaklarıma kara sular indi.
- E) Büyük kentlerin çevreleri gecekonduyla sarılmıştır.

14. **Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi yapısına göre farklıdır?**

- A) Kafam her an bir konu bulmak için binbir çeşit şeye müracaat ediyor ama bir türlü bulamaz-
sın diye benim enerjimi düşürüyorlar.
- B) Öğretmenleri ödev vermiş, bir süredir onu yapmaya çalışıyorlar.
- C) Bütün gözlerinden manalı ışıklar çıkıyordu.
- D) Büyük ağaçların altında çardak sohbeti yaptık.
- E) Yuvarlak bir masa etrafında uzunca bir toplantı yaptılar.

1. A seçeneği "gelmişse, ufka"
 B seçeneği "gibi"
 C seçeneği "bu liman"
 D seçeneği "ne ne bağlacı"
 E seçeneği olan gereklilik kipi eki "meli, malı" kullanılmamıştır.

CEVAP: E

2. A seçeneği "dağların serinliği"
 B seçeneği "sen ve ben sözcüğü"
 C seçeneği "büyü-k"
 E seçeneği "kum tanesi"
 D seçeneğinde yer alan dönüşlü çatılı eylem kullanılmamıştır.

CEVAP: D

3. A seçeneği "sana"
 B seçeneği "çiçekler ile"
 C seçeneği "kimseye"
 D seçeneği "açtığı"
 E seçeneğinde yer alan sıfat görevinde pekiştirilmiş sözcük yer almamaktadır.

CEVAP: E

- A seçeneği "çıkan"
 B seçeneği "çıkan, kırık"
 C seçeneği "içimde"
 D seçeneği "gibi"
 E seçeneğinde yer alan "ulaç" bulunmamaktadır.

CEVAP: E

5. A seçeneği "göğü"
 B seçeneği birden çok yerde
 C seçeneği "nihayetsiz bir yer"
 E seçeneği "onun bahçesinde"
 D seçeneği bulunmamaktadır.

CEVAP: D

6. B seçeneği "en"
 C seçeneği "yalnızlık ..."
 D seçeneği "kim"
 E seçeneği "soluklarla, gibi"

A seçeneğinde yer alan çekim eki alarak ünlü düşmesi yoktur. Hocammmmm "yalnızlık" ünlü düşmesi değil mi?

"Yalnızlık" sözcüğü yapım eki alarak (türetilirken) ünlü düşmesidir.

CEVAP: A

7. A seçeneğinde yer alan "şey" sözcüğü belgisiz zamirdir.

CEVAP: A

8. A seçeneği "diye"
 C seçeneği "fethettiği" ünlü düşmesi, ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması
 D seçeneği "fatih'in İstanbul'u"
 E seçeneği "İstanbul"
 B seçeneğindeki edilgen çatılı eylem yoktur.

CEVAP: B

9. A seçeneği "çocuksu"

B seçeneği "..."

D seçeneği "martı çılgınlıkları"

E seçeneği "karışıp"

C seçeneğinde yer alan bütün sözcükler basittir sözcüğü yanlıştır.

CEVAP: C

10. Tek başına anlamı olmayan ve cümlede bir görevi olan sözcüklerdir. "bile" sözcüğünde bağlaç vardır. "de" ve "ki" ayrı yazılırsa her zaman bağlaç olur. "ile" sözcüğü "ve" anlamına gelirse bağlaçtır. "Ya da, ve, hatta, üstelik, fakat, mademki, oysaki, çünkü, meğerki, halbuki, zira" sözcükleri her zaman bağlaçtır.

CEVAP: D

11. A seçeneği "vardı"

B seçeneği "dün sabaha karşı"

C seçeneği "kendi"

D seçeneği "konuştum, gittim, vuruştum"

E seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: E

12. A seçeneği "akşam ol-"

B seçeneği "ki"

D seçeneği "Veysel gider, adı kalır"

E seçeneği "beni"

C seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: C

13. Ünlü düşmesi üç şekilde yapılır. Çekim eki olarak, yapım eki olarak (türetilirken), birleşik yoldan. Öncelikle içinizden bunların hepsinde ünlü düşmesi var diye düşüneniz vardır. J Bize türetirken ünlü düşmesi sorduğu için sadece onu bulmamız gerekir.

A, B, C, D seçeneklerinde "çekim eki" olarak ünlü düşmesi meydana gelmiştir.

E seçeneğinde "çevre" sözcüğünün kökü "yapım eki olarak "çev (i) re olarak yeniden yapılanmıştır.

CEVAP: E

14. B'de "öde-" fiil kökü "-v" fiilden isim,

C'de "ışı-" fiil kökü "k" fiilden isim,

D'de "büyü-" fiil kökü "k" fiilden isim,

E'de "yuvarla-" fiil kökü "k" fiilden isim yapım eki olarak türemişlerdir.

A'da ise "bul-" fiili ile "ebil-" yeterlik fiilinin olumsuzunun bir araya gelmesiyle oluşmuş kurallı birleşik fiil vardır.

CEVAP: A

15. Fiilde çatı özelliği sadece fiil cümlelerinde aranır. İsim cümlelerinde çatı özelliği kesinlikle aranmaz. C seçeneğinde yer alan Elimizden alınan her şey bütün servetimizdi cümlesi bir isim cümlesidir.

CEVAP: C

- Yalnızlığın sesinden bir resim yaptım
Karanlık kalabalıklardan süzdüm ışığını.
Akşamüstleriyle boyadım vazgeçen ağzını
Parmaklarını uzattım gece suları gibi ıssız
Salkımsöğütlerden bir beden çizdim usul
- Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) I. de tanımlayan eki türetilirken ünlü düşmesine uğramıştır.
- B) II. nin yüklemi etken bir eylemdir.
- C) III. de devrik cümle kullanılmıştır.
- D) IV. de yüklem ünsüz benzeşmesi biçiminde oluşmuştur.
- E) V. de sıfat kullanılmamıştır.

- (I) Romanlarında en sık kullandığı tematik doku, aşktır. (II) Aşktan sonra en fazla işlediği doku yalnızlıktır. (III) Ölüm, ayrılık, acı gibi konulara da romanında yer vermiştir. (IV) Gezi üzerine yazdığı yazılarda ilgi çekicidir. (V) Gezi yazılarında daha çok kendi yaşamının izleri vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, üstünlük belirteci kullanılmıştır.
B) II. cümlede, birden fazla yan cümlecik kullanılmıştır.
C) III. cümlede, birden fazla yapım eki kullanılmıştır.
D) IV. cümle, temel öğelerden oluşmuştur.
E) V. cümle, kurallı basit bir cümledir.

- Ben bir ceviz ağacıym Gülhane parkında
Yapraklarım suda balık gibi kıvıl kıvıl
Yapraklarım ipek mendil gibi tiril tiril
Kopariver, gözlerinin, gülüm, yaşını sil
Yapraklarım ellerimdir tam yüz bin elim var.
- Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) I. de ek fiil devrik cümle biçimindedir.
B) II. de bir edat zarf tümleci görevindedir.
C) III. de tamlayanı düşmüş bir kişi zamiri kullanılmıştır.
D) IV. de tezlilik eylem kullanılmıştır.
E) V. de girişlik birleşik cümle vardır.

- Sesin nerde kaldı, her günkü sesin,
Unutulmuş güzel şarkılar için
Bu kar gecesinde uzaktan, yoldan,
Rüzgâr gibi tâ eski Anadolu'dan
Sesin nerde kaldı? kar içindesin!

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İşaret sıfatı kullanılmıştır.
B) Niteleme sıfatına başvurulmuştur.
C) Edat kullanılmıştır.
D) Zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır.
E) Çokluk eki alan sözcük kullanılmıştır.

5. Art arda kaç zemheri,
Kurt uyur, kuş uyur, zindan uyurdu.
Dışarıda gürül gürül akan bir dünya
Bir ben uyumadım,
Kaç leylim bahar,
Hasretinden prangalar eskittim.

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Soru sözcüğü, zamir görevinde kullanılmıştır.
B) Fiilimsiyi niteleyen bir zarf kullanılmıştır.
C) Öznesine göre etken çatılı eylem kullanılmıştır.
D) Belgisiz sıfata yer verilmiştir.
E) Birleşik zamanlı eylem kullanılmıştır.

6. Yârim İstanbul'u mesken mi tuttun
Gördün güzelleri beni unuttun
Sılaya dönmeye yemin mi ettin
Gayrı dayanacak özüm kalmadı
Mektuba yazacak sözüm kalmadı

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden fazla soru edatı kullanılmıştır.
B) Ünlü değişimi örneklenmiştir.
C) Kaynaştırma harfine yer verilmiştir.
D) Ettirgen çatılı eylem kullanılmıştır.
E) Özel ad örneği vardır.

7. Türküler bence bizim öz müziğimizdir. Günümüzde bir Bozkırın tezenesi kolay kolay yetişmiyor. onun için türkülere sahip çıkmalıyız.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir zamir yapım eki ile tür değiştirmiştir.
B) Belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
C) Kişi zamiri örneklenmiştir.
D) Bağlaç görevinde sözcüğe yer verilmiştir.
E) Tasarlama kipi kullanılmıştır.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem yapı bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Sınıfta üç kişinin okuma bilmediğini iki hafta sonra fark ettim.
B) Beni bu sevda teknesinde yalnız bırakacağını düşünmemiştim.
C) Bütün bir yıl yapılan hazırlıklar neticesinde konser haftaya yapılacak.
D) Araba yarışını birincilikle bitirivermiş.
E) Bu haberi aldıktan sonra bir solukla oraya koşabilirim.

9. "En" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) En iyi adamını bize yardım etsin diye göndermişler.
B) Müsabakada en iyi biz mücadele ettik.
C) En zor sorular bize soruldu.
D) En ummadık zamanda kapımızı çaldılar.
E) En karanlık sokaklarda yürürken irkilirdi.

10. "Sessizliğini duymayan birine sevdanı verme; Göynün incinir, uykuların ziyan olur."

Yukarıdaki cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) "Sessizliğini duymayan birine" sözcüğü dolaylı tümleç görevinde kullanılmıştır.
B) Sıralı cümle örneğidir.
C) Ünsüz türemesi yapım eki görevindedir.
D) Ünlü düşmesi kullanılmıştır.
E) Sıfat fiil kullanılmıştır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir belirtili nesne görevindedir?

- A) Bazıları arkadaşlarını dev aynasında görüyordu.
- B) Kendi kendine türkü söylemek en çok sevdiği etkinlikti.
- C) Yaşananları sadece ve sadece bana anlattı.
- D) Sinemaya onunla gitmiş.
- E) Kadıköy sahilinde kimi bekliyorsun?

13. Aşağıdakilerden hangisi sıralı cümledir?

- A) Dedem zamanında burada çok mantar olurdu.
- B) Beş altı mil ötedeki Tarsus Limanına varmak için sabırsızlanıyordum.
- C) Bu bitkinin bu kadar güzel kokulu olması boşuna değildi.
- D) Kalenin yanındaki yamaca baktı, küçükken diktikleri zeytin ağaçlarını anımsadı.
- E) Satranç tahtasının dört köşesine birden tesir etti.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat kullanılmamıştır?

- A) Kitaba aldığı bu yazılarla gelişme sürecindeki önemli noktalara parmak bastı.
- B) Yarın olunca hayır bile kapımızı çalacaktır.
- C) Bunca yaptığınız çalışmadan sonra yeni bir ürün daha ortaya koyacak mısınız?
- D) Bir şarkının nakaratı gibi ruhumuzu dinlendirdik.
- E) Giresun üstünde bulutlar esince sabaha kadar türkü söyledik.

12. I. Son zamanlarda yaşadığım ayrılık acısı maddi olarak belimi büktü.

II. Gel de böyle odun adamlara laf anlat.

III. Dün akşam keşke size gelmeseydim.

IV. Okumamayı tercih etti.

V. Sen, bu şiiri benden daha iyi okudun.

Bu cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I.'nin yüklemi deyimleşmiş birleşik fiildir.
- B) II.'de doğadan insana aktarma vardır.
- C) III.'de hayıflanma anlamı vardır.
- D) IV.'de olumsuzluk eki "ma, me" isim fiil ekinden önce gelmiştir.
- E) V.'de şiiri sözcüğü belirtme hâl ekini almıştır.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir kullanılmamıştır?

- A) Kendi gönlümden olduğu kadar tabiatında bize sunduğu şiirsel bir tarz var.
- B) Sen kendini dev aynasında görüyorsun.
- C) Bazıları telli çalgıları çalmayı kolay sanıyor.
- D) Takım bugünlerde çok başarılıydı.
- E) Bunun yerini hiç kimse tutamazdı.

Karma Dil Bilgisi

1. I. de "yalnızlığın", II. de gizli özne "ben" etken çatılı, III. de "boyadım" devrik eylem cümlesi, IV. de "uzattım" sözcüğü yüklem görevinde kullanılmış benzeşmedir. V. de bir sözcüğü belgisiz sıfat görevindedir.

CEVAP: E

2. I. de ağacıyım sözcüğü ek fiil, II. de suda balık gibi ifadesi zarf tümleci "gibi" sözcüğü de edat görevinde, III. de "benim" yapıkları, IV. de "koparıver" tezlilik eylem olarak kullanılmıştır. E seçeneğinde yer alan girişik birleşik cümle yoktur. Girişik birleşik cümle fiillimsi olan sözcüklerde aranır.

CEVAP: E

3. I. cümlede "en" sözcüğü üstünlük belirteci, III. cümlede "ölüm" ve "ayrılık" sözcüğü yapım eki, IV. cümlede temel öğeler "özne ve yüklem" olarak bakmamız gerekir. İlgili çekici "yüklem", gezi üzerine yazdığı yazılarda "özne" görevinde, V cümlede yüklemi sonra olduğu için "kurallı", fiillimsi almadığı için "basit" cümledir. II. cümlede yan cümlecik dediği için fiillimsi aramalıyız parçada sadece bir tane "işlediği" sözcüğünde sıfat fiil vardır.

CEVAP: B

4. "bu" sözcüğü işaret sıfatı, "güzel şarkılar" sözcüğü nitelendirme sıfatı, "için" sözcüğü edat, "şarkılar" sözcüğü çokluk eki görevinde kullanılmıştır. Zincirleme isim tamlaması en az iki tamlama ile oluştuğu için dizide kullanılmamıştır.

CEVAP: D

5. "Kaç" sözcüğü soru zamiri değil "soru sıfatı" görevindedir. "gürül gürül akan" sözcüğü fiillimsiyi etkileyen zarf, "eskittim" sözcüğü etken çatılı, "bir dünya" sözcüğü belgisiz sıfat, "uyurdu" sözcüğü birleşik zamanlı eylem görevindedir.

CEVAP: A

6. "mi" soru edatı birden fazla kullanılmıştır, "beni" sözcüğü ünlü değişimi, "sılaya, dönmeye" sözcükleri kaynaştırma harfi, "İstanbul" sözcüğü özel ad görevindedir. Ettirgen çatılı eylem işi başaksına yaptırma anlamı verir. Böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: D

7. Bence sözcüğü zamir, bozkırın tezenesi, "belirtili isim tamlaması", ben, biz sözcüğü "kişi zamiri", çıkmalıyız sözcüğü "gereklilik kipi" yani "tasarlama kipi"ne "örnektir. Cümlede bağlaca yer verilmiştir. Ek bilgi "bağlaç" sözcüğü yapım eki almış türemiş bir sözcüktür. □

CEVAP: D

Yapı bakımından ötekilerden farklıdır derse "basit, türemiş, birleşik" aramalıyız.

A, B, D, E seçeneklerinde birleşik yapı, C seçeneği türemiş yapıdır.

CEVAP: C

3. "En" sözcüğü sıfatı ya da zarfı gösterdiğini bulmalıyız. Yani sıfatın zarfı mı yoksa zarfın zarfı mı olduğunu tespit etmeliyiz. A, C, D, E seçeneklerinde "sıfat", B seçeneğinde "zarf" görevinde kullanılmıştır.

"Sessizliğini duymayan birine" sözcüğü dolaylı tümleç görevinde kullanılmıştır ifadesi doğru şekilde kullanılmıştır. Sıralı cümle iki yüklem birbirine virgülle ya da noktalı virgülle bağlanır. "uykuların" sözcüğünde ünlü düşmesi, "duymayan" sözcüğü sıfat fiil görevindedir. "Sessiz" sözcüğünde ünsüz türemesi yoktur. "Ses" isim köküne "siz" yapım eki gelmiştir.

CEVAP: C

- 11 A seçeneğinde "bazıları" zamiri "özne" görevinde, B seçeneğinde "kendi kendine" sözcüğü "özne", C seçeneğinde "sana" zamiri yer tamlayıcısı, D seçeneğinde "onunla" zamiri "zarf tümleci" görevindedir. E seçeneğinde "kimi" sözcüğü "belirtili nesne" görevindedir.

CEVAP: E

Üçüncü cümlede "pişmanlık" anlamı veren bir cümle kullanılmıştır. Yapılan bir hata veya yanlış sonucunda duyulan üzüntüyü belirten cümlelerdir. Hayıflanma ise Bir kişinin geçmişte yapamadığı bir işten dolayı duyduğu üzüntüyü anlatan cümlelerdir.

A, B, C ve E seçeneklerinde tek yüklem olduğu için bu cümleler sıralı cümle değildir.

Sıralı cümle olabilmesi için en az iki yüklem ve bu yüklemler birbirine virgül (,) ya da noktalı virgül (;) ile bağlanmalıdır. D seçeneğinde "baktı" ve "anımsadı" şeklinde iki yüklem vardır ve bu iki yüklem virgül (,) ile ayrılmıştır. Dolayısıyla bu cümle sıralı cümledir.

14. Tek başına anlamı olmayan, sonuna geldiği sözle cümledeki diğer kelimeler arasında ilişki kuran kelime türü ilgeç (edat) olarak bilinir. Edatları bir binanın kolunu gibi düşünün onu kaldırdığınızda nasıl ki bina çökerse edatlarda cümleden çıkarsa cümle yapısı çöker.

A seçeneğinde "yazılarla",

C seçeneğinde "mi",

D seçeneğinde "gibi",

E seçeneğinde "kadar" ifadeleri edat görevindedir.

B seçeneğinde edat kullanılmamıştır. "bile" bağlaç görevindedir.

CEVAP: B

Zamirler İsim olmadığı halde isim gibi kullanılan veya ismin yerini tutan sözcüklerdir.

A seçeneğinde "kendini" dönüşlülük zamiri,

B seçeneğinde "sen" kişi zamiri,

C seçeneğinde "bazıları" belgisiz zamir,

E seçeneğinde "bunun" işaret zamiri olarak kullanılmıştır.

D seçeneğindeki "o" sözcüğü işaret sıfatı olarak kullanılmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinin yüklemi işin kısa sürede gerçekleşeceği anlamını taşımaktadır?

- A) Neredeyse merdivenlerden düşeyazdım.
- B) Karşıdaki sokaktan bana bir tane kahve alive-recek.
- C) Bardak Sokakta, her yaz akşamı toplanırdık.
- D) Edebiyata ve sanata olan bakış açısı değişti.
- E) Çocukların eğitiminde önemli bir yeri vardı.

2 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik sıfat kullanılmıştır?

- A) Yolcular uzun süren seferden sonra yorgunluktan bir kenara uzanıp kaldılar.
- B) Büyük kapılı bina diğerlerinden farklı olarak yeşil renkteydi.
- C) Romanımı yazarken uykusuz geçirdiğim günler çok oldu.
- D) Sinema salonları çoğaldıkça izleyici kitlesi fazlalaştı.
- E) Güven duymak için çok yol kat etmelisin.

Aşağıdakilerin hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Koşa koşa geldiğini her zaman belli ederdi.
- B) O her zaman dolu dolu konuşarak etkilemesini bilirdi.
- C) Lunaparkta çocuklar karne sevinciyle şen şakarak oynadılar.
- D) Eski püskü bir elbise giymekten bıkmıştı.
- E) İncekum Plajına yavaş yavaş yürüyorlardı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil kullanılmamıştır?

- A) Ömrüm bu tarlada çalışmakla geçip gidiyor.
- B) Köprüden geçişi biraz zaman aldı.
- C) Annemin biber dolması çok leziz olurdu.
- D) Kilo aldığı için yürümeye karar verdi.
- E) Bizden ayrıldıktan sonra oraya gidişin hepimizi üzdü.

5.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde söz konusu işin her zaman yapıldığı anlamı vardır?

- A) Daha önce görmediği birini seminerde davet etti.
- B) Toplantıya geç katılanlara ceza verilebilir.
- C) Mimari yapısı ile bugün çok dikkat çekti.
- D) Yazarın son eseri iki milyon sattı.
- E) Ayşe teyzem makarnayı çok güzel yapıyor.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük ses düşmesine uğramıştır?

- A) Bana nasıl davrandığını görmediniz mi?
- B) Böyle olduğunu için onu affetmeyeceğim.
- C) Bana karşı tutarsız davranışları sürdüğü sürece ona olan hislerim geçmez.
- D) Bir yaz sonu bize gelmeye karar verdi.
- E) Sonradan görmektense hiç görmemek daha iyiydi.

7. Yalanı anlamanın yolu burundan geçer. İspanyol bilim ekibinin icat ettiği 'Pinokyo efekti' yöntemine göre yalan söyleyen kişinin burnu ısınıyor.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
- B) Edat görevinde sözcük vardır.
- C) Anlamca kaynaşmış birleşik sıfat örneği vardır.
- D) Ünsüz değişimi örneği vardır.
- E) Birden fazla yan cümle bulunur.

8. "Ey inci, kırıldığına üzülme; parlayacaksın."

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fiilden isim yapım eki kullanılmıştır.
- B) Haber kipi kullanılmıştır.
- C) Fiil cümlesidir.
- D) Anlamca olumsuzdur.
- E) Birleşik cümledir.

9. Örumcekler kendi ağlarına yapışmama sebebi ağları örerken güzergahları üzerindeki iplikleri yapışkan olmayacak şekilde örmesidir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İsimden isim yapım eki kullanılmıştır.
- B) Sıfat yapan ki vardır.
- C) Dönüşlülük zamiri örneği vardır.
- D) Yazım yanlış yoktur.
- E) Çokluk eki kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı aranmaz?

- A) Bize dün herkesin gözü önünde inanmadığını söyledi.
- B) Seninle bu konularda tartışmak istemiyorum.
- C) Sanatçıya verilen değer gün geçtikçe artıyor.
- D) Buz hokeyi altışar kişilik iki takım arasında oynanan bir oyundur.
- E) Eğitici kitapları zaman buldukça okurum.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bileşik zamanlı bir eylem kullanılmıştır?

- A) Akşam yağmur ve soğuk eşliğinde Bayburt iline gidiyorduk.
- B) Nemli topraklarda verimli arazi olur mu?
- C) Limanlar ekonomik olarak gelişmiş yerlerde bulunur.
- D) Sığla ağacı çoğunlukla Amerika ve Asya'da varlık gösterir.
- E) Uzun bir derenin sonu gibi yalnızdım.

12. İşte gidiyorum

- Bir şey demeden
Arkamı dönmeden
Şikayet etmeden
Hiçbir şey almadan
Bir şey vermeden

Bu parçada altı çizili sözcüklerde görülen sözcük türleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zarf-edat   B) Zarf- zamir
C) Sıfat-zamir   D) Bağlaç-ünlem
E) Sıfat-isim

13. "Yıllardır görmediği arkadaşına sarıldı ve öptü." cümlesinin anlatım bozukluğu nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nesne eksikliği   B) Özne eksikliği
C) Yükleme eksikliği   D) Eylemsi eksikliği
E) Ek eylem eksikliği

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme (') işaretiyle ilgili bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır:
Türkiye'nin, Yunus Emre'yi, Sinekli Bakkal'ı Kocaeli'den
- B) Hiçbir Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz:
Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türk Dil Kurumundan, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına
- C) Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz:
Türkçe, Konyalı, Avrupalı, Ankaralı.
- D) Seslerin ölçü ve söyleyiş gereği düştüğünü göstermek için kullanılır:
Karac'oğlan der ki n'olup n'olmalı
- E) Kişi adlarından sonra gelen saygı sözlerine getirilen ekleri ayırmak için konur:
Zafer Bey'e, büyük biri saygım vardı.

15. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?

Benim mi Allahım bu çizgili yüz?

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Zamir
B) Sıfat
C) Edat
D) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması
E) Miktar zarfı

Yüklemi, işin kısa sürede gerçekleşeceği anlamını taşımaktadır sorularında "tezlik birleşik eylemleri" aramalıyız. B seçeneğinde geçen "alivercek" sözcüğü işin kısa sürede gerçekleşeceği anlamını taşımaktadır.

Kurallı birleşik sıfatlar çeşitli yollarla oluşurlar. B seçeneğinde Sıfat tamlaması + "-lı" yapım eki ile oluşturulmuş örnek kullanılmıştır. "büyük kapılı bina"

CEVAP: B

3. A, B, C, E seçeneklerinde ikileme zarf görevinde kullanılmıştır. D seçeneğinde ikileme bir ismi nitelediği için sıfat görevindedir.

CEVAP: D

İsim -fiil ekleri "ma, -ış, -mak".

A'da çalışmakla

B'de geçişi

D'de yürümeye

E'de gidişi isim-fiil olarak kullanılmıştır.

C seçeneğinde yer alan "dolma" sözcüğü fiilimsi olma özelliğini kaybetmiş kalıcı ad görevindedir.

E seçeneğinde "her zaman" anlamını verdiği için doğru seçenek olacaktır. Diğer seçeneklerde böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: C

6. A seçeneğinde "nasıl" sözcüğü "ne" ve "asıl" sözcüğünün birleşimi sırasında ses düşmesine uğramıştır. Buna ünlü aşınması da denir. "İplikleri" sözcüğü "isimden isim yapım eki "

CEVAP: A

7. Seçeneklerde geçen ifadelerden C seçeneği doğru değildir. A seçeneği "anlamanın yolu" B seçeneği "göre" D seçeneği "ekip" E seçeneği "ettiği, söyleyen" sözcükleri yan cümle olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

D seçeneğinde yer alan anlamca olumsuzdur ifadesi yanlıştır. Olumsuzluk eklerinden hiçbirini almamıştır. Bir cümlede fiilimsi varsa o cümlede kesinlikle "fiilden isim yapım eki", "yan cümlecik" ve "birleşik cümle" bulunur. "kırdığına" sözcüğünde "sıfat-fiil" bulunmaktadır.

CEVAP: D

9. D seçeneğinde "güzergah" sözcüğünün doğru yazımı "güzergâh şeklinde olmalıdır ." Düzeltme işareti bir yazım yanlışı sebebidir ve hiçbir zaman kalkmamıştır. "iplikleri" sözcüğü "isimden isim yapım eki", "üzerindeki" sözcüğü "sıfat yapan ki ", "kendi" sözcüğü "dönüşlülük zamiri", "örümcekler" sözcüğü "çokluk eki" olarak kullanılmıştır. Diğer çokluk eklerini zaten siz gördünüz.

CEVAP: D

10. İsim cümlelerinde fiilde çatı özelliği kesinlikle aranmaz. D seçeneğinde fiilde çatı özelliği yoktur.

CEVAP: D

11. Birden fazla kipe sahip olan eyleme birleşik zamanlı kip denir. A seçeneğinde "gidiyorduk" sözcüğü, şimdiki zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir.

CEVAP: A

12. "İşte" sözcüğü "işaret zarfı ", "şey" sözcüğü "belgisiz zamir" şeklinde kullanılmıştır.

CEVAP: B

13. Verilen cümleye bakıldığında öptü sözcüğünden önce "onu" nesnesinin getirilmesi gerektiği görülüyor. Yıllardır görmediği arkadaşına sarıldı ve onu öptü şeklinde cümleyi düzeltebiliriz.

CEVAP: A

14. B seçeneğinde verilen Hiçbir Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturma ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz ifadesi yanlıştır çünkü bir tane ayrılan vardır:

Avrupa Birliği'ne

Avrupa Birliği'nin

CEVAP: B

15. Dizede miktar zarfına yer verilmemiştir. Miktar zarfları eylemleri, eylemsileri, sıfatları, adlaşmış sıfatları ve belirteçleri miktar yönüyle belirten sözcüklerdir. "ne kadar?" sorusuna yanıt verir.

CEVAP: D

1. Biliyorum sana giden yollar kapalı
Üstelik sen de hiçbir zaman sevmedin beni
Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Bağlaç
- B) Kişi zamiri ünlü değişimi biçimindedir
- C) Ünlü daralması
- D) Zaman zarfı
- E) Öge dizilişine göre devrik cümle

2. Seviyorum seni
ekmeği tuza banıp yer gibi
Geceleyin ateşler içinde uyanarak
Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Küçük ünlü uyumuna aykırı sözcük
- B) Sürerlik fiili
- C) Ünlü daralması almamıştır
- D) Türemiş sözcük
- E) Edat

Tahir olmak da ayıp değil Zühre olmak da
hattâ sevda yüzünden ölmek de ayıp değil,
bütün iş Tahirle Zühre olabilmekte
yani yürekte.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Yeterlik fiile yer verilmiştir
- B) Belgisiz sıfat
- C) Birden fazla bağlaç
- D) Bütün fiilimsi türlerine yer verilmiştir
- E) Yardımcı eylem vardır

3. Vedat Türkali'nin uzun yıllar senaryo yazarlığı yapması romanı için çok yararlı olmuş, birçok sahneyi tasvir etmemize bu sayede yardımcı oldu.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Yükleme yansıma sözcükten türemiş bir fiil
- B) Sıralı cümle
- C) Miktar zarfı
- D) Yardımcı eylemle kurulmuş birleşik fiil
- E) İsimden isim yapım eki almış sözcük

4. Yaşar Kemal, Mustafa'nın köyden kaçışını romanın başında anlatmaya başlar. İlerleyen sayfalarda Mustafa eve döner.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Yönelme hal eki
- B) İsim fiil eki almış sözcük
- C) Kaynaştırma harfi
- D) Türetilirken ünlü düşmesi
- E) Üstünlük belirtici

5. Romandaki olayların hangi yılda geçtiği kesinlikle belli değil.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Sıfat yapan "ki"
- B) Anlamına göre olumsuz cümle
- C) Bir sözcük birden fazla ses olayı alması
- D) Birleşik zamanlı fiil
- E) Çekim eki

- A seçeneği "de"
 B seçeneği "sana"
 C seçeneği "hiçbir zaman"
 E seçeneği "biliyorum"
 Cümlede "ünlü daralması" geçmemektedir.

2. A seçeneği "seviyorum"
 C seçeneği ünlü daralması almamış
 D seçeneği "uyanarak"
 E seçeneği "gibi", "için"
 B seçeneğinde yer alan "sürerlik fiili" geçmemektedir.

CEVAP: B

- A seçeneği "olabilmekte"
 B seçeneği "bütün"
 C seçeneği "da", "de", "hatta"
 E seçeneği "olmak"
 D seçeneğinde yer alan "bütün fiilimsi türlerine yer verilmiştir" ifadesi yanlıştır.

B seçeneği: Bir cümlede iki yüklem birbirine virgül ya da noktalı virgülle bağlanırsa sıralı cümledir. Bu cümlede kullanılmıştır.

- C seçeneği "çok"
 D seçeneği "yardımcı oldu"
 E seçeneği "yazarlığı", "yararlı"

A seçeneğinde yer alan "Yüklemi yansıma sözcükten türemiş bir fiildir" ifadesi yanlıştır.

- A seçeneği "anlatmaya"
 B seçeneği "kaçışını"
 C seçeneği "anlatmaya"
 D seçeneği "ilerleyen"
 E seçeneğinde yer alan "üstünlük belirteci" ifadesi yanlıştır.

CEVAP: E

7. A seçeneği: İki yüklem birbirine bağlaçlarla bağlanırsa "bağlı cümle" olur. Cümlede bağli cümle "ve" bağlacı ile sağlanmıştır.

B seçeneği "bu aşk"

D seçeneği "giderim" sözcüğünden önce tamlayan eki düşmüştür.

E seçeneği "çekip"

C seçeneğindeki "yapıca bağımsız sıralı cümle" parçada geçmemektedir.

CEVAP: C

8. B ve C seçeneği "seziyorum", "istemiyorum"

D seçeneği "biraz"

E seçeneği "sana"...

A seçeneğindeki "tezlik birleşik eylem" geçmemektedir.

CEVAP: A

9. A seçeneği "geliştireceğim"

C seçeneği "cam tozu..."

D seçeneği "mutlaka"

E seçeneği "bekle"

B seçeneğindeki "aynılma durum eki almış sözcük" yoktur.

10. A seçeneği "kendii"

C seçeneği "kendisiyle"

D seçeneği "aynalara..."

E seçeneği "bilmezler"

B seçeneğindeki "ünsüz türemesi" yoktur. "Ses-siz"

CEVAP: D

11. "şey" sözcüğü belgisiz zamir olarak kullanılmıştır. Belgisiz sözcük iyelik eki alarak bir ismin yerini tutmuşsa belgisiz zamir olur.

CEVAP: C

12. A seçeneği "yapıtlarının" sözcüğü, hem yapım hem çekim eki almıştır.

B seçeneği "yapıt"

C seçeneği "biridir"

D seçeneği "edebiyatımızın büyük yazarlarından"

E seçeneğindeki "yalnız" sözcüğü sıfat olarak kullanılmıştır." Yanlıştır.

1. Açık çay içerdi hep.
demli olunca bardağın diğer tarafından beni göremezmiş,
öyle derdi.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

- A) Zincirleme isim tamlaması
B) Niteleme sıfatı
C) Tüm sözcükler basit yapıdır
D) 3 tane yan cümlecik kullanılmıştır.
E) Pekleştirme zarfı

2. "Git" diyorsun da,
olmuyor işte git demekle...
Her şeye rağmen,
gidemiyor insan.
Ben de sana "sev" diyorum mesela,
sevebiliyor musun?

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Kesik cümle
B) İşaret zarfı
C) Yeterli birleşik eylem
D) Birden fazla ilgeç
E) Küçültme sıfatı

3. Her gün aklımdan geçiyorsun,
insan bir selam verir

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Belgisiz sıfat
B) Ünlü daralması yoktur
C) Yüklem türüne göre fiil cümleleri
D) Ettirgen fiil
E) Her gün sözcüğü zarf tümleci görevinde

4. Ölümdür yaşanan tek başına,
aşk iki kişiliktir.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Asıl sayı sıfatı
B) Devrik cümle
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
E) Sıfat fiil

5. Sana gitme demeyeceğim.
Gene de sen bilirsin.
Yalanlar istiyorsan yalanlar söyleyeyim,
incinirsin...

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

- A) Gelecek zamanın hikâyesi
B) Geniş zamanın rivayeti
C) Bağlaç
D) Yansıma sözcükler
E) Oldurgan çatılı fiil

6. Ben sana mecburum bilemezsin
Adını mih gibi aklımda tutuyorum
Büyüdükçe büyüyor gözleri
Ben sana mecburum bilemezsin

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) İşaret adlı
B) Benzetme edatı
C) Birleşik yapı sözcükler
D) Ek fiil
E) Tamlayanı düşmüş kişi zamiri

7. "Bence, ne yapılsa da iki insanın hakkı ödenmez. Bunlar: Öğretmen ve annedir. "

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Ek fiil
B) Eylemsi ile oluşturulmuş isim fiil
C) Sayı sıfatı
D) Birden fazla bağlaç
E) Tartışmacı anlatım

8. "Gerçek, ayakkabılarını giyene kadar yalan dünyanın yarısını dolaşır."

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

- A) Geçişli fiil
B) Çatı özelliği aranmaz
C) Birden fazla yan cümlecik
D) Belgisiz adıl
E) Ara söz

9. Havada çark gibi dönerek atılana takla anlamına gelen sözcük: Perende'dir.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Birden fazla fiilden isim yapım eki almış sözcük
B) Kurallı cümle
C) Anlatım bozukluğu vardır
D) Ek fiil
E) Ortaç görevinde kullanılmış fiilimsi

10. Düşen tutunacağı dalları seçmez.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Geçişli fiil
B) Etken fiil
C) Tasarlama kipi
D) Yüklem türüne göre fiil cümlesi
E) Çokluk eki almış sözcük

11. Sanat, okuyucu evinin huzur köşesinden onu eyleme dönüştürme gücüne sahip olduğunu hep göz ardı ederdi. Bu söylemlerimden, edebiyatı eleştirdiğimi düşünmeyin. Ben edebiyatın bilinçli olanını severim. Ama yazınsallığı öldürmeden...

Bu parçada altı çizili sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisiyle sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Zamir-zarf-sıfat-isim
B) İsim-zarf-isim-zamir
C) Sıfat-edat-isim-sıfat
D) Zamir-zarf-isim-isim
E) İsim-sıfat-zamir-zarf

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş anlamlı sözcüklerin bir arada kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Maçtan önce güvenlikçiler, her olayda gerekli önlem ve tedbirleri alıyor.
B) Gençlerde kimi davranışların ve değer yargılarının yerleşmesi için çaba harcanmalıdır.
C) Yarın sabah sizlere özel armağanım olacaktır.
D) Çağdaşlık insan aklının ve bilimin tarzıdır.
E) Sizin deneyimleriniz bize büyük katkı sağlayacaktır.

1. Niteleme sıfatları, varlıkları niteleyen yani varlıkların nasıl olduklarını gösteren sıfatlardır. Bu tür sıfatlar varlıkların durumlarını, biçimlerini, renklerini gösterirler. İsme sorulan "nasıl" sorusunun cevabı bize niteleme sıfatını verir. "Açık çay" ifadesi niteleme sıfatı örneğidir.

CEVAP: 9

2. Kesik cümle yüklemi olmayan cümle demektir, eksiltili cümle olarak bilinir.

A'da (...)

B'de "işte",

C'de "sevebiliyor musunuz?"

D'de "demekle, musunuz" ifadeleri kullanılmıştır.

E seçeneğinde yer alan küçültme sıfatı şiirde geçmemektedir.

CEVAP: E

A ve E seçeneği "her gün",

B seçeneği "ünlü daralması yoktur"

C seçeneği "geçmek, vermek",

Şiirde ettirgen fiil geçmemektedir.

Geçişli fiillere -r, -tır, -t ekleri getirildiğinde fiil geçişliliğini devam ettiriyorsa bu fiillere Ettirgen fiiller denir.

4

A seçeneği "iki kişilik"

B seçeneği "ölümdür"

C seçeneği "kişiliktir"

E seçeneği "yaşanan"

Sözcükleri doğru kullanılmıştır. D seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır.

CEVAP: D

5

B seçeneği "gibi"

C seçeneği "bilemezsin"

D seçeneği "

CEVAP: D

6

Zamirler varlık isimlerinin yerine geçen sözcüklerdir. Ancak adılar varlıkları çeşitli niteliklere göre isim olarak karşılarlar. İşte isimleri varlıkların ve kavramların isimlerini onları işaret ederek karşılayan zamir çeşidine de "İşaret Zamiri" denir. Parçada işaret zahirine yer verilmemiştir.

CEVAP: D

7. Fiilimsiler, fiillerden (eylemlerden) türeyen sözcükler olmalarına karşın fiillerin aldığı fiil "çekim eklerini" yani şahıs ekleri, haber ve dilek kiplerini alamayan, yalnızca fiillere gelen olumsuzluk eki olan "ma, me, maz, mez" eklerini alabilen sözcüklerdir. İsim fiil Fiillere getirilen "-ma, -ış, -mak" ekleri ile yapılır. Şiirde böyle bir kullanım söz konusu değildir.

CEVAP: B

8. "Nesnesi olan veya nesne alabilen fiiller geçişlidir." diyebiliriz. Cümledeki yükleme "ne, kim, neyi, kimi?" sorularını sorduğumuzda eğer bir cevap alabiliyorsak, o fiil geçişlidir. Zaten bu sorular cümledeki belirtili veya belirtisiz nesneyi buldurmaya yöneliktir. Parçada nesne olduğu için geçişli kabul edilir.

CEVAP: A

9. A'da "geçerek,kalan"

B ve D "perende'dir."

E'de "gelen"

C seçeneğinde yer verilen anlatım bozukluğu vardır ifadesi yanlıştır.

CEVAP: C

10. A'da "tutunacağı dalları",

B'de "Düşen",

D'de "seçmez",

E'de "dalları" sözcüğü

C seçeneğinde yer verilen "tasarlama kipi" yer almamaktadır.

CEVAP: C

11. Altı çizili sözcükleri incelediğimizde "onu" sözcüğünün "işaret zamiri", "hep" sözcüğünün "zarf" olduğunu, diğer altı çizili sözcüklerin "isim" olduğunu görebiliriz. Bu bilgi ışığında doğru seçenek D olmalıdır.

CEVAP: D

12. A seçeneğinde "önlem" ve "tedbir" sözcükleri eş anlamlı kullanıldıkları için anlatım bozukluğu meydana gelmiştir.

CEVAP: A

Sadece herkesin okuduğu kitapları okursan sadece herkesin düşündüğünü düşünürsün.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) Şart cümlesi kullanılmıştır.
- B) Edat görevinde sözcükler kullanılmıştır.
- C) Belgisiz zamire yer verilmiştir.
- D) Çokluk eki yer almıştır.
- E) Oldurgan fiile yer verilmiştir.

2. En iyisi size bir sır vereyim, önce kendi aynanıza bakın.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) Emir kipine örnek sözcük vardır.
- B) İsmi yönelme hâl ekini almış kişi zamiri kullanılmıştır.
- C) Sıralı cümle şeklinde kurulmuştur.
- D) İyelik eki almıştır.
- E) Bağlaç kullanılmıştır.

İyilik eden mükâfat beklediği an tefecidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) İsimden isim yapım eki kullanılmıştır.
- B) Ek fiil yüklem görevindedir.
- C) Ünsüz değişimine örnek vardır.
- D) Bağlaç
- E) Sıfat fiil

4.

Taumatawhakatangihangakoauauotamateaturipukakapikimaungahoronukupokaiwhenua-kitanatahu, kısaca Taumata, Yeni Zelanda'nın Hawke's Bay Bölgesinde, 305 metre yüksekliğinde bir dağ. İsim Maoridili'nden gelmektedir. 85 harfli uzunluğu ile "en uzun yer ismi" olarak Guinness Rekorlar Kitabı'na girmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) Özel ad
- B) Birden fazla isimden isim yapım eki almış sözcük
- C) İşaret zamiri
- D) İsim fiil yüklem görevinde
- E) Yardımcı eylem zarf fiil eki

5.

Mavi, bir renkten daha fazlası bence ...

Sonu olmayan bir gökyüzü,

Umut dolu bir deniz...

Aşağıdakilerden hangisi bu dizeler için yanlış bilgidir?

- A) Göçüşme
- B) Miktar zarfı
- C) Eksiltili cümle
- D) Belgisiz sıfat
- E) Ünsüz benzeşmesi

6.

Yarayla alay eder, yaralanmamış olan.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) Bağlı cümle
- B) Sıralı cümle
- C) Fiil cümlesi
- D) Olumlu cümle
- E) Edat

7. Mona Roza'ya yazdığı veda mektubunu şöyle bitiriyor Sezai Karakoç: "Beni çıkardığında anlamın bozulmuyorsa bundan böyle ayrı yazalım."

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) Devrik cümle
- B) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
- C) Etken çatılı fiil
- D) Ünlü aşınması
- E) Fiilden fiil yapım eki

8. Sülüklerin 32 tane beyni vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) Ettirgen çatılı fiil
- B) Tamlayan ile tamlanan arasına sözcük girmiş belirtili isim tamlaması
- C) Çoğul eki almış sözcük
- D) Ek fiil
- E) İsim cümlesi

9. Geri zekâlinin kısaltılmış şekli olan "gerzek" sözcüğünü Türkçeye Ayşen Gruda kazandırmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) Kaynaştırma harfi
- B) Anlamca olumlu bir cümle
- C) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması
- D) Zarf fiil eki almış sözcük
- E) Sıfat fiil eki almış sözcük

10. "Yaşamak, yaralanmaktır,
"Yaralanmak da güzel."

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) Ek fiili düşmüş isim cümlesi
- B) İsim fiil yüklem görevindedir
- C) Bağlaç
- D) Edat
- E) İsimden fiil yapım eki

11. Sabretmeye alıştıysan inan bana, çok şey yapmışsın.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söyle-nemez?

- A) Belgisiz zamir
- B) Küçültme sıfatı
- C) Kişi zamiri
- D) Ünlü değişimi
- E) Şart eki

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içinde belirtilenler yoktur?

- A) Senin başarılı olacağını daha önce söylemiştim. (zarf)
- B) Bir yıl boyunca yaptığı dergi röportajları çok ses getirdi. (bir sıfat-fiil grubu belirtisiz isim tamlamasını nitelemiştir)
- C) Sana olan davranışlarını geliştirmek görevidir. (bildirme eki kullanılmıştır)
- D) Bunların hepsi bana arkadaşımın hediyesidir. (tamlayan ve tamlananı zamir olan belirtili isim tamlaması)
- E) Teknolojiyle beraber her şey değişti, yenilendi. (bağımsız sıralı cümle)

A sözcüğünde "okursan",

B'de "sadece",

C'de "herkesin"

D'de "kitapları"

Geçişsiz fiillere -r, -tır, -t ekleri getirildiğinde geçişli oluyorsa bu fiillere Oldurgan fiiller denir. Fiillere -r, -tır, -t ekleri getirilerek yapılır. Parçada böyle bir kullanım yoktur.

2. A'da "bakın",
B'de "size",
C'de iki yüklem birbirine virgülle bağlandığı için sıralı cümle
D'de "vereyim"
E seçeneğinde yer alan "bağlaç" parçada geçmemektedir.

CEVAP: E

A'da "iyilik",

B'de "tefecidir, eden",

C'de "beklediği",

E'de "eden"

D seçeneğinde verilen "bağlaç" bulunmamaktadır.

A'da "Yeni Zelanda"

B'de "yükseğiğinde, harflik"

D'de "gelmektedir"

E'de "olarak"

C seçeneği bulunmamaktadır.

5. B seçeneği "daha"
C seçeneği "..."
D seçeneği "bir deniz..."
E seçeneği "renkten"

A seçeneğinde yer alan "göçüşme" yer alamamaktadır.

CEVAP: A

Sıralı cümle olabilmesi için en az iki yüklem ve birbirine virgül ya da noktalı virgül ile bağlanması gerekir. Bu vümede böyle bir kullanım vardır. "Yarayla" sözcüğünde "ile" edat görevindedir. "Eden, olan" fiil cümlesi, ve olumlu bir cümle yapısı vardır. Parçada Bağlı cümle bulunmamaktadır. Bağlı cümle en az iki yüklem olup birbirine bağlaçlarla bağlanır.

7. Parçada A, C, D ve E seçenekleri yer almaktadır. Özellikle ünlü aşınması örneği "bu öyle" "böyle" olması zor bulunabilecek bir örnektir. B seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: B

8. "Sülüklerin 32 tane beyni" sözcüğünden B ve C seçeneğine, "vardı" sözcüğünden D ve E seçeneğine ulaşırız. Geçişli bir eylemin "-t, -dır, -r" çatı ekleri kullanılarak geçişlilik derecesinin artırılmasına **ettirgen eylem** denir. Bu cümlede buna yer verilmemiştir.

CEVAP: B

9. A seçeneği "Türkçeye"
B seçeneği "olumsuzluk eki almadığı için olumlu"
C seçeneği "sözcüğünü" "onun" tamlayanı düşmüş
E seçeneği "olan"
D seçeneğinde yer alan zarf fiil eki kullanılmamıştır.

CEVAP: D

10. A seçeneği "güzel" "dir" eki düşmüş
B seçeneği "yaralanmaktadır"
C seçeneği "da"
E seçeneği "yaralanmak"
D seçeneği şiirde geçmemektedir.

CEVAP: D

11. A seçeneği "şey"
C ve D seçeneği "bana"
E seçeneği "alıştıysan"
B seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: B

12. E seçeneğinde verilen ifade yanlıştır. Bağımlı sıralı cümle olmalıydı. Ögelerinden en az biri ortak olan **sıralı** cümlelerdir. Birbirine yalnız anlam yönünden değil, öğeleri bakımından da **bağlı** olan **sıralı cümle** çeşididir.

CEVAP: E

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, gereksiz sözcük kullanılması nedeniyle bir anlatım bozukluğu meydana gelmiştir?

A) Bugünlere gelmek için sabır tüneline geçti.
 B) Haksız yere uğradığı iftiraya kurban gitti.
 C) Şiirin gizleri her yerde boy gösteriyordu.
 D) Yaz aylarında buralar cıvı cıvı olurdu.
 E) Zor işleri hep ben yapardım.

2. "Köylüler un öğütmek üzere değirmende toplandı."

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deyim yanlış
 B) Gereksiz sözcük
 C) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
 D) Anlam belirsizliği
 E) Tamlama yanlışlığı

3. Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Sanatçı yeni biçimler bulmak için düşünmeye başladı.
 B) Ressam olmak için gözlem gücünüz olmalı.
 C) Sözcük tekrarı eserinde önemli bir yere sahiptir.
 D) Didaktik ve aşk şiirleri hoşuma gidiyor.
 E) Hafızlardan silinmeyen bir eser yazmıştı.

4. "Bundan aşağı yukarı tam on yıl önce Malatya'ya geldik."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde buna benzer anlatım bozukluğu kullanılmıştır?

A) Sabahları kalkınca bir bardak su içmeliyiz.
 B) Her insan doğarken ağlar.
 C) Akşam yemeğini erken yemeliyiz.
 D) Öğretmenlik mesleği, en kutsal meslektir.
 E) Kuşkusuz beni aramış olmalısın.

5. Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

A) Akşamları ben eve, o ise arkadaşına gidiyor.
 B) Onunla ilk tanışmamızı unutmuyorum.
 C) Ağrısız kulak delinir.
 D) Sınıfın havası tehlikeli bir hal almaya başladı.
 E) Beyaz kar taneleri trafiğe zor anlar yaşattı.

6. "Tsunami yine müthiş etkileyiciydi."

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mantık hatası
 B) Gereksiz sözcük
 C) Yüklem eksikliği
 D) Çatı uyumsuzluğu
 E) Tamlama yanlışlığı

7. Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Ateş olsa cürmü kadar yakar.
- B) Estetik bakış açısı vardı.
- C) Sürekli araştıran biriydi.
- D) Her gecenin bir sabahı vardır.
- E) Yazarın bu eseri eleştirildi.

8. Aşağıdakilerden hangisinde nesne eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır?

- A) Umut etmek işkenceyi uzatır.
- B) Annem bana ne sarıldı ne de öptü.
- C) Tiyatroya giriş ve çıkış saatleri değiştirildi.
- D) Düşüncelerinde ısrarlı ama acımasız değil.
- E) Arkadaşımın sinirleri oldukça bozulmuş ve çok üzgündü.

9. "Kısa kes Aydın havası olsun."

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
- B) Anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanımı
- C) Yüklem eksikliği
- D) Çatı uyumsuzluğu
- E) Deyim yanlışlığı

10. Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Kemerli taş köprüde piknik yaptılar.
- B) Kuşlar, hadekalar çizerek sohbet ediyorlar.
- C) Herkesin gözü önünde kadının çantasını çaldılar.
- D) Çeşit çeşit peynirler sergilendi.
- E) İznik bu bakımdan tarih kokuyor.

11. Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yöresel türkülerini söylediler.
- B) İrem Hanım kurumumuzun üye ve başkanıdır.
- C) Balçıkta yürümek bizi zorlamıştı.
- D) Olay yerine birçok sivil ve resmi araç geldi.
- E) Divan şiirinde kış önemli bir unsurdur.

12. Aşağıdakilerden hangisinde duruluk ilkesine aykırılık vardır?

- A) Şiir yolculuğuna erken yaşta başlamıştı.
- B) Karsambaç adı verilen Osmanlı mutfağına ait yemek günümüzde unutulmaya yüz tutmuştur.
- C) İletişim teknolojisi son yıllarda hızla gelişiyor.
- D) KPSS sınavı bu yıl birçok insanı zorladı.
- E) Aylarca havada kalan kuş türleri vardır.

1. B seçeneğinde gereksiz sözcük kullanımı vardır. İftira zaten haksız yere atılır. Gereksiz sözcük kullanımı aynı zamanda duruluk ilkesine aykırılıktır.

CEVAP: D

1. Anlamca çelişen sözcükler bir arada kullanılmıştır. Kesinlik bildiren bir ifadeyle olasılık bildiren bir ifadenin aynı cümlede yer alması anlatımı bozar. E seçeneğinde hem kesinlik hem olasılık aynı anda kullanılmıştır.

CEVAP: F

2. C seçeneğinde yer alan Köylüler un öğütmek üzere değirmende toplandı cümlesinde yanlış anlamda sözcük kullanımı vardır. "un" öğütülmez "buğday" öğütülür.

CEVAP: C

5. D seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. A seçeneğinde yüklem eksikliğinden kaynaklı "Ben eve gidiyorum, o ise arkadaşına gidiyor.", B seçeneğinde gereksiz sözcük kullanımı çünkü tanışma ilk olur "tanışmamızı unutmu-yorum.", C seçeneğinde sözcüğün yanlış yerde kullanımı "kulak ağrısız delinir.", E seçeneğinde gereksiz sözcük kullanımı kar zaten beyaz olur "kar taneleri."

CEVAP: D

1. D seçeneğinde tamlama yanlışlığı vardır. Cümlelerin doğru şekli "didaktik şiirler ve aşk şiirleri" şeklinde olmalıydı.

CEVAP: D

6. Mantık hatası vardır. "Tsunami yine müthiş etkileyiciydi." (felaketin etkilemesi olmaz)

CEVAP: A

7. A seçeneğinde deyim yanlışlığından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.
“(Ateş olsa cirmi kadar yer yakar.” şeklinde düzeltilmelidir.

CEVAP: A

8. B seçeneğinde nesne eksikliğinden kaynaklı bir anlatım bozukluğu vardır. “Annem beni ne aradı ne de beni öptü.” Şeklinde düzeltebiliriz.

A seçeneğinde bir anlatım bozukluğu yoktur. C seçeneğinde “dolaylı tümleç eksikliği” D seçeneğinde “yüklem eksikliği”, E seçeneğinde “özne eksikliği” vardır.

CEVAP: B

9. E seçeneğinde “deyim yanlışlığı” söz konusudur. Kısa kes Aydın havası olsun. (Abası olsun)

CEVAP: E

10. C seçeneğinde yanlış anlamda sözcük kullanımı vardır. Şehrin orta yerinde turistin çantasını çaldılar. (çalmak gizli yapılır almak olmalıydı) B seçeneği çeldirici bir şıktı İnsan dışı bir varlık, kişileştirme yolu ile çoğul özne yapılmışsa yüklem tekil ya da çoğul olabilir.

CEVAP: C

11. B seçeneğinde tamlanan eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

Şahika Hanım kurulumuzun üyesi ve başkanıdır şeklinde düzeltmemiz gerekir.

CEVAP: B

12. Duruluk ilkesine aykırılık gereksiz sözcük kullanımında olur. D seçeneğinde “KPSS” zaten bir sınav olduğu için “sınavı” sözcüğü gereksizdir.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Pürenli Yaylası görülmesi gereken bir yerdir.
- B) Her sabah portakal suyu sıkar.
- C) Erzurum bu mevsimde çok güzel olur.
- D) Sürükleyici romanları okumayı gelenek haline getirmişti.
- E) Büyülü bir sonbahar sabahına uyanmıştık.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Çocukken mahalle arasında top oynadığım günleri özledim.
- B) Anlattıklarıyla yaşamın akışını değiştirdi.
- C) Şiirsel nitelikli ürünler ortaya koydu.
- D) Öne sürülen düşünceler özgündü.
- E) YDS'ye girdim ve başarılı oldum.

3. Cumhuriyet, 1923 tarihinde ilan edildi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tamlama yanlışlığı
- B) Fiillimsi yanlışlığı
- C) Çatı uyumsuzluğu
- D) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
- E) Nesne eksikliği

4. Hiç şüphesiz yeni çıkan ürünlerden yemiş olmalı.
Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümler eksikliği
- B) Ek yığılması
- C) Yüklem eksikliği
- D) Çelişen sözlerin bir arada kullanımı
- E) Gereksiz sözcük kullanımı

5. Dünyaca ünlü bir beyin cerrahı mütehasssinden yardım istedik.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ek fazlalığı
- B) Özne- yüklem uyumsuzluğu
- C) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
- D) Eylemsi yanlışlığı
- E) Mantık hatası

6. Ağrısız kulak delinir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yanlış yerde sözcük kullanımı
- B) Gereksiz sözcük kullanımı
- C) Zarf tümler eksikliği
- D) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
- E) Deyim ve atasözü yanlışlığı

7. Saatler olsun.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deyim yanlışlığı
- B) Noktalama eksikliği
- C) Özne eksikliği
- D) Tamlayan eksikliği
- E) Ek yığılması

8. Şehri kapsayan toz bulutları şehri karanlığa bürüdü.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) "şehri" sözcüğü yerine "şehiri" sözcüğü getirilmeli
- B) "kapsayan" sözcüğü yerine "kaplayan" sözcüğü getirilmeli
- C) "toz" sözcüğü cümleden çıkarılmalı
- D) "karanlığa" sözcüğünden sonra "doğru" sözcüğü getirilmeli
- E) "şehri" sözcüğünden sonra "virgül" konulmalı

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) Şiirinde tarihten yararlandı.
- B) İnsan her zaman güzeli aramıştır.
- C) Bilim Kurgu, yazarı en çok zorlayan türdü.
- D) Yaşanılan olaylar gittikçe artıyordu.
- E) Yazınsal yaratılara önem verirdi.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Ney, perdeli bir nefes sazıdır.
- B) Bir akşamüstü, Kadıköy İskelesinde buluştuk.
- C) Kış sabahlarının kokusunu özledim.
- D) Her mevsimin ayrı bir güzelliği vardı.
- E) Sınıftaki masalara yazı yazmak, batırmak kesinlikle yasaktır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Yemek çok lezzetli, ama tuzu eksikti.
- B) Adını mih gibi aklımda tutuyorum.
- C) Eleştiride nesnel davranmak gerekiyor.
- D) Küçük ağacın arkasına gizlendi.
- E) Tırnakları bir hayli uzamış

12. Çocuğunuza sürekli olarak hediye almak yerine, oynayın.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "çocuğunuza" yerine "çocuğunuzla" sözü getirilerek
- B) "olarak" sözcüğü atılarak
- C) "yerine"den sonra "onunla" sözcüğü getirilerek
- D) "almak" yerine "satın almak" sözü getirilerek
- E) "oynayın" yerine "oyun oynayın" sözü getirilerek

1. A, C, D ve E seçeneklerinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. Fakat B seçeneğindeki "... portakal suyu sıkır." ifadesinde gereksiz sözcük kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Portakalın zaten "suyu" sıkılır. O hâlde cümlemin doğru biçimi şöyle olmalıdır: Her sabah portakal sıkır.

2. Seçeneklere bakıldığında A, B, C ve D seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu olmadığı gözlenmektedir. Fakat E seçeneğinde dolaylı tümleş eksikliğinden kaynaklı bir anlatım bozukluğu vardır. Bu bakımdan cümlemin doğru biçimi şu şekilde olmalıdır: YDS'ye girdim ve YDS'de başarılı oldum.

CEVAP: E

A, B, C ve E seçeneklerinde bir anlatım bozukluğu yoktur. Ancak D seçeneğinde verilen anlamca çelişen sözlere yer verilmiştir. Bir cümlede hem kesinlik hem tahmin varsa orada anlatım bozukluğu vardır.

"Dünyaca ünlü bir beyin cerrahı mütehassisinden yardım istedik." ifadesinde yanlış anlamda kullanılan anlatım bozukluğu vardır. "mütehassis" duyulanmış manasına gelir. Doğru ifade şu şekilde olmalıdır. "Dünyaca ünlü bir beyin cerrahı mütehassislüğünden yardım istedik." ifadesi olmalıdır. Mütehassislük uzmanlık anlamına gelir.

CEVAP: C

Cümlede D seçeneğinde verilen yanlış anlamda kullanılan anlatım bozukluğuna yer verilmiştir. Diğer seçeneklerde verilen anlatım bozukluğu unsurları yer almamaktadır. Cümlemin doğru ifadesi şu şekilde olmalıdır: Cumhuriyet, 1923 yılında ilan edildi.

Yanlış yerde sözcük kullanımından kaynaklı bir anlatım bozukluğu mevcuttur. Cümleyi şu şekilde düzeltebiliriz: Kulak ağrısız delinir. Diğer seçeneklerde belirtilen anlatım bozukluğu unsurlarına yer verilmemiştir.

7. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen anlatım bozukluklarına yer verilmemiştir. A seçeneğinde yer verilen deyim yanlışlığından kaynaklı anlatım bozukluğu doğru seçenektir. Deyimin TDK'ye göre doğru biçimi şu şekildedir: "Sihhatler olsun"

CEVAP: A

10. A, B, C ve D seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. E seçeneğinde nesne eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Batırmak sözcüğünden önce "masaları" sözcüğü gelmelidir.

CEVAP: E

8. Öncüldeki cümlede yanlış anlamda kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğuna yer verilmiştir. Bu bozukluk A, C, D ve E seçeneklerinden biriyle değil, B seçeneğindeki değişikliğin yapılmasıyla giderilir. Buna göre cümlenin doğru biçimi şu şekilde olmalıdır: Şehri kaplayan toz bulutları şehri karanlığa bürüdü.

CEVAP: B

11. C seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. Anlatım bozukluklarında buradaki sorulardan hariç çıkmış sınav sorularını çözerseniz konu bitecektir.

CEVAP: C

D seçeneğinde gereksiz sözcük kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Artmak zaten gittikçe olur. Diğer seçeneklerde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. Bu gibi sorularda bol soru örneği çözünüz.

12. Öncüldeki cümlede tümleç eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğuna yer verilmiştir. Bu bozukluk A, B, D ve E seçeneklerinden biriyle değil, C seçeneğindeki değişikliğin yapılmasıyla giderilir.

CEVAP: C

Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Turnuvaya birçok yerli ve yabancı takımlar katıldı.
- B) Buraya hiç gelmez, Ağrı'da yaşar.
- C) Matematiği sevmiyor, anlamıyordu.
- D) Seninle ilk tanışmamızda beyaz bir mendilin vardı.
- E) Çocuğun bir sütninesi vardı.

2. Bütün köylü bu kasabayı terk etti, geri dönmedi.

Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Gereksiz sözcük kullanımı
- B) Çatı uyumsuzluğu
- C) Nesne eksikliği
- D) Çelişen sözlere yer verilmesi
- E) Özne eksikliği

Mondros Ateşkes Anlaşması bizim için yenilgidir.

Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Fiilimsi eksikliği
- B) Tümleç eksikliği
- C) Deyim yanlışlığı
- D) Gereksiz sözcük kullanımı
- E) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

1250'ye karşı 456 oyla seçimi kazandı.

Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Özne eksikliği
- B) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
- C) Gereksiz sözcük kullanımı
- D) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
- E) Çatı uyumsuzluğu

5.

Bütün imkân ve olanaklarımızı kullanarak bu deneyi geçtik.

Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Özne eksikliği
- B) Anlamca çelişen sözlerin kullanımı
- C) Gereksiz sözcük kullanımı
- D) Nesne eksikliği
- E) Mantıksal tutarsızlık

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sinemadan çıktıktan sonra kahve içmeye gittik.
- B) Yolculuk heyecanından dolayı uyuyamadım.
- C) Her insanın farklı bir ruh dünyası vardır.
- D) Sahada oyuncular varlar.
- E) Hiç çekinmeden beni aradı.

7. Aşağıdakilerden hangisinde diğerlerinden farklı bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) İrem'in eşinin ataması yapıldı. İzmir'e gitti.
- B) Masanın ayağı kırıldı, oturulamaz şekle geldi.
- C) Yavaş yavaş düz yoldan ilerledi.
- D) 1 Mart 2019 yılında beni hatırlayın.
- E) Henüz vapura yetişemediği için gergindi.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Mozart'ın sadece 17 yaşındayken yazdığı, nadiren sahnelenen, unutulmuş Thamos eseri çok beğenilmişti.
- B) Yahya Kemal Sessiz Gemi şiiri ile büyük bir iz bırakmıştır.
- C) Almanya'ya gidip bir daha geri dönemedim.
- D) Romanda anlatılmak istenen tema beni çok etkiledi.
- E) Her akşam mehtaba karşı şiir yazardı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bize aldığın bilgisayarın ücreti çok yüksekti.
- B) Topum düşünen bireyleri her zaman önemser.
- C) Üniversite hayatı boyunca para sıkıntısı çekmedi.
- D) Seveda yolunda ağlayan çok olur.
- E) Olanlardan sonra şehri terk etti.

10. Aşağı yukarı tam 15 yıl önce köy meydanında kahvaltı yaptık.

Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Mantıksal tutarsızlık
- B) Anlamca çelişen sözcüklerin kullanılması
- C) Ek yığılması
- D) Nesne eksikliği
- E) Noktalama eksikliği

11. Pişano konserinde beş ya da daha çok sanatçılar gösteri yapacak.

Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Özne eksikliği
- B) Zarf tümleci eksikliği
- C) Gereksiz sözcük kullanımı
- D) Sıfat tamlaması yanlışlığı
- E) Fiilimsi yanlışlığı

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük atılırsa anlatımda daralma olur?

- A) Sanatçı, tarzıyla hepimizi güldürmeyi başarmıştı.
- B) Babam bugün belki sana uğrayabilir.
- C) Çocuk elindeki oyuncakçı ikinci kattan aşağıya attı.
- D) Gelecek hafta ablamla beraber tatile gideceğiz.
- E) Ofisten dışarı çıktı, parka doğru yürüdü.

Bir anlatım bozukluğu sorusu çözerken özellikle dikkat etmemiz gereken nokta:

Anlama mı dayalı

Yapısal kaynaklı anlatım bozukluğu mu buna dikkat etmeliyiz.

E seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu vardır.

Parçaya dikkat edersek sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Sözcüğün doğru yazımı 456 oya karşı 1250 olması gerekmektedir.

E seçeneğindeki özne eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu ifadesi doğru seçenektir. Virgülden sonra "köylüler" öznesi gelmelidir.

CEVAP E

5. Gereksiz sözcük kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

Parçada "imkân" ve "olanak" sözcüklerinden bir tanesi atılmalıdır.

CEVAP C

Bu cümlede geçen "anlaşma" sözcüğü yanlış anlamda kullanılmıştır. "anlaşma" sözcüğü yerine "anlaşma" gelmelidir.

D seçeneğinde yer alan cümlelerin yüklemdeki çokluk ekinin fazla kullanılmasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

A ve B seçeneğinde "özne eksikliği

C ve E seçeneği "yanlış yerde sözcük kullanımı"

D seçeneğinde ise yanlış anlamda sözcük kullanımı vardır. "yılında" yerine "tarihinde" olmalıydı.

CEVAP: D

Anlamca Çelişen Sözlerin Kullanılması Bir cümlede hem "olasılık" hem "kesinlik" bildiren ifadelerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna sebep olur.

A seçeneğinde "aşağı yukarı" ifadesi "olasılık", "tam" ifadesi "kesinlik" bildirmektedir.

CEVAP: D

8. C seçeneğinde dolaylı tümleç kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

"Almanya'ya gidip Almanya'dan..." diye devam etmelidir.

CEVAP: C

11. **Tamlama Yanlışları Sıfat ve isim tamlamalarının ortak kullanılması** yani tamlayanların aynı tamlanana bağlanması **anlatım bozukluğuna** sebep olur. Parçada sıfat tamlamasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

CEVAP: D

A seçeneğinde yanlış anlamda kullanılmış bir anlatım bozukluğu vardır. Ücreti değil "fiyatı" olmalıdır.

Altı çizili sözcükler incelendiğinde "hepimizi" belgisiz zamirini kaldırırsak anlatım bozukluğu meydana gelir. Çünkü "herkesi" ifadesi de gelebilir.

CEVAP: D

1.- 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız

Damla ve Filiz beş gün süreyle bir öğretmeninde konaklamışlardır. Öğretmenevi kahvaltıda zeytin, karpuz, menemen, poğaç ve simit seçeneklerini sunmuştur. Kişilerin yiyecek tercihlerine ilişkin kimi bilgiler şu şekildedir:

- İki kişi de tüm yiyecek çeşitlerinden seçmişlerdir.
- Kişiler, bir günde sadece bir çeşit yiyecek seçebilmişlerdir.
- Damla'nın ikinci gün seçtiği yiyeceği, Filiz dördüncü gün tercih etmiştir.
- Damla sırasıyla art arda zeytin, menemen ve poğaç tercih etmiştir.
- Filiz de sırasıyla art arda zeytin, menemen ve poğaç tercih etmiştir.
- Damla, simidi menemenden daha önceki bir günde tercih etmiştir.

2. Aşağıdaki yiyecek çeşitlerinden hangileri farklı kişiler tarafından aynı gün tercih edilmiş olmaz?

- A) zeytin ve simit
- B) karpuz ve menemen
- C) Zeytin ve menemen
- D) karpuz ve poğaç
- E) Poğaç ve simit

3. İlk üç günde aşağıdaki yiyecek türlerinden hangisi hem Damla hem de Filiz tarafından tercih edilmiştir?

- A) Zeytin
- B) Menemen
- C) Karpuz
- D) Poğaç
- E) Simit

Buna göre Filiz beşinci gün

- I. poğaç,
- II. simit,
- III. karpuz

yiyeceklerinden hangilerini seçmiş olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Filiz'in karpuzu simitten daha önceki bir günde tercih ettiği biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Damla, birinci gün simit tercih etmiştir.
- B) Filiz, ikinci gün menemen tercih etmiştir.
- C) Damla, üçüncü gün menemen tercih etmiştir.
- D) Filiz, dördüncü gün zeytin tercih etmiştir.
- E) Filiz, beşinci gün poğaç tercih etmiştir.

Her soruyu birbirinden ayrı olarak cevaplayınız.

Bir büfede A, B, C, D ve E markalı yiyecekler aşağıdan yukarıya doğru 1, 2, 3, 4, 5 olarak numaralandırılan beş rafa yerleştirilmiştir. Bununla ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

Her rafta yalnızca bir markaya ait yiyecekler bulunmaktadır.

D markalı yiyecekler 2. raftadır.

B markalı yiyecekler, C markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın bir üst rafındadır.

A markalı yiyecekler, E markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın üstünde yer alan raflardan birindedir.

Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) B markalı yiyecekler, 3. raftadır.
- B) D markalı yiyecekler, 4. raftadır.
- C) E markalı yiyecekler, 1. raftadır.
- D) A markalı yiyecekler, D markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın bir alt rafındadır.
- E) B markalı yiyecekler, A markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın bir alt rafındadır.

Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) A markalı yiyecekler, 4. raftadır.
- B) B markalı yiyecekler, 5. raftadır.
- C) C markalı yiyecekler, 3. raftadır.
- D) B markalı yiyecekler, A markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın üstünde yer alan raflardan birindedir.
- E) D markalı yiyecekler, A markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın altında yer alan raflardan birindedir.

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

HOCAWEBDE

- I. A markalı yiyecekler
- II. C markalı yiyecekler
- III. D markalı yiyecekler

Yukarıdakilerden hangilerinin 3. rafta bulunma olasılığı vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

12.-15. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Ali, Buket, Can, Defne, Esra, ve Figen Kızılay'daki yer altı metrosunda yer alan dükkânlardan alışveriş yapmışlardır. Ayakkabı, cep telefonu ve saat alan bu kişilerle ilgili şunlar bilinmektedir:

3 kişi ayakkabı, 2 kişi saat ve 1 kişi cep telefonu almıştır.

Buket, ayakkabı almıştır.

Can ve Defne aynı tür ürün almıştır.

Esra ve Figen farklı tür ürün almıştır.

12. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Buket saat almıştır.
- B) Esra, cep telefonu almıştır.
- C) Defne ve Figen farklı tür ürün almışlardır.
- D) Ali ve Esra aynı tür ürün almışlardır.
- E) Can, cep telefonu almıştır.

13. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Defne, saat almıştır.
- B) Ali, cep telefonu almıştır.
- C) Can, ayakkabı almıştır.
- D) Figen, cep telefonu almıştır.
- E) Esra, saat almıştır.

14. Defne'nin ayakkabı aldığı bilirse aşağıdakilerden hangisi kesinlikle saat almış olur?

- A) Can
- B) Buket
- C) Esra
- D) Figen
- E) Ali

15. I. Can

II. Ali

III. Figen

Yukarıdakilerden hangileri cep telefonu almış olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1-4. Soruların Çözümü

Sözel mantık sorularında her soru kendi içinde bağımsız değerlendirilmelidir. İlk üç soruda bu şekle göre yorum yapmalıyız. Damla'nın ikinci gün seçtiği yiyeceği Filiz dördüncü gün seçmiştir ifadesine çok dikkat etmemiz gerekir.

	1	2	3	4	5
Damla	Simit	Karpuz	Zeytin	Menemen	Poğaç
Filiz	Zeytin	Menemen	Poğaç	Karpuz	Simit

Son sorudaki bilgiye göre artık bütün öncüller yerleştirilebilir.

	1	2	3	4	5
Damla	Simit	Karpuz	Zeytin	Menemen	Poğaç
Filiz	Zeytin	Menemen	Poğaç	Karpuz	Simit

1.

CEVAP: D

2.

CEVAP: C

3.

CEVAP: A

4.

CEVAP: A

5-8. Soruların Çözümü

Bu gibi sorularda öncelikle kesin olarak verilen öncülleri tabloya yerleştirelim.

5 kat dediği 5 katlı tablomuzu oluşturalım.

Market bölümünün 3. katta olduğunu görüyoruz.

Market	Market

– Giyim bölümü, elektronik ürünlerin bir üst katındadır. İfadesini şimdi tablomuza yerleştirelim.

	Giyim
	Elektronik eşya
Market	Market
Giyim	
Elektronik eşya	

– Yemek bölümü, sinema bölümünün üstündeki katlardan birindedir.

Son öncülü de tabloya yerleştirince sonuca ulaşmış olacağız.

Yemek	Giyim
Sinema	Elektronik eşya
Market	Market
Giyim	Yemek
Elektronik eşya	Sinema

5.

CEVAP: C

6.

CEVAP: D

7.

CEVAP: C

8.

CEVAP: E

9-11. Soruların Çözümü

Öncüllerde ilk önce kesin verileri tabloya yerleştirelim.

D	D

"B markalı içecekler, C markalı içeceklerin bulunduğu rafın bir üst rafındadır." Bu ifadelerde hemen lego yöntemi oluşturuyoruz. "BC"

	B
B	C
C	
D	D

Son öncülde A markalı içecekler, E markalı içecekleri bulunduğu rafın üstünde yer alan raflardan birindedir ifadesinden sonra "AE" legosunu oluşturuyoruz.

A	B
B	C
C	A
D	D
E	E

9.

CEVAP: C

10.

CEVAP: A

11.

CEVAP: C

12-15. Soruların Çözümü

Ayakkabı	saat	Cep telefonu
3	2	1

Ali	Buket	Can	Defne	Esra	Figen
S	A	A	A	S	C
S	A	A	A	C	S
A	A	S	S	A	C
A	A	S	S	C	A

Can ve Defne aynı olduğuna göre bu ikisi cep telefonu alamaz çünkü cep telefonu alan 1 kişi vardı.

Esra ve Figen farklı

Ali ismi geçmeyen tek kişidir.

12. Yaptığımız tabloya göre seçenekler incelendiğinde her defasında Defne Figen'in farklı tür ürün aldıkları görülür. Buna göre doğru seçenek C olacaktır. Diğer seçenekler kesinlik ifadesi taşımaz.

CEVAP: C

13. Tabloya bakıldığında Ali'nin hiçbir şekilde cep telefonu aldığı ifadesi yanlıştır. Bu neden doğru seçenek B olmalıdır. Diğer seçenekler soruda verilen ifadeye uzaktır.

CEVAP: B

14. Defne 1 ve 2. satırdaki durumlarda ayakkabı almıştır. Buna göre her iki durumda da, Ali saat almıştır.

CEVAP: E

15. Tüm tablo incelendiğinde cep telefonu Figen almış olabilir. Bu bakımdan doğru seçenek A, B, D ve E seçeneklerinden birisi değil C seçeneği olacaktır.

CEVAP: C

